Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

STUDIU DE FUNDAMENTARE PRIVIND STUDIU ISTORIC ȘI PEISAGISTIC AFERENT PLANULUI URBANISTIC GENERAL AL ORAȘULUI ZLATNA, JUDEȚUL ALBA

Fig. 1 - Orașul Zlatna - vedere aeriană. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/

Denumire contract: Elaborare Plan Urbanistic General și Plan de Mobilitate Urbană Durabilă, inclusiv în format GIS pentru orașul Zlatna, județul Alba
Beneficiar: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA

2024

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

LISTĂ DE SEMNĂTURI

BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA
Zlatna, str. Piața Unirii, nr 1A, județul Alba
Cod fiscal : 4331031, e-mail: primariaoraszlatna@gmail.com

ELABORATOR: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L.
bd. Independenței, nr. 2C/3, municipiul Baia Mare, jud. Maramureș
CUI: 46328090, J24/1089/2022, e-mail: strategiiurbane@yahoo.com

COLECTIV DE ELABORARE:

Coordonator, expert atestat Ministerul Culturii, arh. urb. Doina Mihaela BUBULETE

lect.dr.urb. Sebastian GUȚĂ

urb. ing. geogr. Camelia FAUR

Expert arheologie: dr. Cristian-Constantin Roman

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

CUPRINS:

I. I.NOTA METODICĂ GENERALĂ 6

I.1. Descrierea obiectivelor și limitelor studiului 6

I.2. Descrierea metodei și direcțiilor de cercetare 6

I.3. Evidențierea surselor documentare iconografice, cartografice 7

I.4. Prezentarea echipei de cercetare după specialitate 8

I.5. Prezentarea critică a bibliografiei generale 8

II. ANALIZA DEZVOLTĂRII TERITORIULUI ADMINISTRATIV A LOCALITĂȚILOR 9

II.1. Istoricul teritoriul administrativ și a localităților componente 9

II.2. Evenimente istorice în teritoriul administrativ : 15

II.3. Prezențe arheologice în teritoriul administrativ 17

II.4. Evoluția statului administrativ, militar, funcțional 26

II.5. Evoluția structurii etnice și apartenenței religioase a populației 30

II.6. Evoluția ocupațiilor populației: ocupații tradiționale persistente 30

II.7. Evoluția teritoriului administrativ și intravilan 33

II.9. Evoluția tramei stradale și a parcelarului 51

II.10. Evoluția fondului construit; tipologia și caracteristicile acestuia; amenajări 56

II.11. Operaţiuni urbanistice importante (parcelari, demolări, trasări de artere de circulație noi, lucrări hidrotehnice, amenajare de suprafețe plantate s.a.) 66

II.12 Concluzii referitoare la vechimea construcţiilor şi amenajărilor urbane (străzi, plantații, piețe) şi la evoluția urbanistică a localităţii 66

III.IDENTIFICAREA VALORILOR DE PATRIMONIU CONSTRUIT: 67

III.1.Identificarea construcțiilor valoroase 67

III.2 Identificarea amenajarilor valoroase 92

III.3 Identificarea spatiilor şi perspectivelor valoroase 94

III.4 Date semnificative referitoare la constructii şi amenajari 104

III.5. Concluzii referitoare la elementele care necesita protecţie şi la natura acestora 106

IV. DEFINIREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR ISTORICE DE REFERINŢA: 106

IV.1. Definirea zonelor istorice de referinţa - nota metodica 106

IV.2. Zonele istorice de referinţa din teritoriul administrativ 107

V. DEFINIREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR CONSTRUITE PROTEJATE: 111

V.1. Sinteza dezvoltării urbanistice a teritoriului administrativ 111

V.2. Sinteza dezvoltării urbanistice a localitatilor componente 111

V.3. Definirea zonelor construite protejate - nota metodica 111

VI. RECOMANDĂRI PENTRU ELABORAREA P.U.G: 116

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

I.NOTA METODICĂ GENERALĂ

I.1. Descrierea obiectivelor și limitelor studiului

Prezentul studiu s-a elaborat pentru fundamentarea Planului Urbanistic General al orașului Zlatna, județul Alba, având la bază prevederile din Ordinul nr. 562 din 20 octombrie 2003 al Ministerului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului pentru aprobarea Reglementării tehnice "Metodologie de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate".

Obiectivele studiului sunt, între altele: identificarea elementelor valoroase şi specifice ale fondului şi spațiului construit din orașul Zlatna în vederea stabilirii identității locale și asigurării continuității cultural-istorice, respectiv identificarea elementelor protejate și de protejat și a metodelor de protecție a acestora, în scopul protejării şi valorificării sale lor în prin strategia de dezvoltare spaţială propusă prin asociată Planului Urbanistic General (PUG).

Studiul istoric de fundamentare are rolul de a:

- analiza teritoriului studiat ca rezultat al evoluțiilor în timp, evidențiindu-se tendințele generale de dezvoltare și elementele definitorii care au marcat diferite epoci;
- identificarea și analiza zonelor cu morfologie coerentă și valoroasă, plasarea acestor zone în contextul istoric, politic, economic etc
- identificarea și analiza monumentelor istorice listate în teritoriu și valorilor de patrimoniu construit din teritoriul studiat și analizarea modului în care acestea sunt conservate și protejate;
- identificarea și analiza zonelor istorice protejate, cu indicarea tipului și gradului de protecție în funcție de categoria în care se încadrează;
- identificarea și analiza clădirilor istorice valoroase din teritoriul studiat, care nu se află pe Lista Monumentelor Istorice și care ar trebui listate;
- identificarea de zone sau clădiri cu valoare ambientală, care trebuie protejate.

I.2. Descrierea metodei și direcțiilor de cercetare

Cercetarea documentează evenimentele ce au influențat într-un mod hotărâtor evoluția orașului și elemente și contexte identitare care ar putea potența valoarea acestuia. Au fost întreprinse analize in situ și au fost întreprinse de asemenea, cercetări cartografice și cercetări ale arhivelor electronice.

De asemenea au fost cercetate documentații, materiale și fotografii de epocă, hărți vechi și ridicări topografice de arhivă etc. În privința analizei valorilor de patrimoniu construit s-au consultat: Lista Monumentelor Istorice, publicată în „Monitorul Oficial” în anul 2015, Repertoriul arheologic Naţional (RAN), precum şi diverse alte studii anterior elaborate.

Cercetarea istorică și arheologică întreprinsă în studiul de față s-a realizat urmărind modificările legislative și evenimentele ce au influențat într-un mod hotărâtor evoluția orașului Zlatna în ultimele secole, cu scopul de a surprinde simultan schimbările interne și factorii externi ce și-au manifestat un rol în societatea locală.

Din punct de vedere metodic, studiul urmăreşte și: evidenţierea unei cronologii de fapte şi/sau evenimente, preconizează tendințe de evoluţie a teritoriului aferent UAT Zlatna și stabilește abordări față de acestea.

Baza legislativă

- Codul civil;
- Legea Nr. 422/2001 republicată pentru protejarea monumentelor istorice;
- Dispoziția Ministerului Culturii și Cultelor Nr. 4300-VN/03.11.2005 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea activității în domeniul avizării completată cu Dispoziția Ministerului Culturii și Cultelor nr. 5596-VN/01.08.2007;
- Ordinul Ministerului Culturii și Cultelor Nr. 2.361/2010 pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor Nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute (M. Of. 670 bis/01.10.2010);

- Legea nr. 379 din 30 septembrie 2003 privind regimul mormintelor şi operelor comemorative de război, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea nr. 635 din 29 aprilie 2004 pentru aprobarea Regulamentului de organizare şi funcţionare a Oficiului Naţional pentru Cultul Eroilor, cu modificările și completările ulterioare
- Legea Nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul cu modificările și completările ulterioare;
- Carta Europeană a Amenajării Teritoriului adoptată în 1983 de Consiliul Europei
- Legea Nr. 50/1991 republicată, privind autorizarea lucrărilor de construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea fondului funciar Nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 69/1991 a administrației publice locale, cu modificările si completările ulterioare;
- Rezoluția Comitetului Miniștrilor Consiliului Europei nr. 7330 și UNESCO privind terminologia zonelor protejate;
- Declarația finală a Conferinței ONU pentru mediu și dezvoltare de la Rio de Janeiro din anul 1992;
- Recomandările UNESCO pentru aplicarea convenției patrimoniului mondial din februarie 1994;
- Legea Nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică;
- Legea cadastrului și a publicității imobiliare Nr. 7/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea protecției mediului Nr. 137/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului Nr. 525/1996 pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism;
- Legea Nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor;
- Legea Nr. 157/1997 privind ratificarea Convenției pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei;
- Legea Nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
- Legea Nr. 54/1998 privind circulația juridică a terenurilor;
- OMLPAT Nr. 13N/ 1999 ghid privind metodologia de elaborare și conținutul cadru al planului urbanistic general;
- OMLPAT Nr. 21N/2000, Ghid privind elaborarea și aprobarea Regulamentelor locale de urbanism;
- Legea Nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național – secțiunea a III-a – zone protejate;
- Ordonanța Guvernului Nr. 43/2000 republicată privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 451/2002 pentru ratificarea Convenției Europene a peisajului, adoptată la Florența, 20 oct.2000;
- OG Nr. 47/2000, privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista Patrimoniului Mondial, aprobată prin Legea Nr. 564/2001;
- Legea Nr. 215/2001 republicată privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul Ministrului Transporturilor, Construcțiilor și Turismului Nr. 562/2003 pentru aprobarea Reglementării tehnice „Metodologie de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate (PUZ CP)";
- OUG Nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea Nr. 265/2006;
- Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile Nr. 1964/13, dec.2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene NATURA 2000 în România;
- Obiectivele din „Agenda 21", precum și dispozițiile convențiilor internaționale ratificate de România

I.3. Evidențierea surselor documentare iconografice, cartografice

Studiul are la baza planurile topografice al localităților componente orașului Zlatna, cu teritoriul lor administrativ, reactualizate în sistem stereo '70, pe suport digital – editat la scara 1:5000 și 1:15000.

Sursele documentare analizate sunt:

- Alexandrescu, I.; Bulei, I.; Mamina, I. & Scurtu, I. (2000). *Enciclopedia de istorie a României / The Romanian History Encyclopaedia*. Bucharest: Meronia.

- *** Enciclopedia României 1938, prof. Dimitrie Gusti, ing. Constantin Orghidan, Mircea Vulcănescu, dr. Virgiliu Leonte și alții
- Abrudeanu 2006 - Rusu Abrudeanu, I. *Aurul romanesc. Istoria lui din vechime pană azi,* editie nouă, Cluj - Napoca, 2006.
- Abrudeanu 2007 - Rusu Abrudeanu*, I. Moţii – calvarul unui popor eroic, dar nedreptăţit,* editia a II-a, Cluj - Napoca, 2007.
- Anghel - Anghel, Gh. *Scurtă istorie a judeţului Alba,* pe http://www.dacoromaniaalba.ro/nr36/scurt_istoric_a_judetului.htm
- Balog, 2004 Balog, I., M. *„Arii de atracţie“ şi reţele de relaţii economice intre sat şi oraş in modernizarea economica a Transilvaniei la mijlocul secolului al XIX-LEA (1850–1875),* în *Ţara Barsei* – revistă de cultură, Braşov, 2004, p. 35-44.
- Brătulescu, 1937 - Brătulescu, V. *Biserici din Transilvania Biserici intărite,* în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul XXX, Fasc. 91, Ianuar-Mart 1937.
- Domşa 1999 - Domşa, T. *De la Ampelum la Zlatna – Materiale selectate şi comentate de Traian Domşa, Vol I,* Zlatna, 1999.
- Domşa 2003 - Domşa, T. *De la Ampelum la Zlatna – Materiale selectate şi comentate de Traian Domşa, Vol II,* Zlatna, 2003.
- Fleşer, 2001 - Fleşer, Gh. *Biserici romaneşti de zid din Judeţul Alba*, Alba Iulia, 2001
- Fleşer, Goronea 1990 - Fleşer, Gh. şi Goronea, T. *Noi elemente de stabilire a etapelor de stabilire a etapelor de construcţie a bisericii Adormirea Maicii Domnului din Zlatna, jud. Alba* în Apulum XXVII 1990-1993.
- Greceanu, 1971 - Greceanu, E., Panait-Cristache I. *Contribuţii la datarea etapelor de construcţie a biserici ortodoxe "Adormirea maicii Domnului" din Zlatna,* în Studii şi lucrări de restaurare, Bucureşti, 1971.
- STUDIU ISTORIC DE FUNDAMENTARE ŞI DELIMITARE A OBIECTIVELOR ŞI ARIILOR URBANE PROTEJATE DIN ORAŞUL ZLATNA, PROIECTANT: S.C. CAPITEL PROIECT S.R.L. – ALBA IULIA, 2009, COORDONATOR: arhitect BARBIERI MARIUS, REALIZATOR: arheolog MIRCEA GLIGOR
- Geoportal ANCPI: https://geoportal.ancpi.ro/geoportal/imobile/Harta.html
- Harta geologică: http://www.geo-spatial.org/harti/
- Baza de date Arcanum, hărți istorice: https://maps.arcanum.com/hu/map/secondsurvey-
- Hărți istorice: www.mapire.eu

Sursele cartografice sunt:

- prima ridicare topografică militară a Imperiului Habsurgic „Josephinische Aufnahme”, lucrările de relevare din Transilvania, anii 1769-1773, a doua ridicare topografică militară austriacă 1806-1869, a treia ridicare topografică militară austriacă 1869-1887 (www.mapire.eu)
- planuri directoare de tragere și hărți militare sovietice (http://www.geo-spatial.org/harti)
- hărți militare românești (https://portal.geomil.ro/arcgis/home/)
- planuri cadastrale
- ortofotoplanuri

I.4. Prezentarea echipei de cercetare după specialitate

Coordonator, expert atestat Ministerul Culturii, arh. urb. Doina Mihaela BUBULETE
lect.dr.urb. Sebastian GUȚĂ
urb. ing. geogr. Camelia FAUR

I.5. Prezentarea critică a bibliografiei generale

Elaborarea studiului este sprijinită pe surse documentare referitoare la istoria și problemele teritoriului, regăsite în literatura științifică, articole, studii de specialitate. Au fost efectuate cercetări de acte, hărți și planuri istorice din arhive și analiza unor informații de pe site-uri web (în special pentru informații

iconografice și cartografice din documente aflate în arhive străine). Baza documentară este completată cu o cercetare pe teren, discuții cu administrația publică locală și cu populația.

Bibliografia utilizată a oferit informații relevante care au constituit baza de elaborare pentru studiul istoric. În completarea acestora, s-a realizat analiza proprie, prin reconstituiri și deducții logice.

Oraşul Zlatna a jucat un rol important în istoria zonală, însă, cu toate acestea s-a scris destul de puţin, neexistând studii cuprinzătoare, cu caracter sistematic, care să abordeze evoluţia oraşului şi a ariei de influență în decursul diferitelor etape istorice. Cele mai multe studii au un caracter punctual, cu referiri la descoperiri mai degrabă întâmplătoare şi la probleme legate de exploatarea şi prelucrarea metalelor neferoase în zonă.

O parte din materialul utilizat tratează o problematică mai largă, dar care atinge tangenţial şi subiectul de interes. Există o monografie a oraşului Zlatna, care prezintă și evoluţia localităţilor subordonate și se analizează din punct de vedere istoric, economic şi spiritual acest spaţiu. De asemenea gradul de cercetare şi publicare a materialului arhivistic, cel mai valoros istoric este relativ limitat, ceea ce s-a publicat fiind legat mai degrabă de evenimente istorice majore, cu o cuprindere mai largă și care au afectat şi acest areal, cum au fost: Răscoala lui Horea Cloşca şi Crişan şi Revoluţia de la 1848, alături de informaţii legate de istoria mineritului în zonă.

Evoluția orașului poate fi urmărită prin intermediul datelor înregistrate în surse cartografice și documentare specifice epocii. Informațiile cuprind aspecte generale de ordin administrativ-teritorial privind teritoriul analizat în perioada interbelică și ulterior celui de-al Doilea Război Mondial.

II. ANALIZA DEZVOLTĂRII TERITORIULUI ADMINISTRATIV A LOCALITĂȚILOR

II.1. Istoricul teritoriul administrativ și a localităților componente

Perioada pre-romană

Conform literaturii de specialitate, cultura materială dominantă pentru această etapă este cea atribuită Culturii Coțofeni, reprezentând prima comunitate preistorică ale cărei urme arheologice au fost identificate până în prezent în zona Zlatnei. Prezența acestei populații în areal indică transformări semnificative ale societății umane în plan locativ și economic. Habitatul era organizat predominant sub forma unor așezări temporare amplasate pe înălțimi cu protecție naturală sau în peșteri, asociate cu o așezare stabilă situată central, de regulă în proximitatea unui curs de apă.

Pentru Valea Ampoiului, aceste caracteristici sunt ilustrate de așezările de la Ampoița („Piatra Gomnușei” și „Piatra Boului”), Meteș („Peștera”), Poiana Ampoiului („Piatra Corbului”), respectiv posibil Galați („Bulbuce”). Alte situri atribuite aceleiași perioade sunt documentate astfel: în Galați – „Bulbuce”, pe un platou delimitat de klippe calcaroase, s-au identificat materiale ceramice specifice bronzului timpuriu; tot de aici provin trei topoare de piatră șlefuită descoperite întâmplător în punctul „Gruiețe”, asociate purtătorilor culturii Coțofeni. În Valea Mică – „Șupelniță”, așezarea se localizează în cheile văii omonime, pe un platou bine apărat natural, probabil utilizat ca avanpost sezonier de comunități pastorale. La Zlatna – „Colțu lui Blaj”, pe o klippă calcaroasă situată la poalele Masivului Dâmbău, s-a documentat o așezare Coțofeni multistratificată, cu niveluri ce conțin materiale aparținând bronzului timpuriu și culturii Glina–Schneckenberg. Pe vârful „Măgura Dudașului”, amenajările industriale moderne au distrus o așezare preistorică atribuită grupului Șoimuș, bogată în material ceramic și litic. Tot din această perioadă datează și descoperirile de pe platoul „Dumbrăvița”, situat la nord de vârful Jidovul, unde au fost identificate morminte tumulare și ceramică preistorică atipică.

Ansamblul acestor descoperiri confirmă existența unor comunități umane în faza de tranziție de la neolitic la epoca bronzului și bronzul timpuriu. Cultura materială se remarcă prin ceramică de bună calitate, variată morfologic și frecvent ornamentată geometric prin impresiuni succesive, hașuri și crestături, dar și prin caracterul dispersat al necropolelor tumulare din zonă.

În arealul cercetat au fost, de asemenea, documentate două descoperiri aparținând epocii bronzului: în 1889, pe versantul estic al orașului a fost identificat un depozit de bronzuri cu obiecte în diferite stadii de conservare, iar în 1958, în conul de dejecție al pârâului „La Făguleț" a fost descoperit un alt depozit, format din 25 de piese întregi sau fragmentare și o turtă de metal brut. Pe baza caracteristicilor morfologice și tehnologice, ambele descoperiri sunt datate la finalul epocii bronzului și începutul primei epoci a fierului. Aceste depozite au o importanță deosebită, întrucât atestă existența unor comunități care, pe lângă activitățile agro-pastorale, practicau o metalurgie incipientă bazată pe exploatarea cuprului, producerea bronzului și transformarea acestuia în unelte, podoabe și arme.

Perioada romană

După cucerirea Daciei, datorită poziționării în proximitatea unor importante centre aurifere cunoscute și exploatate încă din antichitate, zona a intrat rapid în interesul romanilor și al altor actori economici. Instaurarea administrației romane a determinat dezvoltarea unor structuri specifice de exploatare a resurselor minerale, incluzând sistemele de extracție a minereurilor neferoase și feroase, a sării și a pietrei. De altfel, fostul regat al Daciei dispunea deja, încă din secolul I a.Chr., de o formă organizată de exploatare auriferă (și probabil saliferă), aflată sub monopolul regilor daci. În epoca provinciei romane, ținutul minier a fost inclus în **patrimonium caesaris**, fiind administrat direct de un reprezentant imperial, **procurator aurariarum**, ulterior provenit din ordinul equestru. Centrul administrativ al exploatărilor miniere din provincia Dacia era localizat la **Ampelum (Zlatna)**.

Așezarea Ampelum a evoluat inițial ca un **vicus**, având ca funcțiuni principale creșterea animalelor și exploatarea aurului. Imediat după cucerire, în regiune au fost aduși numeroși coloniști specializați în minerit, în special din Dalmația, ceea ce a favorizat creșterea așezării și transformarea acesteia în **pagus**. Sub domnia lui **Septimius Severus**, Ampelum a fost ridicat la rangul de **municipium**, fapt atestat de o inscripție onorifică datată în anul 200, devenind astfel cel mai important centru economic din Munții Apuseni, cu jurisdicție administrativă proprie.

Pe lângă nucleul urban, habitatul uman includea un ansamblu extins de exploatări miniere, ateliere de prelucrare, colonii și așezări civile, ocupând areale de zeci de kilometri pătrați. În acest context sunt menționate siturile din zona **Corabia – Vâlcoi – Boteș**, unde au fost identificate urme de exploatări aurifere, așezări și necropole. O așezare importantă este semnalată la poalele dealului **Vâlcoi**, iar alte colonii miniere sunt localizate pe versantul nord-vestic al **Dealului Breaza**, în apropierea cătunului **Încești**, precum și pe **Dealul „Boierița"**, lângă **Almașu Mare** și **Stănija**, în punctul **„Dosu Negri"**.

Diversificarea economică a Ampelum-ului este documentată arheologic prin prezența unor cuptoare pentru arderea ceramicii, unde se produceau vase cu decor aplicat, plăci de teracotă, plăci votive și alte categorii de piese turnate. Materialele descoperite atestă existența unei societăți **puternic stratificate**, în care elitele locale – funcționari imperiali, militari și meșteșugari – consumau bunuri de calitate, produse local sau importate prin schimb, alături de altare votive și funerare.

Procesul de urbanizare al așezării a fost susținut atât de administrația responsabilă de exploatarea auriferă, cât și de funcționarii fiscali și de militarii din garnizoanele subunităților **Legiunii XIII Gemina** și ale **numerus Maurorum Hispanorum**, însărcinați cu paza și controlul ținutului aurifer. Războaiele marcomanice au afectat profund zona, însă ulterior activitatea economică a cunoscut o perioadă de revenire, atingând maximul de dezvoltare în ultimele decenii ale secolului al II-lea și primele decenii ale secolului al III-lea.

Sub domnia lui **Maximinus Thrax**, în contextul instaurării unui regim de **anarhie militară**, orașele daco-romane au înregistrat un regres urbanistic și demografic, mai pronunțat în nordul provinciei și atenuat în zona dunăreană. **Retragerea Aureliană** a accelerat acest declin: depopularea centrelor urbane a continuat prin relocarea comunităților în mediul rural din imediata vecinătate, atât din motive economice (colapsul manufacturilor proto-industriale, declinul exploatărilor miniere și salifere, reducerea activităților comerciale, compensată de modelul agro-pastoral autarhic), cât și din considerente de securitate (orașele devenind ținte ale raidurilor de pradă). Astfel, în preajma constituirii regatului gepid, centrele urbane daco-romane precum **Apulum, Napoca, Potaissa, Porolissum, Sarmizegetusa Ulpia** și **Tibiscum** își reduc substanțial populația, în timp ce **Ampelum**, dependent de activitățile miniere abandonate, se fragmentează și se dispersează către arealele rurale din jur.

Perioada feudală

După **Retragerea Aureliană**, exploatările miniere organizate au încetat progresiv, iar acest lucru a antrenat un declin general al economiei locale. Resursele minerale nu au mai fost valorificate sistematic, iar populația rămasă s-a retras în spații rurale adiacente fostului oraș roman, deoarece nu mai dispunea de mijloacele necesare pentru menținerea structurilor urbane. Această mutație este documentată prin descoperiri arheologice, epigrafice și numismatice, iar regiunea intră, pentru mai multe secole, într-o zonă slab reflectată de izvoarele istorice, până în perioada medievală timpurie. Cu toate acestea, descoperiri ocazionale – în special funerare și monetare – confirmă existența unei populații autohtone romanizate, care păstra încă legături cu lumea imperială și în rândul căreia se regăseau elemente ale creștinismului timpuriu, în paralel cu procesul de formare a comunității romane pe aceste locuri.

Un fenomen cu impact major îl constituie **pătrunderea slavilor**, reflectată în special prin toponime legate de aur (ex. **Zlătnița, Gura Zlata, Zlatna**), indicând continuitatea unei percepții asupra resurselor zonei. Tot în nomenclatura locală se regăsesc repere ce trimit la fondul autohton, exemplu fiind **Feneș**, nume tradus în maghiară din română și asociat cu denumiri precum **Brădet**, **Valea Bradului** sau **Izvorul Bradului**, semn al vechilor așezări de pe Valea Bradului.

În **evul mediu timpuriu**, după **cucerirea maghiară** și constituirea **Voievodatului Transilvaniei**, Zlatna este încadrată în comitatul Albei, administrat de la Alba Iulia. Prima mențiune documentară cunoscută este din **1347**, când apare pe domeniul **Terre Obruth**, dăruit Episcopiei Catolice și capitlului din Alba de către regele **Ștefan al V-lea**, iar în **1387** este deja atestată ca târg.

Regiunea fusese însă afectată anterior de **invazia tătaro-mongolă din 1241–1242**, dar și de confruntările dintre marea nobilime, în special dintre capitlul de Alba și voievodul Transilvaniei. Comunitățile săsești din **Cricău** și **Ighiu** au fost implicate în aceste tensiuni, iar în **1320** au ocupat localități de pe Valea Ampoiului, inclusiv **Zlatna** și **Abrud**, care au fost scoase de sub autoritatea capitlului. În **1346**, conflictul ajunge la intensitate maximă, determinând intervenția regelui și trecerea minelor de aur din Zlatna sub control regal.

În acest climat instabil, comunitățile românești libere au încercat să își apere autonomia în fața clerului și a nobilimii ecleziastice, fapt demonstrat de mișcările colective din **Filești (Feneș)** din **1326** și din **Zlatna** în **1365**, conduse de cnefii locali. Deținerea statutului de **târg** încă din **1317** a permis locuitorilor, în majoritate mineri, să obțină privilegii regale menite să le protejeze interesele, privilegii confirmate ulterior între **1370–1557** în pofida opoziției ecleziastice.

Deși existau încercări permanente de a limita rolul bisericii în administrația locală, Zlatna a continuat să plătească taxe consistente – **60 florini de aur** și **urbură în metale prețioase** –, până după **bătălia de la Mohács**, când Regatul Maghiar se destramă, iar Transilvania devine **principat autonom sub suzeranitate otomană**. În noile circumstanțe, principii devin proprietarii minelor și ai orașelor miniere, pentru a menține veniturile prin confirmarea privilegiilor, arendarea exploatărilor către investitori străini și colonizarea cu mineri slovaci și germani.

La sfârșitul secolului al XVI-lea, evenimente precum instabilitatea din timpul lui **Sigismund Báthory** și acțiunile militare ale **lui Mihai Viteazul**, urmate de intervențiile trupelor austriece conduse de **Basta**, care au jefuit târgurile **Zlatna** și **Abrud**, au provocat noi dezechilibre economice.

Din **secolul al XVII-lea**, mineritul din Apuseni intră într-o etapă de **reorganizare structurală**: se introduc regimul de exploatare în regie proprie și **statutul minier**, sunt aduși mineri specializați din spațiul german și silezian, iar tehnicile de lucru se modernizează (creșterea adâncimii, ventilație îmbunătățită, drenaj, transport cu vagonete). Toate acestea duc la creșterea producției și, în consecință, a veniturilor fiscale.

După instaurarea stăpânirii austriece, **Curtea de la Viena** adoptă măsuri menite să sprijine sectorul minier: este organizată **monetăria de la Alba Iulia (1701)** și **oficiul aurifer de la Abrud**, însărcinat inclusiv cu supravegherea producției și combaterea contrabandei. Din **1722** funcționează la Abrud **tribunalul minier**, iar autoritatea imperială se implică în protejarea iobagilor mineri, promovând treptat **munca salariată** în locul robotelor și susținând investiții publice în exploatări.

În sprijinul mineritului apar și **școli montanistice**, inclusiv pe domeniul Zlatnei, pentru formarea personalului calificat. Un moment tehnologic important este construirea, în **1784**, a unui **cuptor de topire a aurului la**

Zlatna, ceea ce a necesitat activități auxiliare precum exploatarea și transportul lemnului și producerea cărbunelui, pentru care era folosită încă munca iobagilor.
Între timp, eșecul **unificării religioase** alimentează o mișcare **antifeudală, anticatolică și antihabsburgică**. Regulamentele urbariale din **1775** și deteriorarea situației iobagilor de pe domeniul fiscal al Zlatnei intensifică nemulțumirile, ducând la petiții repetitive către autorități, inclusiv către împărat (cum este jalba din **1779**). Rezistența locală se menține în pofida lipsei de reacție a autorităților și opoziției nobiliare. **Răscoala lui Horea** nu cuprinde direct Zlatna, protejată de garnizoanele responsabile cu paza minelor, dar efectele sale sunt vizibile: sistemul feudal începe să se erodeze, iar relațiile economice se transformă treptat către un model **proto-capitalist**, anunțând începutul unei noi etape istorice pentru regiune.
Extinderea manufacturilor determină creșterea necesarului de forță de muncă. Inițial, doar o mică parte a lucrătorilor – cei calificați – erau oameni liberi plătiți, în timp ce sarcinile necalificate erau îndeplinite de iobagi prin robotă. Modernizarea tehnologică a dus însă la salarizarea treptată și a muncitorilor auxiliari, ceea ce a sporit productivitatea mineritului, iar printr-un control strict asupra acestei activități economice, a crescut și venitul fiscal.

Perioada modernă
În contextul climatului revoluționar european din **1848** și al mișcărilor politice maghiare, tensiunile sociale din zonă au crescut considerabil pe fondul accentuării presiunilor asupra populației românești, al pierderii unor privilegii și lipsei de drepturi politice. În aceste condiții, **Zlatna** devine unul dintre nucleele mișcării revoluționare românești din Munții Apuseni, fiind sediul uneia dintre cele patru legiuni organizate pentru apărarea zonei, sub conducerea prefectului **Petru Dobra**. La **9 aprilie 1848**, alături de **Ioan Buteanu** și **Simion Balint**, acesta convoacă aici prima întrunire a intelectualilor din Apuseni, moment care pune bazele coordonării Revoluției românești din această regiune.
În anii care urmează, importanța **muncii salariate** în minerit crește în mod vizibil, iar exploatările miniere capătă o funcționare mai modernă. În **1872**, pe domeniul Zlatnei erau angajați **2.013 lucrători salariați**, activând în **39 de exploatări**. Deja din prima jumătate a secolului al XIX-lea, se remarcă transformări majore în domeniul tehnic și productiv, prin modernizarea instalațiilor de măcinare și spălare a aurului (șteampuri, mașini de spălat etc.), iar în **1827** este instalată la Zlatna **prima mașină cu aburi**.
Procesul de industrializare continuă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Între **1893–1895** se finalizează construcția drumului spre **Almașu Mare**, infrastructură finanțată de **Lukács Béla**, originar din localitate. În **septembrie 1895** este inaugurată linia ferată îngustă **Alba Iulia – Zlatna**, cunoscută sub numele de „**Mocănița**". La începutul secolului XX funcționează aici o **Școală de artă și meserii**, în cadrul căreia se formează și debutează celebrul sculptor **Cornel Medrea**. La **1 Decembrie 1918**, peste **1.500 de locuitori** din Zlatna și satele aparținătoare participă la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.
În același an, **„Uzinele din Zlatna"**, compuse dintr-o secție metalurgică și una chimică, trec în proprietatea statului român, contribuind în perioada interbelică la producția națională de **aur și argint**. După **1930**, numărul angajaților uzinei se apropie de **3.000**, iar în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, ziarul local **„Detunata"** adoptă o poziție critică față de **Dictatul de la Viena**, prin care România pierde nordul Transilvaniei.
În timpul regimului comunist, Zlatna intră într-o fază de **expansiune industrială accelerată**, însă aspectele legate de protecția mediului sunt lăsate în plan secund. Uzina se extinde prin adăugarea unor noi secții, precum cele de **sulfat**, **acid sulfuric** sau **pulberi de aluminiu** etc.
Deși dezvoltarea industrială a orașului a fost constantă timp de decenii, localitatea a continuat să fie clasificată ca **așezare rurală** pentru o parte semnificativă a secolului XX. Abia la **17 februarie 1968**, odată cu reorganizarea administrativ-teritorială a României conform **Legii nr. 2/1968**, **Zlatna** este ridicată oficial la rangul de **oraș**.

Evoluţia localităţii după 1990
Până în **1990**, Zlatna reprezenta unul dintre centrele importante ale industriei extractive, prelucrătoare și chimice din România comunistă, caracterizat de o expansiune continuă, însă realizată cu un cost ridicat

asupra mediului. În cadrul **Uzinei de preparare a minereurilor neferoase**, se obțineau concentrate aurifere, de plumb, de zinc și pirită flotantă. O parte dintre aceste concentrate erau trimise spre prelucrare în alte unități industriale din afara orașului, în timp ce restul era procesat în fosta **întreprindere metalo-chimică** locală. Deși zona dispune încă de resurse aurifere semnificative, exploatarea minereurilor din Zlatna a fost oprită din cauza rentabilității scăzute și a imposibilității de a respecta normele moderne privind poluarea.
Aceeași evoluție a cunoscut-o și **SC Ampelum SA Zlatna**, o unitate industrială cu o istorie de peste două secole și jumătate. În **1986** începuse construirea unei noi uzine de prelucrare, destinată obținerii cuprului de înaltă puritate (99,99%) prin procedee electrolitice. Până la finalizarea acestei investiții, la Zlatna se produceau: **cupru negru de convertizor**, **acid sulfuric**, **sulfat de fier**, **sulfat de cupru** și **sulfat de magneziu**.
După **1990**, odată cu trecerea la economia de piață și reorganizarea sistemului industrial național, unitatea metalurgică a fost transformată în societate comercială sub denumirea **S.C. AMPELUM S.A.**. Însă inflația accentuată, creșterea costurilor la energie electrică, gaz metan, carburanți, utilități și piese de schimb, corelate cu reglementarea centralizată a prețurilor la produsele finite și cu obligativitatea conformării la legislația de mediu, au generat blocaje financiare severe și o diminuare a rentabilității. Oprirea investițiilor la noua uzină, degradarea instalațiilor existente și declinul economic general au condus treptat către un deznodământ previzibil.
După **1995**, industria extractivă și cea prelucrătoare din zonă au intrat într-o fază accentuată de regres, în condițiile în care unitățile nu mai puteau funcționa în parametrii impuși de politicile de protecție a mediului. Această situație a determinat restrângerea activităților și concedieri colective, în special în **1997** și **1999**. Confruntate cu transformări economice majore și cu exigențe tot mai ridicate în materie de protecție a mediului, amplificate după începerea **negocierilor de aderare la Uniunea Europeană**, aceste unități au devenit neviabile economic. În final, uzina de cupru și exploatările miniere din zonă au fost închise în **2004**.

După anul 2004 implicarea administrației publice locale în dezvoltarea orașului a adus beneficii financiare semnificative, fiind implementate proiecte deosebit de importante pentru oraș, precum:

- realizarea sistemului de canalizare menajeră şi pluvială şi a unei staţii de epurare aferentă oraşului Zlatna
- imbunătăţirea și extinderea sistemului de alimentare cu apă potabilă
- modernizări de străzi
- iluminat public
- lucrări de apărare maluri împotriva inundațiilor
- consolidarea versanţilor prin regularizarea sistemului torrential, pentru impiedicarea formarii ravenelor
- reabilitări și modernizări de clădiri publice
- amenajări de spații veri publice
- sistem de management al deșeurilor și înființare centru de colectare deșeuri
- ecologizarea şi inlăturarea efectelor poluării in zone industriale dezafectate

Toponime:
Zlatna:
Potrivit specialiştilor, toponimul *Zlatna* derivă din bulgărescul *zlat o, zlat ma, zlat no*, denumire care in traducere defineşte *aurul,* in diferitele sale ipostaze. Definirea aşezării in acest mod ilustrează faptul că noii veniţi au ajuns să cunoască bogăţiile acestor locuri, posibil chiar să reorganizeze exploatarea lor. Prezenţa slavă şi participarea directă la exploatarea acestor bogaţii este confirmată prin multitudinea toponimelor cu aceeaşi rădăcină, cum sunt: Zlătniţa, Gura Zlata, Zlătioara.
In perioada romană, Zlatna se numea *Ampelum* şi *Auraria minor.* Se presupune că toponimul Ampelum ar fi de origine dacică, datorită rădăcinii tracice *amp* regăsită şi in numele hidronimului Ampoi şi a oponimelor Ampoiţa şi Trampoiele (Parvan - Getica, 278.), denumirea romană plecand de la o posibilă formă: a*mpeium* sau *Ampi-lum*, după numele raului care o traversează. Ţinand seama de tendinţa romanilor de a-şi denumi

aşezările intemeiate după numele aşezării dacice celei mai apropiate, această aserţiune devine posibilă ştiind că denumirea romană *Ampelum* apare destul de tarziu după cucerire, in contextul in care aşezarea romană insăşi, avea deja o vechime destul de importantă. Supranumele de *Auraria minor* este xplicabil in contextul rolului jucat, alături de Abrud (*Abruttus* sau *Auraria major*) şi Alburnus Maior in economia auriferă a provinciei.

Feneş
Numele localităţii este de origine maghiară, insemnand traducerea in această limbă a cuvăntului "brădet", "pădure de brazi" - *Fenyeş,* nume sub care apare in documentele medievale alături de cuvătul *vlah,* adică roman. De aici concluzia că după intrarea acestui teritoriu sub stăpanirea maghiară, noii stăpani găsesc o aşezare romanească bine constituită, pierdută probabil printr-un spaţiu acoperit cu păduri de brad. Inceputurile, vechimea şi evoluţia localităţii pe aceste locuri este susţinută şi de mulţimea toponimelor cu aceeaşi semnificaţie. Amintim aici doar: Valea Bradului Izvorul Bradului, Lunca Bradului, Feneş, Feneşasa, Valea Feneşului etc. Numele topic de *terra Fenes1* apare in documentele istorice incă din 1292.

Izvorul Ampoiului
Localitatea Valea Dosului, actualmente numită Izvorul Ampoiului este situată pe cursul superior al raului Ampoi (care aici se numeşte Valea Dosului), la poalele muntelui Dealul Mare, de la care si-a imprumutat şi numele.

Vâltori
Satul Vâltori este situat la nord de localitatea Zlatna, unde se intinde de o parte şi de alta a Văii Morilor, pană aproape de poalele Muntelui Corabia, ocupand bazinul superior al văii şi afluenţii acesteia. Foarte probabil că numele actualei localităţi este dat de caracteristicile văii in această zonă. Numele de origine latină (*vultoria, vulutus*) se referă tocmai la vartejurile (bulboane, vâltori – loc adancit, amenajate pe cursul unei ape unde erau instalate mecanisme pentru spălarea postavului) pe care apa le parcurgea in curgerea ei spre Ampoi. Deşi actualmente valea se numeşte "Valea Morilor", datorită capacităţii sale de a pune in mişcare un număr important de mori de apă, nu este exclus ca vechea sa denumire să fi fost Valea Vâltori (Vultori). Datorită faptului că işi ia izvoarele de sub muntele Vâlcoi, in vechile hărţi iosefine, redactate intre 1763-1783, apare sub denumirea de *Vulkoi Bach*, iar satul "La Vâltori". Mai tarziu, incepand din sec XIX, o anumită clasă cu pretenţii intelectuale, schimbă denumirea localităţii din Vâltori in Vulturi. Denumirea iniţială a fost păstrată cu indărătnicie de către locuitori, fapt care a determinat autorităţile să revină mai tarziu la vechiul nume.

Pătrângeni
Localitatea este aşezată pe lunca raului Ampoi, in partea de răsărit a oraşului Zlatna, la o distanţă de circa 3 km, fiind cuprins in vatra vechiului oraş/municipiu Ampelum. Pătrangeni este considerată o aşezare cu origini străvechi, daco-romane, numele său provenind de la latinescul *petra* – piatră. In timp, sursele amintesc localitatea sub mai multe denumiri care, in fond, exprimă acelaşi nume, toate avand rădăcina latinescului *petra*, insemnand *stancă*, *piatră*. Astfel, pornind de la "*Conscripţia episcopului Inochentie Micu din 1733*", cand este semnalată şi prima menţiune a localităţii, poartă denumirea de *Petreselyem*; *Perinscheni* - 1750; *Petrujen* – 1766; (*Petresan* in hărţile austriece din anii 1763-1783), *Petrozsan* - 1805; *Petroseny* - 1900; *Pătrangeni* – 1920. Astăzi Pătrângeni este localitate suburbană a oraşului Zlatna.

Valea Mică
Este numele actual al vechiului sat Valea Bulzului, nume desemnand colţurile de stâncă care străjuiesc intrarea in localitate, actualmente declarate monumente ale naturii. Satul este aşezat pe cele două văi – Valea Mare şi Valea Mică – care se unesc chiar la aceste pietre, pentru a se vărsa in Ampoi. Cele mai vechi urme de locuire pe teritoriul satului aparţin eneoliticului, respectiv purtătorilor culturii Coţofeni, descoperite cu ocazia exploatării calcarelor din punctul „Şupelniţă", o zonă de chei situată la confluenţa pârâului Porumbului cu Valea Mare.

Localitatea apare pe hărţile austriece din 1763-1783 sub numele de *Valle Mina* iar in *Statistica demografică de la Pretura Belgradu din 1854,* satul este amintit ca aparţinand de localitatea *Pătrinjel* (Pătrângeni), sub numele de *Valye mare şi Valye mika.* Pană in anul 1925 Valea Bulzului, administrativ era doar un cătun aparţinand de Pătrngeni. Odată cu reorganizarea administrativă din 1925, Valea Bulzului devine sat sub numele de Valea Mică.

Trâmpoiele
Este un sat de munte specific, cu case răsfirate, ce se intinde pe cca 3 km in lungul văii. Este posibil ca numele satului se fie legat de cel al Ampoiului prin rădăcina *mpoi*, fapt ce pledează pentru o vechime mult mai mare decat cea oficială, stabilită pe baza documentelor scrise cunoscute – 1733. Pe vechile hărţi austriece, satul apare sub denumirea de *Trimpoele,* iar denumirea maghiară *Kenesd* incă se mai păstrează in numele unui cătun situat la intersecţia DC 66 cu DN 74 (Izvorul Ampoiului Trampoiele), intre localităţile Zlatna şi Izvorul Ampoiului, numit Cheneş, de unde si-a imprumutat şi denumirea.

II.2. Evenimente istorice în teritoriul administrativ :
Pe teritoriul localității Zlatna au fost descoperite urme de locuire ce indică prezența unei așezări în acest loc încă din **epoca bronzului (Cultura Wietenberg)**.
Prima atestare documentară sub denumirea de **Ampelum** datează din anul **158 d.Hr.,** de pe vremea împăratului roman Antoninus Pius. În timpul lui Septimius Severus, **193-211**, oraşul Ampelum a fost **ridicat la rangul de municipium** şi a devenit cel mai important centru din Munţii Apuseni, fiind păzit de un detaşament al Legiunii a XIII-a Gemina. Urmele materiale descoperite pe teritoriul administrativ al orașului constau din inscriptii în latină, statui, monezi și ceramică.
După părăsirea Daciei de către romani, rămâne un important centru de continuitate şi formare a poporului şi limbii române şi primeşte toponimicul Zlatna, după bogăţia lui în aur. Oraşul Zlatna este numit "**Poarta de intrare în Țara de Piatră**" (Munţii Apuseni).
În **Evul Mediu** este amintit, la **1201**, sub denumirea de "**Ţara Abrudului şi Zlatnei**", zonă care în secolul al XIII-lea este donată de regii Ungariei capitlului bisericii romano-catolice din Alba-Iulia.
În **1357** aşezarea avea rangul de "**târg",** în care minerii obţin o serie de privilegii din partea regilor, confirmate între anii **1317-1557.** Populaţia, în majoritate românească, în 1365 avea jude pe cneazul Nicolaie, fiul lui Cîndea. Locuitorii încearcă să scape de sub dominaţia capitlului din Alba-Iulia prin mişcări populare ca cele din 1424 şi 1428. Zlatna nu reuşeşte însă să devină oraş liber şi plăteşte un impozit de 60 de florini aur şi urbură din metale nobile.
În anii **1619-1620**, Gabriel Bethlen, principe al Transilvaniei, a colonizat la Zlatna câteva sute de mineri germani şi slovaci.
Călătorii străini din **sec. XVI-XVII**, ca Geovannandrea Gromo, L'Escalopier și Reichersdorfer vorbesc despre munca grea şi plină de riscuri a minerilor români în minele de aur. Poetul Martin Opitz îi dedică orașului poemul "Zlatna" în 1622, impresionat de frumuseţea locurilor, a portului și a dansului popular, considerându-le mărturii ale originii romane a locuitorilor.
La mijlocul sec. XVII-lea, Zlatna devine centrul domeniului aurifer al Muntilor Apuseni, statut pe care il va detine până in anul 1848.
Începând cu anul **1748** se construiesc topitorii şi şteampuri puse în funcţiune de forţa motrice a apei. Zlatna devine centru industrial important prin topitoriile sale, dintre care cea construită în 1850 va funcţiona până în sec. al XX-lea. **Aici s-a utilizat pentru prima oară în Transilvania maşina cu aburi**. În sec. **XVIII–XIX** regiunea a fost frământată de puternice mişcări sociale şi naţionale.
Locuitorii Zlatnei au susţinut în anii **1757 şi 1761** mişcarea lui Sofronie şi au simpatizat cu răscoala ţăranilor condusă de Horea, Cloşca şi Crişan.
În anul **1771** la Zlatna funcţiona o "şcoală montanistică" ce pregătea specialişti pentru minerit. Începând cu anul 1790 la Zlatna a funcţionat o şcoală importantă numită "Gimnaziu umanistic", transformată apoi în "Gimnaziu crăiesc", unde au studiat şi s-au format importante personalităţi culturale şi politice din Munţii Apuseni, printre care Alexandru Sterca-Șulutiu, George Anghel, Dimitrie Moldovan, Petru Ioanete, Petru

Dobra, Iosif Sterca-Șulutiu și **Avram Iancu**. Vasile Pop a fost medic în Zlatna între anii 1830-1844, timp în care a întreţinut legături cu Gheorghe Bariţiu şi Timotei Cipariu în vederea editării *Gazetei de Transilvania* și a *Foii pentru minte, inimă şi literatură*.
Datorită avocatului Petru Dobra, Zlatna a devenit un puternic centru al Revoluţiei de la **1848**. Împreună cu Ioan Buteanu și Simion Balint, Petru Dobra organizează la Zlatna, la **9 aprilie 1848,** prima întrunire a intelectualilor din Muntii Apuseni, în care s-au pus bazele organizării Revoluţiei româneşti de la 1848 din această zonă. În 3/15 mai 1848 Petru Dobra s-a aflat în fruntea românilor de pe valea Ampoiului, la Marea Adunare de la Blaj, unde a fost ales membru în delegaţia ce urma să ducă la Viena *Proclamația* naţiunii române. Ca prefect al unei legiuni româneşti, cu sediul în Zlatna, Petru Dobra a reuşit să dezarmeze gărzile nobiliare maghiare de pe valea Ampoiului, fiind unul dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai lui Avram Iancu. În această calitate a organizat, în 19-20 ianuarie **1849**, la Zlatna, consfătuirea cu reprezentanţii revoluţiei din Ţara Românească şi Transilvania, printre care se aflau Alexandru Golescu, Ion Ionescu de la Brad, Avram Iancu, Ion Buteanu și Simion Balint. Discuţiile s-au concentrat asupra unor probleme fundamentale privind unirea forţelor revoluţionare româneşti şi trimiterea de reprezentanţi în străinătate, care să facă cunoscute opiniei publice internaţionale, idealurile revoluţiei naţionale. Din primăvara anului 1849 Petru Dobra acţionează cu legiunea sa în zona Abrudului, iar Zlatna urmează să fie apărată de legiunea lui Axente Sever, care susţine lupte în 16-17 aprilie 1849. În aceste bătălii Zlatna a fost incendiată de trupele lui Kemeny, atunci au ars şi vechile topitorii de aur.
În a **doua jumătate a secolului al XIX-lea**, oraşul continuă să se dezvolte din punct de vedere industrial. Între **1893-1895** se construieşte drumul în serpentine Zlatna-Almașu Mare, finanţat de **Lukacs Bella**, un fiu al oraşului. În luna septembrie a anului 1895 a fost dată în folosinţă linia îngustă Alba-Iulia-Zlatna, cunoscută sub denumirea de “Mocăniţa”, pentru că traseul acesteia şerpuia prin satele mocăneşti de pe Valea Ampoiului.
La începutul **sec. al XX-lea** se înfiinţează o *Şcoală de Artă şi Meserii* unde studiază şi îşi începe activitatea sculptorul **Cornel Medrea**.
Peste 1500 de români din Zlatna şi satele aparţinătoare au luat parte la actul Unirii din **1918** de la Alba-Iulia. Din acelaşi an Uzinele din Zlatna au fost preluate de statul român şi funcţionau cu două secţii: metalurgică şi chimică. Din aceste uzine s-au obţinut importante cantităţi de aur şi argint în perioada interbelică. După anul 1930 numărul salariaţilor se apropia de 300.
În anii **celui de-al Doilea Război Mondial**, ziarul local *Detunata* ia atitudine împotriva Dictatului de la Viena, prin care România a cedat Ardealul de Nord.
În **anii postbelici** Zlatna cunoaște o evoluţie industrială în care, din nefericire, sunt neglijate problemele de mediu. Prin extinderea uzinelor apar noi secţii: de sulfaţi, acid sulfuric, pulbere de aluminiu. Cu toate că localitatea s-a dezvoltat din punct de vedere industrial, decenii la rând în secolul trecut a avut statut de aşezare rurală. **Localitatea Zlatna a devenit oraş la 17 februarie 1968. După reorganizarea administrativ-teritorială din 1968, Zlatna a incorporat fostele comune Feneş şi Izvorul–Ampoiului.**
La începutul anilor **1970**, cea mai importantă investiție consta în instalarea și dotarea Uzinei în care se fabrica pulberea de aluminiu. Capacitatea noii secții a Uzinei Zlatna era de 669 de tone pe an. După această investiție, a urmat construirea unei fabrici noi de acid sulfuric cu o capacitate de 50000 de tone pe an.
Zlatna era prezentată oficial în anul **1971** astfel: "Orașul Zlatna avea la 1 ianuarie 1971 o populație de 10327 de locuitori, dintre care 5283 bărbați și 5044 femei".
În anul **1978** este înființat Muzeul din Zlatna, care deține colecții arheologice și etnografice legate de meșteșugul mineritului aurifier în anticul Ampelum. Tot în anul 1978 au fost descoperite topoare de piatră în satul Galați.
Între anii **1983-1986** a fost construită noua gară (pentru cale ferată-1435 mm) din Zlatna, de către Regionala de Căi Ferate Brașov-C.C.F.-A.C.M. Brașov-Brigada Complexă Târgu Mureș - 1985, după proiectele elaborate cu ocazia normalizării căii ferate Alba-Iulia-Zlatna de către I.P.C.F. București-Secția L.S.S.T., condusă de ing. Tiberiu Popescu. Inaugurarea a avut loc în data de 23 august 1986.
Ca urmare a amplăsării unor conducte de apă industrială în două puncte diferite, dar nu prea departe unul de altul, două obiecte antice de metal, un cosor dacic și un pumnal, au fost găsite în vatra orașului Zlatna, în fosta albie a râului Ampoi, în anul 1986.

După Revoluția din anul **1989** a început un proces rapid de **transformare postindustrială**, astfel că, ansamblurile industriale au rămas doar niște peisaje, platformele industriale, precum și numeroase unități economice mijlocii și mici fiind abandonate (ex.: Combinatul metalurgic *Ampelum* din Zlatna).

II.3. Prezențe arheologice în teritoriul administrativ

Conform Studiului arheologic efectuat de către SC VANDERLAY ARHEO SRL pentru actualizarea Planului Urbanistic General al orașului Zlatna, teritoriul actual al orașului Zlatna a fost locuit încă din preistorie, fapt demonstrat de descoperirile arheologice din bazinul Ampoiului. În perioada dacică, zona făcea parte din arealul bogat în resurse auro-argentifere al Munților Apuseni, fiind cunoscută pentru exploatarea aurului și a altor metale.

Obiectiv 1: Dealul Roatei – Incăești - Aşezarea civilă și exploatarea minieră
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Incăești
Adresă/Localizare: Situl se află în zona celui mai compact nucleu de locuințe al satului Dealul Roatei, pe malul stâng al pârâului Ruzina.
Descrierea sitului: Urme de locuire de epocă romană (cel mai probabil o așezare de mineri), la care se adaugă spre sud urmele unei exploatări minere de aceeași epocă.
Loc de depozitare: -.
Zona de protecție propusă conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 50 m nord de obiectivul 1a (așezarea civilă)
- La Est – la 120 m est de obiectivele 1a și 1 b
- La Sud – la 240 m sud de obiectivul 1b (exploatarea minieră) – limita teritoriului UATR Zlatna
- La Vest - la 120 m est de obiectivele 1a și 1 b

Obiectiv 2: **Feneș – Biserica ortodoxă cu hramul *Naşterea Maicii Domnului/Sf. Nicolae***
Statut administrativ: sit arheologic înscris în Lista Monumentelor Istorice, neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: AB-II-m-A 000218
Punct/Toponim: Biserica veche
Adresă/Localizare: Biserica-monument este localizată în centrul localității, nr. 72, pe malul stâng al pârâului Bârnaia, pe o terasă a văii Fenișului, pe partea dreaptă a DC 173 (spre Cheile Caprei).
Descrierea sitului: Edificiul respectă planimetric logica construcțiilor de factură bizantină din Transilvania edificate după promulgarea Diplomei Leopoldine. Corpul central al bisericii are o formă dreptunghiulară cu laturile de 22,5 x 8,84 m. La vest, a fost ridicat un turn-clopotniță (dispus pe axa bisericii) ce are o înălțime apreciabilă (16,5 m), până la nivelul unul foișor realizat din lemn. Biserica a fost finalizată în anul 1754. Din publicații, nu rezultă practicarea unor cercetări arheologice. Piciorul de pristol este un altar funerar din gresie (lățime 60 cm; adâncime 55 cm; înălțime 84 cm) și a fost adus din ruinele Ampelum-ului. Actualul edificiu a fost construit deasupra unei mai vechi biserici realizate din lemn, mai reduse ca dimensiuni. În jurul bisericii există cel mai probabil urme de locuire de epocă medievală târzie și modernă
Loc de depozitare: -.
Zona de protecție conform studiu arheologic:
- La Nord – limita parcelelor de la nord de situl arheologic, la 70 m nord de acesta
- La Est – limita parcelelor de la est de situl arheologic, la 20 m est de acesta
- La Sud – limita parcelelor de la sud de situl arheologic, la 60 m sud de acesta – DC 173
- La Vest – limita parcelelor de la vest de situl arheologic, la 70 m est de acesta

Obiectiv 3: Galați – Aşezarea Coţofeni de la Galaţi (Alba) - *Bulbuci*
Statut administrativ: sit arheologic înscris în Repertoriul Arheologic Național și în Lista Monumentelor Istorice

Cod RAN: 2014.01; cod LMI: AB-I-s-B-00037
Punct/Toponim: Bulbuci/Piatra Bulbuci/Bulbuce
Adresă/Localizare: Situl se află localizat la cca 800 m nord-vest de sat, de confluența văii Fenișului și Ampoiului.
Descrierea sitului: Sit pluristratigrafiat, grupat în jurul unei grupări de stânci calcaroase, care domină valea Ampoiului. În partea sudică a sitului sunt vizibile câteva terase antropice. Locuirile aparțin eneoliticului târziu (cultura Coțofeni, faza III), Bronzului timpuriu, culturii Wietenberg și celei de-a doua epoci a fierului (orizontul dacic). Descoperirile ceramice sunt completate de unelte de silex și o fusaiolă.
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia.
Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 150 m nord de situl arheologic
- La Est –la 100 m est de situl arheologic
- La Sud –la 250 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 150 m est de situl arheologic

Obiectiv 4: Galați-*Dâmbul Bacului*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Dâmbul Bacului (în literatură denumirea alterată a toponimului este Dâmbul Racului)
Adresă/Localizare: Situl se află localizat la cca 650 m vest față de valea pârâului Galați, care traversează localitatea Galați de la nord spre sud și se varsă în Ampoi.
Descrierea sitului: Sit amplasat pe creasta unui deal, puternic împădurit, mărginită de pante abrupte. În partea nordică a toponimului a fost observată o terasă relativă plană, unde au fost observate la suprafața solului urme de cărbune și lipitură de mici dimensiuni. Cu prudența de rigoare, situl poate fi atribuit culturii Coțofeni și/sau Bronzului timpuriu.
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia (nr.inv. 4757).
Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 110 m nord de situl arheologic
- La Est –la 60 m est de situl arheologic
- La Sud –la 100 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 30 m est de situl arheologic

Obiectiv 5: Galați-*Gruiețe*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Gruiețe
Adresă/Localizare: Situl se află localizat la cca 600 m vest de Galați, pe o terasă înaltă, pe partea dreaptă a Ampoiului.
Descrierea sitului: Sit amplasat pe marginea unei terase relative plane, secționate de un șanț betonat pentru uz industrial (?). Descoperirile constau din 3 topoare care pot fi atribuite culturii Coțofeni sau Bronzului timpuriu. La suprafața solului au fost observate urme de cărbune, lipitură de mici dimensiuni și mici fargmente ceramice preistorice.
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia.

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 50 m nord de situl arheologic
- La Est –la 80 m est de situl arheologic
- La Sud –la 310 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 50 m est de situl arheologic

Obiectiv 6: **Izvorul Ampoiului-*Dumbrava***

Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Dumbrava
Adresă/Localizare: Situl se află localizat în partea nord-vestică a orașului Zlatna, la cca 5,5 km față de centrul orașului, în partea nordică față de satul Dumbrava și în partea estică a localității Izvorul Ampoiului. Situl include și toponimul *Băbuia*.
Descrierea sitului: Situl este amplasat pe o culme de deal, cu o vizibitate excelentă înspre toate punctele cardinale. În părțile sud-estică și nord-vestică ale dealului Dumbrava au fost identificate galerii de exploatate minieră, săpate cu dalta și ciocanul, atribuite epocii romane. În secolul al XVI, minele de mercur au fost redeschise, pentru ca în sec. XVIII să atingă maximum de randament. Literaratura menționează o serie de galerii (Sf. Barbara, Szveti Niscolai). Situl este traversat de drumul roman, care înaintează spre nord (Muntele Vulcoi), respective sud (Zlatna).
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia (?).

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 90 m nord de situl arheologic
- La Est –la 190 m est de situl arheologic
- La Sud –la 200 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 60 m est de situl arheologic

Obiectiv 7. Pătrângeni-*Cimitirul bisericii ortodoxe*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Cimitirul bisericii ortodoxe
Adresă/Localizare: Situl se află localizat în partea nord-vestică a localității Pătrângeni, pe teritoriul cimitirului ortodox.
Descrierea sitului: Situl este amplasat pe o înălțime, ocupată de cimitirul ortodox al bisericii, pe malul stâng al Ampoiului. Din literatura veche sunt cunoscute descoperiri eneolitice (cultura Coțofeni). Cu ocazia identificării sitului, în partea nord-vestică a cimitirului au fost identificate materiale ceramice de epocă modernă.
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia (MIC, I, 5894).

Obiectiv 8. Pătrângeni/Zlatna-*Ampelum*
Statut administrativ: sit arheologic înscris în Repertoriul Arheologic Național și în Lista Monumentelor Istorice
Cod RAN: 2032.01, cod LMI: AB-I-s-B-00055 (Aşezarea Ampelum de la Pătrângeni); 2032.02, AB-I-s-B-00055 (Castrul de la Pătrângeni - Pârâul Ampoiu)
Punct/Toponim: Ampelum
Adresă/Localizare: Situl este amplasat pe prima terasă neinundabilă a Ampoiului, atât pe teritoriul localității Pătrângeni cât și pe cel al orașului Zlatna (zona estică și centrală).
Descrierea sitului: În antichitate a fost centrul zonei miniere din Munții Apuseni și reședința administrației exploatărilor aurifere din Dacia. Ruinele orașului au fost identificate, de-a lungul timpului, în diferite puncte topografice, însă în puține cazuri au fost realizate observații stratigrafice pertinente. Și în acest context insistăm asupra veridicității afirmației prezente în Repertoriul arheologic al județului Alba (1996), în care se afirmă "*exista de fapt o singură localitate romană mai întinsă, între actuala Zlatna şi Pătrîngeni, nu două aşezări deosebite (cum ar părea să rezulte din informaţiile bibliografice mai vechi)*". O parte din structurile de zidărie ale orașului antic erau vizibile la începutul secolului al XVIII-lea. Materialul arheologic este foarte divers (inscripții, piese arhitectonice, monumente sculpturale, cărămizi, ceramice, lămpi, vase metalice, sticlă, tuburi de apeduct, obiecte de uz casnic și de podoabă, monede, etc.) și se poate încadra cronologic între secolele II-III.
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj- Napoca.

Zona de protecție propusă conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 150 m nord de situl arheologic Ampelum
- La Est –limitele parcelelor de la est de situl arheologic Ampelum, la 160 m est de acesta
- La Sud – limitele parcelelor de la sud de situl arheologic Ampelum, la 140 m est de acesta
- La Vest – limitele parcelelor de la vest de situl arheologic Ampelum, la 145 m est de acesta

Obiectiv 9: **Pătrângeni-*Muntele Jidovin/ Muntele Jidovu***
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Muntele Jidovin, Muntele Jidovu
Adresă/Localizare: Situl face parte din Munții Stănijei și este localizat în partea vestică a localității Pătrângeni, respectiv în partea sudică a Zlatnei.
Descrierea sitului: Situl este amplasat pe un munte vulcanic format din roci andezitice. Pe fondul deschiderii unei cariere de extracție a pietrei, în anul 2014 din zona vârfului muntelui (mai precis de pe latura sa sud-estică) au fost recuperate fragmente din 4 vase ceramice distincte morfologic (cană, ulcior, amforă, ceașcă). În 2015, au fost recuperate alte materiale ceramice care confirmă prezența unui sit Coțofeni, al cărui nivel de distrugere, în lipsa unei cercetări arheologice, nu se poate estima cu exactitate. Prof. dr. Cristian-Ioan Popa opinează că în anul 2015 a constatat, pe de o parte, distrugerea completă a vârfului muntelui și pe de altă parte, imposibilitatea realizării unei investigații arheologice reale, determinată de normele de securitate a muncii în carieră.
Obținerea avizului pentru deschiderea carierei de exploatare a pietrei nu a fost precedată de vreo investigație arheologică, iar până în momentul de față exploatarea care continuă și astăzi, nu a fost însoțită de o supraveghere arheologică care se impunea cel puțin după anul 2015 în condițiile descoperirilor descrise mai sus. Mai mult, începând cu anul 2011, Direcția Județeană pentru Cultură Alba a emis anual adrese *de negație* către compania care exploatează cariera, prin care certifică faptul că în zonă nu există situri arheologice, monumente istorice etc. (vezi Anexa 2)
Față de situația din anul 2015, când era distrus doar vârful muntelui, exploatarea a înaintat în acești 11 ani mult spre sud-est, astfel încât cel mai probabil, întregul sit arheologic este astăzi distrus.
Loc de depozitare: Universitatea 1 Decembrie Alba Iulia.

Obiectiv 10. Pirita-*Fața Băii*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Fața Băii, Dealul Bădinii
Adresă/Localizare: Situl este localizat în raza satului Pirita, la cca 1 km sud-vestic față de centrul acestuia, pe partea sudică a Dealului Bădinii, pe versantul stâng al văii Băii.
Descrierea sitului: În literatura veche sunt amintite câteva nume de galerii (Maria Loretto, Sigismund, etc.), care își concentrau activitatea pe exploatarea celor două filoane principale (Sf. Petru, Sf, Treime). La suprafața solului sunt vizibile urme de halde de steril minier.
Loc de depozitare: -

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 50 m nord de situl arheologic, drum forestier
- La Est –la 30 m est de situl arheologic
- La Sud –la 220 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 220 m est de situl arheologic

Obiectiv 11. Pirita-*Valea Jiboltului*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național

Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: Valea Jiboltului
Adresă/Localizare: Situl este amplasat în partea sud-vestică a localității Pirita, la cca 5 km vest de Zlatna.
Descrierea sitului: Situl este amplasat pe panta nordică a unui deal masiv (Dealul Jiboltului), unde în secolul al XVIII-lea se extrăgerea piatră de construcție. Sunt vizibile urmele unor excavații de suprafață, fără a le putea încadra cronologic, în consecință lipsește publicarea unor dovezi arheologice primare care să documenteze exploatarea.
Loc de depozitare: -

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 220 m nord de situl arheologic
- La Est –la 40 m est de situl arheologic
- La Sud –la 110 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 80 m est de situl arheologic

Obiectiv 12. Runc-*Muntele Vulcoi*
Statut administrativ: sit arheologic înscris în Repertoriul Arheologic Național sub numele Situl roman de la Bucium - Vulcoi-Corabia
Cod RAN: -3468.01; cod LMI: -
Punct/Toponim: Muntele Vulcoi
Adresă/Localizare: Situl este amplasat în partea nord-vestică a localității Runc (UAT Zlatna) și în partea sudică a localității Bucium (UAT Bucium), fiind separat artificial de granița administrativă dintre cele două unități administrative-teritoriale.
Descrierea sitului: Într-un punct neidentificat topografic au fost descoperite 4 inele de buclă din aur datate în epoca bronzului. Pe teritoriul administrativ al UAT Zlatna, la poalele muntelui se află așezarea civilă, ce îngloba locuințele minerilor și cimitirele. Aici au fost descoperite numeroase obiecte de epocă romană (ceramică, unelte, inclusiv pentru zdrobirea minereului, monede), precum și altare epigrafe. O parte din necropola atribuită minerilor (dalmatini, illiri) de aici a fost cercetată de B. Lukács (1878-1879, 2 tumuli), G. Téglás (1885, 42 tumuli), O. Floca (1938, 6 tumuli), înainte de al doilea război mondial. Aici este vizibil și urma drumului roman ce cobora spre Ampelum. Majoritatea zonelor acestui sit sunt înglobate de fapt în UAT Zlatna.
Loc de depozitare: Muzeul Unirii Alba Iulia; Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei Cluj-Napoca; Muzeul Național Brukenthal Sibiu.

Obiectiv 13. Runc-*Muntele Vulcoi/drumul roman Ampelum–Alburnus Maior*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -
Punct/Toponim: drum roman Ampelum–Alburnus Maior
Adresă/Localizare: Drumul este amplasat în partea nord-vestică a localității Runc (UAT Zlatna) în punctul Dâmbul Pădurilor și coboară spre sud (toponimul Dealul Gruiului), pe valea Arinului/Valea Ruzii, intrând în perimetrul localităților Dumbrava și Pârâul Gruiului, cel mai înalt punct al sectorului median fiind Fața/Vârful Tisei (1126 m).
Descrierea sitului: Este vizibilă urma drumului roman ce cobora spre Ampelum, sub forma unor terasamente bine evidențiate. Bine păstrate sunt sectoarele situate pe panta Dealului Sudoareș până în partea sudică a Muntelui Vulcoi și parțial pînă la Slăveșoaia, respectiv pe coama Muntelui Boteș, spre Bucium. Unele tronsoane de drum sunt nedefinite, din cauza alunecărilor de teren și a intervențiilor antropice, în special la nord-vest de Ampelum, însă toponimul Coastele Troianului trădează existența aici a unui sector din arteră. Acest drum face parte din categoria drumurilor secundare, cu o importanță economică ridicată.
Loc de depozitare: -
Zona de protecție pentru obiectivele nr. 12 și nr. 13 conform Studiu arheologic:

- La Nord – nu am delimitat zonă de protecție, deoarece situl continuă pe teritoriul UAT Bucium
- La Est –la 400 m de limita estică a obiectivului nr. 12, la 300 m de limita estică a obiectivului nr. 13
- La Sud – la 150 m de limita sudică a obiectivului nr. 13
- La Vest – la 360 m de limita vestică a obiectivului nr. 12, la 160 m de limita vestică a obiectivului nr. 13

Obiectiv 14. Trâmpoiele-*Grohașu Mic*
Statut administrativ: sit arheologic înscris în Lista Patrimoniului Mondial și în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: 2103.01; cod LMI: -; ID UNESCO unic 1718-124; Limes sector 2, 2.6
Punct/Toponim: Grohaș, Grohașu Mic
Adresă/Localizare: Fortificaţia romană se află pe o şa a dealului Grohaş, în partea vestică a teritoriului satului Trâmpoiele, în apropierea văii Ampoiului. Este amplasat la mai puţin de 10 km spre nord-vest de anticul Ampelum (Zlatna), care îndeplinea rolul de centru administrativ al districtului minier.
Descrierea sitului: Fortificaţia (*burgus*) este vizibilă astăzi la suprafaţă datorită valului foarte bine păstrat, care îi evidenţiază forma patrulateră, cu laturile de 33-34 m, orientată NV-SE, constă dintr-un val amenajat cu piatră şi pământ şi un şanţ săpat în exterior. Valul inițial avea o lăţime iniţială de 5,40 m. Forma şanţului în secţiune este albiată (de forma literei "U") iar deschiderea şanţului, (calculat de la marginea exterioară a valului), este de 4,70 m. Calculat de la baza valului, şanţul are o adâncime de 1,70 m. În interiorul fortificaţiei, a fost identificată baza din piatră a turnului de observaţie, lungă de 6 m, orientată NV-SE, amenajată direct pe nivelul de călcare. Inventarul este sărăcăcios şi constă doar din obiecte de fier (o lamă de cuţit, cuie, ţinte de la sandale) şi fragmente ceramice (oale, cupe, ulcioare etc.). Locaţia sa strategică şi relaţia cu peisajul sunt relevante pentru a ilustra controlul roman asupra importantei zone aurifere din Dacia. Este documentată și o secvență de locuire preistorică (piese litice). Situl face parte din Sectorul 2 (Limesul de Vest) Frontiers of the Roman Empire – Dacia.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 280 m nord de situl arheologic
- La Est –la 240 m est de situl arheologic
- La Sud –la 240 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 250 m est de situl arheologic

Obiectiv 15. Trâmpoiele-*Valea Trâmpoiele*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Valea Trâmpoiele
Adresă/Localizare: Așezarea romană se află la intersecția dintre valea Rupturilor și valea Țiganilor, ce formează din acest punct pârâul Trâmpoiele, în partea nordică a celui mai compact și numeros grup de locuințe individuale din localitatea Trâmpoiele, care include și biserica Sf. Mare Mucenic Teodor Tiron.
Descrierea sitului: Urmele de locuire romană conduc la presupunerea existenței aici a unei așezări civile. Descoperirea la suprafața solului a unor fragmente ceramice de epocă romană confirmă existența a sitului în acest loc.
Loc de depozitare: -.

Zona de protecție propusă conform Studiu arheologic:
- La Nord – limitele parcelelor de la nord de situl arheologic, la aprox. 6 m de acesta
- La Est –limitele parcelelor de la est de situl arheologic, la 20 m est de acesta
- La Sud – limitele parcelelor de la sud de situl arheologic, la 50 m est de acesta
- La Vest – limitele parcelelor de la vest de situl arheologic, la 15 m est de acesta

Obiectiv 16. Valea Mică-*Șupelniță*

Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Șupelniță
Adresă/Localizare: Situl eneolitic este localizatc în partea vestică a localității Valea Mică, pe malul stâng al Văii Mici, afluent al Ampoiului.
Descrierea sitului: Situl este amplasat pe o înălțime ce domină Valea Mică. Cu ocazia exploatării unei cariere de piatră, așezarea a fost parțial distrusă. Pe baza materialului publicat au fost stabilite două momente distincte de locuire, atribuite eneoliticului târziu (cultura Coțofeni) și Bronzului timpuriu (Lipovan 1982, pl. I/9, 13, 16).
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

Zona de protecți conform Studiului arheologic:
- La Nord – la 80 m nord de situl arheologic
- La Est –la 100 m est de situl arheologic
- La Sud –la 90 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 90 m est de situl arheologic

Obiectiv 17. Zlatna-*Dumbrăvița*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Dumbrăvița
Adresă/Localizare: Situl este poziționat în partea sudică a orașului Zlatna, pe o terasă înaltă, pe partea dreaptă a Ampoiului, în partea nordică a Muntelui Jidovu.
Descrierea sitului: I.T. Lipovan a identificat în acest punct o serie de structuri tumulare și a descoperit materiale ceramice Coțofeni.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Obiectiv 18. Zlatna-*Chilia Grui*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Chilia Grui
Adresă/Localizare: Situl este localizat în partea sudică a orașului Zlatna, pe o terasă înaltă, pe partea dreaptă a Ampoiului, în partea nord-estică a Muntelui Jidovu, spre Valea Mică.
Descrierea sitului: Cercetările lui S. Olea au dus la descoperirea ruinelor unor clădiri de epocă romană, din care provin o inscripție dedicată zeului Esculap și fragmentul unui altar –, ceea ce sugerează că a fost un spațiu de cult.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Zona de protecție pentru obiectivele nr. 9, nr. 17 și nr. 18 conform Studiului arheologic:
- La Nord – la 160 m de limita nordică a obiectivului nr. 17
- La Est –la 90 m de limita estică a obiectivului nr. 18
- La Sud – la 310 m de limita sudică a obiectivului nr. 9
- La Vest – la 540 m de limita vestică a obiectivului nr. 9

Obiectiv 19. Zlatna-***Cicera***
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Cicera
Adresă/Localizare: Situl este localizat în partea sud-estică a orașului Zlatna, pe culmea Dealului Cicera, pe partea dreaptă a Ampoiului, în partea estică a Muntelui Jidovu, spre Valea Mică.

Descrierea sitului: Cu ocazia cercetărilor de teren pe Muntele Jidovu, au fost descoperiți în punctul Cicera tumuli acoperiți cu mantale de piatră și o porțiune dintr-un drum de epocă romană ce coboară spre Zlatna.
Loc de depozitare: -.

Zona de protecție conform Studiului arheologic:
- La Nord – la 70 m nord de situl arheologic
- La Est –la 25 m est de situl arheologic
- La Sud –la 100 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 130 m est de situl arheologic

Obiectiv 20. Zlatna-*Măgura Dudașului*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Măgura Dudașului
Adresă/Localizare: Situl este localizat în partea nordică a orașului Zlatna, pe culmea Măgurii Dudașului, pe partea stângă a Ampoiului.
Descrierea sitului: Așezarea amplasată pe o formă de relief dominant aparține eneoliticului final (cultura Coțofeni) și Bronzului timpuriu. Parțial, situl a fost distrus de construirea turnului industrial pentru dispersia gazelor toxice rezultate din prelucrarea cuprului.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 80 m nord de situl arheologic, drum forestier
- La Est –la 20 m est de situl arheologic
- La Sud –la 45 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 55 m est de situl arheologic, drum forestier

Obiectiv 21. Zlatna-*Colțul lui Blaj*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Colțul lui Blaj
Adresă/Localizare: Situl este localizat în partea nordică a orașului Zlatna, la cca 2 km de centrul orașului, pe partea stângă a Ampoiului, respectiv pe versantul drept al văii Poienii (afluent de stânga al văii Morilor).
Descrierea sitului: Așezarea amplasată pe o formă de relief dominant aparține eneoliticului final (cultura Coțofeni, faza III) și Bronzului timpuriu.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 50 m nord de situl arheologic
- La Est –la 10 m est de situl arheologic, drum forestier
- La Sud –la 45 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 70 m est de situl arheologic

Obiectiv 22. Zlatna-*Făguleț*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -;
Punct/Toponim: Făguleț
Adresă/Localizare: Situl este localizat în partea sudică a orașului Zlatna, pe partea dreaptă a Ampoiului, pe str. Făguleț, în apropierea izvorului de apă amenajat.
Descrierea sitului: acesta este amplasat în zona de contact dintre vatra depresionară a orașului și versantul nordic al Dealului Dumbrăviță. Tezaurul încadrat la finalul epocii bronzului și la începutul epocii

fierului este format din 5 celturi, 2 fragmente de celturi, un ciocan de cupru, un fragment de sabie, 4 fragmente de seceri, 2 vârfuri de lănci, fragmente de fibule de tip "pasmanterie", etc.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia (inv. 4393-4410).

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
- La Nord – la 90 m nord de situl arheologic, Șoseaua de centură Zlatna
- La Est –la 70 m est de situl arheologic
- La Sud –la 20 m sud de situl arheologic
- La Vest –la 30 m est de situl arheologic

Obiectiv 23. Zlatna-*Biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului din Zlatna*
Statut administrativ: sit arheologic înscris în Repertoriul Arheologic Național și în Lista Monumentelor Istorice
Cod RAN: 1945.02; cod LMI: AB-II-m-A-00400.
Punct/Toponim: Biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului din Zlatna
Adresă/Localizare: str. Horea 27. Situl/monumentul este localizat în partea centrală a orașului Zlatna, pe partea stângă a Ampoiului, pe o terasă înaltă.
Descrierea sitului: Biserica ortodoxă cu hramul “Adormirea Maicii Domnului” a fost zidită de către Stănislav Hgavoru, în stil gotic în prima jumătate a sec. XV (probabil 1424), cu modificări baroce din anii 1696 si 1744 (altarul nou) şi cu picturi murale interioare din sec. XV, XVIII, realizate în spiritul stilisticii bizantine.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.

Zona de protecție conform Studiu arheologic:
-La Nord – la 190 m nord de situl arheologic
-La Est –la 60 m est de situl arheologic
-La Sud –la 20 m sud de situl arheologic, str. Tudor Vladimirescu
-La Vest –la 10 m est de situl arheologic

Obiectiv 24. Zlatna - *Breaza*
Statut administrativ: sit arheologic neînscris în Repertoriul Arheologic Național
Cod RAN: -; cod LMI: -.
Punct/Toponim: Breaza
Adresă/Localizare: Situl este localizat pe versantul nord-vestic al muntelui Breaza, pe valea Feredeului. Cea mai mare parte a sitului se află pe teritoriul UAT Almașu Mare
Descrierea sitului: Colonie minieră romană, de dimensiuni reduse. La începutul sec. XX în acest loc au fost descoeprite materiale de construcție (cărămizi, țigle), un altar votiv (?) și urmele rezervor de apă, de formă triunghiulară.
Loc de depozitare: Muzeul Național al Unirii Alba Iulia.
Zona de protecție conform Studiu arheologic:
-La Nord – la 290 m nord de situl arheologic
-La Est –la 180 m est de situl arheologic
-La Sud și la Vest situl arheologic este poziționat pe teritoriul comunei Almașu Mare

Situri arheologice sau descoperiri izolate, neidentificate pe teren
1. Feneș-*Biserica ortodoxă Adormirea Maicii Domnului* (altar roman, probabil anepigraf)
2. Feneș-gemă romană de jaspus roșu, cu portretul împăratului Marcus Aurelius.
3. În 1869, pe un deal din estul Zlatnei, a fost descoperit întâmplător un depozit de bronzuri conţinând două brăţări întregi, două fragmente de brăţări, o sârmă de bronz, două fragmente de ace, trei securi plate şi un fragment de aplică circulară plată (Zlatna I).
4. Monede imperiale romane

5. Locuirea neolitică de la Zlatna nu poate fi localizată în teren (cod RAN 1945.01)

II.4. Evoluția statului administrativ, militar, funcțional

În epoca daco-romană, așezarea purta numele de Ampelum, denumire cunoscută dintr-o inscripție datată în 158 d.Hr., din timpul împăratului Antoninus Pius. Descoperirile arheologice din perimetrul actualei localități au scos la iveală obiecte ce aparțin Epocii Bronzului și începutului Epocii Fierului, demonstrând o locuire veche și continuă. În vremea lui Traian, la Ampelum a fost desemnat un reprezentant imperial, Marcus Ulpius Herminus, cu funcția de procurator aurarium, iar în perioada împăratului Septimius Sever așezarea a fost ridicată la rang de municipium. Datorită rolului său central în Munții Apuseni, orașul beneficia de protecția unui detașament din Legiunea a XIII-a Gemina. Toponimul actual Zlatna are origine slavă și este asociat cu termenul „zoloto", care înseamnă „aur", evocând bogăția zăcămintelor aurifere din zonă.

La 1201, localitatea este menționată sub denumirea de „Țara Abrudului și a Zlatnei", iar în secolul al XIII-lea teritoriul trece în administrarea bisericii romano-catolice din Alba Iulia, prin donație regală. În anul 1357, Zlatna deținea rangul de târg, iar minerii au beneficiat de privilegii acordate de regii Ungariei, confirmate între 1317–1557. Populația majoritar românească era condusă în 1365 de cneazul Nicolaie, fiul lui Cîndea. Comunitatea românească a încercat să își afirme autonomia față de autoritatea bisericii romano-catolice prin mișcări populare consemnate în 1424 și 1428, însă localitatea nu a reușit să dobândească statutul de oraș liber, continuând să plătească 60 de florini de aur și urbură în metale prețioase.

În perioada Principatului Transilvaniei, Zlatna intră în categoria domeniilor fiscale, fiind arendată unor administratori străini care au exploatat dur populația locală. În 1619–1620, principele Gabriel Bethlen (1613–1629) colonizează la Zlatna câteva sute de mineri germani și slovaci, ceea ce contribuie la dezvoltarea activităților miniere.

La mijlocul secolului al XVII-lea, localitatea devine centrul principal al domeniului aurifer din Munții Apuseni. Din 1748, încep să fie construite topitorii și șteampuri angrenate cu forța hidraulică, transformând Zlatna într-un important centru industrial. Una dintre topitorii, ridicată în 1850, a funcționat până în secolul al XX-lea, iar tot aici a fost utilizată pentru prima dată în Transilvania mașina cu aburi.

La sfârșitul secolului al XVIII-lea, Zlatna deținea deja statut urban, cu o economie minieră consolidată, fiind sediul Centrului domeniului cameral omonim, parte a comitatului Alba Inferioară. În 1770, localitatea era inclusă în cercul Albensis al comitatului, iar în 1784 își păstra subordonarea administrativă față de Alba, devenind totodată centru de plasă. După 1790, Zlatna aparține cercului Albei de Sus, statut menținut și ulterior, fiind consemnată ca centru de plasă și în 1839.

În timpul Revoluției de la 1848–1849, comitatele transilvănene sunt desființate din rațiuni militare și înlocuite cu districte. Districtul Albei este împărțit în două: Superior, cu centrul la Blaj, și Inferior, cu capitala la Alba Iulia, de care aparținea și Zlatna. Evenimentele din toamna anului 1848 au afectat negativ localitatea, diminuându-i rolul economic și administrativ. La noua reorganizare din 1854, Transilvania este împărțită în 10 prefecturi, iar Prefectura Albei cuprinde 6 preturi, Zlatna fiind arondată preturii Alba.

După 1861, se revine la structura tradițională a comitatelor și plaselor. Comitatul Alba Inferioară cuprindea 13 plăși, între care și Zlatna. Odată cu instaurarea dualismului austro-ungar (1867), reforma administrativă din 1876–1877 transformă Zlatna într-o comună rurală, integrată în plasa Ighiu și sediu al unui notariat cercual, statut păstrat până după 1918.

După Unirea Transilvaniei cu România, comitatele sunt reconfigurate ca județe, sub administrație românească. Reforma administrativă din 1921–1930 păstrează structura județeană cu plăși, însă din 1930, plasa Ighiu devine plasa Zlatna, cu sediul la Zlatna.

Prin reorganizarea administrativ-teritorială din 1950, odată cu instituirea regiunilor, Zlatna rămâne cu statutul de comună, integrată în raionul Alba. Doar după aplicarea Legii din 1968, care a reconfigurat așezările urbane și rurale în raport cu dezvoltarea economică și distribuirea forțelor productive, Zlatna își recapătă statutul urban, devenind oraș cu administrație proprie. Tot atunci, din teritoriul urban al Zlatnei sunt desprinse mai multe localități: Dumbrava, Pârâul Gruiului, Pirița, Podul lui Paul, Vâltori și cătunul Oprești (astăzi inclus în Valea Mare).

Documentele menționează din 1733 satul Trâmpoiele pe teritoriul urban al Zlatnei, iar conscripția din 1805 atestă parohia Vâltori. Satul Vâltori a aparținut teritoriului urban până în 1850, când a devenit localitate autonomă, statut menținut până în 1890, după care a revenit în componența orașului până în 1956. Începând cu 1850, și Valea Dosului (Izvorul Ampoiului) funcționează ca entitate administrativă distinctă față de oraș.

Sinteză:

Botești
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1925-1926 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1938-1940 Ținutul Mureș
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara

Budeni
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
sat component al orașului Zlatna

Dealul Roatei
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Dobrot
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Dumbrava
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Feneș
Comitatul Alba
1744-1784 Comitatul Alba de Jos
1785-1790 Comitatul Alba
1790-1850 Comitatul Alba de Jos
1800 C. Albensis Inferior, in Superiori Circulo, Processu Zalathnensi
1817 C. Albensis Inferior, in Circulo Zalathnensi, Processu Zelathnensi
1839 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1873 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1877 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1880-1918 Comitatul Alba de Jos, plasa Ighiu
1890-1893 comună
1919-1925 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu

1925-1940 Județul Alba, plasa Ighiu
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

Galați
Comitatul Alba
1744-1784 Comitatul Alba de Jos
1785-1790 Comitatul Alba
1790-1850-1854 Comitatul Alba de Jos
1800 C. Albensis Inferior, in Superiori Circulo, Processu Zelathnensi
1817 C. Albensis Inferior, in Circulo Zalathnensi, Processu Zalathnensi
1839 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1873 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1877 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1880-1918 Comitatul Alba de Jos, plasa Ighiu
1919-1925 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu
1925-1940 Județul Alba, plasa Ighiu
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

Izvoru Ampoiului
Comitatul Alba
1744-1850 Comitatul Alba de Jos
1839 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1873, 1877 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1880-1918 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu
1919-1925 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu
1925-1932 Județul Alba, plasa Ighiu
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

Pătrângeni
Comitatul Alba
1744-1784 Comitatul Alba de Jos
1785-1790 Comitatul Alba
1790-1850 Comitatul Alba de Jos
1800 In Comitatu Albensi Superiori, Superiori Circulo, Processu Zalathnensi;
1817, 1839 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1873, 1877 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1880-1918 Comitatul Alba de Jos, plasa Ighiu
1919-1925 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu
1925-1932 Județul Alba, plasa Ighiu
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

Pârâu Gruiului
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna

1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Pirita
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Podu lui Paul
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Runc
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Ruși
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Suseni
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Trâmpoiele
Comitatul Alba
1744-1850 Comitatul Alba de Jos
1839 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1873, 1877 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1880-1918 Comitatul Alba de Jos, plasa Ighiu
1919-1925 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu
1925-1932 Județul Alba, plasa Ighiu
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

Valea Mică
Sec. XIX așezare rurală subordonată Zlatnei
1918-1940 Județul Alba de Jos, plasa Zlatna
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1956 Regiunea Hunedoara
1968 sat component al orașului Zlatna

Vâltori

Comitatul Alba
1808-1850 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

Zlatna
Comitatul Alba
1366 in comitatu Albensi Transsiluane
1721 Comitatul Alba de Jos
1744-1784 Comitatul Alba de Jos
1785-1790 Comitatul Alba
1790-1850 Comitatul Alba de Jos
1800 C. Albensis Inferior, in Superiori Circulo, Processu Zelathnensi;
1817 C. Albensis Inferior, in Circulo Zalathnensi, Processu Zalathnensi;
1839 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1850-1854 District militar de Alba Iulia, cercul Alba Iulia, subdistrictul Zlatna
1854-1860 cercul Alba Iulia
1873, 1877 Comitatul Alba de Jos, plasa Zlatna
1880-1918 Comitatul Alba de Jos, plasa Ighiu
1919-1925 Județul Alba de Jos, plasa Ighiu
1925-1932 Județul Alba, plasa Ighiu
1941 Județul Alba, plasa Zlatna
1950-1968 Regiunea Hunedoara, raion Alba

II.5. Evoluția structurii etnice și apartenenței religioase a populației

Compoziția etnică a Zlatnei și a așezărilor componente a variat considerabil de-a lungul istoriei, fiind influențată de contextul istoric, de condițiile economice și de dinamica socială a diferitelor perioade.

În **epoca romană**, datele arheologice indică existența unei zone dens populate, atât pe actualul teritoriu urban, cât și către est, spre localitatea **Pătrânjeni**, în jurul căreia gravitau mai multe așezări miniere mai mici, precum cele identificate la **Breaza** sau la poalele **Vulcoiului**. Populația așezării romane devenite ulterior **municipium**, cunoscută sub numele **Ampelum** (sau **Ampeium**), era formată în principal din colonișți implicați în minerit și în activitățile conexe — werkleute, meșteșugari, comercianți — proveniți din **Dalmația**, din spațiul **grec** și **micro-asiatic**, completată de funcționari ai administrației romane, majoritar de origine **italică**. Alături de aceștia trăiau militari, sclavi și liberti proveniți din diferite părți ale imperiului, precum și elemente ale populației autohtone **dacice**.

După **retragerea autorității romane**, comunitățile **daco-romane** continuă să locuiască în zonă, aspect sugerat de supraviețuirea unor **toponime de origine preromană și romană**, precum cele cu rădăcina traco-ilirică **„amp”** (ex. **Ampoi**, **Ampoița**, **Trâmpoiele**). Prezența lingvistică latină este la rândul ei consistentă, indicator al continuității: apar frecvent toponime derivate din termeni precum: **„vale”** (de 16 ori), **„față”** (Fața Tisii, Fața Runcului etc.), **„piatră”** (Pietrele Mari, Sub Pietri), **„dos”**, **„coastă”**, **„fântână”**, **„grui”**, **„runc”**, **„plai”**, **„câmp”**, **„pădure”** ș.a.

Un moment semnificativ îl constituie așezarea **slavilor** în zonă. Prezența lor este demonstrată prin numeroase toponime, unele indicând direct resursele aurifere locale, precum actualul nume **Zlatna**, derivat din formele bulgărești **zlato / zlatma / zlatno** („aur”). Această denumire arată că noii veniți cunoșteau și valorificau bogățiile zonei, posibil reorganizând exploatarea minieră. Seria de toponime cu aceeași rădăcină, precum **Zlătnița**, **Gura Zlata** sau **Zlătioara**, întărește această ipoteză. Tot în sfera influenței slave intră termeni precum: **„deal”**, **„vârv”**, **„dumbravă”**, **„poiană”**, **„zăpodie”** etc.

Constituirea puterii **maghiare** în Transilvania găsește în zonă o populație **românească** bine definită și organizată în structuri cneziale, exemplu fiind cnezatul condus de **cneazul Nicolae a lui Cândea** din Zlatna, menționat în **1365** în contextul opoziției obștilor românești față de episcopia și capitlul de Alba. Totuși, și influența maghiară este perceptibilă în toponimele locale: **„tău”**, **„hoancă”**, **„oaș”**, **„dâmb”**, **„vălău”**.

În aceeași categorie se încadrează numele localității **Feneș**. Analiza acestui toponim relevă existența, la momentul sosirii ungurilor, a unei comunități bine formate pe **Valea Bradului** (vechiul nume al Văii Feneșului). Termenul **Fenyeș** reprezintă traducerea în maghiară a cuvântului românesc **„brădet"** (pădure de brazi), iar documentele medievale îl folosesc în asociere cu termenul **„vlah"** (român).
Despre **structura etnică și confesională** a zonei în evul mediu dispunem de puține date sistematice. Totuși, izvoarele atestă existența, pe lângă populația românească dependentă de moșiile bisericii catolice, și a unor **„țigani zlătari"**, specializați în spălarea aurului din **Ampoi**. Tot în această perioadă se încadrează descoperirea unor **fundații de piatră** aparținând unui edificiu de tip **bazilical** din secolul XIII, aflate sub actuala biserică ortodoxă **„Adormirea Maicii Domnului"**. Caracteristicile arhitecturale, împreună cu menționarea unui mic grup **germanic catolic** în prima jumătate a secolului XIV, susțin ipoteza existenței temporare a unei comunități **germanice catolice**, dispărută ulterior, în timp ce populația majoritar românească și-a păstrat **ritul oriental** și a preluat edificiul adaptându-l tradiției **ortodoxe**.
Transformări confesionale importante se produc în **secolul XVI**, odată cu **Reforma** religioasă și cu statutul nou pe care Zlatna îl primește în cadrul **Principatului Transilvaniei**; este probabil ca elita urbană să fi adoptat culte protestante.
Din **secolul XVIII** datele demografice devin mai consistente, dar rămân totuși fragmentare. Primele informații statistice provin din **conscripția episcopului Inochentie Micu Klein (1733)**, în care apar doar credincioșii **greco-catolici**, ceea ce limitează relevanța cifrelor. Atunci sunt consemnate: **240 familii la Zlatna**, **50 la Pătrânjeni**, **29 la Galați** și **76 la Feneș**.
O nouă conscripție, realizată de episcopul **Petru Pavel Aron** în **1750**, inventariază **credincioșii greco-catolici** și bisericile acestora: la Zlatna (inclusiv teritoriile actuale ale **Valea Dosului**, **Trâmpoiele**, **Vâltori**) sunt menționați **3000 de credincioși** și **2 biserici**; la Pătrânjeni **465** fără lăcaș; la Galați **166** cu o biserică; iar la Feneș **500** cu o biserică.
Pentru a soluționa tensiunile confesionale dintre **uniți** și **neuniți**, Curtea de la Viena dispune organizarea comisiei coordonate de **generalul von Bucow**; conscripția realizată între **1760–1761** oferă o imagine mai clară a celor două rituri. Conform acesteia, la Zlatna erau **31 familii unite** cu **2 preoți** și **biserică**, respectiv **537 familii greco-orientale**, cu **un preot** dar **fără biserică**. Situația în satele din aval este următoarea:

- **Pătrânjeni (+ Valea Bulzului)**: 1 familie unită (2 preoți, fără biserică) / 115 familii greco-orientale (fără preot, dar cu biserică)
- **Galați**: 1 familie unită (cu preot, fără biserică) / 54 familii greco-orientale (fără preot, dar cu biserică)
- **Feneș**: 2 familii unite (2 preoți, fără biserică) / 163 familii greco-orientale (2 preoți, cu biserică)

Ulterior, episcopul **Dionisie Novacovici** întocmește în **1766** „**Conscripția Eparhiei Legii Grecești Neunite**", în care sunt înregistrați **1.258 credincioși la Zlatna**, **275 la Pătrânjeni**, **162 la Galați** și **370 la Feneș**.
Trebuie menționat că situația politică și religioasă a epocii, alături de politica **anti-ortodoxă** a unor episcopi greco-catolici (în special **Pavel Aron**), afectează credibilitatea și exhaustivitatea acestor date. Totodată, conscripțiile nu oferă informații privind **catolicii latini, protestanții, evanghelicii** sau alte confesiuni.
Abia în **1831** este consemnată existența la Zlatna a **7 biserici**: **4 ortodoxe**, **1 greco-catolică**, **1 romano-catolică** și **1 reformată**. Statistica demografică din **1857** oferă o imagine confesională detaliată:

1. **Zlatna** (cu Trâmpoiele, Valea Dosului, Vâltori) – **5.451 locuitori**:
    - 783 romano-catolici
    - 460 greco-catolici
    - 3.977 greco-orientali (ortodocși)
    - 26 luterani
    - 197 evanghelici
    - 7 alte confesiuni
2. **Pătrânjeni (+ Valea Bulzului) – 945 locuitori**:
    - 102 greco-catolici
    - 843 greco-orientali
3. **Galați – 632 locuitori**:
    - 632 greco-orientali

- 4 evrei
- 1 romano-catolic

4. **Feneș – 1.075 locuitori**:
   - 193 greco-catolici
   - 882 greco-orientali

Începând cu **a doua jumătate a secolului XIX**, are loc o restructurare administrativă ce determină desprinderea unor așezări din teritoriu urban, precum **Trâmpoiele**, **Valea Dosului** și **Vâltori**.

II.6. Evoluția ocupațiilor populației: ocupații tradiționale persistente

În trecut, locuitorii Munților Apuseni se ocupau cu extracția aurului, atât aluvionar, cât și din subsol, și cu creșterea animalelor. Bogățiile subsolului au direcționat încă de acum 2000 de ani dezvoltarea acestei zone pe direcția exploatărilor miniere de metale. Zona sudică a Munților Apuseni, datorită structurii geologice constituite din roci vulcanice ce încorporau importante zăcăminte de minereu de aur, argint, cupru și alte metale, a fost populată în timpul ocupației romane a Daciei cu coloniști, în scopul dezvoltării minelor de aur. Centrul urban cel mai dezvoltat se afla la Ampelum, Zlatna de astăzi.

Mono industrializarea care a caracterizat microregiunea a fost principalul dezavantaj al regiunii după schimbarea de regim politic în anul 1989. Dependența de o singură ramură industrială a produs probleme structurale dramatice în toate orașele. Restructurările și privatizările au dus la concedierea a mii de oameni, lipsa locurilor de muncă a creat un nivel foarte ridicat al șomajului, fapt urmat de un fenomen de depopulare al orașelor, dar și satelor.

Modificărilor puternice din cadrul domeniilor economic și social li s-a adăugat o problema poluării mediului ca urmare a activităților industriale. Închiderea exploatațiilor miniere și abandonarea siturilor industriale a condus la creșterea nivelului de poluare prin praf, cenuși, radioactivitate și metale grele, răspândite în arealele locuite. Mineritul a fost una dintre activitățile desfășurate pe o lungă perioadă de timp în microregiune.

O altă resursă naturală importantă a microregiunii cu impact asupra forței de muncă este reprezentată de pădurile care ocupă mare parte din suprafață, până pe culmile sau vârfurile mai domoale, de înălțimi medii, ale munților. Ca urmare, exploatarea și prelucrarea lemnului a devenit o activitate importantă pentru comunitatea locală. O activitate importantă a constituit-o creșterea animalelor în sistem silvo-pastoral și practicarea unei agriculturi de subzistență. Prezenta pășunilor întinse de pe culmile înalte permitea creșterea oilor și a vitelor, iar suprafețele necultivabile erau utilizate pentru producerea fânului. Agricultura se practica în mod rudimentar, terenurile agricole fiind prezente până la altitudinea de 1.200 m. Datorită climatului rece se cultivau în special cartofi și soiuri locale de grâu, in, secară, cânepă și orz.

Activitățile economice practicate în zona Alba, în prezent, sunt: exploatarea și procesarea lemnului ca activitate principală, agricultura, în special creșterea animalelor, comerțul, mica industrie, activitățile turistice. Locuitorii Munților Apuseni au căpătat notorietate în exploatarea și prelucrarea lemnului, produsele obținute fiind comercializate pe plan local și național. Un exemplu concludent sunt moții care moștenind meseria din strămoși au devenit de-a lungul timpului renumiți în confecționarea butoaielor, putinilor și a donițelor, precum și a tradiționalelor tulnice și obiecte de artizanat.

În anul 2011, cea mai mare parte a populaţiei din Judeţul Alba era ocupată în **agricultură, silvicultură, pescuit (48 500 de persoane ocupate, reprezentând 30,68% din totalul persoanelor ocupate din județ)**, fiind urmaţi de cei din **industria prelucrătoare (25,87%) şi de cei din domeniul comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (14,04%)**. Faţă de această perioadă, în prezent, numărul persoanelor ocupate în agricultură, silvicultură şi pescuit a scăzut considerabil, procentul ridicându-se la doar 11,45% în anul 2022. A crescut, însă, procentul persoanelor ocupate în industrie prelucrătoare (31,99%) şi a celor ocupate în comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor (15,6%).

Turismul reprezintă o ramură importantă însă insuficient dezvoltată pentru moment. În cadrul localității nu sunt raportate, în prezent doar 3 unități de cazare, constând în apartamente de închiriat și un hotel. Din totalul întreprinderilor din zonă, în domeniul hoteluri și restaurante sunt raportati doar 11 agenți economici.

Așadar, putem concluziona că Orașul Zlatna a avut și are un profil agro-industrial.

II.7. Evoluția teritoriului administrativ și intravilan

Din analiza ridicărilor topografice militare, a fotografiilor aeriene și a planurilor de urbanism precedente și suprapunerea zonelor urbanizate a rezultat că tendința de extindere teritorială este influențată de relief, iar direcția de extindere predominantă este în lungul cursurilor de apă și de-a lungul căilor de circulație.
Vetrele satelor au suferit modificări succesive în timp.
Pe baza planurilor topografice militare, se poate realiza o comparație istorică asupra evoluției țesutului în vederea stabilirii zonelor istorice și nucleul generator al localităților.

Zlatna:

Faptul că una dintre cele mai vechi mărturii arhitecturale din zonă era aşezată aproape de confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul* se poate presupune că vechea vatră a localităţii era situată pe conul format din depunerile aluvionare ale Văii Morilor**, în zona centrală a actualei localităţi**.
Că aşezarea se dezvoltă şi se extinde pe acelaşi amplasament este vizibil şi în evoluţia ulterioară a spaţiului construit. Astfel se poate vedea cum aşezarea se intinde treptat la confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul şi în lungul drumului ce străbătea lunca râului spre vest. Aici va fi construită biserica reformată, distrusă de incendiul de la 1848 şi tot aici se va dezvolta şi extinde oraşul, începând din sec. XVIII.

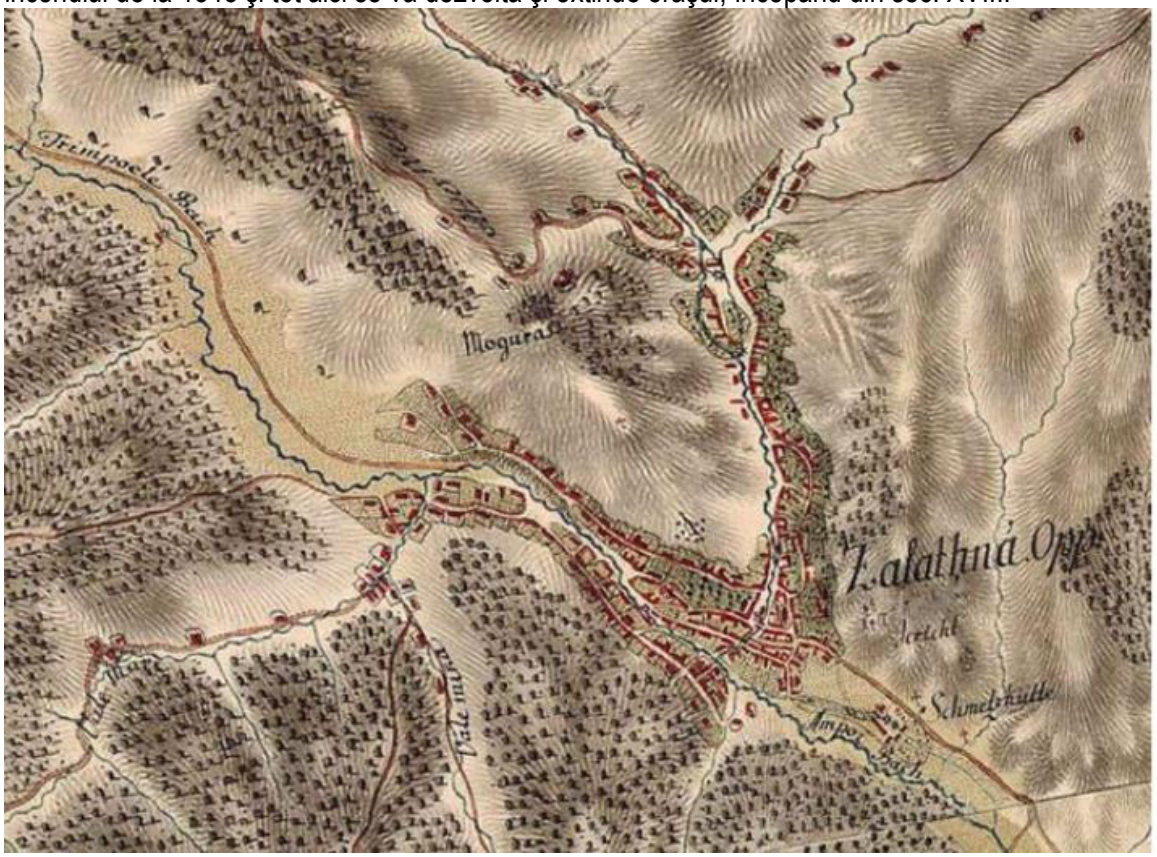

Fig. 2 – Zlatna în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă (detaliu – cu localitatea Zalathna Opp actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

Analizând aceste hărţi se poate constata că localitatea „Zalathna Opp" se întindea aproximativ pe teritoriul actualului oraş, de o parte şi de alta a văii Ampoiului şi de o parte şi de alta a văii „Vultori".
Reţeaua stradală şi de transport a zonei era formată din drumul principal ce străbătea Valea Ampoiului spre Abrud, peste Dealul Mare, drumul peste Dumbravă spre Abrud şi Bucium, pe la Vâlcoi, un drum de acces pe valea Mare spre Almaş şi cel de pe Valea Vâltori.
Actualul traseu al străzilor Tudor Vladimirescu, Unirii şi Moţilor se suprapune cu vechiul traseu. Paralel cu acest drum se desfăşoară o altă stradă în partea sudică, spre Ampoi şi una spre nord, pe sub culmile

dealului Măgura, ultima era racordat la piaţeta din zona centrală. Pe această stradă se află clădirea Şcolii Monastice, construită în 1771.
Zona centrală a oraşului era organizată în jurul unei piaţete situată la stânga podului peste Valea Morilor, de o parte şi de alta a acesteia. În imediata apropiere a acesteia erau aşezate clădirea administraţiei domeniului Zlatna (actualul spital orăşenesc), biserica unită şi cea catolică, alături de alte clădiri şi construcţii. În general, clădirile se prezentau sub forma unor fronturi comune, aliniate la stradă, având în spate grădini. Nu peste tot trama stradală este continuă, pe suprafeţe importante clădirile lipsesc, locul lor fiind ocupat de grădini. Fronturi compacte se regăsesc pe partea stângă a străzii de pe sub Măgură, pe malul stâng al văii Morilor (Vukoi Bakh), dar şi în jurul unei străzi situată pe malul stâng al Ampoiului, la est de Valea Mare. Străzile principale sunt legate între ele prin câteva străzi de legătură, ocolire sau de acces la râul Ampoi.
Alături de zonele construite, compacte apar şi zone cu construcţii singulare, pe Valea Vâltorilor, pe pârâul Pleşii sau în lungul drumului spre Abrud, peste Măgura şi pe Valea Mare.
Suprafaţa oraşului la momentul respectiv se întindea la est pe limita actualului cartier de blocuri, din faţa fostelor uzine, la nord, pe Valea Vâltori sub formă mai compactă până la confluenţa cu Pârâul Pleşii şi la limita pantei spre Dealul Măgura. Sub forma unor gospodării risipite aşezarea continua pe Valea Vâltorilor şi a Pleşii. La vest limita oraşului se situa imediat după confluenţa pârâului Valea Mare cu Ampoiul (până la actuala staţie electrică). Spre sud şi sud-est limita aşezări era condiţionată de panta dealului Dumbrăviţa (Coastă).
Instalaţiile de prelucrare a minereurilor şi topitoriile sunt situate în estul oraşului, aproape de Podul lui Paul, pe suprafaţa ocupată în prezent de Parcul industrial. Oraşul dispunea de două mori situate pe Valea Vâltori, în aval de confluenţa cu pârâul Pleşi, de 3 biserici de zid în zona pieţii centrale, una la cca. 300 m spre vest şi una din lemn, situată pe o terasă deasupra oraşului, sub Vf. Măgura.
Privitor la hidrografia oraşului se constată că la acea perioada cursul Ampoiului era diferită de cel actual. Cursul actual fiind stabilit şi organizat în a doua parte a sec. XX, odată cu realizarea investiţiilor la Combinatul chimic şi demararea construcţiei la drumului de centură a oraşului. De asemenea punctul de confluenţă dintre Valea Morilor şi Ampoi era mai la vest decât cel actual.

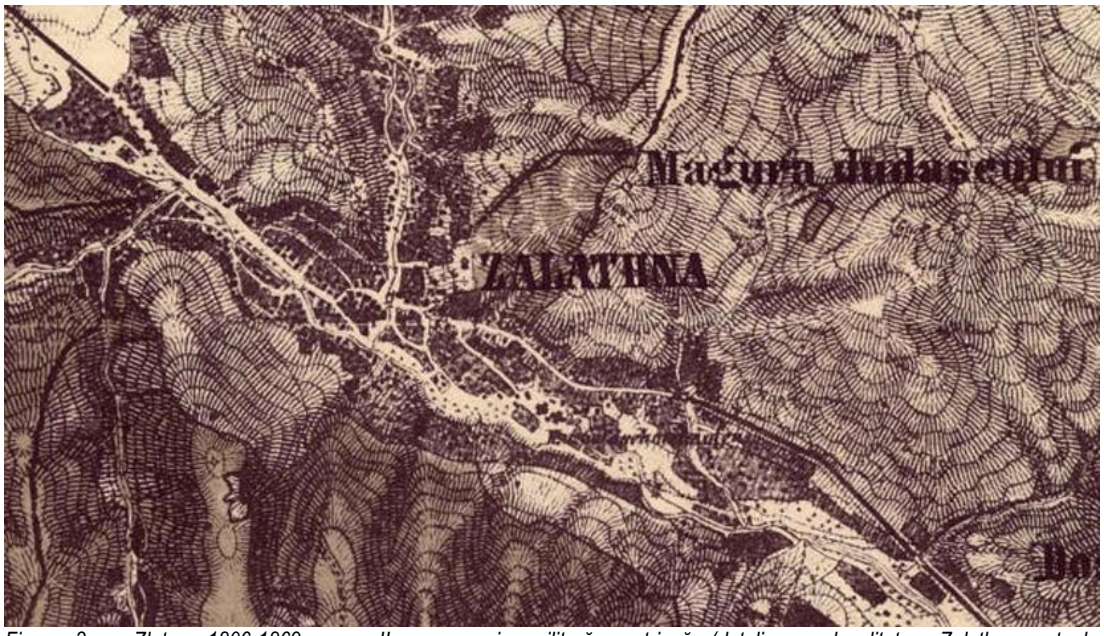

Fig. 3 – Zlatna 1806-1869 – a II-a campanie militară austriacă (detaliu cu localitatea Zalathna actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/secondsurvey/

Dezvoltarea urbanistică a oraşului se poate remarca în perioada 1806 – 1869. Orașul se dezvoltă pe direcția est-vest, având clădiri monumentale, cu unul sau două etaje şi acoperiş ţuguiat, specifice caselor de la munte. Întregul oraş era dominat de siluetele înalte ale bisericilor ortodoxă, greco-catolică şi catolică, în

apropierea căreia se găsea clădirea gimnaziului, distrusă în puternicul incendiu din 1848. Alături de gimnaziu a mai fost distrusă casa parhohială a bisericii catolice, biserica catolică, toate clădirile din jurul pieţei şi cele două biserici româneşti. După aceste tragice evenimente se trece la reconstrucţia spaţiilor de producţie pentru prelucrarea minereurilor şi a topitoriilor, după cum se poate vedea şi pe hărţile militare din 1864. Importante schimbări a suferit şi trama stradală mai ales în zona centrală. Totodată în zona centrală şi în aval de confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul până către clădirile topitoriilor, structura urbană s-a schimbat semnificativ. Acest fapt reprezintă o dovadă a impactului puternic avut de către incendiul din toamna lui 1848 asupra oraşului.

În acest spaţiu reţeaua stradală a fost remodelată, doar drumul principal spre Abrud şi-a păstrat traseul iniţial. Totodată creşte numărul de locuinţe amplasate pe conul de depunere a Văii Morilor spre fabrică şi a celor situate în jurul drumului. De asemenea, se dezvoltă numărul construcţiilor situate pe malul drept al Ampoiului, în special în amonte de confluenţa Văii Mari cu Ampoiul.

Toate aceste transformări se încadrează într-un proces mai larg, cunoscut îndeosebi sub numele de *primul val al urbanizării*. În această perioadă are loc cea mai importantă translaţie a centrului de greutate al vieţii economice dinspre rural spre urban. Procesul este puternic marcat de efectele industrializării şi extinderea muncii salariale, de ritmul investiţiilor, de natura resurselor şi abundenţa acestora. Acest proces este influenţat şi de creşterea importanţei oraşului ca piaţă de desfacere pentru un spaţiu geografic tot mai mare şi mai populat, situat atât pe Valea Ampoiului cât şi în împrejurimi (Localităţile din depresiunea Almaşului, zona Abrudului şi chiar Valea Mureşului).

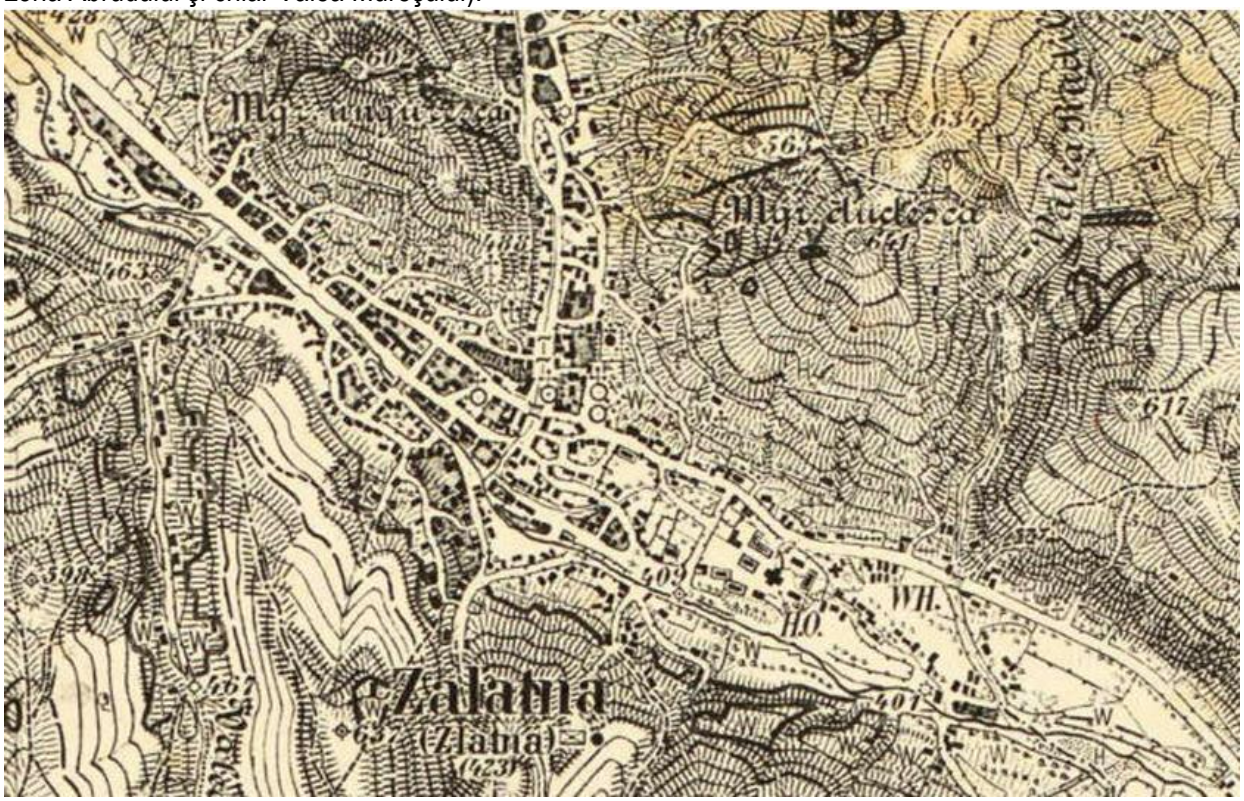

Fig. 4 - Zlatna la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă (detaliu cu localitatea Zalatna – actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/

Deşi Zlatna s-a dezvoltat mai degrabă ca un centru de importanţă minoră, în această perioadă creşterea comerţului şi dezvoltarea meşteşugurilor este o expresie a creşterii necesităţilor bunurilor din lumea rurală mărginaşă.

În această perioadă dezvoltarea urbanistică a oraşului se traduce prin îmbogăţirea zestrei urbane cu edificii noi de interes local şi zonal precum Cazinoul intelectualilor, Şcoala de Arte şi Meserii şi gara feroviară, ridicată odată cu terminarea liniei ferate înguste Alba Iulia – Zlatna (1892). Infrastructura locală şi zonală, precum şi sporirea legăturilor cu exteriorul se îmbunătăţeşte semnificativ odată cu realizarea liniei ferate şi

a drumului de legătură cu Almaşul, pe Valea Mare. Toate aceste realizări sunt legate de numele lui Lukács Béla, mare proprietar de mine şi om de cultură ajuns ministru în cabinetul de la Buda.

În decursul secolului XX evoluţia urbanistică a localităţii este strâns legată de dezvoltarea uzinei, a cărei extindere şi creştere a capacităţilor de producţie se regăseşte în creşterea populaţiei şi a aşezării, implicit a zestrei edilitare. În această perioadă se structurează tot mai evident aşezările satelit ale oraşului respectiv Pirita, părăul Gruiului şi Suseni, ca aşezări de reședință pentru forţa de muncă. Inundaţiile catastrofale din 1925 provoacă grave prejudicii uzinei şi oraşului, colonia muncitorească fiind ruinată.
În perioada comunistă are loc o extindere continuă a activităţilor industriale, dar fără a se acorda atenţie conservării factorilor de mediu, ceea ce a avut un impact negativ masiv asupra aerului din zonă, a vegetaţiei şi a solului. La nivel urbanistic are loc o masivă restructurare a oraşului, multe dintre clădirile vechi din zona centrală fiind demolate şi înlocuite cu blocuri de locuinţe cu 3 şi 4 etaje. Este momentul în care dispar din peisajul urbanistic clădirea Cazinoului (în 1959), construit peste vechile riune ale gimnaziului şi fosta clădire unde a funcţionat Oficiul de schimb al Aurului. La început, în noile cartiere muncitoreşti se introduc alimentarea cu apă, canalizarea şi gazele naturale, măsura fiind extinsă ulterior şi la alte locuinţe. Tot acum se construiesc clădirea Liceului Avram Iancu şi stadionul.

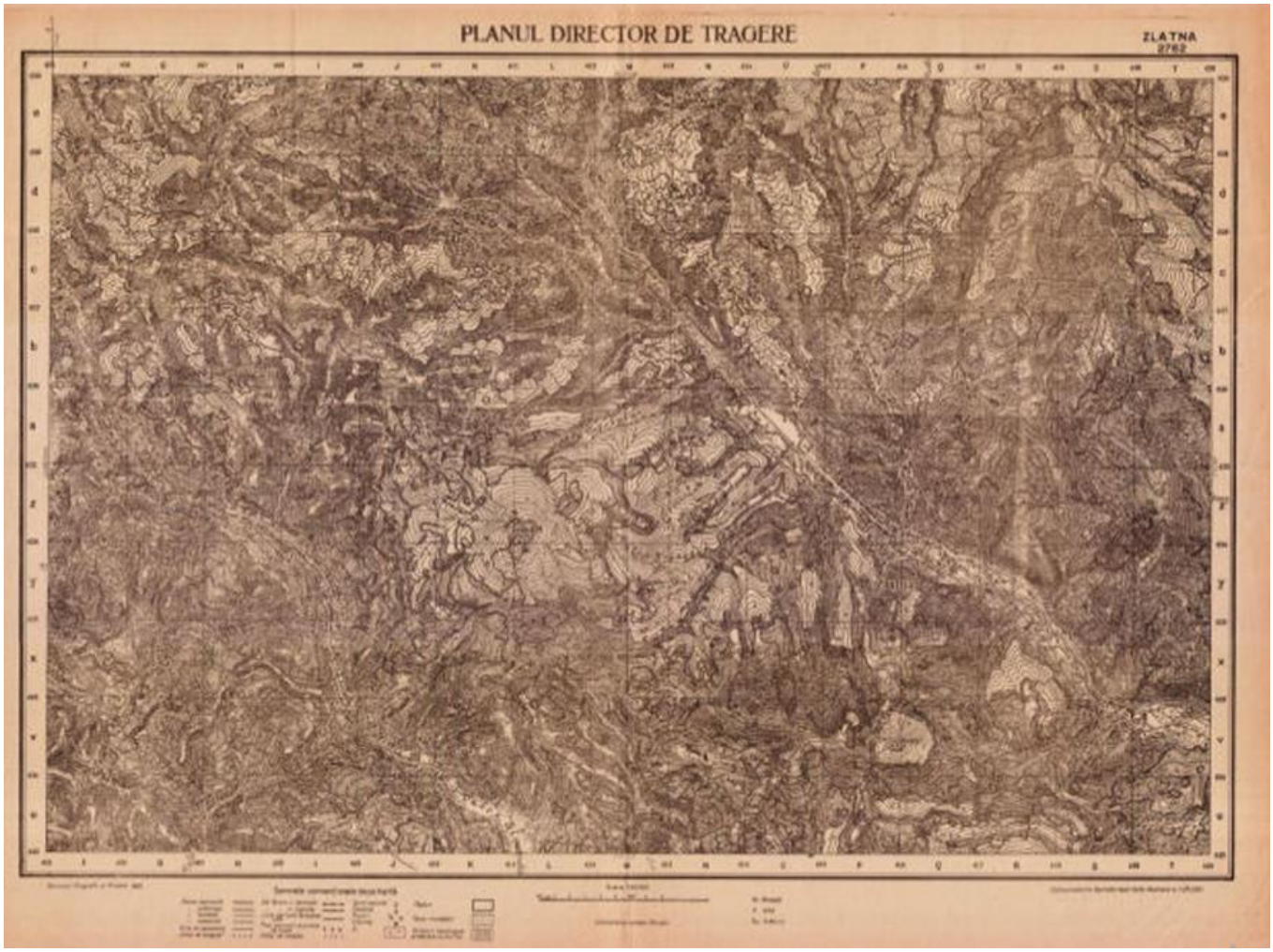

Fig. 5 - 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Zlatna (jos detaliu cu localitatea Zlatna). Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10

Fig. 6 - 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Zlatna (detaliu cu localitatea Zlatna)

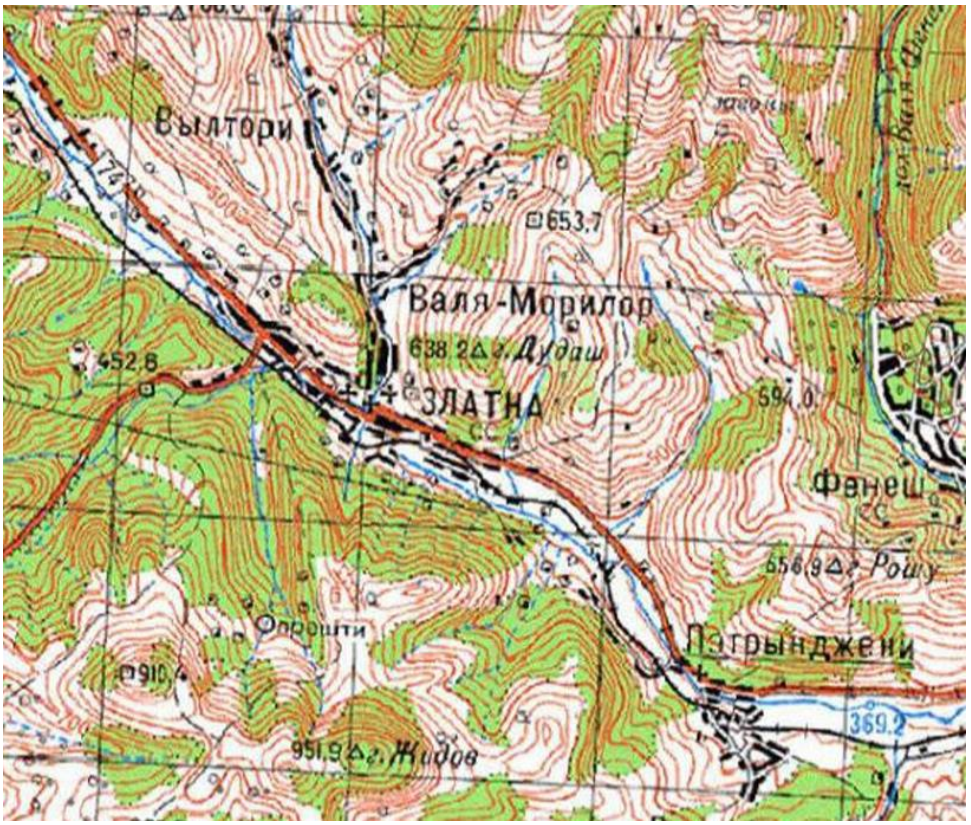

Fig. 7 - 1942 – hărţi militare sovietice sc. 1:50.000 (detaliu cu localitatea Zlatna)

Fig. 8 - Zlatna la momentul actual. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.11409646,23.22513063,417.83509069a,4583.87758469d,35y,-4.45178686h,0.97525239t,0r/data=CiwiJgokCZedtcJlezRAEZWdtcJlezTAGXICEOUlNEdAIdU97zSz20vAQgIIAToDCgEwSg0I

Feneș:

La mijlocul anilor 1700 localitatea Feneș era dezvoltată pe partea dreaptă a râului Ampoi, de-a lungul văii Feneș, având cca. 100 de gospodării. În plan se poate remarca Biserica, care era dispusă izolat, în partea sud-vestică a localității. Aceasta se mai păstrează și astăzi, fiind monument istoric de importanță națională.

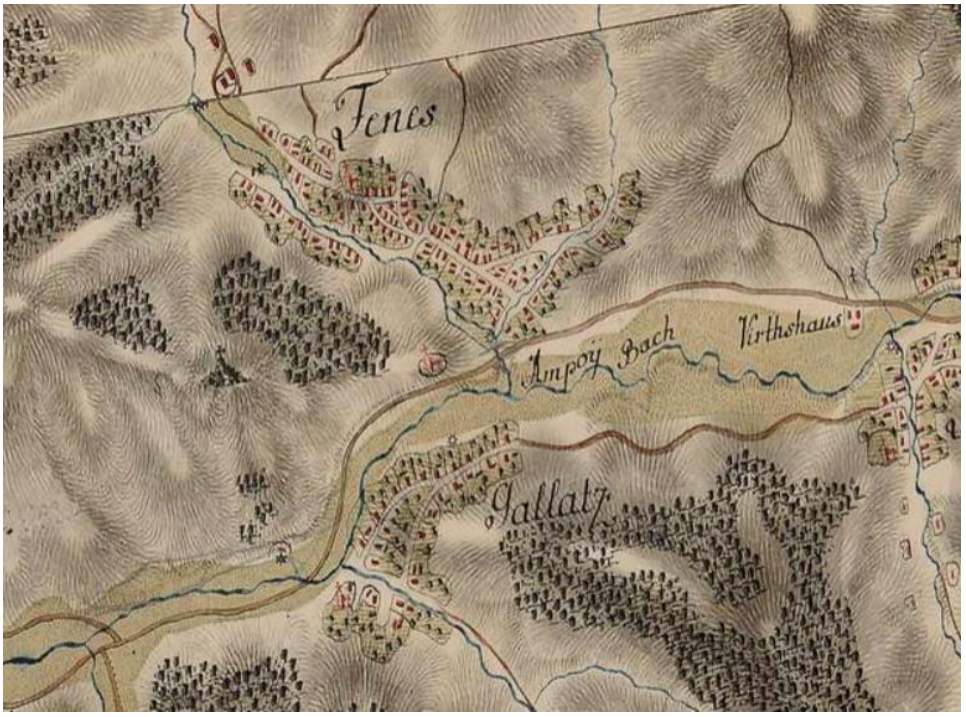

Fig. 9 - Feneș în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

În următorul secol localitatea se dezvoltă considerabil pe direcția nord-vest – sud-est, tot de-a lungul văii Feneșului, numărul gospodăriilor fiind cel puțin dublu.

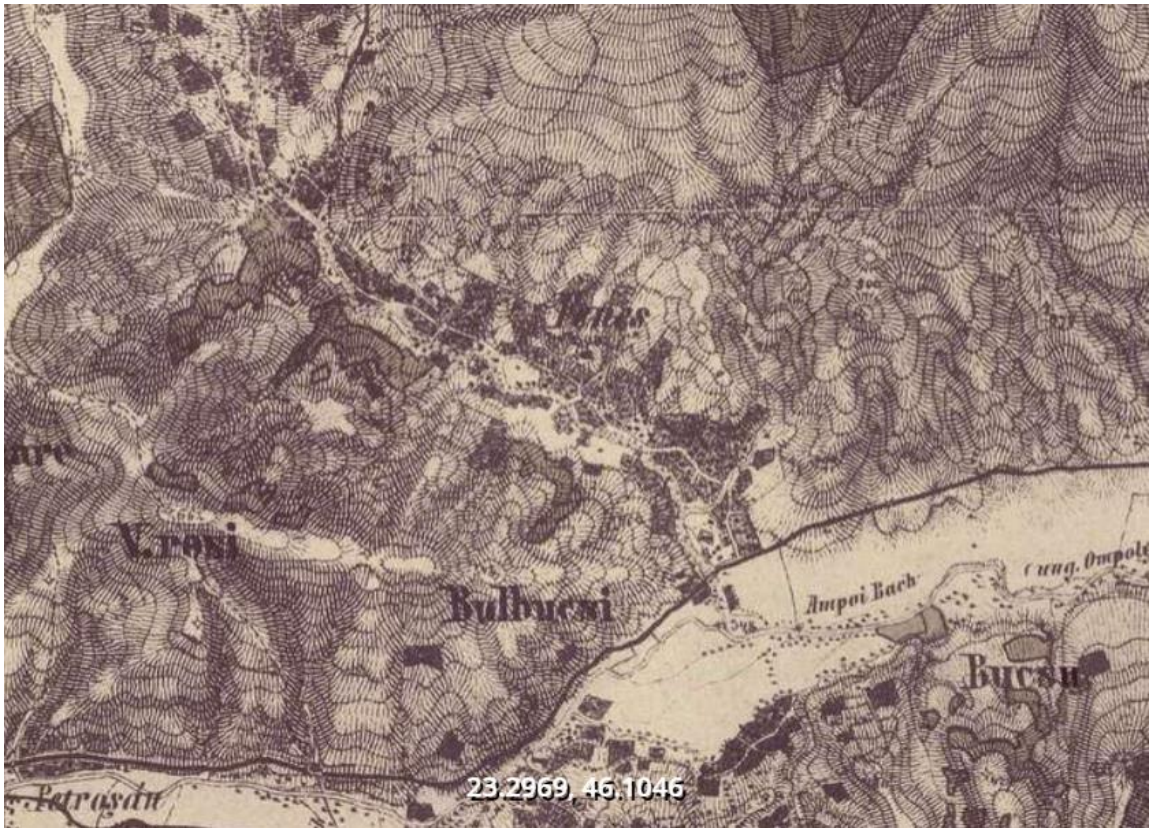

Fig. 10 -Feneș la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă (detaliu cu localitatea Zalatna – actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/

La începutul secolului XX, localitatea Feneș se configurează aproape de forma actuală, existând majoritatea căilor de circulație.

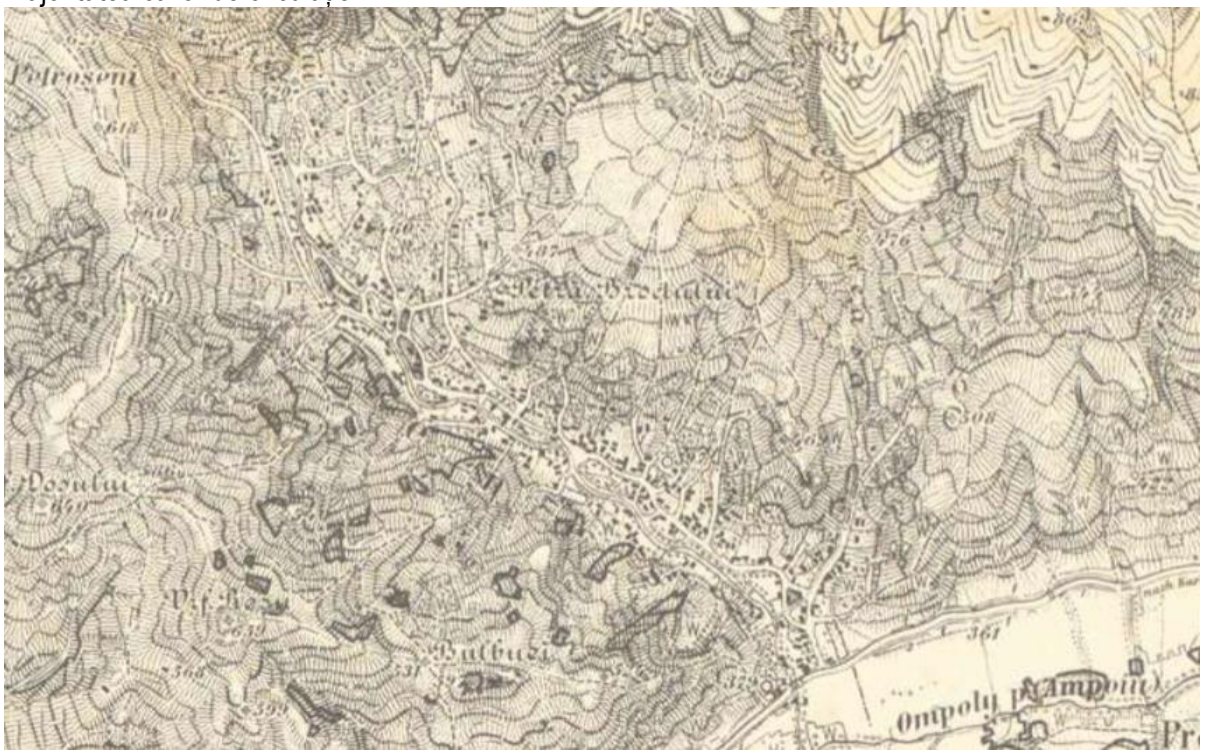

Fig. 11 – Feneș 1924 – Plan director de tragere. Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10

La momentul de față, localitatea Feneș este a doua cea mai dezvoltată după orașul Zlatna, având cca. 809 locuitori. Este una dintre cele mai vechi localităţi din zonă, fiind situată pe cursul inferior al văii cu acelaşi nume. Structura localităţii este adunată, cu o componentă alungită impusă de morfologia terenului. Economia localităţii s-a bazat pe agricultură şi creşterea animalelor, localitatea dispunand de un important fond agricol format din faneţe şi păşuni, situat pe cursul superior al văii. Localitatea este traversată prin sud de DN 74.
Cea mai mare parte din intravilanul localităţii, de 136.8 ha, este ocupată de zona rezidenţială şi dotări, cu 128 ha, respectiv 93,4%. Suprafeţe mai importante sunt deţinute de zona destinată circulaţiei, cu 4,38 ha (3,2%), spaţiile verzi şi ape cu 2,10 ha (1,54 %) şi cea de gospodărie comunală cu 1,19 ha (0,87%).

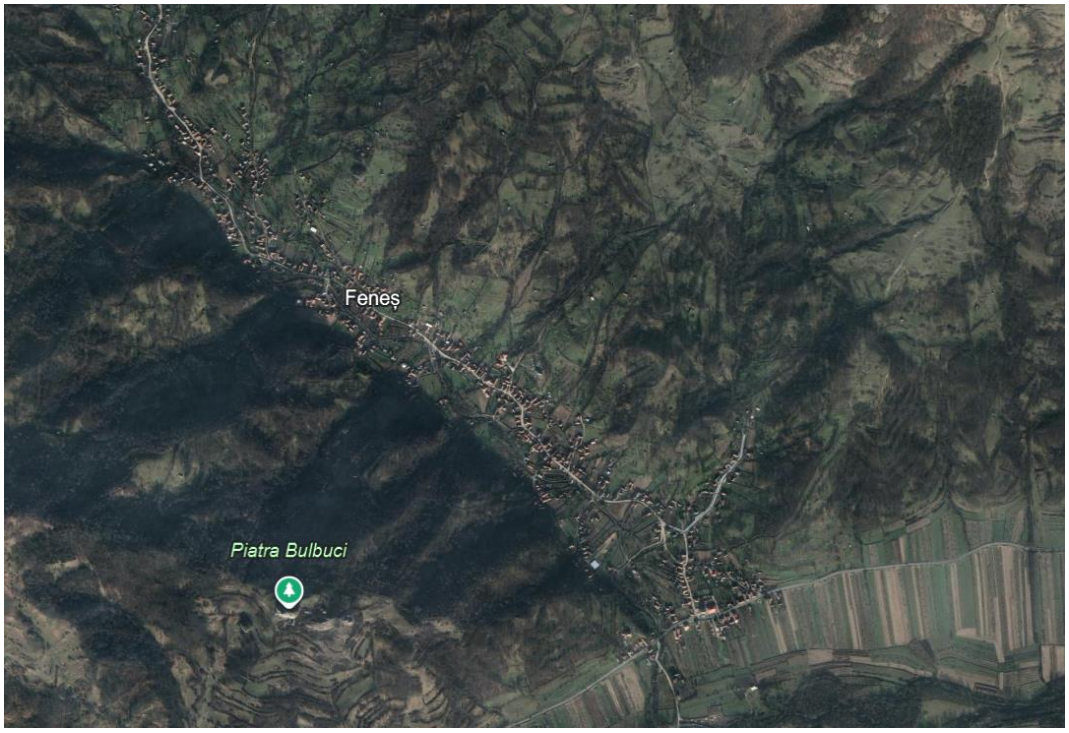

Fig. 12 - Localitatea Feneș astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.10567364,23.29322516,389.7247044a,

Pătrângeni:
Localitatea Pătrângeni în sec. al XVIII -lea era puțin dezvoltată, fiind alcătuită din cca. 20 de gospodării și o biserică. Localitatea era dispusă pe ambele maluri ale râului Ampoi.

Fig. 13 - Pătrângeni în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

În următorul secol localitatea se dezvoltă pe direcția est-vest, tot de-a lungul văii Ampoiului, numărul gospodăriilor crescând considerabil.

Fig. 14 – Pătrângeni la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000

Fig. 15 -Pătrângeni. 1924 – Plan director de tragere. Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10

La momentul de față localitatea Pătrângeni are cca. 291 locuitori. Este o localitate amplasată pe valea Ampoiului, la est de orașul Zlatna, de tip liniar.

Fig. Pătrângeni astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.09021791,23.26278886,376.32212898a,1403.51943652d,57.34537096y,19.40167146h,0.42430304t,0r/data=CiwiJgokCZedtcJIezRAEZWdtcJIezTAGXICEOUlNEdAIdU97zSz20vAQ

Galați:

Localitatea Galați număra cca. 35 de gospodării și o biserică și era dispusă pe malul stâng al râului Ampoi .

Fig. 16 - Galați în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

După cca. un secol localitatea se dezvoltă considerabil în partea de sud.

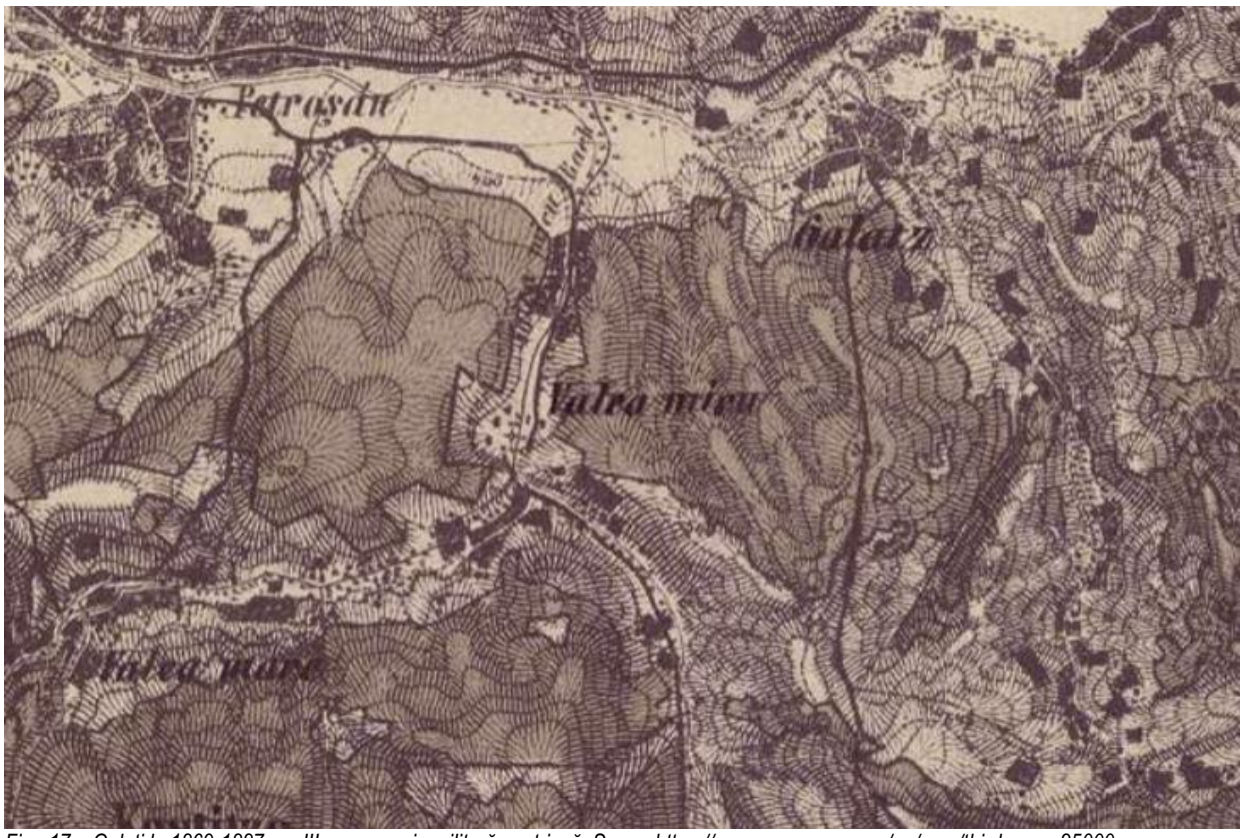

Fig. 17 – Galați la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000

Fig. 18 -1924 – Plan director de tragere. Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10

La momentul actual, localitatea Galați numără cca. 307 locuitori, fiind a cincea localitate ca mărime după orașul Zlatna. Este o aşezare relativ compactă organizată pe valea Pârâului Galaţi şi a Ampoiului. Economia este tributară în mare parte creşterii animalelor şi agriculturii, practicată pe lunca Ampoiului şi pe terasele acestuia. Creşterea necesarului de forţă de muncă în economia oraşului Zlatna a determinat pe mulţi localnici să-şi găsească un loc de muncă, ca angajaţi în fabricile de aici. Localitatea este traversată în partea nordică de linia ferată Alba - Zlatna. În cazul acestei localităţi, din suprafaţa intravilanului de 99,09 ha, zona rezidenţială reprezintă 93,1 %, respectiv 92,26 ha. Zone importante sunt ocupate de suprafeţele destinate

circulaţiei, cu 3,45 ha (3,48), zona industrială cu 1,43 ha (1,44%) şi cea deţinută de spaţiile verzi, cu 0,93 ha (0,94%).

Fig. 19 – Galați astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.09021791,23.26278886,376.32212898a,1403.51943652d,57.34537096y,19.40167146h,0.42430304t,0r/data=CiwiJgokCZedtcJIezRAEZWdtcJIezTAGXICEOUlNEdAIdU97zSz20vAQ

Valea Mică

În anii 1700 localitatea Valea Mică era compusă din cca. 20 de gospodării și o biserică. Era o localitate de tip înșiruit dispusă de-a lungul celor două brațe ale cursului de apă.

Fig. 20 - Valea Mică în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

Un secol mai târziu localitatea se dezvoltă considerabil spre nord, sud-vest și sud-est, tot de-a lungul cursurilor de apă.

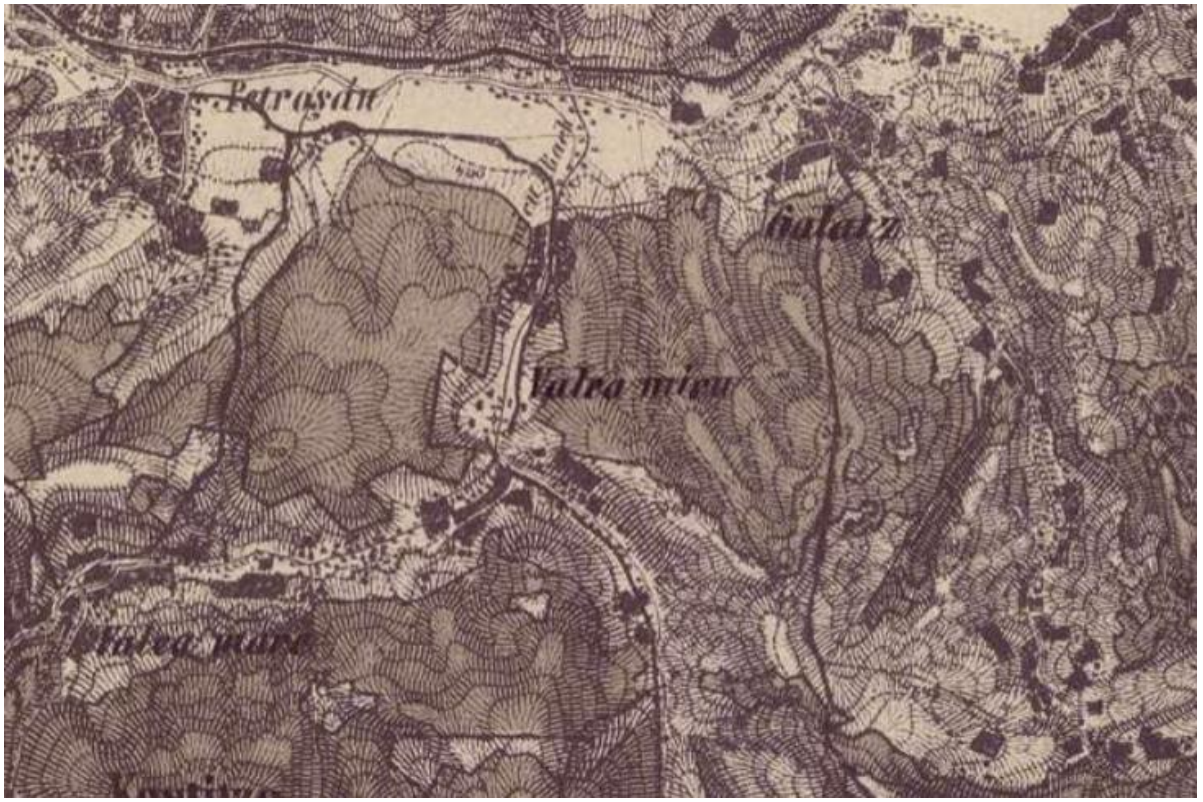

Fig. 21 - Valea Mică la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/

Fig. 22 - Valea Mică - 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Sursa: https://www.geo-spatial.orgLa /harti/#/viewer/openlayers/10

La momentul de față Valea Mică este a treia cea mai mare localitate componentă din orașul Zlatna, având cca. 340 de locuitori.

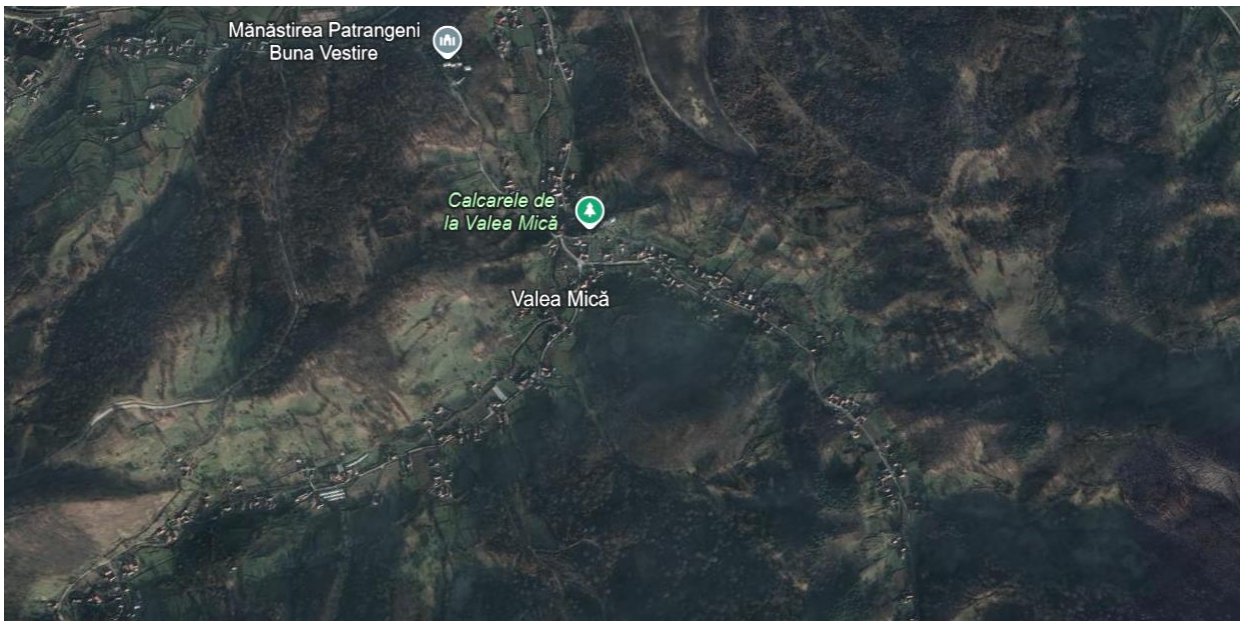

Fig. 23 - Valea Mică astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.07549173,23.28619229,456.42711135a,2036.53166012d,57.34537096y,19.40663979h,0.42434518t,360r/data=CiwiJgokCZedtcJIezRAEZWdtcJIezTAGXICEOUINEdAIdU97zSz20v

Vâltori:

Localitatea Vâltori era alcătuită la mijlocul secolului al XVIII-lea din cca. 20 de gospodării, dispuse izolat.

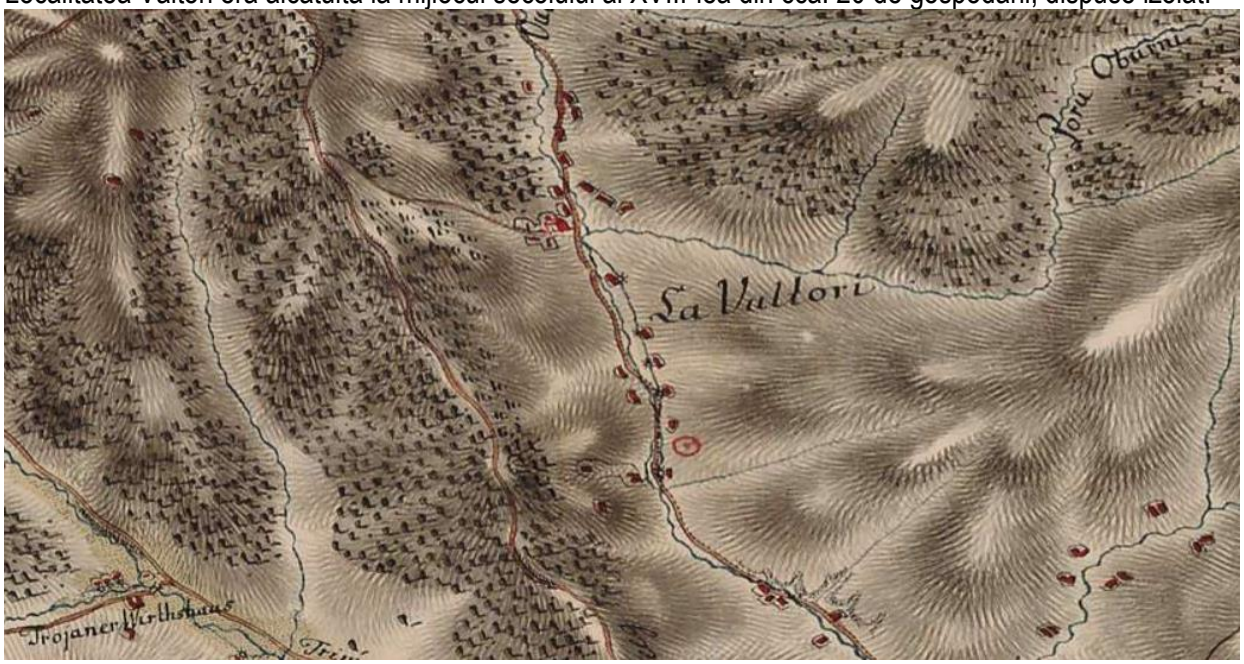

Fig. 24 - Vâltori în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

Un secol mai târziu se dezvoltă considerabil de-a lungul văii, pe direcția nord-sud.

Fig. 25 – Vâltori la 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10

La momentul de față localitatea Vâltori are cca. 163 locuitori. Satul este de tip liniar, dezvoltat pe cursul văii cu acelaşi nume. De această localitate aparţine şi **cătunul Runc**, situat la poalele Munţilor Vulcoi şi Corabia. Intravilanul acestora acopera 25,22 ha, din care zona locuinţelor ocupă o suprafaţă de 23,29 ha (92,34%). Este legat de centru administrativ printr-un drum comunal (DC. 177) ce insoţeşte valea, cu o lungime de cca. 12 km Zona destinată circulaţiei este de cca.0,98 ha (4,02%), iar cea spaţiilor verzi de 0,39 ha (1,6%). Economia aşezării este predominant agricolă.

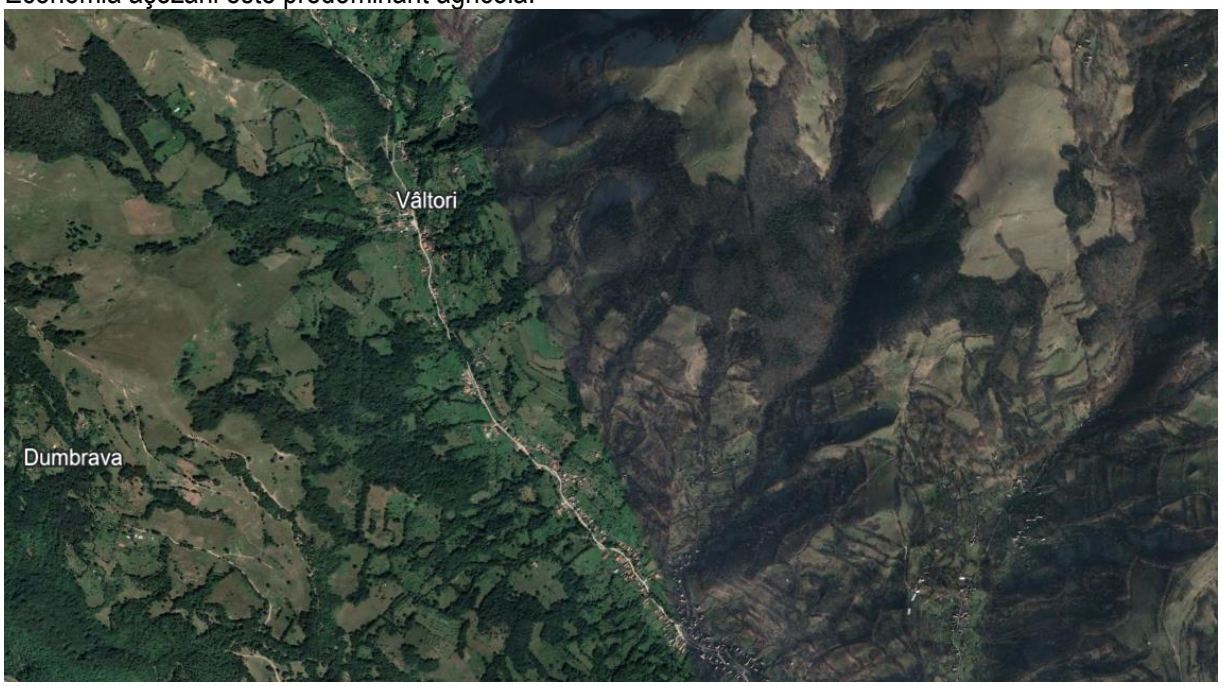

Fig. 26 - Vâltori astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.13628416,23.22741625,669.10234748a,2988.40358803d,57.34537096y,19.38049328h,0.42440855t,360r/data=CiwiJgokCZedtcJIezRAEZW

Trâmpoiele:
În secolul al XVIII -lea localitatea Trâmpoiele era compusă din cca. 30 de gospodării, dispuse izolat și o biserică.

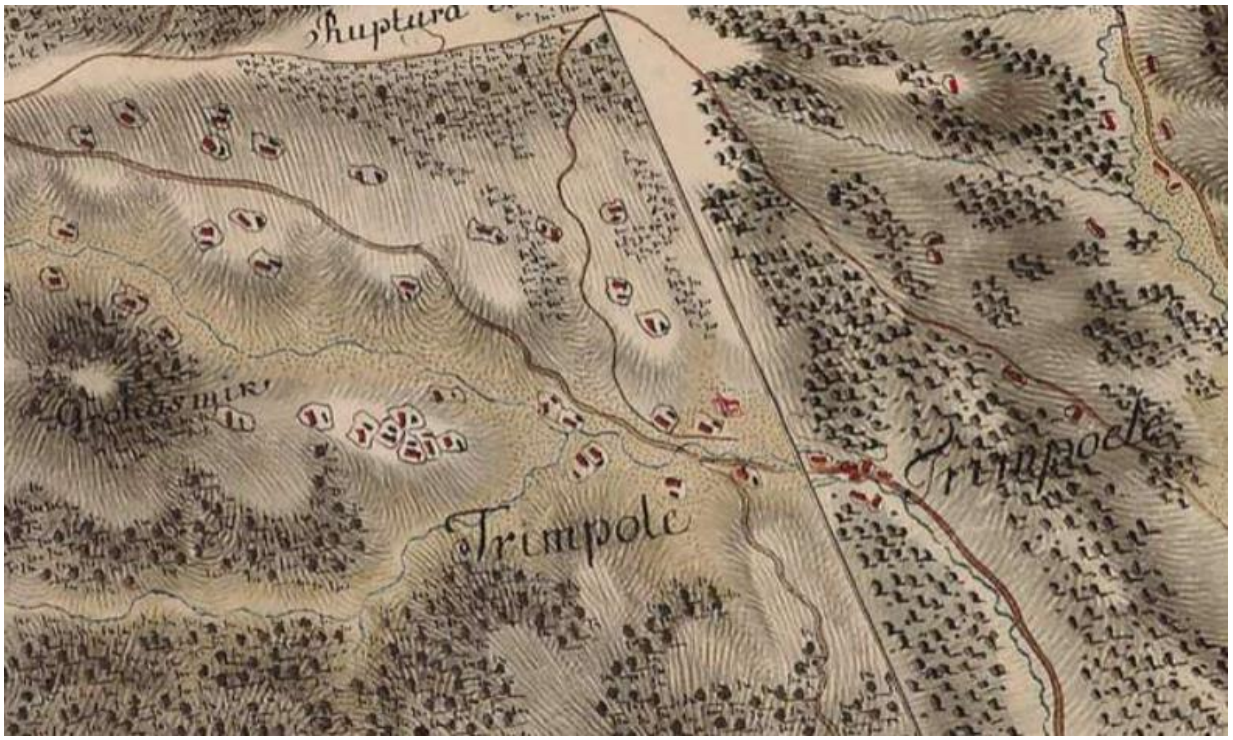

Fig. 27 – Trâmpoiele în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/

Un secol mai târziu localitatea se dezvoltă considerabil pe direcția nord-vest – sud-est.

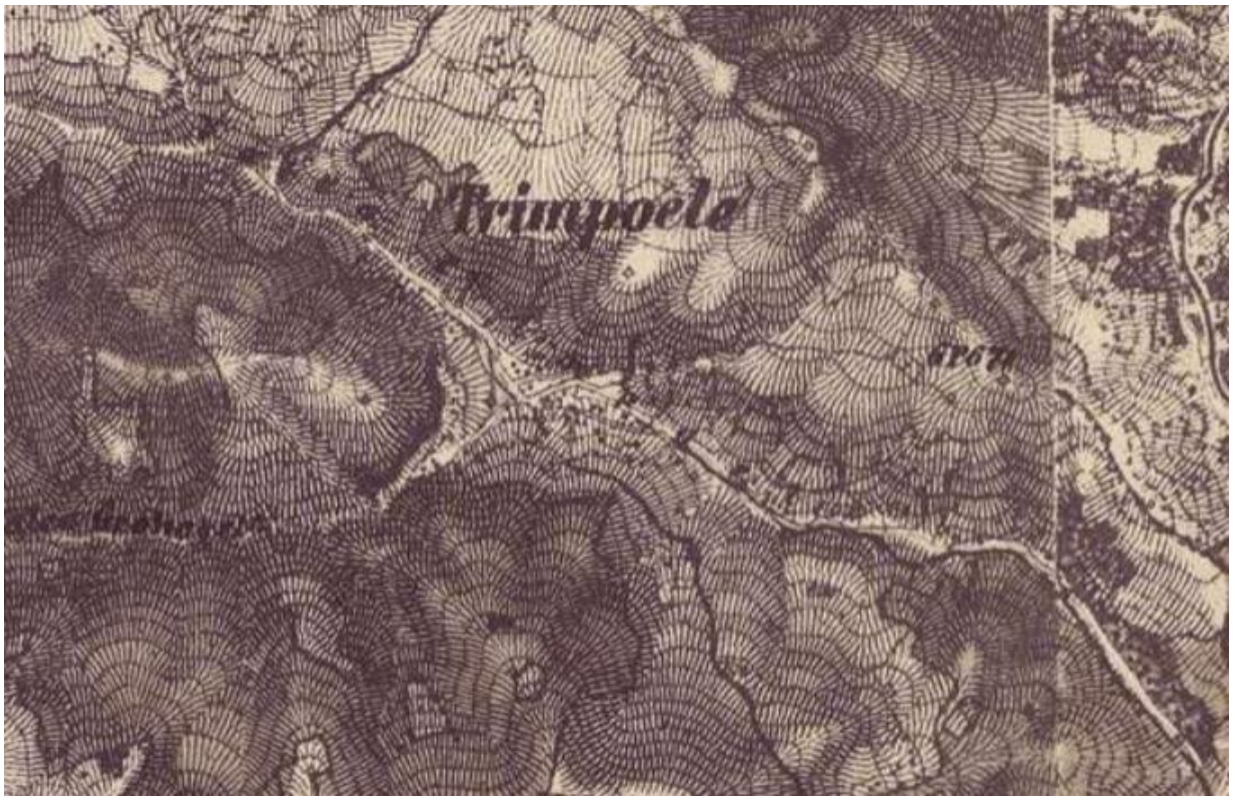

Fig. 28 -Trâmpoiele. la 1869-1887 – a II-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/

La momentul de față localitatea Trâmpoiele este bine dezvoltată, având un caracter răsfirat, și o populație de cca. 315 locuitori.

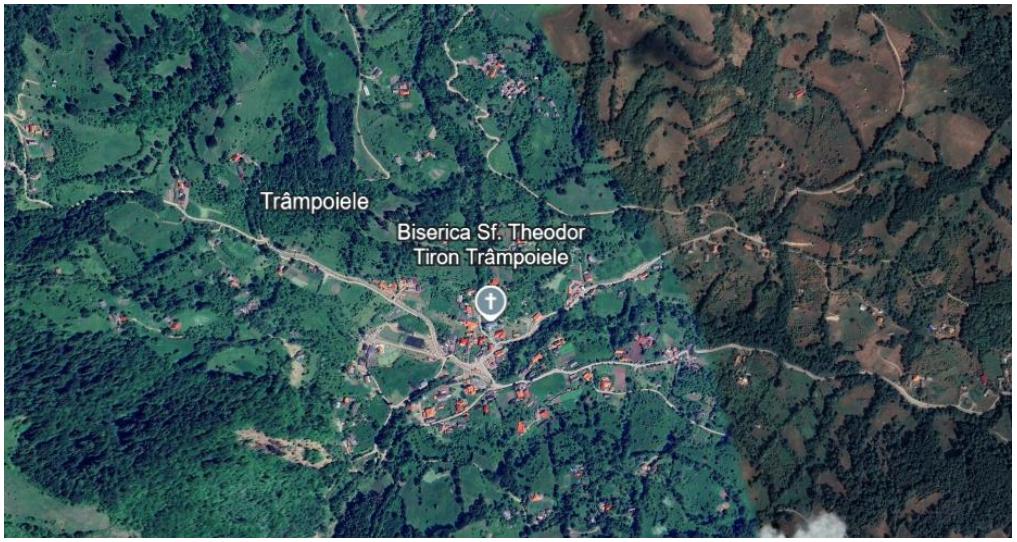

Fig. 29 - Trâmpoiele astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.14621762,23.15604806

Izvorul Ampoiului este o altă localitate fostă centru de comună. Pană in 1968 numele aşezării a fost Valea Dosului. De aceasta aparţin cătunele **Boteşti, Budeni, şi Dobrot**. Satul este organizat in parte pe cursul văii Izvorul Ampoiului, pe o lungime de aproximativ 14km, cam la aceeaşi distanţă intre oraşele Zlatna şi Abrud, la poalele Munţilor Metaliferi. in parte răsfirată pe dealurile din zonă, sub forma gospodăriilor izolate. Numele satului se trage de la raul Ampoi, care-l brăzdează de la nord-vest la sud-est şi care izvorăşte de la limita de nord-vest a satului, din punctele numite Dealul Mare şi Roşioara.
Impreună cu satele Boteşti, Budeni şi Dobrot, intravilanul insumează 105,65 ha, din care 98,93 ha (93,63%) sunt deţinute de zonele rezidenţiale. Desigur, cea mai mare suprafaţă rezidenţială o are localitatea Izvorul Ampoiului, cu 65,67 ha, reprezentand cca. 66,4%. La nivelul localităţilor amintite, zona destinată circulaţiei reprezintă 4,52 ha, respectiv 4,6% din suprafaţa intravilanului.
Prezenţa unor importante resurse minerale in zonă i-a determinat pe mulţi localnici să-şi găsească un rost locuri de muncă in minerit. Cum mulţi dintre aceştia au lucrat la unităţile economice din Zlatna şi in minerit, o bună parte din rolul aşezărilor au fost pentru rezidență. Un rol de bază in economia aşezări alături de minerit l-a avut şi creşterea animalelor.

Fig. 30 - Localitățile Pârâul Gruiului, Izvorul Ampoiului, Botești, Dobrot, Budeni, Runc, Ruși astăzi.

II.8 Evoluția reglementărilor edilitare și urbanistice

Localitățile au evoluat continuu, de la forme elementare, la forme şi dotări care să satisfacă în tot mai mare măsură necesităţile locative şi activităţi economice desfăşurate în mediul urban, respectiv rural (în satele aparținătoare).

Localitățile s -au dezvoltat de-a lungul cursurilor de apă și de-a lungul drumurilor, la început după regulile populaţiei, care şi-au grupat gospodăriile în jurul bisericilor şi astfel s-au creat primele nuclee ale localtăţilor.

În urma dezvoltării civilizației și culturii de-a lungul timpului, oamenii de aici au intervenit, producând modificări în structura inițială a localităților.

Până la primul război mondial regulile de construire erau minimale. Reglementările erau formulate mai mult pentru a preveni decât pentru a repara situaţii necunoscute până atunci.

După cel de-al doilea război mondial problemele de amenajare a teritoriului şi urbanism s-au înscris în cadrul politicii generale de planificare economico-socială promovate de regimul politic.

Prin Legea nr. 58/1974, privind sistematizarea teritoriului şi a localităţilor urbane şi rurale şi Programul naţional de sistematizare a teritoriului şi localităţilor urbane şi rurale se urmărea restrângerea perimetrelor construibile ale localităţilor la „strictul necesar şi folosirea optimă a pământului“. Astfel, sistematizarea localităţilor urbane, în conceptul legii, trebuia să asigure dezvoltarea armonioasă a acestora în corelare cu teritoriul înconjurător şi cu reţeaua generală de localităţi, restrângerea perimetrelor construibile, utilizarea completă a terenurilor, precizarea regimului de înălţime şi densitate a construcţiilor, stabilirea zonelor funcţionale, amplasarea raţională a unităţilor economice, a construcţiilor de locuit şi social-culturale, a spaţiilor plantate şi de agrement, echiparea tehnico-edilitară, îmbunătăţirea circulaţiei şi transportului în comun. În anexa legii erau reglementate avizarea şi aprobarea documentaţiilor de sistematizare. Instrumentele de bază în desfăşurarea activităţii de sistematizare erau schiţele de sistematizare a localităţilor, detaliile de sistematizare şi studiile de amplasament.

Legea nr. 59/1974, cu privire la fondul funciar, a reglementat modul de administrare, gospodărire şi utilizare a pământului, într-o concepţie restrictivă, privind gradul de ocupare cu construcţii a terenurilor fiind consideraţi „limite minime“. Legea nr.37/1975 privind sistematizarea, proiectarea şi realizarea arterelor de circulaţie în localităţile urbane şi rurale a definit principalele probleme ce urmau a fi urmărite în întreaga activitate de sistematizare, proiectare şi realizare a arterelor de circulaţie din interiorul localităţilor urbane şi rurale, precum şi modul de amplasare a construcţiilor, de locuit şi social-culturale, în raport cu arterele de circulaţie.

Aceste reglementări s-au completat cu Legea drumurilor nr. 13/1974 şi Legea pentru stabilirea normelor privind proiectarea, construirea şi modernizarea drumurilor.

După decembrie 1989 o serie de acte normative anterioare au fost abrogate expres ori tacit, total sau parţial.

Noi reglementări au intrat în vigoare, precum Legea nr. 18/1991, a fondului funciar şi Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării construcţiilor,

După anul 1990 s-a constatat o creştere a numărului cererilor de autorizare a construcţiilor private cu destinaţia de locuinţe sau comercială, dar şi a numărului construcţiilor cu caracter public.

Toate aceste lucrări de amenajare a teritoriului din intravilanul şi extravilanul localităţilor se desfăşoară după anumite reguli pe care trebuie să le respecte atât autorităţile publice, cât şi persoanele fizice.

Necesitatea si problematica activităţilor de amenajare a teritoriului şi de urbanism rezultă din însăşi Legea nr. 350/2016 care prevede, în art. 7, că scopul principal al acestei activităţi îl constituie aplicarea la nivelul întregului teritoriu al ţării a politicilor economice, sociale, ecologice şi culturale stabilite la nivel naţional şi local pentru asigurarea unei dezvoltări echilibrate a diferitelor zone ale ţării, urmărindu-se creşterea coeziunii şi eficienţei relaţiilor economice şi sociale dintre acestea. Urbanismul are ca scop stimularea evoluţiei complexe a localităţilor, prin realizarea strategiilor de dezvoltare pe termen scurt, mediu şi lung. Acestea sunt transpuse în Planul Urbanistic General şi în egulamentul Local de Urbanism, aferent acestuia.

Evoluţia reglementărilor urbanistice şi edilitare ale orașului Zlatna a fost influenţată de reglementările legale de-a lungul timpului. Acest lucru se observă în edificările urbane din perioade diferite.

Odată cu electrificarea, începutul anilor 60 a crescut şi confortul populaţiei. Celelalte reţele tehnico-edilitare, în sistem centralizat,alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale au început să fie introduse după anul 1990, în baza unor proiecte care beneficiază de diferite surse de finanţare de la bugetul local, bugetul de stat sau fonduri europene și/sau internaționale.

II.9. Evoluția tramei stradale și a parcelarului

Specificul local al ocupării teritoriului este generat în primul rând de topografie. Din punct de vedere geografic specificitatea reliefului orașului Zlatna este zona de munte, în alternanță cu zonele de vale.

Evoluţia tramei stradale:

Orașul Zlatna :

Nucleul central al aşezării s-a format pe conul de depuneri de la confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul şi pe terasele mărginaşe. Astăzi, cea mai mare parte din structura inițială a oraşului nu mai există din cauza evenimentelor din ultimele două secole - incendiul devastator de la 1848 şi intervențiile agresive din perioada comunistă.

Reţeaua stradală şi de transport a orașului era formată din drumul principal ce străbătea Valea Ampoiului spre Abrud, peste dealul Mare, drumul peste Dumbravă spre Abrud şi Bucium, pe la Vâlcoi, un drum de acces pe valea Mare spre Almaş şi cel de pe Valea Vâltori.

Se mai păstrează fond construit de-a lungul străzilor Piața Unirii, Tudor Vladimirescu, Moților şi Valea Morilor, în preajma fostei pieţe centrale şi a fostului parc al oraşului.

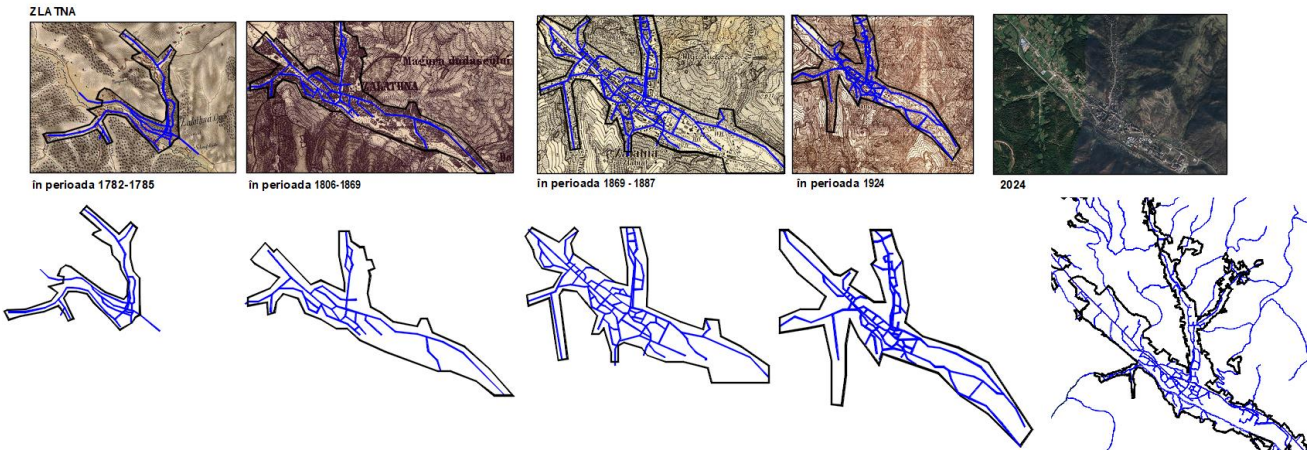

Fig. 31 – Evoluția tramei stradale Zlatna

În localitățile rurale :

Caracterul conservat și coerent al satelor poate fi considerat o valoare de peisaj cultural cu caracteristici care merită păstrate.

Funcțiunile publice, bisericile și căminul cultural sunt localizate în centrul așezărilor și sunt excepții în utilizarea parcelarului.

În zonele centrale se află concentrate majoritatea instituțiilor publice: școali, grădinițe, cămine culturale etc

Zonele aflate la limita intravilanului prezintă construcții și parcelări recente.

Parcela tipică este ocupată pe o adâncime maximă de cca. 40 m (curți construcții), partea posterioară a parcelei fiind utilizată pentru agricultură. Anexele sunt așezate în spatele locuinței, în lung sau paralel cu locuința, longitudinal și uneori transversal.

Față de aliniament, construcțiile sunt amplasate, în general, la 1-2 m.

POT- Procentul de ocupare al terenului, predominant este cuprins între 5 și 15%. Raportat la zona de curți construcții, POT-ul este în medie 30%.

CUT - Tipologia tradițională a construcțiilor de locuit este organizată pe un singur nivel, eventual și peste un soclu înalt 50 cm sau demisol și parter. CUT-ul predominant este cuprins între 0,1 și 0,23. Raportat la zona de curți construcții, CUT-ul este 0,6 -0,9.

FENEȘ:

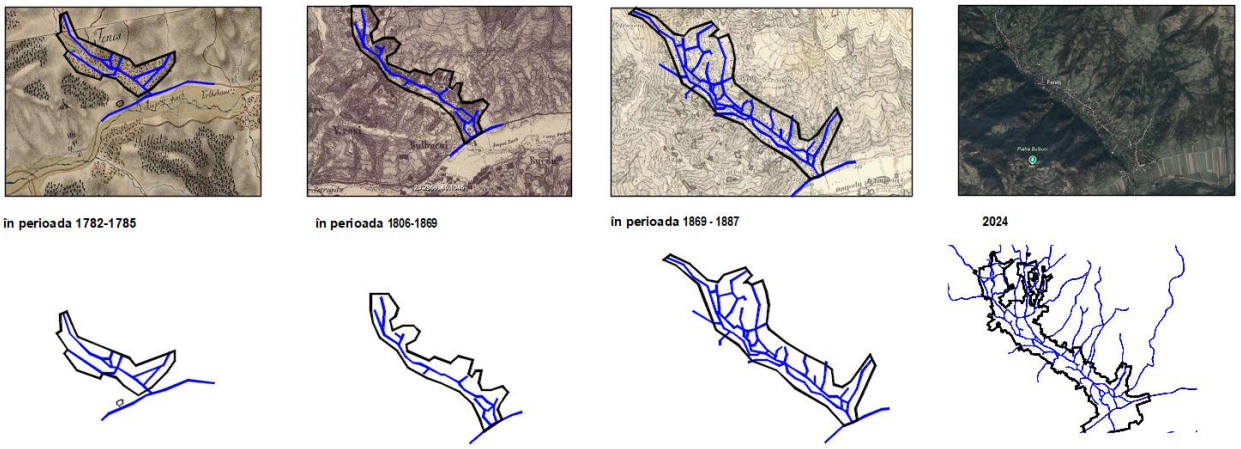

Fig. 32 - Evoluția tramei stradale Feneș

PĂTRÂNGENI:

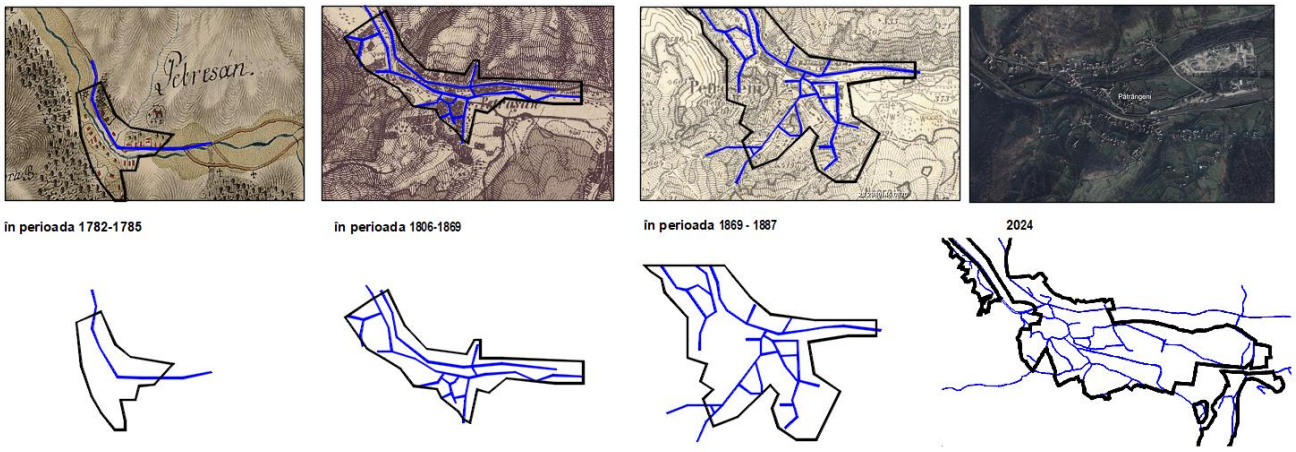

Fig. 33 - Evoluția tramei stradale Pătrângeni

VALEA MICĂ:

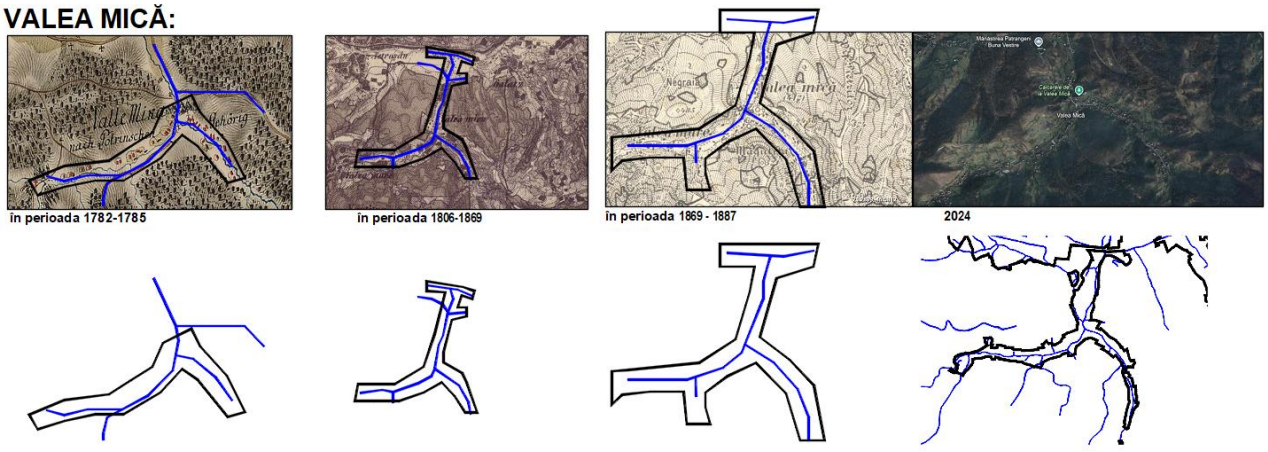

Fig. 34 - Evoluția tramei stradale Valea Mică

VĂLTORI:

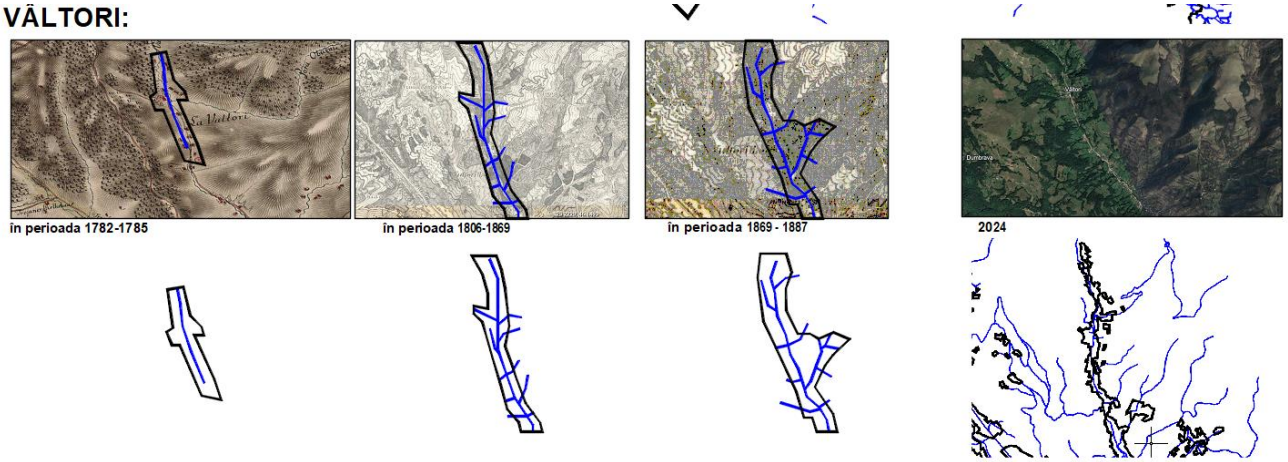

Fig. 35 - Evoluția tramei stradale Vâltori

TRÂMPOIELE:

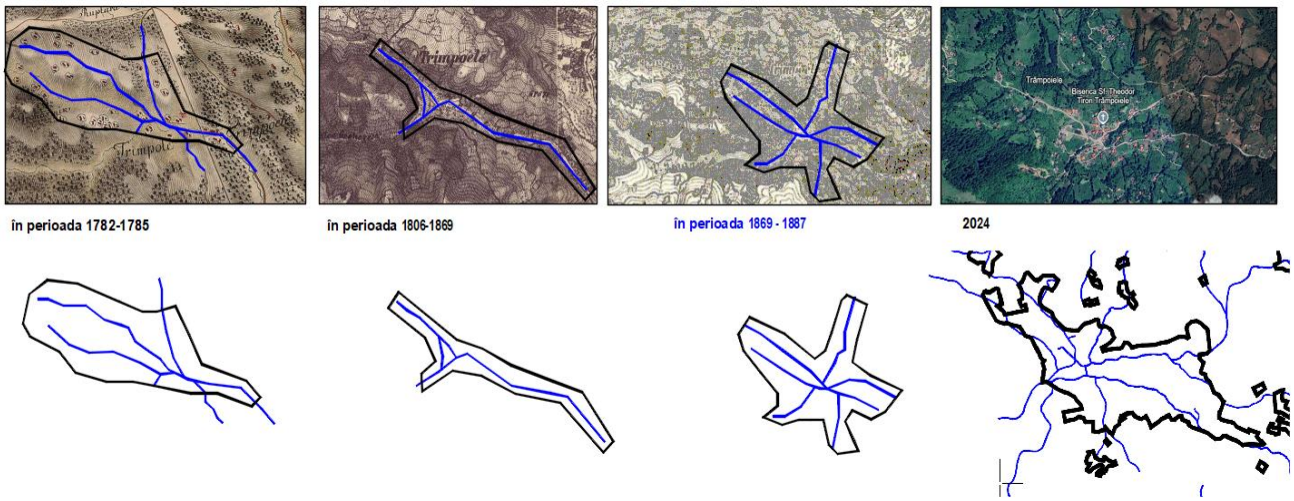

Fig. 36 - Evoluția tramei stradale Trâmpoiele

GALAȚI:

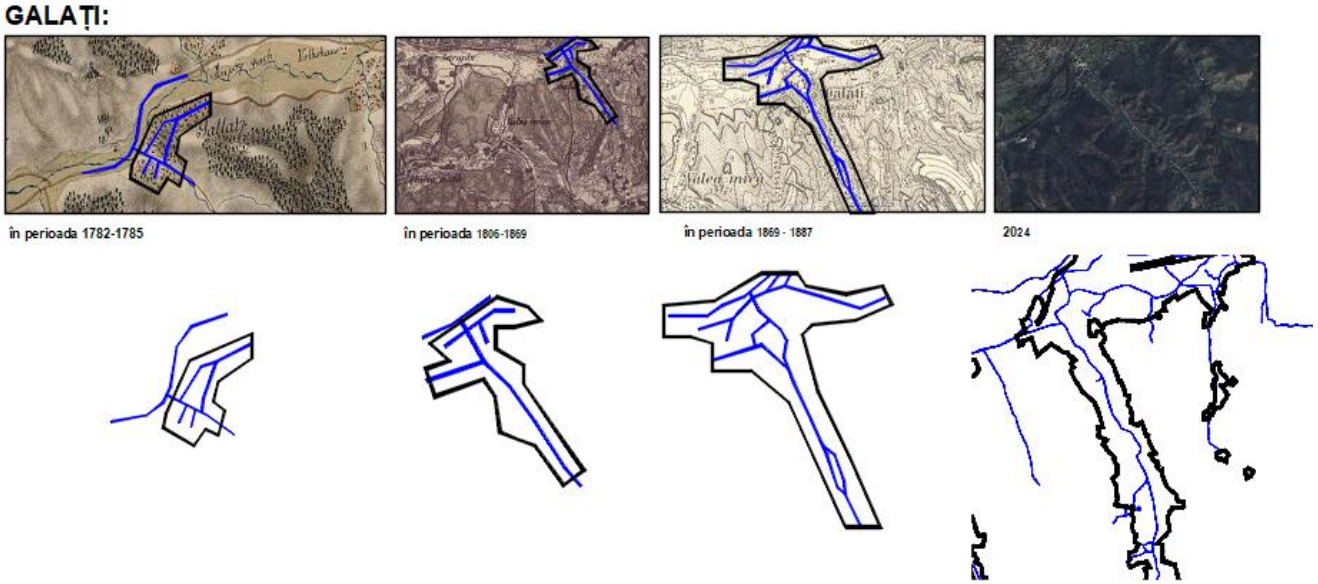

Fig. 37 - Evoluția tramei stradale Galați

Analiza parcelarului:

În general, suprafețele parcelelor din localitățile orașului Zlatna sunt generoase, având peste 1000 mp, chiar 1500 de mp. În zonele centrale suprafețele parcelelor sunt mai mici, predominant între 500 – 1000 mp, însă există și parcele cu suprafețe mai mici de 500 mp.

În localitățile rurale și în zonele de versant, suprafețele parcelelor sunt de peste 3000 – 5000 mp.

Geometria parcelelor variază. În general, în vetrele localităților acestea sunt de formă dreptunghiulară, având latura scurtă la stradă și raportul laturilor de 1/2 - 1/3, iar în zonele de versant parcelele au forme neregulate.

Amplasarea cea mai frecventă a clădirii în cadrul lotului este aproape de una din limitele de proprietate, cu fațada scurtă la stradă, retrasă de la drum cu cel puțin 1 metru. În zona centrală a orașului Zlatna clădirile sunt dispuse la aliniament, în front continuu, cuplat sau izolat, acesta fiind cazul străzilor Piața Unirii, Tudor Vladimirescu, I.L Caragiale, Crinului, parțial Mihai Viteazu, Valea Morilor.

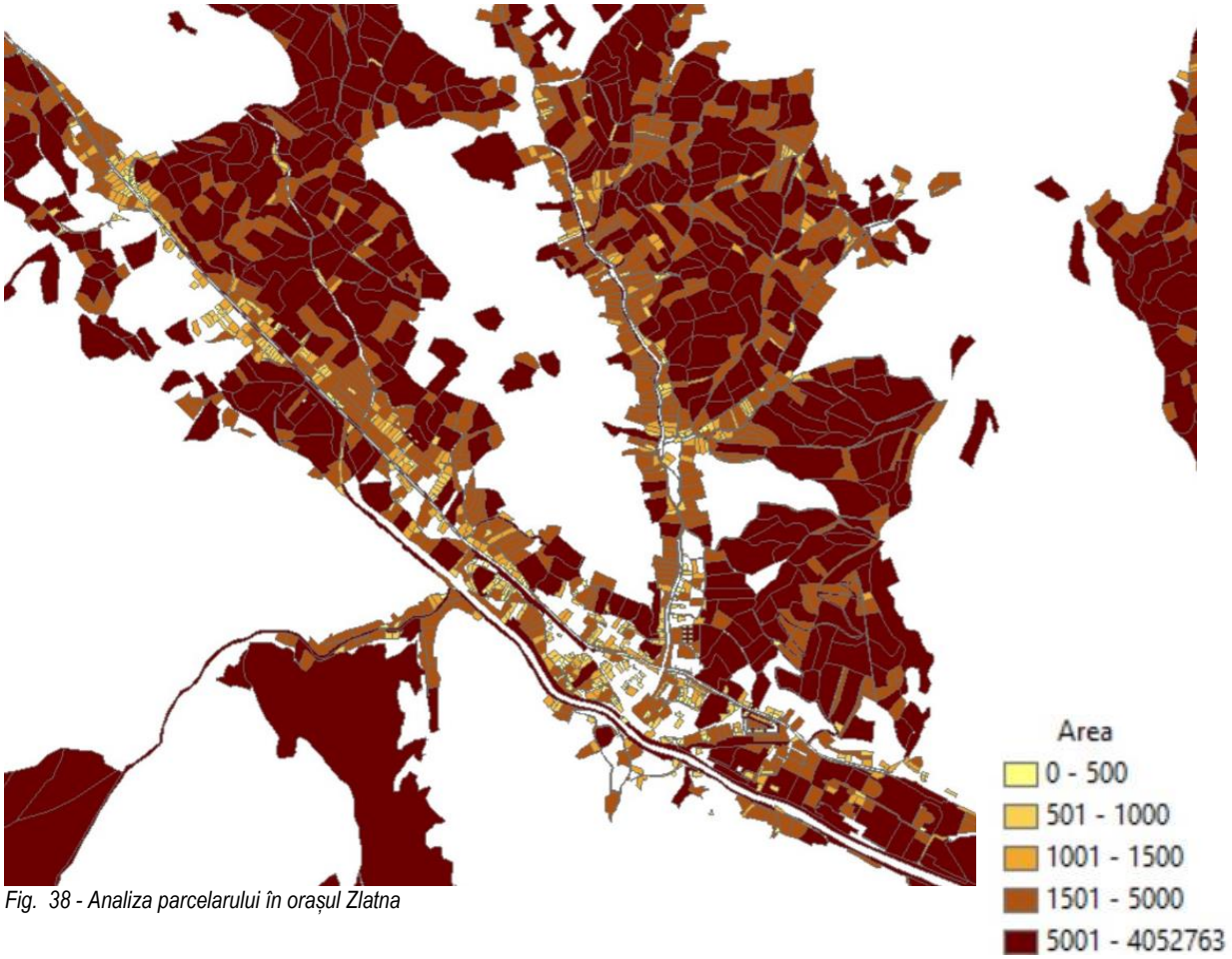

Fig. 38 - Analiza parcelarului în orașul Zlatna

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

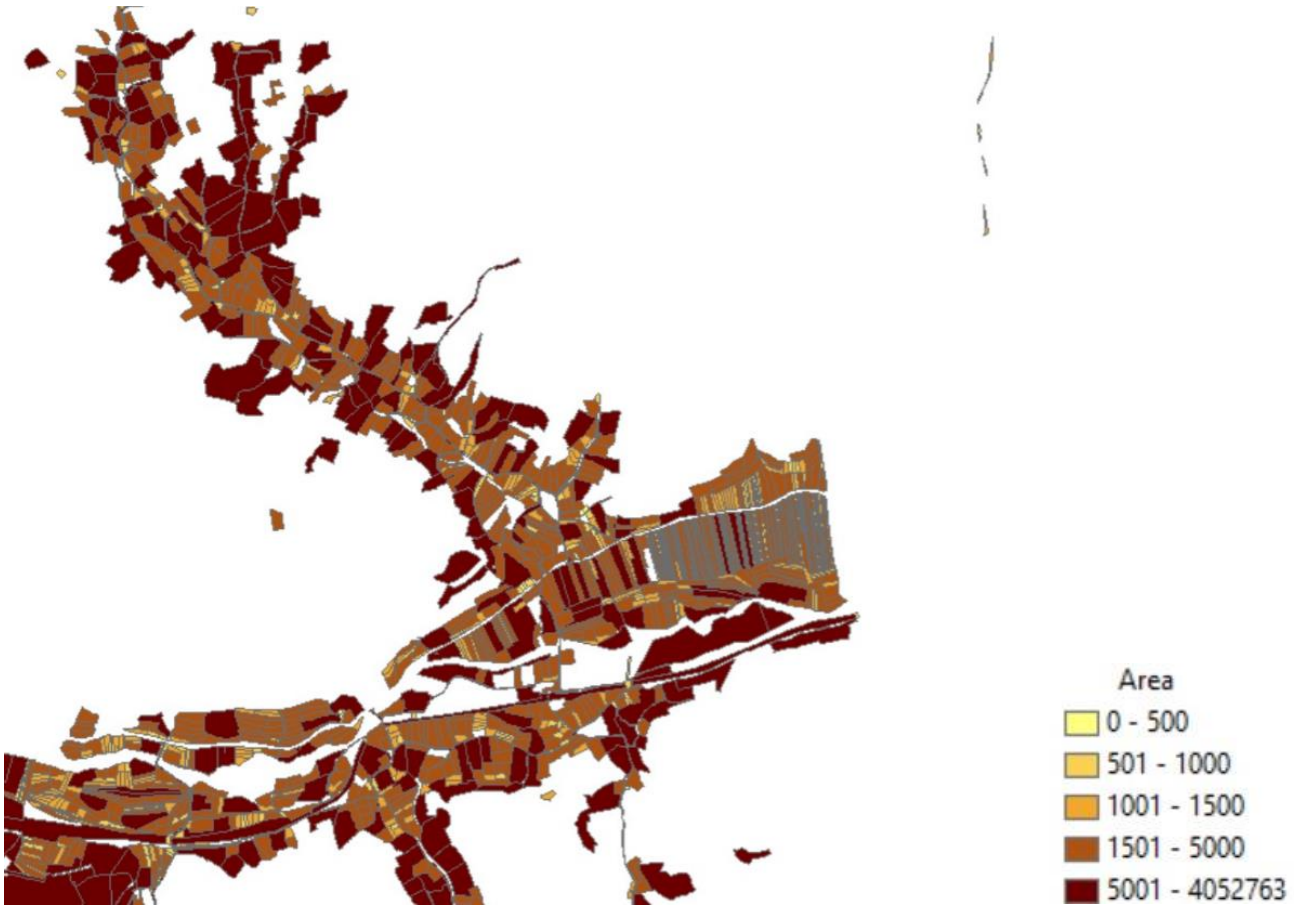

Fig. 39 - Analiza parcelarului în Feneș și Galați

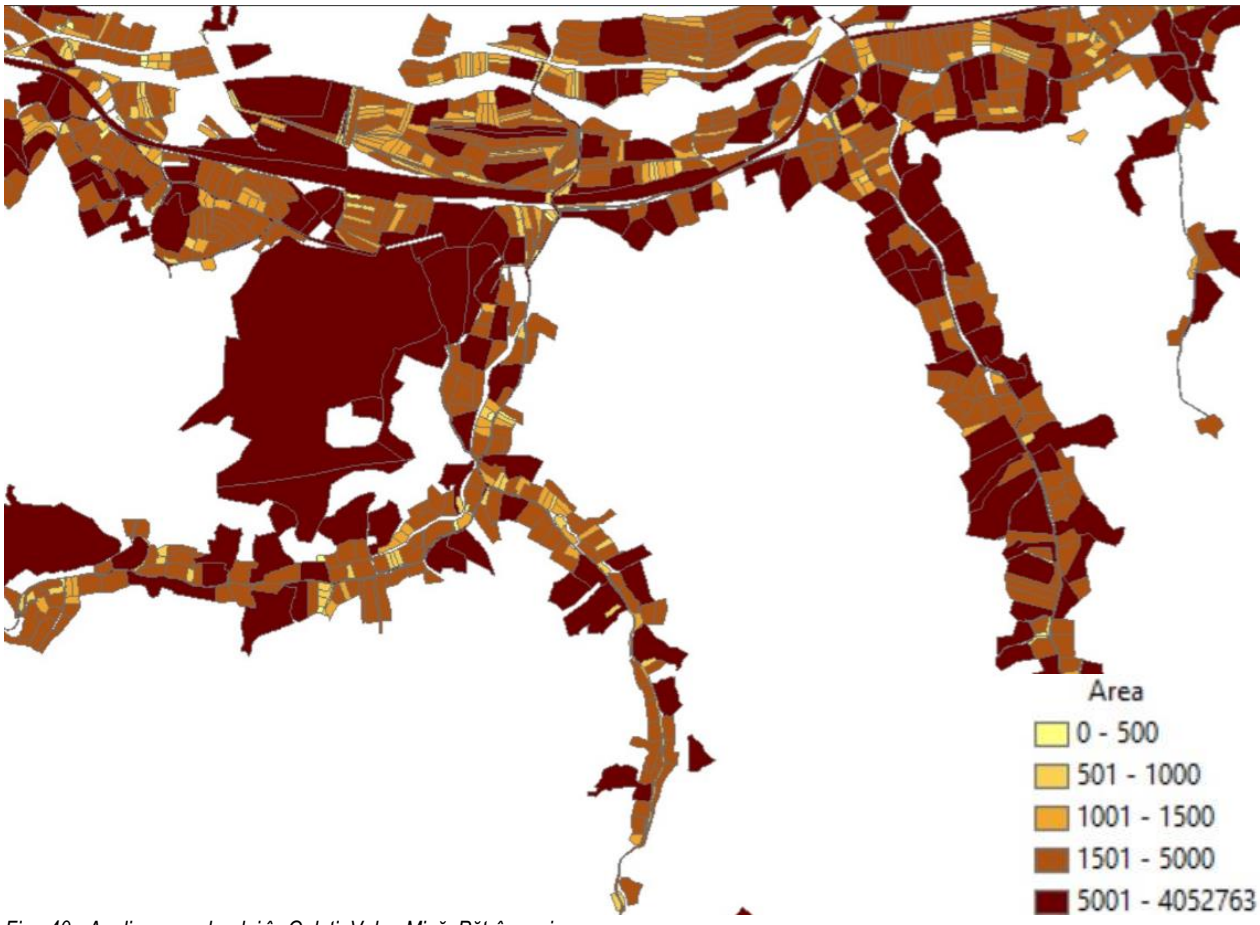

Fig. 40 - Analiza parcelarului în Galați, Valea Mică, Pătrângeni

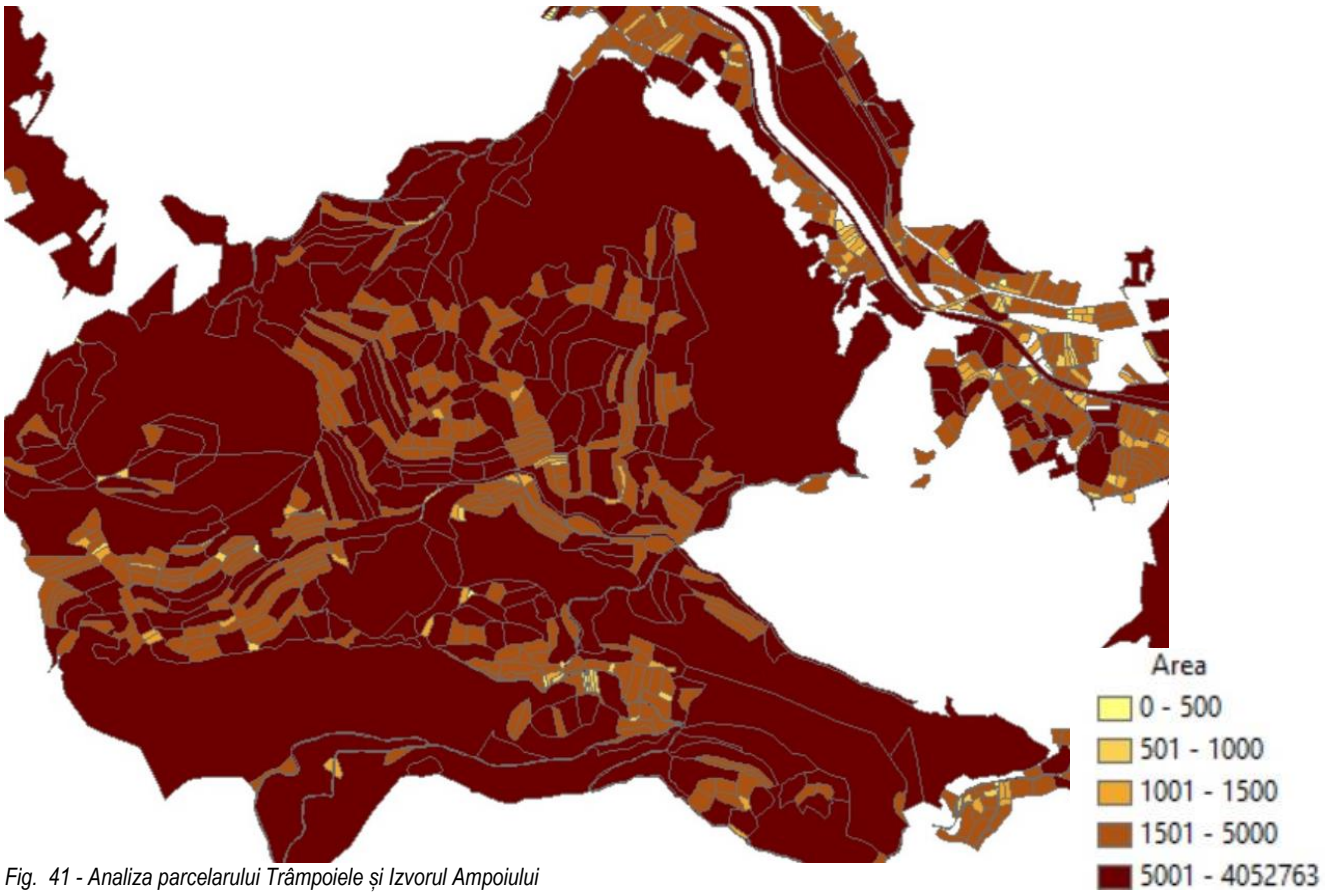

Fig. 41 - Analiza parcelarului Trâmpoiele și Izvorul Ampoiului

II.10. Evoluția fondului construit; tipologia și caracteristicile acestuia; amenajări

Specificul local

Din punct de vedere al zonelor etnogeografice și al specificului arhitectural local, orașul Zlatna se află într-o zonă identificată ca fiind urbană, însă în vecinătatea și cu influențe ale zonelor Țara Aurului și Țara Moților în parte de nord și vest, Culmea Trascăului în partea de vest, respectiv satele de Piatră în partea de sud.

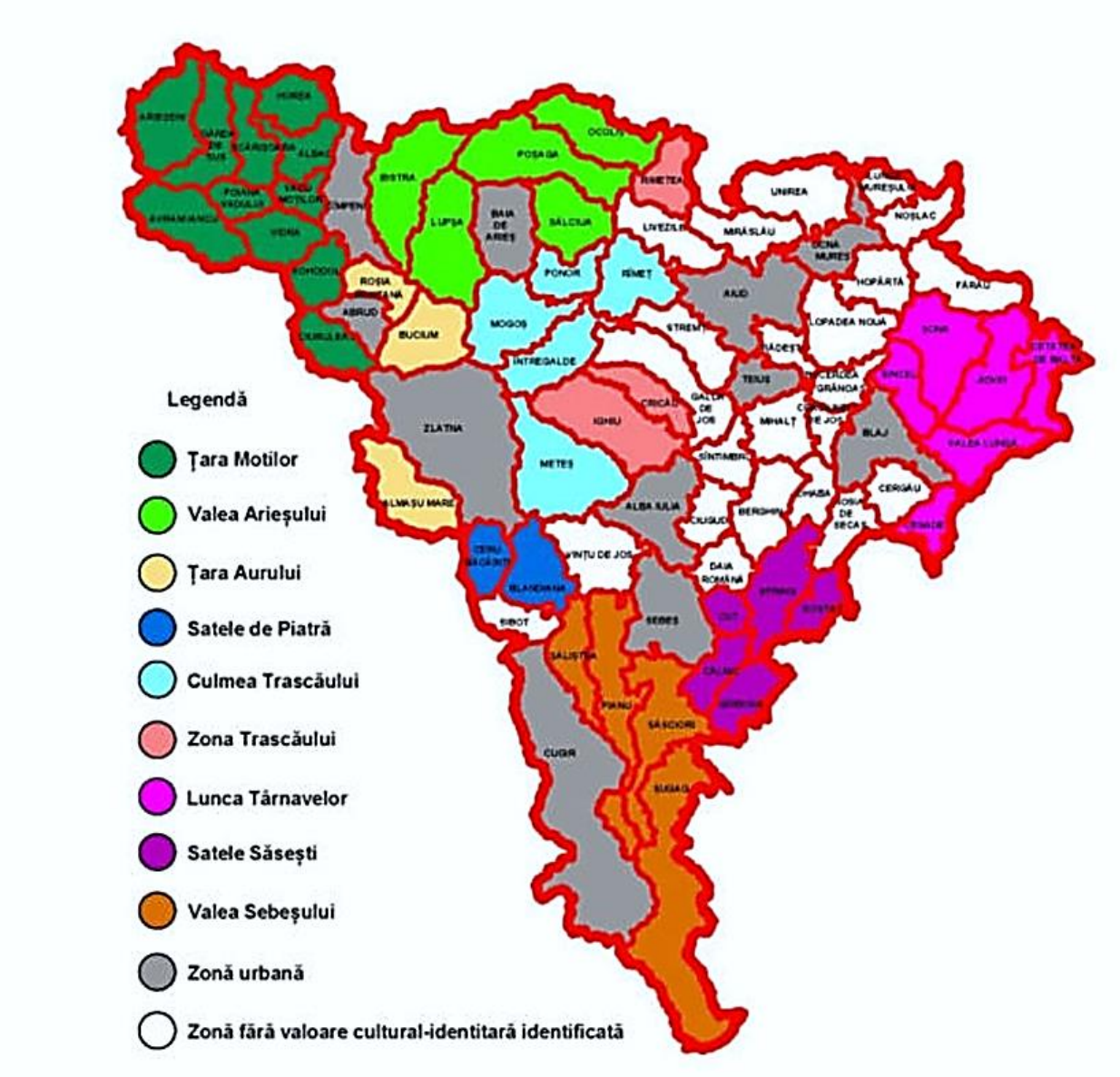

Fig. 42 – Zone etnogeografice din județul Alba. Sursa: PATJ Alba.=â

Arhitectura rurală a evoluat de-a lungul timpului, parcurgând mai multe stadii **:**

- Primul stadiu : case monocelulare, caracteristice locuirii sezoniere
- Al doilea stadiu : case bicelulare sau tricelulare, structuri tradiționale mai ample, caracteristice locuirii permanente
- Al treilea stadiu : structuri tradiționale evoluate: cu doua niveluri, caracteristice inițial familiilor mai înstărite, ulterior, începând cu a doua jumătate a sec. al XIX -lea, au devenit mai comune.

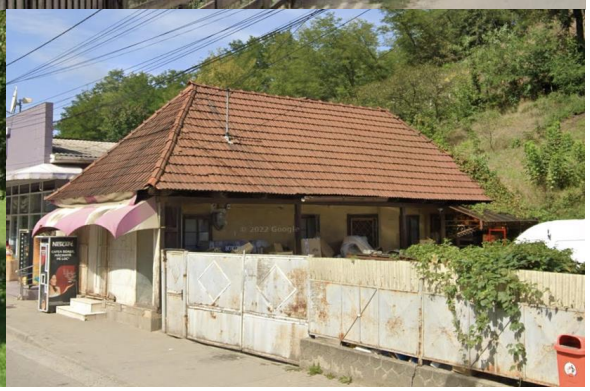
Caracteristicile caselor tradiționale din localitățile rurale aparținătoare orașului Zlatna sunt :

- Lemnul este prezent în toate componentele constructiilor: pereti din bârne, elemente structurale si decorative ale prispei, elemente structurale ale planșeului și ale șarpantei, tâmplărie, material pentru învelitoare etc. În nici unul din cazuri lemnul nu este acoperit cu vopsitorii (exceptie face tâmplaria). Dimensiunile construcțiilor traditionale sunt determinate de lungimile materialului lemnos și de capacitatea portanta a lemnului.
- Acoperișul este elementul dominant, iar caracteristic zonei este cel în 4 ape, cu pante mari, inegale, și învelitoare din lemn (șiță, șindrila, draniță).
- Casele tradiționale răspund strict şi raţional, fără excese, la cerinţele funcţionale

- În alcătuirea lor se folosesc cu precădere materiale locale (lemn, piatră)
- Se încadrează armonios, în mediul natural înconjurător;
- Clădirile sunt in general izolate, cu volume simple, regim de înălțime parter sau demisol și parter.
- Sistemul compoziţional tradiţional se bazează pe registre orizontale
- Raportul de plin-gol în care predomină plinul
- Ferestrele au dimensiuni reduse si sunt dispuse fie dublu, fie simplu, în doua sau trei canaturi, cu feronerie metalica. Culorile specifice sunt : lemn natur sau verde inchis. Usile caselor traditionale au o singura deschidere si dimensiuni reduse: latime uzuala 80-90cm, - înaltime uzuala 1 70-1 80cm.
- Prezența prispei (tărnațului) casei – elementul central cu rol estetic și funcțional, dispusă în majoritatea cazurilor pe latura lungă. Se întâlnește și dispusă parțial pe una din laturi și pe două sau trei laturi. În general este cu foișor și deseori acoperită cu vegetație (vie). Fruntarul este, fie drept, fie dispus în arcade. Deseori elementele prispei (stâlpi, parapeți, arcade) sunt ornamentate, cu decorațiuni în lemn, traforuri.
- Cromatica este discretă, bazată pe culoarea lemnului și a pietrei
- Construcțiile sunt dispuse în cadrul gospodăriei fie perimetral, fie pe o latură. În general casa este dispusă cu latura scurtă la stradă și cu fața către curte, retrasă față de aliniament (cu aprox. 1 - 2 m) și amplasată foarte aproape de una din limitele laterale ale lotului (aproximativ 0,6 - 1 m față de limita laterală). Șura este deseori elementul central al gospodăriei. În general casa cu anexele formează o incintă semideschisă, o curte spre care sunt orientate toate fațadele principale ale construcțiilor.
- Porţile din lemn sunt frecvente pe străzile satului, sunt componente specifice ale imaginii stradale locale și în general sunt simple, din lemn, cu înălțime de aprox. 1,20 – 1,50 m.

Exemple de clădiri identificate cu arhitectură tradițională în localitățile aparținătoare orașului Zlatna :

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Fig. 43 - Case tradiționale din satele aparținătoare orașului Zlatna

Perioada comunistă :

În perioada comunistă s-au inserat în gospodarii case-tip din zidărie de cărămidă, care deși nu respectau arhitectura locală, aveau volume mici, neagresive. Cele mai multe asemenea case s-au construit respectând principiile tradiționale de amplasare pe parcela (cu păstrarea curții libere). În momentul de față, în orașul Zlatna predomină fondul construit din perioada comunistă, reprezentat de case din zidărie, acoperiș în patru ape acoperit cu țiglă ceramică de culoare cărămiziu.

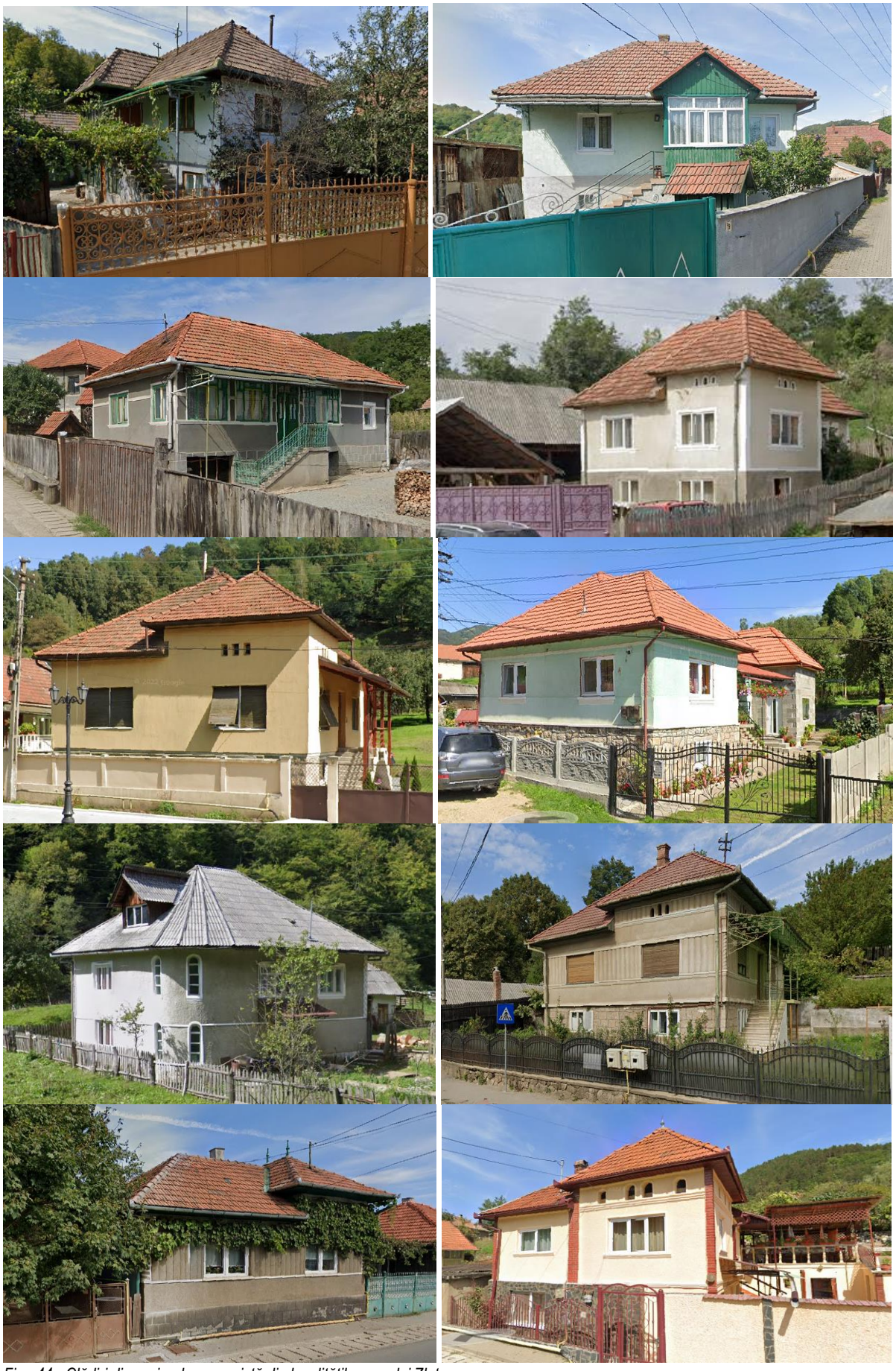
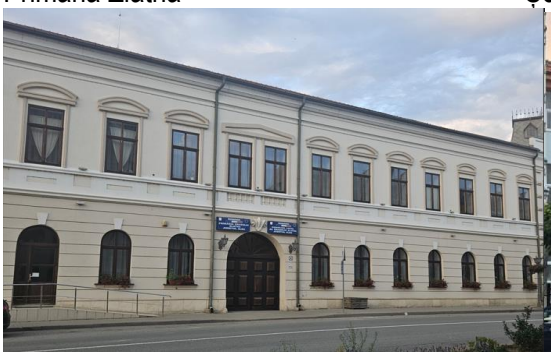

Fig. 44 - Clădiri din perioada comunistă din localitățile orașului Zlatna

Majoritatea clădirilor publice din orașul Zlatna au fost realizate în perioada comunistă, mai precis în anii 1960-1970-1980.

Primăria Zlatna

Școala Zlatna

Centru de vârstnici Zlatna

Grădiniță Zlatna

Școala Pătrângeni

Școala Feneș

ȘcoalaTrâmpoiele

Școală Izvoru Ampoiului

Școală

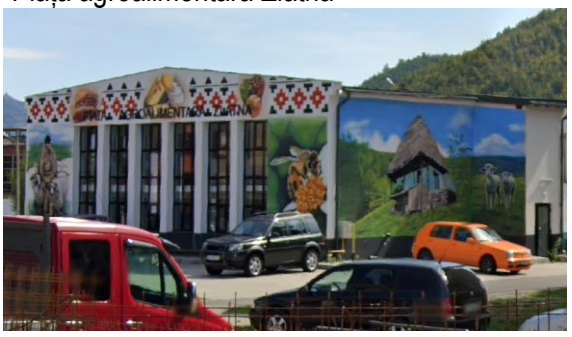
Școală

Gara Zlatna

Piața agroalimentară Zlatna

Locuințe colective :

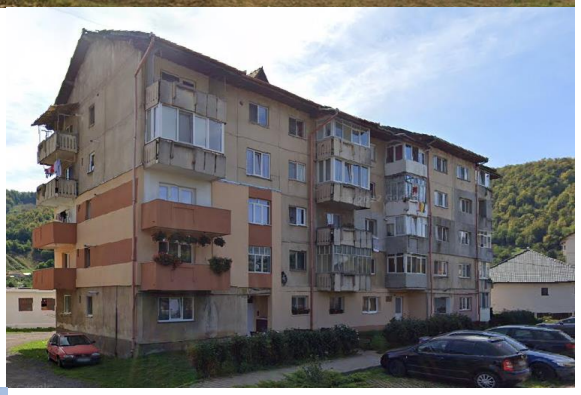

Perioada actuală :

În perioada postcomunistă au apărut în primul rând lucrările de **reabilitate/ extindere/ supraînălțare la clădirile din perioada comunistă, dar și case cu arhitectură modernă, unele discrete și de bună calitate arhitecturală, altele cu volume masive și cu arhitectura străină tradiției locale**. Cea mai mare parte a acestor case nu respectă amplasarea tradițională pe lot; ele sunt retrase mult de la drum, așezate în centrul curții sau relaționează defectuos cu celelalte clădiri de pe teren.

Fig. 45 - Clădiri din perioada comunistă din localitățile aparținătoare orașului Zlatna

II.11. Operaţiuni urbanistice importante (parcelari, demolări, trasări de artere de circulație noi, lucrări hidrotehnice, amenajare de suprafețe plantate s.a.)

Nucleul central al aşezării s-a format la confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul şi pe terasele mărginaşe. Astăzi cea mai mare parte din țesutul inițial al oraşului nu mai există din cauza evenimentelor din ultimele două secole - incendiul devastator de la 1848 şi intervențiile agresive din perioada comunistă..

Se mai păstrează parțial fondul construit de-a lungul străzilor Piața Unirii, Tudor Vladimirescu, Moților şi Valea Morilor, în preajma fostei pieţe centrale şi a fostului parc al oraşului.

II.12 Concluzii referitoare la vechimea construcţiilor şi amenajărilor urbane (străzi, plantații, piețe) şi la evoluția urbanistică a localităţii

În decursul timpului, în cele 19 localități ale orașului Zlatna au apărut diverse clădiri în diferite etape istorice:

a) locuințe, clădiri publice, din perioada austro-ungară sau ulterioare, până la instalarea comunismului;

b) case, clădiri publice, locuințe colective, unități industriale, din perioada comunistă;

c) clădiri din perioada post-comunistă.

În perioada comunistă s-au inserat în gospodării case-tip din zidărie de cărămidă, care, deși nu respectau arhitectura locală, aveau volume mici, neagresive. Cele mai multe asemenea case s-au construit respectând principiile tradiționale de amplasare pe parcelă (cu păstrarea curții libere) și au fost construite după proiecte tip.

Casele postcomuniste sunt în general cu volume mai masive și cu arhitectură străină tradiției locale. Apariția unor construcții de factură contemporană sau modificarea celor vechi, ce dovedesc o evidentă fractură stilistică și de limbaj arhitectural față de arhitectura tradițională, sunt în măsură să pericliteze autenticitatea și identitatea culturală locală a localităților rurale aparținătoare orașului, afectând identitatea peisajului/peisajului cultural.

La momentul de față, fondul construit predominant este din perioada comunistă. Cu toate că se păstrează puține clădiri din perioade anterioare regimului comunist, nici fondul construit nou nu este foarte

bine dezvoltat în orașul Zlatna, ca urmare, putem constata o stagnare în ceea ce priveste dezvoltarea procesului de edificare din oraș.

Amplasarea cea mai frecventă a clădirii în cadrul lotului este aproape de una din limitele de proprietate, cu fațada scurtă la stradă, retrasă de la drum cu cel puțin 1 metru. În zona centrală a orașului Zlatna clădirile sunt dispuse la aliniament, în front continuu, cuplat sau izolat, acesta fiind cazul străzilor Piața Unirii, Tudor Vladimirescu, I.L Caragiale, Crinului, parțial Mihai Viteazu, Valea Morilor.

III. DENTIFICAREA VALORILOR DE PATRIMONIU CONSTRUIT:

III.1.Identificarea construcțiilor valoroase

Conform Listei Monumentelor Istorice 2015, pe teritoriul orașului Zlatna **sunt clasate 8 poziții, dintre care 6 de categoria B și 2 de categoria A. Dintre acestea, 4 poziții se referă la vestigii arheologice și 4 poziții la monumente de arhitectură (3 Biserici și clădirea primăriei):**

MONUMENTE ISTORICE ÎN ORAȘUL ZLATNA CONFORM LISTA MONUMENTELOR ISTORICE					
Nr. crt.	**Cod LMI**	**Denumire**	**Localitate**	**Adresă**	**Datare**
1	AB-I-s-B-00037	Așezare	Sat Galați	”Bulbuci”, la 800 m NV de sat	Epoca Bronzului târziu, Cultura Coțofeni
2	AB-I-s-B-00055	Sit arheologic de la Pătrânjeni	Sat Pătrânjeni	Pe teritoriul satului	
3	AB-I-s-B-00055.01	Așezare	Sat Pătrânjeni	Pe teritoriul satului	Epoca Romană
4	AB-I-s-B-00055.02	Așezare	Sat Pătrânjeni	Pe teritoriul satului	Epoca Romană
5	**AB-II-m-A-000218**	**Biserica ”Nașterea Maicii Domnului”**	**Sat Feneș**	**72**	**1750**
6	AB-II-m-B-000399	Biserica ”Sf. Nicolae” și ”Nașterea Maicii Domnului”	Zlatna	Str. Horea, 23	1770-1780
7	**AB-II-m-A-000400**	**Biserica ”Adormirea Maicii Domnului”**	**Zlatna**	**Str. Horea, 27**	**Sec. XV, 1696, 1744**
8	AB-II-m-B-21145	Palatul administrativ al orașului Zlatna	Zlatna	Str. Unirii, nr. 1	secol XVIII

5. Biserica ortodoxă Feneş cu hramul “Naşterea Maicii Domnului”; **cod LMI 2004: AB-II- m-A-00218**, este situată la cca. 1,3 km de DN 74, în partea de mijloc a satului, pe o terasa situată pe malul stâng al pârâului Bârnaia. Biserica a fost ridicată în perioada 1750-1754, pe locul uneia mai vechi, din lemn. După terminarea acesteia, din vechea bisericuţă s-a ridicat o clopotniţă.

Biserica a fost construită de către meşteri pietrari şi lemnari din localitate, sub conducerea preoţilor, din materiale locale (piatră brută şi cărămidă legate cu mortar din var). Turnul şi acoperişul au fost ridicate din lemn, iar învelitoarea din şindrilă. Dimensiunile construcţiei sunt: 22 m lungime şi 8,5 m în partea cea mai lată. De-a lungul timpului biserica a suferit mai multe renovări şi reparaţii capitale, dar acestea nu au modificat dimensiunile iniţiale. Biserica a fost sfinţită la 8 septembrie, de ziua Naşterii Maicii Domnului, motiv pentru care primeşte hramul “Naşterea Maicii Domnului”.

Fig. 46 - Biserica Nașterii Maicii Domnului - Feneș

6. Biserica parohiei ortodoxe Zlatna I, cu hramul Sf. Nicolae şi Naşterea Maici Domnului, monument, cu valoare istorică şi arhitecturală pentru patrimoniul local (indicativ AB-II -m-B-00399).

Este situată pe strada Horea la nr. 23. Actuala biserică datează din sec. XVIII, respectiv 1774, fiind construită de către enoriaşii de credinţă ortodoxă, care nu au acceptat trecerea la religia unită, după ce vechea lor biserică parohială a fost luată şi trecută de către generalul Bucov în folosinţa uniţilor. Izvoarele arată că biserica o fost construită în perioada 1774 – 1780, prin efortul conjugat al celor peste 500 de familiilor neunite, existente.

Biserica este construită din piatră şi cărămidă legate cu mortar de var, având o lungime de 31,5 m, cu acoperişul şi turnul din lemn. Toate materialele de construcţie sunt locale fiind procurate cu efortul şi cheltuiala familiilor de creştini de rit greco-ortodox. Biserica suferă distrugeri importante cu ocazia dramaticelor evenimente de la 1848, când a fost mistuită de incendiul care a distrus şi oraşul. Turnul iniţial, prevăzut cu terasă la clopote, specific bisericilor din Transilvania a fost dărâmat de o furtună în 1884 şi reclădit sub forma actuală. La încheierea lucrărilor de refacere a turnului clopotniţă în 1888, de Sf. Nicolae, s-a hotărât acordarea celui de al doilea hram al bisericii, cel al Sfântului ierarh Nicolae, ca ocrotitor şi protector al sfântului lăcaş. În 1896 pe lângă biserică a luat fiinţă o şcoală primară confesională română condusă de preotul Emanuil Beşa. În cursul sec. XX biserica trece prin câteva momente mai dificile, dintre care cel mai important este Primul război, când autorităţile austro-ungare confiscă cele trei clopote pentru a fi topite şi utilizate în efortul de război. Rolul acestor clopote a fost suplinit pentru o perioadă de clopotul din alamă aflat pe furnalul Pilz, din uzină, donat de conducerea acestei comunităţii, clopot aflat astăzi în turnul biserici romano-catolice.

Fig. 47 Biserica Sf. Nicolae şi Naşterea Maici Domnului Zlatna

7. Biserica parohiei ortodoxe române Zlatna II cu hramul "Adormirea Maicii Domnului"; cod LMI 2004 - AB-II-m-A-00400 este situată pe o terasă, la Poalele dealului Măgura Dudaşului, pe actuala stradă Horea, la nr. 27, în apropierea Biserici Parohiale Zlatna I. În condiţiile în care cele mai multe târguri şi oraşe medievale timpurii, se formează în jurul unor importante cetăţi sau încrucişări de drumuri, Zlatna s-a constituit pe structurile fostului Ampelum, ca important centru aurifer, aflat permanent în atenţia stăpânitorilor străini, datorită importanţei sale economice. Printre cele mai vechi mărturii ale vieţuirii şi continuităţii unei puternice comunităţi româneşti pe aceste meleaguri este și această biserică ortodoxă, ridicată în 1424 de către boierul Stănislav Hrăboru şi soţia sa Ana. Descoperirea ruinelor unei alte bisericuţe, având planimetria diferită de a acesteia, de forma unei bazilici scurte cu trei nave, conduce la ideea că primul lăcaş de cult situat în acest loc aparţine sec XIII, fiind cu cca. două veacuri mai veche decât actuala biserică.

Actuala biserică este rezultatul unor transformări şi renovări repetate, dar care mai păstrează multe elemente constructive gotice, compuse dintr-o navă cu două trevee pătrate şi un altar de aceeaşi formă spre est. Aici mai pot fi văzute câte o boltă în cruce, pe ogive masive cu acţiune trapezoidală, sprijinite în afară prin contraforturi în trepte. Din vechile bolţi se mai păstrează câte o consolă de formă piramidală, inversată pe laturile de nord şi sud al vechilor bolţi. Cercetările arheologice au evidenţiat faptul că turnul clopotniţă a fost adăugat ulterior, folosindu-se aceleaşi materiale şi aceeași tehnică de construcţie.

Fig. 48 - Biserica Adormirea Maicii Domnului - Zlatna

8. Palatul administrativ al orașului Zlatna AB-II-m-B-21145

Casa Fărcășan, actualul sediu al primăriei și al consiliului local, este o clădire de secol XVIII, aparţinând unor negustori bogaţi, la parter cu spaţii comerciale şi cramă. A suferit distrugeri în 1848 fiind refăcută sub forma actuală. La etaj în ultimii ani a funcţionat o şcoală cu clasele I-IV.

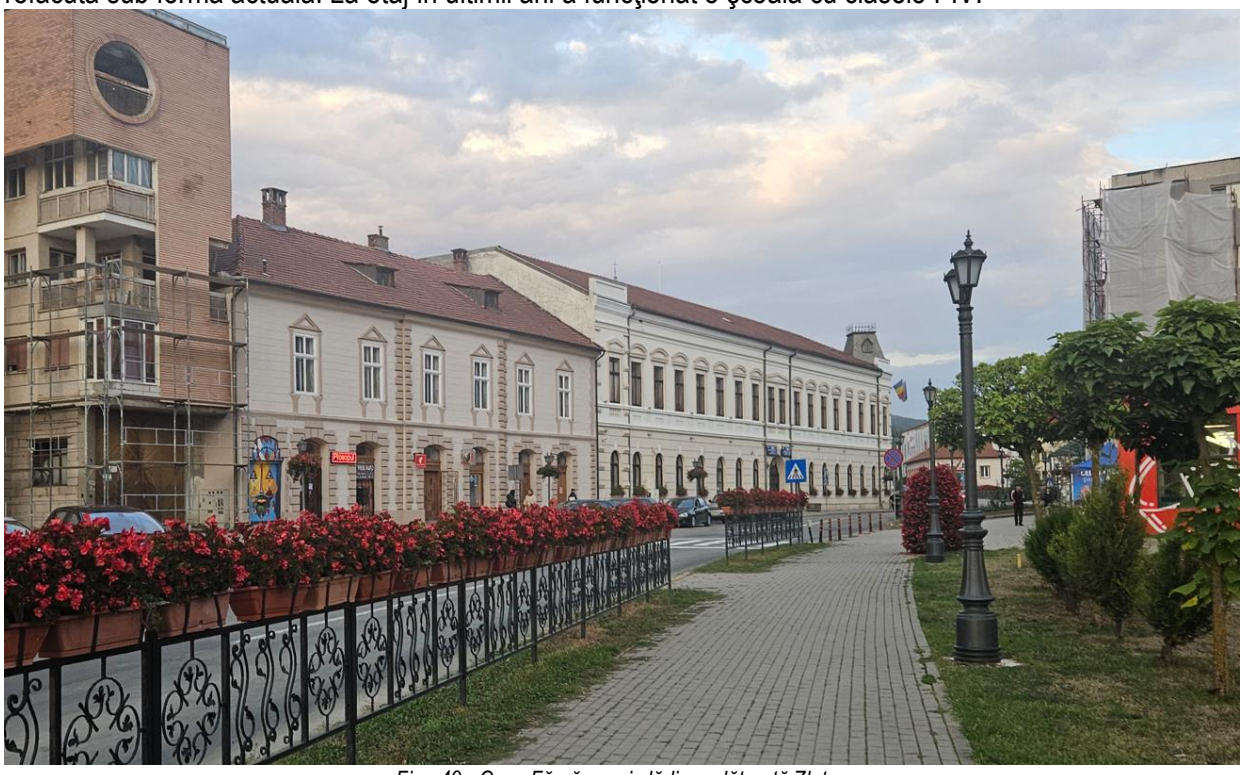

Fig. 49 - Casa Fărcășan și clădirea alăturată Zlatna

Alte clădiri cu valoare arhitecturală mare - propuse pentru clasare în Lista Monumentelor Istorice:

Alături de valorile de patrimoniu înscrise în Lista Monumentelor Istorice, pe teritoriul administrativ Zlatna se întâlnesc o serie de construcţii, având o vechime apreciabilă, în special lăcaşurile de cult, dar şi alte obiective, cum sunt:

- **Clădirea de lângă Primărie, de la nr. 4**, este o clădire tot de secol XVIII, aparţinând unor negustori bogaţi, la parter cu spaţii comerciale. A suferit distrugeri în 1848 fiind refăcută sub forma actuală, conservând caracteristicile stilului baroc târziu (deschideri, ancadramente)

- **casa familiei Lukacs Bella** (actuala clădire a casei de cultură). Clădirea a fost construită în jurul anului 1760 și a avut în decursul timpului mai multe destinații și proprietari, iar la sfârșitul anilor 70 a devenit Casa de Cultură a orașului Zlatna, precum și Biblioteca Orășenească.

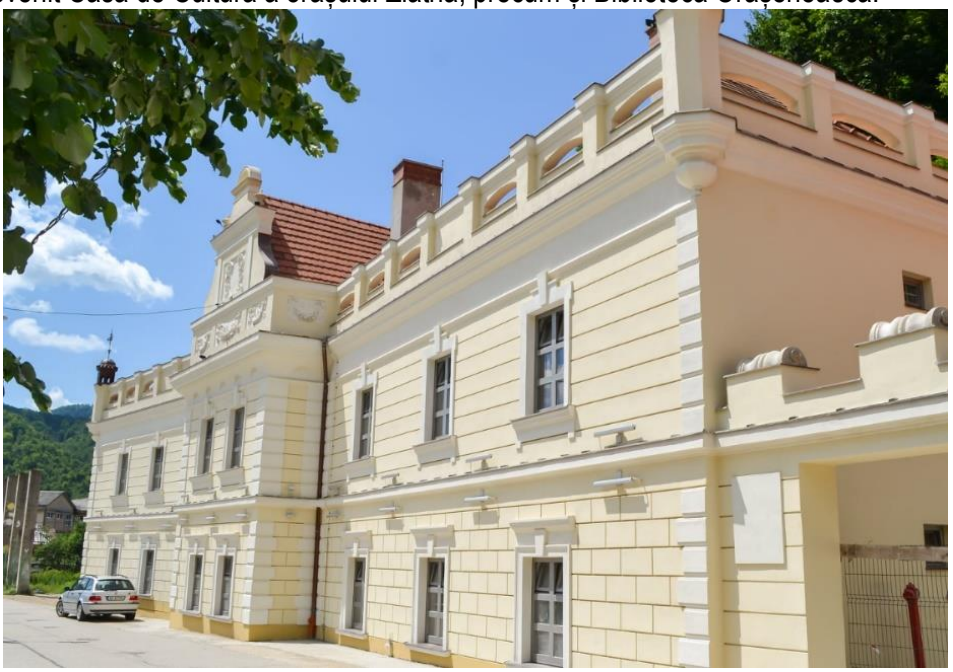

Fig. 50 - Casa de cultură Zlatna. Sursa: https://www.facebook.com/photo/?fbid=139275545485134&set=a.139275532151802

- **clădirea Şcolii de Arte şi Meserii**: Clădirea datează din anul 1895, cu destinația de unitate de învățământ, de meserii industriale având două secții: cioplitorie și tocitorie în piatră. După anul 1918, școala și-a continuat activitatea, cu limba de predare română sub denumirea de „Școala inferioară de arte și meserii”.

În anul 2010 primește numele sculptorului Corneliu Medrea, fost elev al Școlii de arte și meserii între 1905-1909, astfel devine Grup Școlar „Corneliu Medrea”, iar în 2012 se redenumește Liceul „Corneliu Medrea”.

Fig. 51 - Liceul „Corneliu Medrea" Zlatna. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/liceulcorneliu-medrea-zlatna/

• **clădirea fostului Centru administrativ al domeniului Zlatna** (actuala clădire a spitalului orăşenesc), a fost construită în prima parte a sec. al XIX (1737). ca sediul al Administraţiei Camerale (Erarial).

Fig. 52 - Spitalul Zlatna. Sursa proprie

• **Biserica parohiei romano-catolice din Zlatna:** Parohia romano-catolica din Zlatna a fost înființată în anul 1722 dupa ce in Zlatna s-au mutat comunitati maghiare si sasesti în scopul exploatarii zăcămintelor de aur. Aceste comunitati romano-catolice au construit in sec. XIV o biserică, aceasta devenind una dintre cele mai vechi biserici romano-catolice din regiune. In anul 1752 incepe constructia bisericii care poate fi intalnita astazi in centrul orasului. Lacasul a fost inaltat pentru cinstirea Sf. Joan de Nepomuk, protectorul si patronul bisericii. Si aceasta biserica a cazut prada incendiului devastator din anul revolutonar 1848. Biserica are trei altare , unul principal, sculptat in alabastru, dominat de statuia lui Iisus Hristos rastignit pe cruce, strajuit de patru ingeri. De-o parte si de alta a acestuia se află celelalte doua altare mai mici. In

biserica se află si una dintre cele mai bune orgi din Transilvania. Autoritatile locale inentioneaza sa puna in valoare aceasta orga prin sustinerea unor concerte. Turnul bisericii adaposteste si un mecanism de ceas, cu patru cadrane,care functioneaza si astazi.

Fig. 53 - Biserica catolică Zlatna

- **Biserica parohiei reformate din Zlatna**: Actuala biserică datează din anul 1850, întrucât în timpul evenimentelor de la 23 octombrie 1848 și biserica reformată a ars până la temeli.

Fig. 54 - Biserica reformată Zlatna

- **Clădirea ANAF și Casa WILHELM (Casa parohială a Bisericii romano-catolice):** Construite în prima parte a sec. al XIX

Fig. 55 - Clădirea ANAF și Casa Wilhelm Zlatna

- **Şcoala Montanistică:**

A fost construită în a doua parte a sec. al XVIII (1771) şi a adăpostit Şcoala montanistică înfiinţată în 1776 pentru pregătirea specialiştilor minieri din M. Apuseni.

Fig. 56 - Școala montanistică

- **Casa Albini:**

Clădirea datând de la sfârşitul sec. al XIX -lea, a aparţinut lui Albini Iuliu, notar cercural de Zlatna. Construcția adăposteşte casa parohială a Bisericii ortodoxe nr. 2.

Fig. 57 - Casa Albini Zlatna

- **Școala confesională:**

Clădirea actuală datează din 1902, fiind construită pentru a înlocui o altă şcoală confesională mai veche, de la începutul sec. al XIX-lea, devenită neâncăpătoare. Clădirea dispunea de patru săli de clasă, cancelarie şi holuri de acces. În prezent clădirea este capelă mortuară.

Fig. 58 - Școala confesională Zlatna

- **Cimitirul evreiesc:** Cimitirul a funcţionat începând cu a doua parte a sec. al XVIII-lea până în secolul XX. Arhitectura funerară este ilustrată de prezenţa monumentelor funerare, realizate în conformitate cu practica sacrală iudaică

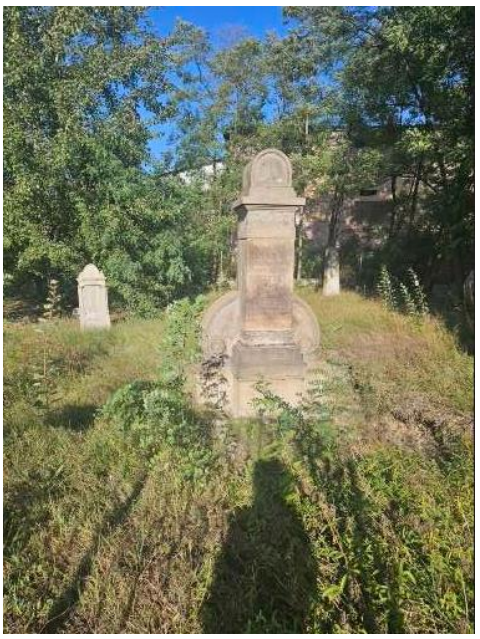

Fig. 59 - Cimitirul evreiesc Zlatna

• **Castelul de la Botești:** Castelul a fost construit în perioada 1936-1938 de către fostul prim ministru al României, Ion Gigurtu şi acţionar la compania auriferă S.A.R. "Pyrit", pentru a fi utilizată ca reşedinţă de vară. În perioada interbelică clădirea a deservit ca palat administrativ al minelor. După venirea la putere a regimului comunist, și a Naționalizării din anul 1948, clădirea a fost folosită ca școală, iar la începutul anilor 1980 a fost dat în grija unei unități militare. Perimetrul pe care se întinde „castelul" este de 8.800 metri pătrați, construcția fiind compusă din trei etaje, având în total 19 camere.

Fig. 60 - Castelul de la Izvorul Ampoiului.

• **Biserica parohiei ortodoxe Trâmpoiele**: Aceasta biserica cu harmul Sf. Mucenic „Teodor Tiron" a fost construita în anul 1812 din piatră şi cărămidă. A fost renovată şi pictată în întregime în perioada 1969-1970.

Fig. 61 - Biserica Trâmpoilele.

- **Biserica Vâltori:**

Fig. 62 - Biserica Vâltori

- **Biserica Pătrângeni:**

Fig. 63 - Biserica Pătrângeni

- **Biserica Valea Mică :**

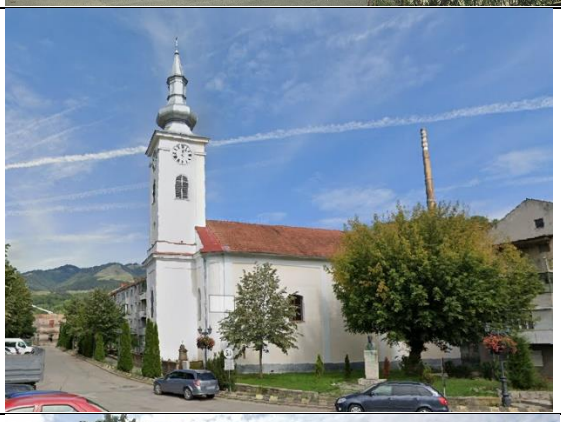
Fig. 64 - Biserica Valea Mică

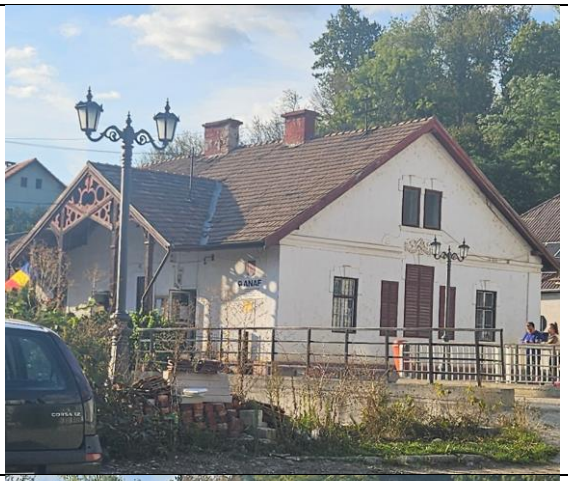
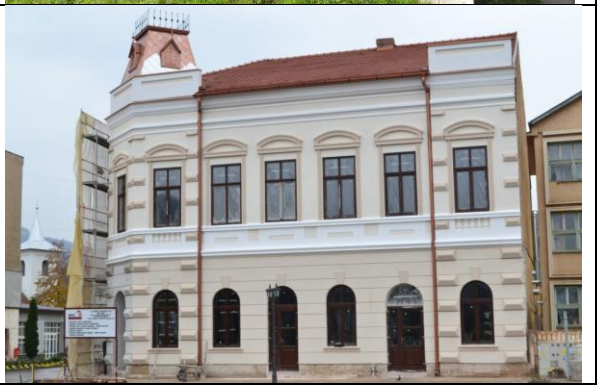
- **Biserica Izvoru Ampoiului:**

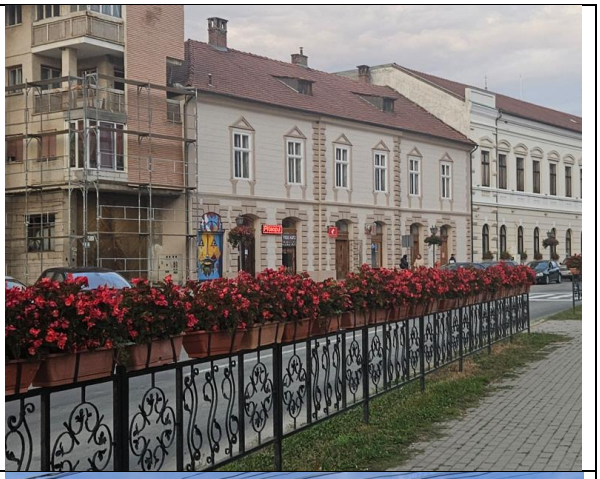
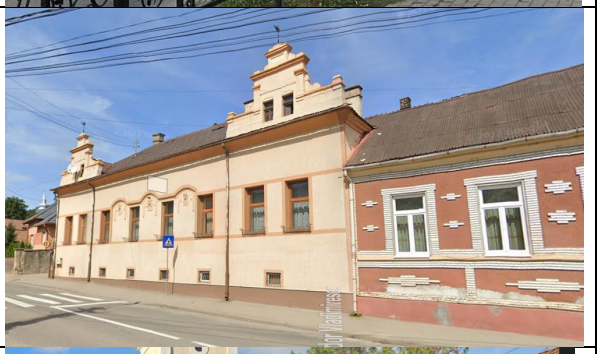
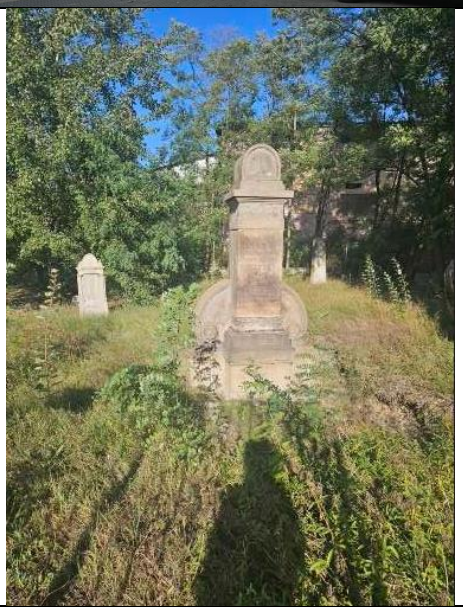

- **Biserica parohiei ortodoxe Galaţi**: Are hramul “Sf. Arhangheli Mihail si Gavril”. Este o biserica relativ tânără, construita iîn anul 1929 pe o terasa a raului Ampoi, la confluenta cu Valea Galatiului. Aceasta s-a construit pe locul alteia care a fost demolata şi care se presupune ca ar fi fost înalţată pe la 1823.

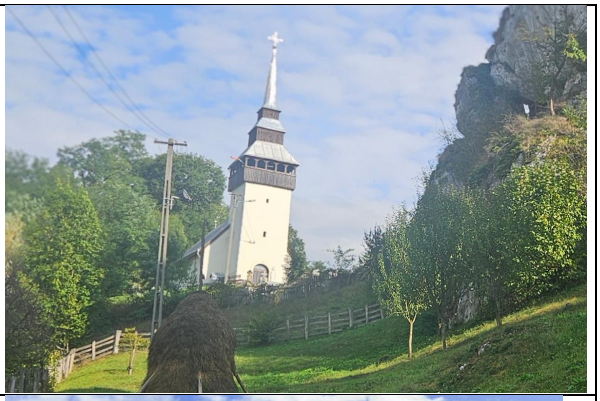
CLĂDIRI CU VALOARE ARHITECTURALĂ MARE DIN ORAȘUL ZLATNA			
Nr. Crt.	**Denumire**	**Adresa**	**Imagine**
1.	**Casa familiei Lukacs Bella**	Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 7	

2.	**Şcoala de Arte şi Meserii, azi** Liceul „Corneliu Medrea”	Zlatna, Str. Tudor Vladimirescu, nr. 14	
3.	**Fostul Centru administrativ al domeniului Zlatna**, azi Spital	Zlatna, Str. Horea, nr. 1	
4.	**Biserica parohiei romano-catolice din Zlatna**	Zlatna, str. I. L. Caragiale, nr. 2	
5.	**Biserica parohiei reformate din Zlatna**	Zlatna, str. Lacului, nr. 2	

6.	**Clădirea ANAF**	Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 1	
7.	**Casa WILHELM**	Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 2	
8.	**Şcoala Montanistică**	Zlatna, str. Petru Dobra, nr. 15	
9.	**Casa Fărcăşan , azi Primărie**	Zlatna, str. Piața Unirii, nr. 5	

10.	**Casă**	Zlatna, str. Piața Unirii, nr. 3	
11.	**Casa Albini**	Zlatna, str. T. Vladimireascu, nr. 15	
12.	**Școala confesională**	Zlatna, str. Horea	
13.	**Cimitirul evreiesc**	Zlatna, FN, în zona industrială, lângă fabrica de cupru	

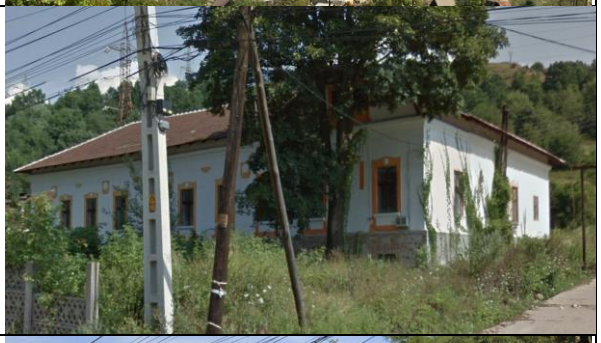
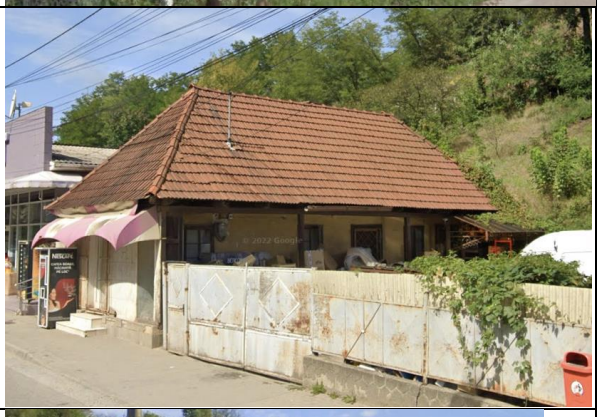
14.	**Castelul de la Botești**	Botești, nr. 1	
15.	**Biserica parohiei ortodoxe Trâmpoiele**	Trâmpoiele, nr. 16	
16.	**Biserica Vâltori:**	Vâltori, nr. 29	
17.	**Biserica Pătrângeni:**	Pătrângeni, nr. 35	

18.	**Biserica Valea Mică**	Valea Mică, nr. 11	
19.	**Biserica Izvoru Ampoiului:**	Izvoru Ampoiului, nr. 2	
20.	**Biserica parohiei ortodoxe Galaţi**	Galați, nr. 8	

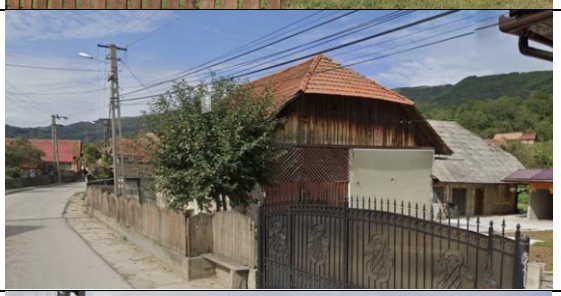
Clădiri cu valoare arhitecturală, istorică și de context, medie – care necesită protecție locală:

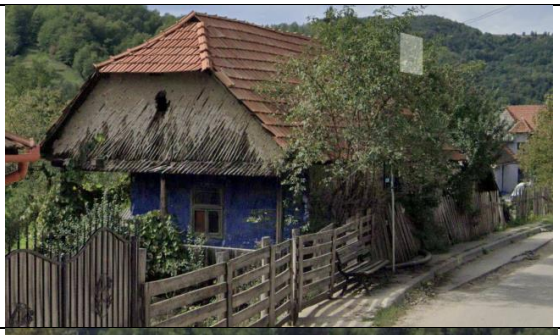
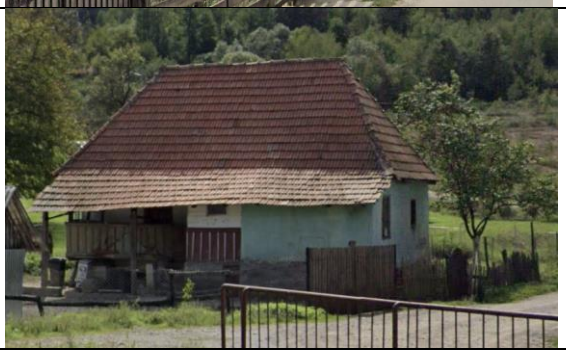
În urma vizitelor efectuate pe teren au fost identificate clădiri cu valoare ahitecturală, istorică și de context, care sunt în sine mărturii ale țesutului istorc și care participă la imaginea de ansamblu a localităților, Aceste clădiri necesită a fi protejate, prin introducerea de reglementări cu privire la modaitățile de intervenție asupra acestora :

Tabel - Clădiri cu valoare arhitecturală medie:

CLĂDIRI CU VALOARE ARHITECTURALĂ MEDIE DIN ORAȘUL ZLATNA			
Nr. Crt.	**Denumire**	**Adresa**	**Imagine**
1.	**Clădiri și instalații ale patrimoniului industrial:** Turnul de evacuare a gazelor de la fostul combinat de prelucrare a cuprului este înalt de peste 220 de metri și constituie un element de identitate pentru oraș.	Zlatna	
2.	**Casă**	Zlatna, str. T. Vladimirescu, nr. 31	
3.	**Casă**	Zlatna, str. T. Vladimirescu, nr. 23	
4.	**Casă**	Zlatna, str. Petru Dobra, nr. 20	

5.	**Casă**	Zlatna, str. Clișca, nr. 7	
6.	**Casă**	Zlatna, str.Avram Iancu, nr. 24	
7.	**Casă**	Zlatna, str. Valea Morilor, nr. 52	
8	**Casă**	Zlatna, Valea Morilor, nr. 54	
9.	**Casă**	Sat Pirită, nr. 77	

10.	**Casă**	Sat Izvoru Ampoiului, nr. 51	
11.	**Școală**	Sat Izvoru Ampoiului, nr. 6	
12.	**Casă**	Sat Budeni, nr. 21	
13.	**Șură**	Sat Feneș, nr. 44	
14.	**Șură**	Sat Feneș, nr. 70	
15.	**Șură**	Sat Feneș, nr. 76	

16.	**Șură**	Sat Feneș, nr. 73	
17.	**Casă**	Sat Izvoru Ampoului, nr. 1	

Valori memoriale :

Valorile memoriale din orașul Zlatna sunt concentrate în zona centrală, astfel:

· Monumentul Eroilor ridicat în 1936 din gresie de Breaza, în formă formă de arc frânt, în faţa bisericilor ortodoxe, străjuind intrarea în cimitir;

Fig. 65 – Monumentul eroilor Zlatna

· Troiţa situată în cimitirul ortodox, în spatele Bisericii " Naşterea Maicii Domnului", închinată memoriei martirilor Horea, Cloşca şi Crişan. Carti vechi de istorie ne arata că în clădirea care adăpostește azi un restaurant în orașul Zlatna, in ziua de 5 februarie 1785, dupa festivitatea de premiere a celor 7 tradatori de neam care i-au prins pe Horea si Closca, predandu-i armatei austro-ungare, s-a organizat un ,,ospat al tradarii,, la care a luat parte si comisarul gubernial Mihail Brukenthal.

Fig. 66 - Troiță în memoria lui Horea, Cloșca și Crișan

· Bustul lui Avram Iancu, ridicat la iniţiativa Societăţii cultural patriotice „Avram Iancu” cu sprijinul SC Ampelum SA, în 1995, realizată de către SC Metrom SA Braşov.

Fig. 67 - Bustul lui Avram Iancu

· Bustul lui Petru Dobra, realizat de către autorităţile culturale comuniste în 1973, este opera sculptorului bucureştean Dumitru Pasima.

Fig. 68 - Bustul lui Petru Dobra

- Bustul lui Decebal

Fig. 69 - Bustul lui Decebal

- Diorama Zlatna

Fig. 70 - Diorama Zlatna

- Ansamblul cimitirelor din str. Horea: · Cimitirele ortodox, greco-catolic şi romano-catolic cu monumentele funerare ale unora dintre cei mai de seamă fii ai oraşului.

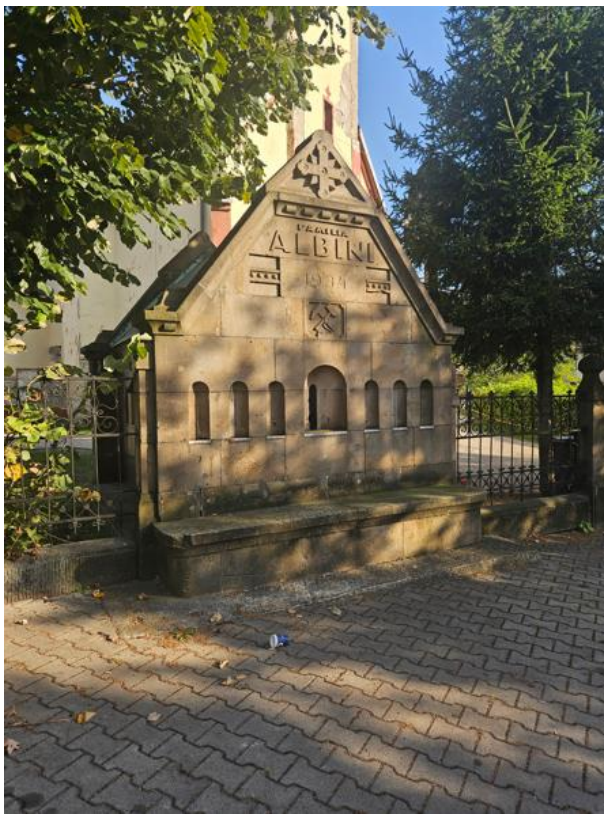
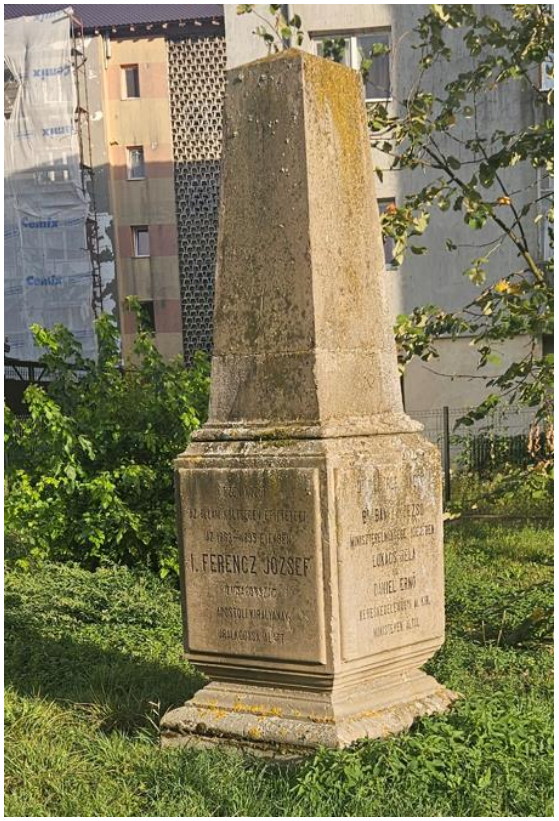

Fig. 71 - Monument funerar fam. Albini

- Monumentul comemorativ din curtea bisericii Reformate închinat lui Ferencz Jozsef, Lukacs Bela

-

Fig. 72 – Monument comemorativ din curtea Bisericii Reformate Zlatna

III.2 Identificarea amenajarilor valoroase

Parcul și amenajările din zona centrală a orașului Zlatna, o parte păstrate din țesutul urban inițial al orașului, completate ulterior de amenajările recente, împreună cu Valea Morilor, canalizată în acest sector, **reprezintă o amenajare urbană valoroasă, care trebuie conservată**. Aici contribuţia spaţiului natural amenajat se completează cu valoroase monumente istorice (Bisericile, clădirile de secol XVIII și XIX păstrate, monumentele memoriale și comemorative), precum și cu obiectivul industrial, reper al orașului: coșul de evacuare fum care se vede în planul secund, marcând simbolic peisajul.

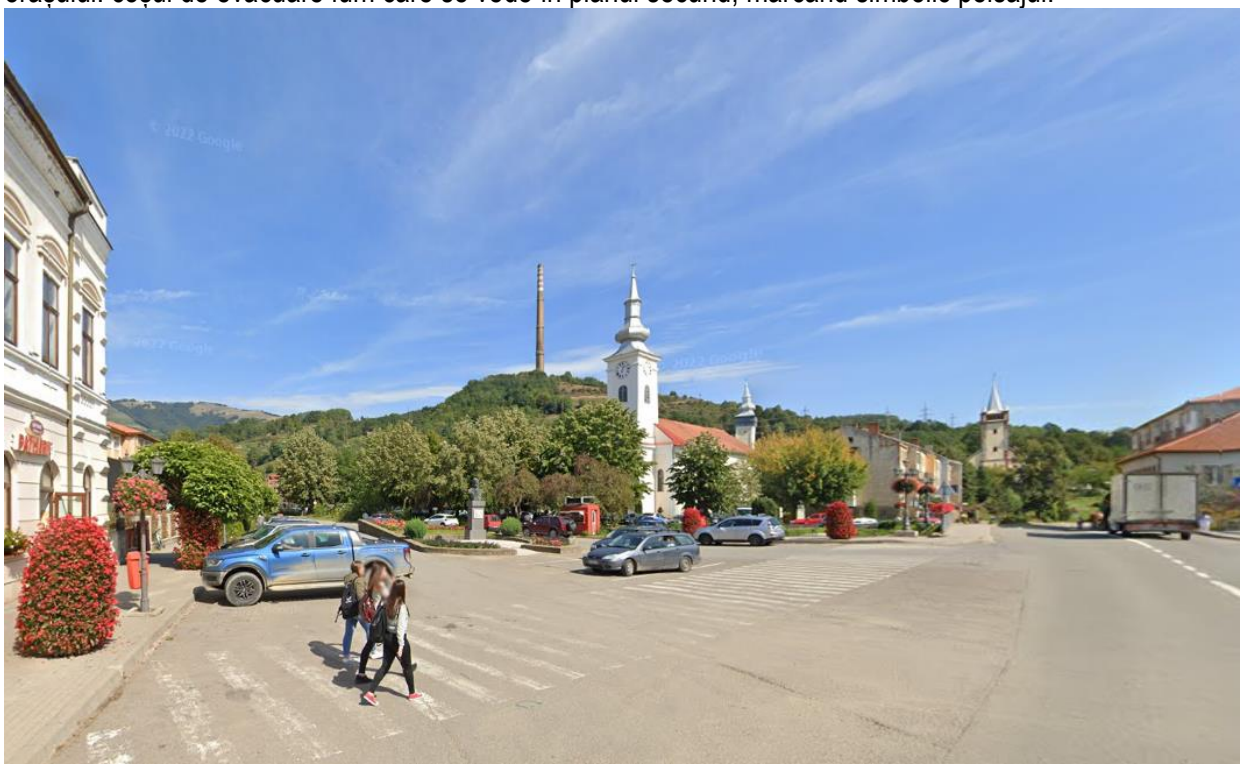

Fig. 73 - Zona centrală a orașului

Fig. 74 - Parte din zona centrală a orașului

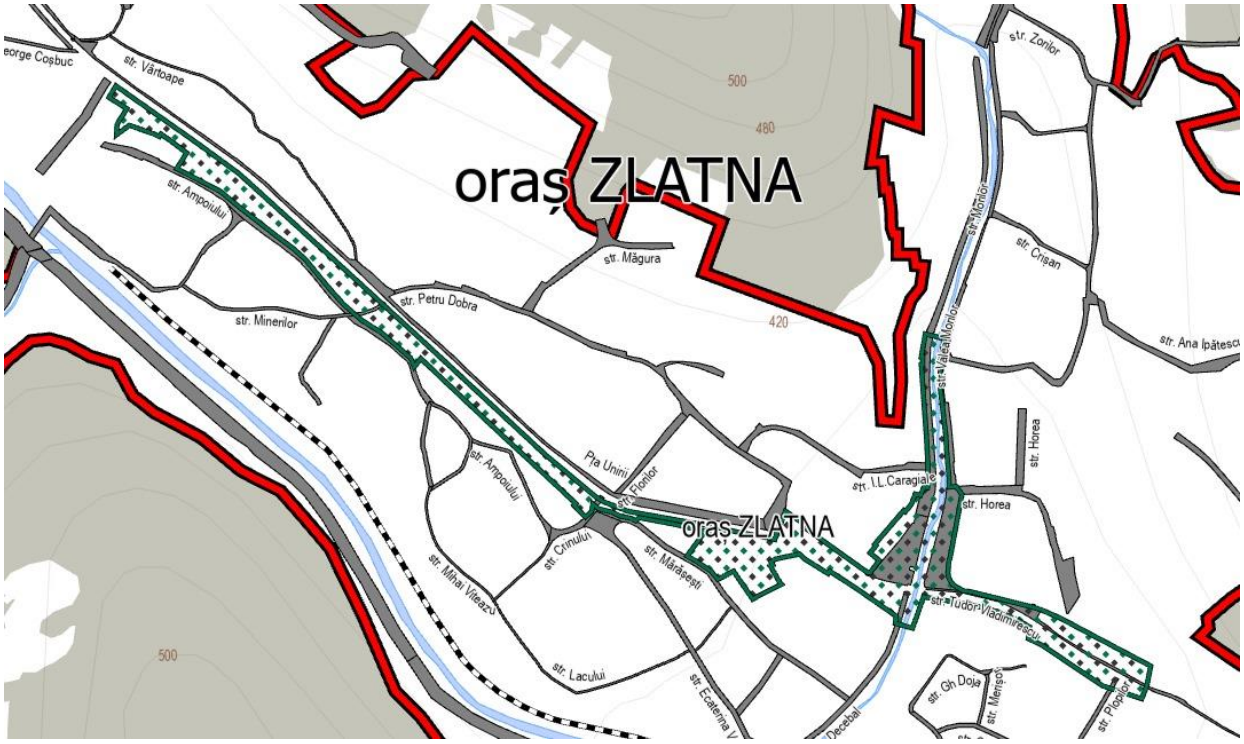

Fig. 75 - Delimitarea amenajării urbane valoroase din zona centrală a orașului Zlatna

Amenajările recente din zona centrală a orașului Zlatna sunt **printre puținele facilități de petrecere a timpului liber pentru locuitorii orașului de toate vârstele**, în imaginea de mai jos fiind surprinsă o secvență de viață urbană dintr-o zi obișnuită din oraș.

Fig. 76 – Secvență de viață urbană din orașul Zlatna

III.3 Identificarea spatiilor şi perspectivelor valoroase

La nivel macro, orașul Zlatna face parte din **unitatea de relief Munții Apuseni, unitatea de peisaj Țara Aurului:**

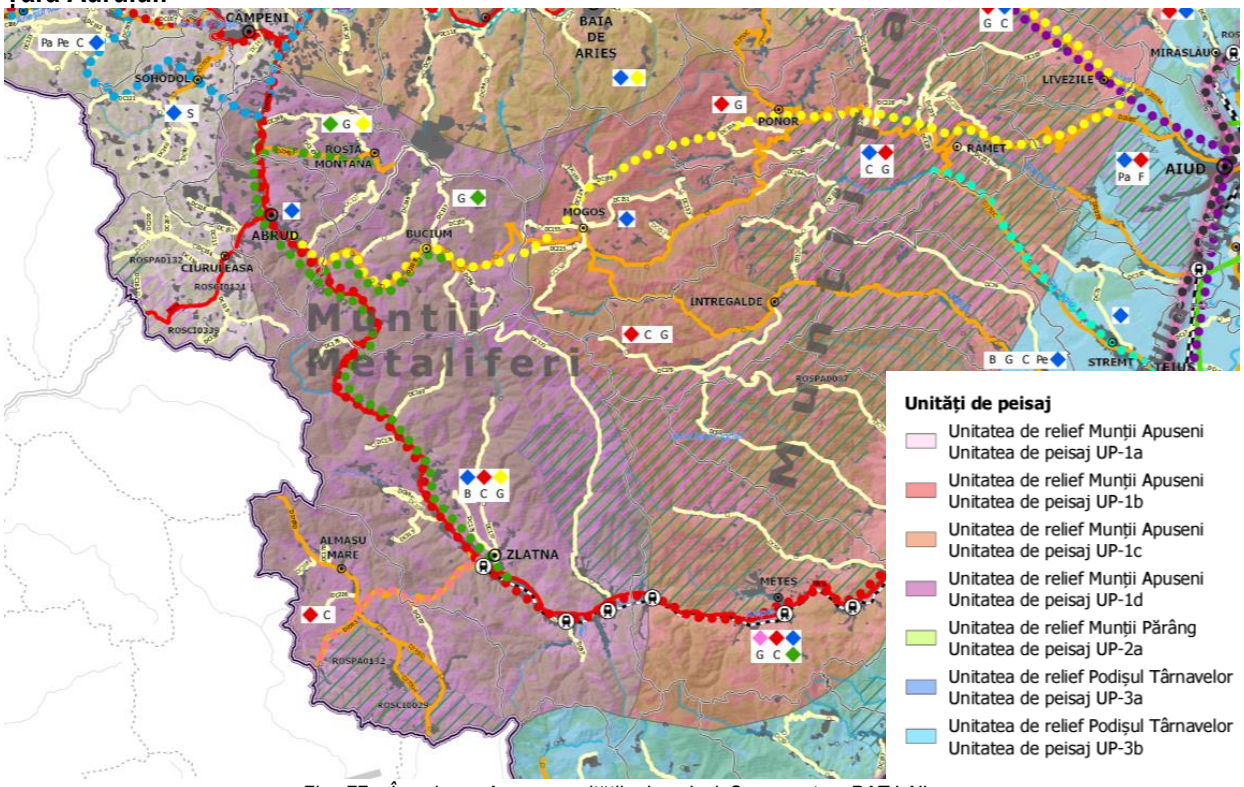

Fig. 77 – Încadrarea în macrounitățile de peisaj. Sursa: extras PATJ Alba

UP1-d: Țara Aurului este compusă dintr-un spațiu montan, depresionar, unde văile se lărgesc sub forma unor bazinete de eroziune, care prezintă lunci, petice de terasă și conuri de dejecție și Zlatna - depresiune drenată de râul Ampoi și afluenții săi, care are dezvoltat la contactul cu muntele un sector deluros.

Unitatea de peisaj în care se încadrează orașul Zlatna se caracterizează prin:

- **peisaj montan complex** cu vegetație naturală subalpină, pajiști, tufărișuri și păduri, divizat prin văi către cursuri de apă, cascade, lacuri, depresiuni și căi de acces rutiere
- **peisaje montane cu puncte de belvedere asupra unui orizont larg spre culoarul văii Ampoiului**
- peisaje plonjante, pe un orizont larg, asupra localităților înșiruite în lungul văilor, înconjurate de zone plantate consistente
- peisaj montan cu specificitatea zonelor naturale protejate
- peisaj montan zonal, în localități amplasate în lungul văilor/depresiunilor, cu densități locuibile reduse în general fragmentat, neomogen, determinat de tipul funcțiunilor, de calitatea formelor clădirilor și a materialelor de construcție pentru clădiri și garduri/împrejmuiri
- peisaje rurale cu fronturi de locuințe și anexe gospodărești construite de-a lungul căilor rutiere
- Zlatna, depresiune drenată de râul Ampoi și afluenții săi care are dezvoltat la contactul cu muntele un sector deluros
- mix de compoziție spațială urban-rural
- Imaginile caracteristice satelor risipite, dar și ale celor înșiruite cuprind gospodării, cu anexe necesare funcționării acestora și curți pentru activități agricole, creștere animale, etc. care completează o imagine pastorală a satelor din munții Apuseni.

FISA 4: ȚARA AURULUI
UNITATE DE RELIEF MUNTII APUSENI – UNITATEA DE PEISAJ UP-1d

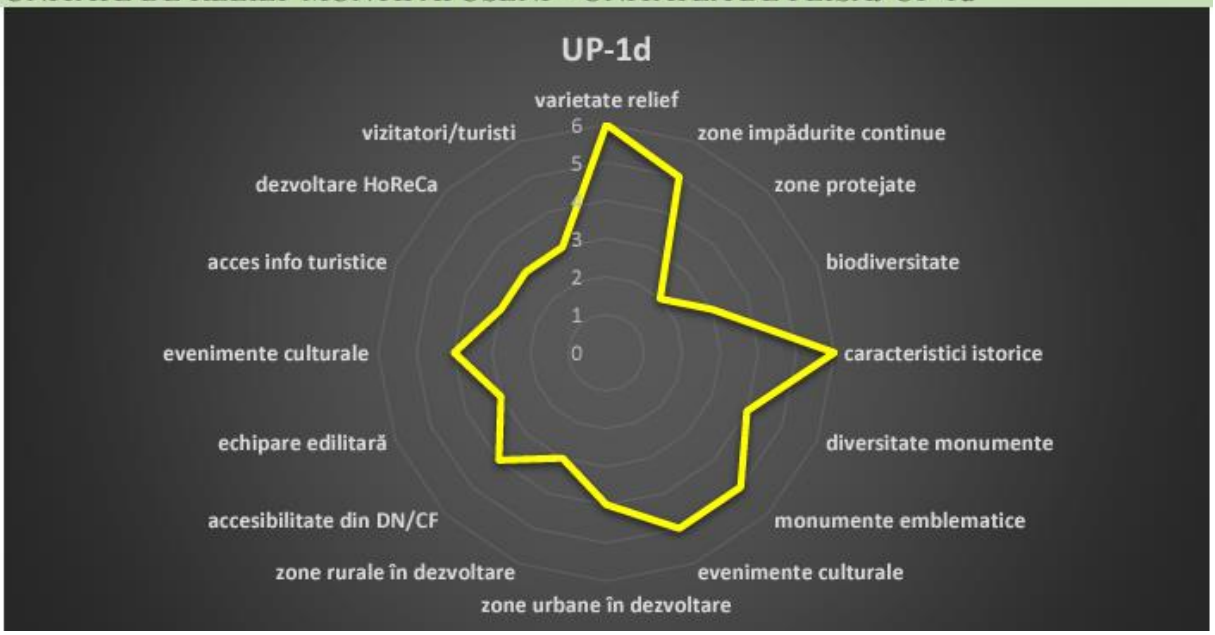

Fig. 78 - Fișa unității de peisaj. Sursa: PATJ Alba

La nivel micro, **peisajul orașului Zlatna este alcătuit din trei categorii principale: antropic** (reprezentat de zonele cu construcții și amenajări), **antropizat** (terenurile folosite în scopuri agricole) și **cel natural,** care în acest caz este cel mai puternic reprezentat. Elementele verticale dominante sunt culmile munților, iar ca fond construit – bisericile și dominanta simbolică a orașului – coșul de fum. Elementul natural este prezent în cadrul peisajului orașului și se întrepătrunde cu elementele antropice.

Peisajul natural:
Peisajul natural al orașului este de tip montan cu văi intercalate, cu vegetație naturală subalpină, pajiști, tufărișuri și păduri, divizat prin văi către cursuri de apă, cascade, depresiuni și căi de acces rutiere .

Fig. 79 - Peisaj natural din orașul Zlatna, vedere de pe platoul Dumbrava către vest

Fig. 80 - Peisaj montan din orașul Zlatna, vedere dinspre platoul Dumbrava către est

Pe teritoriul orașului Zlatna există următoarele **arii naturale protejate, care reprezintă zone de peisaj natural deosebit**:

- ROSCI0253 – Trascău:
- ROSPA0087 – Munții Trascău
- ROSPA0132 – Munții Metaliferi

Pe teritoriul orașului se află de asemenea trei **rezervații naturale**: Calcarele de la Valea Mică, Piatra Bulbuci și Cheile Caprei:

- **rezervația geologică Calcarele de la Valea Mică** (1 ha) este situată în partea central-sudică a Munților Metaliferi, pe părâul Valea Mică, afluent de dreapta al Ampoiului și este constituită din două blocuri calcaroase, cel din est având înălțimea de 20m, iar cel din vest de 12m;

Fig. 81 - Calcarele de la Valea Mică. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/rezervatia-naturala-calcarele-de-la-valea-mica/

• **rezervația geologică și geomorfică Piatra Bulbuci** este constituită dintr-un bloc masiv de calcar cu aspect de turn de cetate, înalt de 78m, fiind cea mai impozantă stâncă izolată din bazinul văii Ampoiului; este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală, geologică și geomorfologică), situată în județul Alba, pe teritoriul administrativ al orașului Zlatna, satul Feneș.

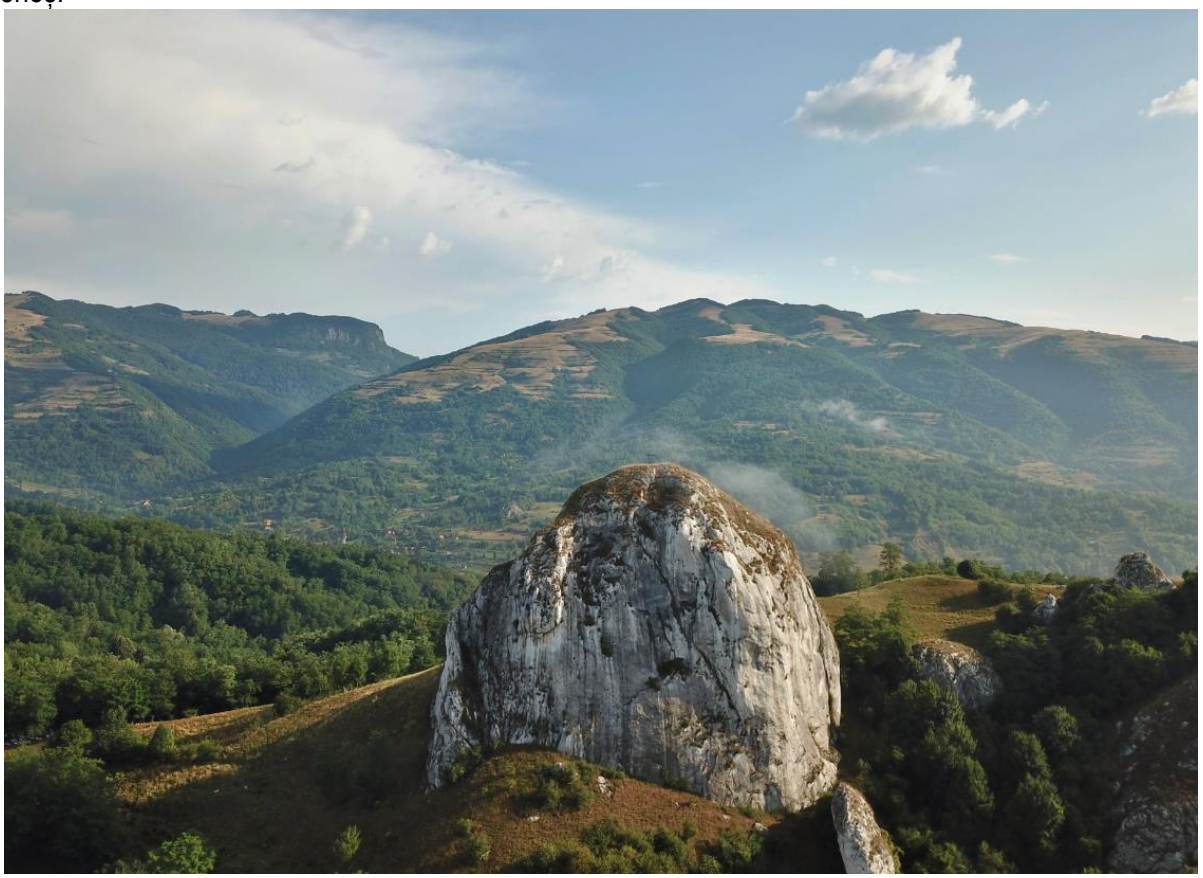

Fig. 82 - Piatra Bulbuci. Sursa: https://www.facebook.com/photo/?fbid=10221110367134484&set=a.1034048617141

• **rezervația complexă Cheile Caprei (Fenești)** este alcătuită din chei sălbatice, cu pereți abrupți, adâncite cu peste 600m în platourile vălurite, lungi de circa 1200m; la intrarea în Chei dinspre satul Feneș se remarcă două stânci înalte și subțiri, asemenea unor coloane; pereții stâncoși, cu microrelief rezidual acoperit în bună parte de pădure, sunt brăzdați de văi torențiale; în regiune se întâlnesc unele plante rare ce preferă stâncile calcaroase. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin Legea Nr.5 din 6 martie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Nr.152 din 12 aprilie 2000, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate și are o suprafață de 15 ha. Aria protejată (inclusă în situl de importanță comunitară Munții Trascăului) reprezintă o zonă având la intrare două coloane (stânci) înalte din calcare cenușii (constituite din conglomerate, șisturi argiloase și gresii atribuite cretacicului superior) chei cu pereți abrupți (la bază cărora se află depozite de grohotișuri) acoperiți cu vegetație alcătuită din plante calcifile și xerofile. Flora arboricolă este alcătuită în cea mai mare parte din specii de fag (Fagus sylvatica), în asociere cu carpen (Carpinus betulus). La nivelul ierburilor vegetează mai multe specii de plante; printre care: mălaiul cucului (Luzula campestris, Luzula luzuloides), urzica moartă galbenă (Lamium galbdeolum), o specie de alior (Euphorbia amygdaloides) sau rogoz (din specia: Carex sylvatica).

Fig. 83 - Calcarele de la Valea Mică. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/rezervatia-naturala-calcarele-de-la-valea-mica/

Peisajul antropic urban:

Peisajul antropic de tip urban este regăsit doar în localitatea reședință – Zlatna, fiind alcătuit dintr-o zonă centrală bine definită, înconjurată de cartierele de locuințe colective și o platformă industrială delimitată de zonele rezidențiale (în partea de est a orașului). Locuințele individuale de tip urban se regăsesc în zona centrală și în vecinătatea acesteia și se caracterizează prin amplasarea lor la aliniament și având suprafețe și volumetrie mai mare. Pe străzile periferice, locuințele individuale un caracter preponderent rural, fiind amplasate retras față de aliniament și dispuse izolat, gospodăriile având și anexe pentru creșterea animalelor.

Fig. 84 - Peisaj antropic - localitatea Zlatna, vedere de pe prima terasă a dealului Dudăului

Fig. 85 - Imagine aeriană orașul Zlatna. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/

Pe lângă fondul forestier, care ocupă o suprafață de cca. 14545 ha, adică 57% din teritoriul administrativ, orașul are suprafețe generoase de spații verzi în intravilan, iar străzile principale dispun de aliniamente verzi de arbori :

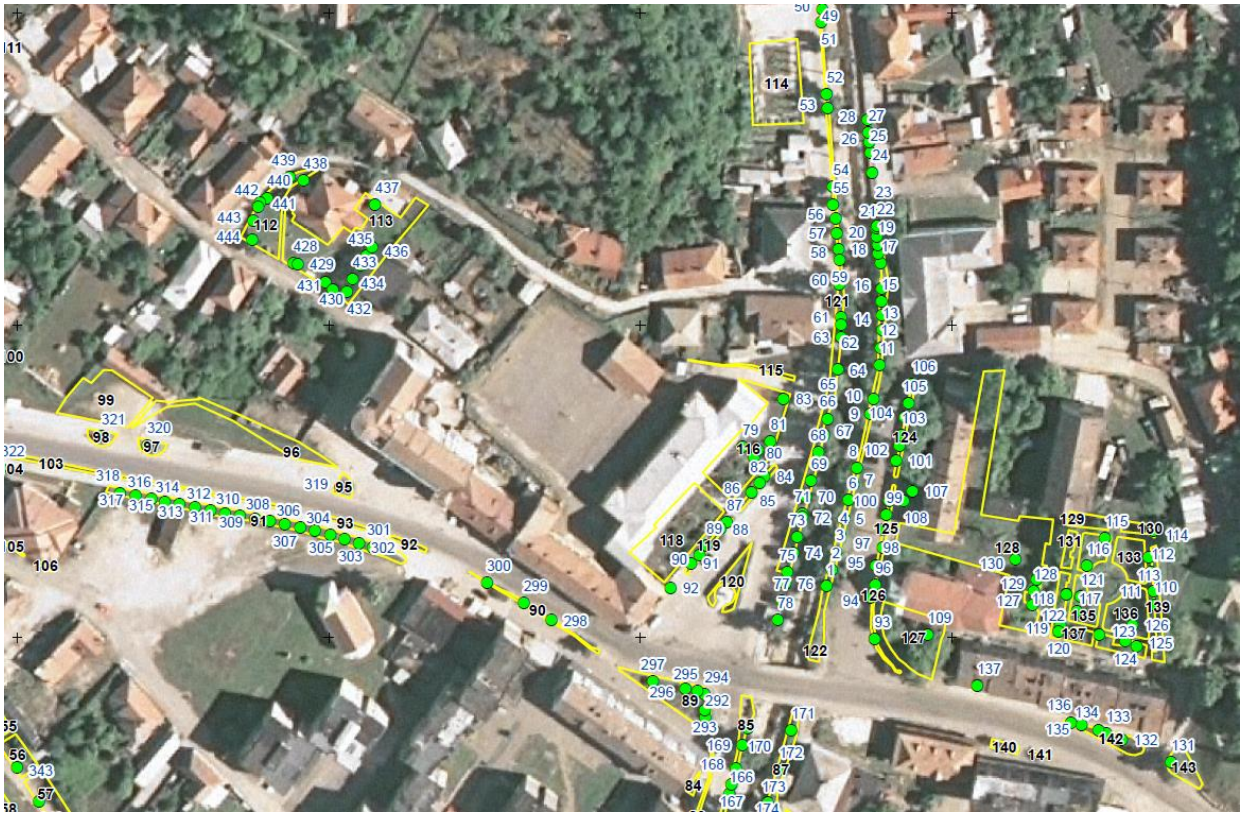

Fig. 86 - Localizarea arborilor din zona centrală a orașului Zlatna. Sursa: Registrul spațiilor verzi Zlatna

Speciile de arbori cei mai comuni din orașul Zlatna sunt : tei, plop, corcoduș, prun, măr, vișin, cireș, dud, salcie, tuia, catalpa, brad, molid, frasin, liliac, salcâm, nuc, castan etc.

Tei

Plop

Corcoduș

Prun

Măr

Vișin

Cireș

Dud

Salcie

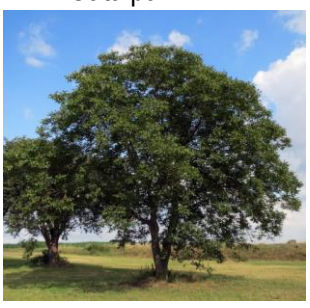

Tuia

Catalpa

Frasin

Liliac

Salcâm

Nuc

Castan

Peisajul antropic rural: Satele aparținătoare orașului urmează în general linia văilor și a drumurilor care le strabate, avand o structură fie adunată și secundară – tentaculară, fie risipită. Gospodariile sunt asezate la drum si sunt inconjurate de terenurile arabile. Spre stradă, în faţa caselor sunt grădini cu flori sau arbori. De-a lungul drumurilor se întâlnesc mai multe tipuri de plantaţii compuse din : pomi fructiferi, flori, arbori diferiţi, garduri vii, acostamente şi şanţuri înierbate.

Zonele centrale din localitățile rurale sunt restranse si au in componență principalele clădiri publice, precum primăria biserica, magazinul, caminul cultural, şcoala și alte zone amenajate.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Fig. 87 - Imagini din localitățile rurale ale orașului Zlatna

În jurul gospodăriilor rurale se desfasoara terenurile arabile ale sătenilor, precum si livezile.

Atat străzile principale cât si cele secundare sunt cu dublu sens si o singura banda pe sens. Sunt prevazute parțial cu rigole-santuri colectoare ale apelor pluviale, dispuse in general de ambele parti. Rigolele sunt de tipuri diferite: deschise si betonate, deschise acoperite de iarba, închise. Între acestea si gard ramane de regula o fasie de pământ inierbata sau plantată, de 1-2 metri. Trotuarele lipsesc în mare măsură, atât pe străzile principale cât și pe cele secundare.

Silueta Orașului Zlatna :

În zona centrală se regăsesc construcțiile cele mai înalte, respectiv clădirile de locuințe colective cu regim de înălțime P+4 și bisericile care reprezintă dominantele verticale din compoziția urbană a orașului, iar în plan secund, coșul de evacuare fum.

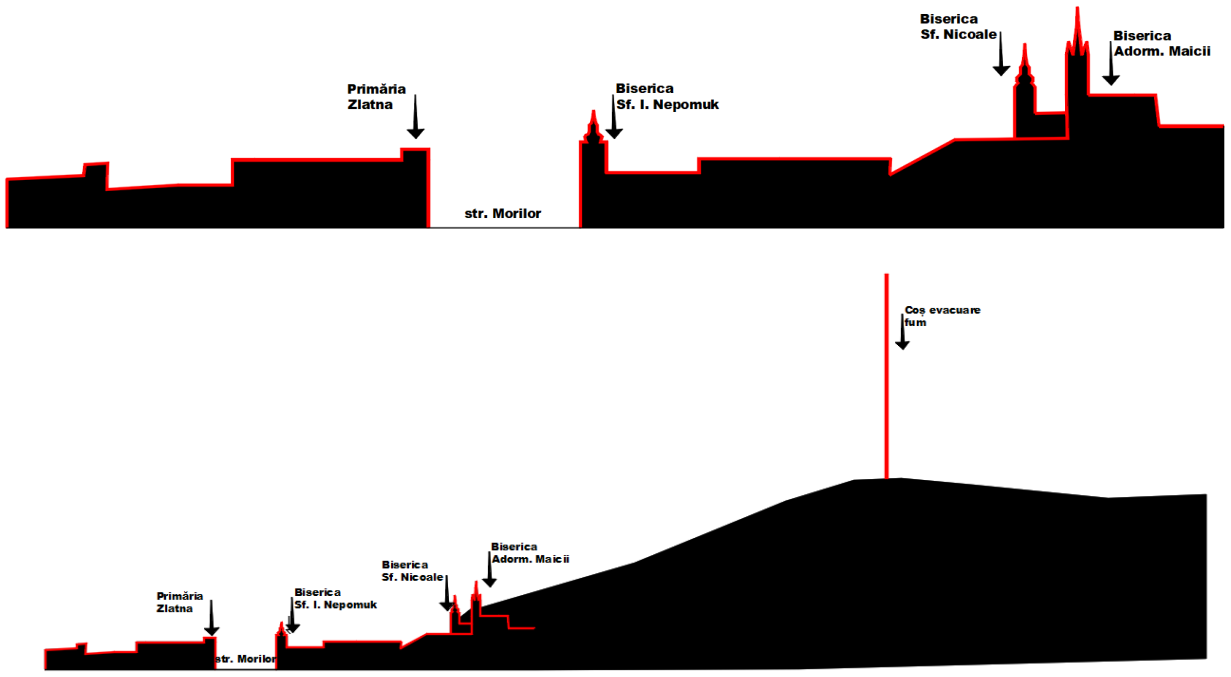

Fig. 88 - Silueta orașului Zlatna

Clădirile publice au regim de înălțime în general P+1, iar locuințele individuale P sau P+M, (rar P+1).

Silueta orașului este în general una **joasă și continuă**, formată preponderent din construcții cu regim redus de înălțime, peste care se detașează punctual câteva elemente verticale importante. În zona centrală se remarcă prezența clădirilor de locuințe colective cu regim de înălțime de aproximativ **P+4**, care constituie cele mai înalte volume construite cu funcțiune rezidențială. Acestea introduc o diferență de scară față de țesutul tradițional mai jos, dar nu domină complet imaginea urbană.

Cele mai importante repere verticale sunt **bisericile**, respectiv Biserica Sf. Ioan Nepomuk, Biserica Sf. Nicolae și Biserica Adormirea Maicii Domnului. Turlele acestora marchează compoziția urbană și funcționează ca repere vizuale și identitare, fiind vizibile deasupra frontului construit. Ele conferă centrului orașului o structură recognoscibilă și contribuie la percepția istorică și culturală a localității.

În plan secund, se remarcă **coșul de evacuare a fumului**, element vertical cu caracter industrial, care se detașează puternic pe fundalul reliefului. Acesta marchează memoria activităților industriale ale orașului și reprezintă o dominantă vizuală diferită de cele religioase, având un caracter tehnic-industrial.

A doua reprezentare arată foarte clar relația dintre oraș și cadrul natural. Fondul construit este așezat la baza versantului, în lungul văii, iar relieful din fundal creează o limită vizuală puternică. Astfel, silueta Zlatnei nu este definită doar de clădiri, ci și de **profilul versanților**, care amplifică percepția peisajului urban și subliniază caracterul de oraș dezvoltat într-un culoar natural.

În concluzie, silueta orașului Zlatna este caracterizată printr-un fond construit relativ redus ca înălțime, întrerupt de dominante verticale religioase și industriale. Bisericile constituie principalele repere identitare ale centrului, în timp ce coșul industrial amintește de profilul economic istoric al orașului. Relația cu relieful este esențială, deoarece versanții din fundal participă direct la imaginea urbană și la percepția generală a localității.

Localitățile rurale :

Construcțiile edificate înainte de anul 1989, sunt dezvoltate preponderent cu un regim de înălțime parter, foarte rar parter și un etaj, cu o planimetrie rectangulară, sau de forma literei L.

Cele construite după anul 1989, în special în perioada de după anul 2000 sunt de dimensiuni mai mari, atât în plan cât și din punct de vedere al suprafeței desfășurate. Acestea se desfășoară pe un regim de înălțime de P+M, P+1. Clădirile cu mai mult de un nivel sunt în număr mic, au rămas majoritare clădirile pe parter, dar au fost edificate şi locuinţe colective.

Particularitățile peisajului:

Localitățile orașului Zlatna sunt așezate de-a lungul văilor, fiind înconjurate de dealurile ce fac parte din Munții Trascăului în partea de est și nord, respectiv de cele ce aparțin munților Metaliferi în partea de sud și vest. Peisajul natural al orașului are o valoare deosebită, fiind particularizat atât de formele de relief, dar şi de autenticitate. Structura peisajului este de tip juxtapunere peisaj natural cu peisaj antropic. Tipurile de peisaj întâlnite, caracterizate după utilizare sunt: rezidențial de tip urban și rural, de centralitate, cvasi-natural, natural (forestier), iar după configurație: de tip covor, de tip obiect, interstițial (de tranziție). Există o axă principală verde-albastră (culoarul râului Ampoi), precum și nenumărate văi secundare, puncte perspective descendente și ascendente deosebite (puncte de belvedere către orașul Zlatna, dar și către localitățile rurale, puncte de perspectivă către Piatra Bulbuci, Calcarele de la Vale Mică și bineînțeles, către dominanta orașului – coșul de evacuare fum). Localitățile au în general caracter de tip liniar și adunat (în zona centrală), dar și risipit în satele de versanți. Elementul natural pătrunde în structura localităților, iar tendințele de extindere sunt de-a lungul văilor. **Reglementarea eventualelor extinderi ale localităților se recomandă a se realiza mai mult în lungul văilor decât pe pantele dealurilor, pentru a păstra caracteristicile peisajului.**

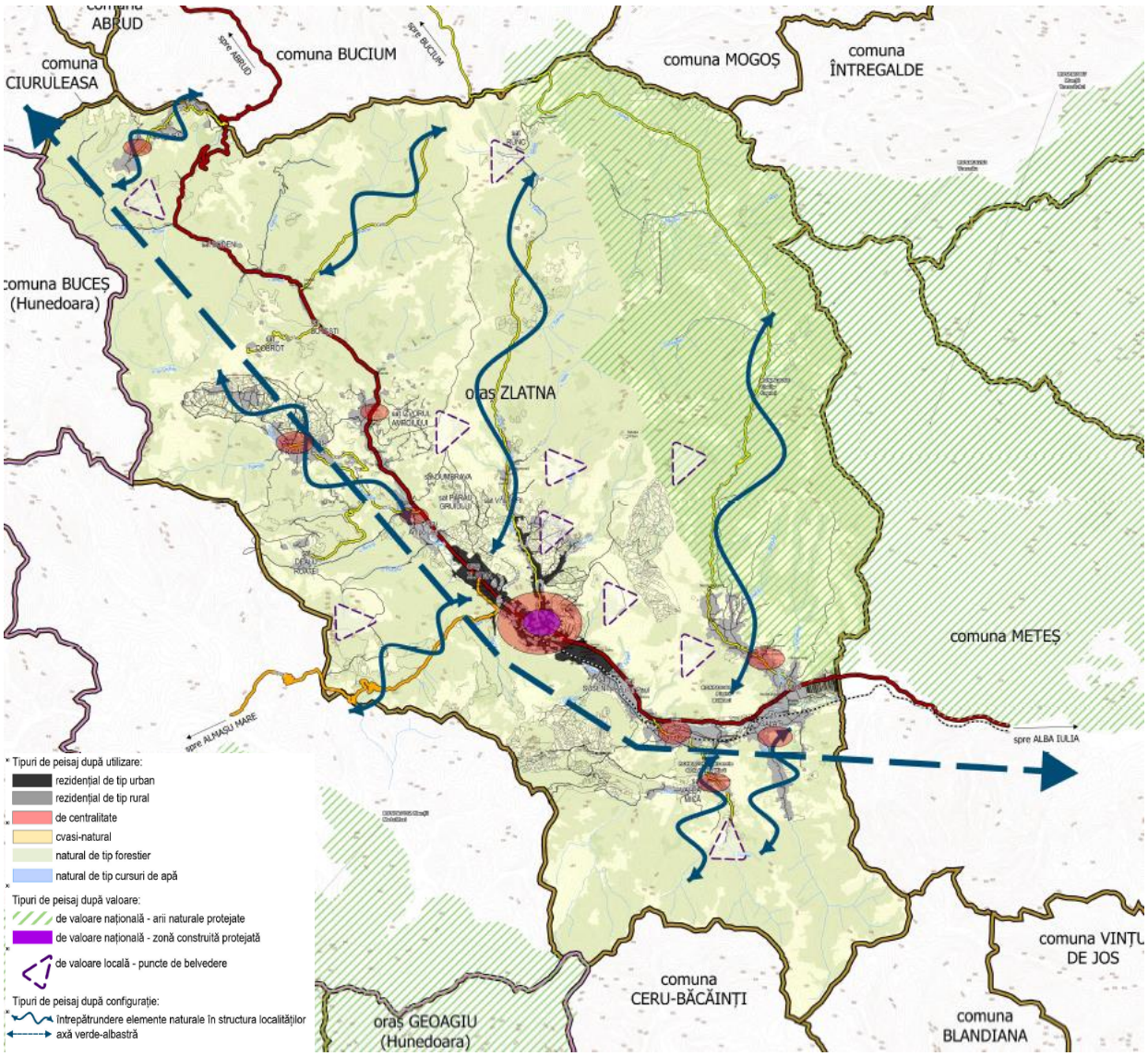

Fig. 89 - Tipuri de peisaj în orașul Zlatna. Sursa: prelucrare autori

III.4 Date semnificative referitoare la constructii şi amenajari

Conform Listei Monumentelor Istorice 2015, pe teritoriul orașului Zlatna **sunt clasate 8 poziții, dintre care 6 de categoria B și 2 de categoria A. Dintre acestea, 4 poziții se referă la vestigii arheologice și 4 poziții la monumente de arhitectură (3 Biserici și palatul administrativ):**

MONUMENTE ISTORICE ÎN ORAȘUL ZLATNA CONFORM LISTA MONUMENTELOR ISTORICE					
Nr. crt.	**Cod LMI**	**Denumire**	**Localitate**	**Adresă**	**Datare**
1	AB-I-s-B-00037	Așezare	Sat Galați	”Bulbuci”, la 800 m NV de sat	Epoca Bronzului târziu, Cultura Coțofeni
2	AB-I-s-B-00055	Sit arheologic de la Pătrânjeni	Sat Pătrânjeni	Pe teritoriul satului	
3	AB-I-s-B-00055.01	Așezare	Sat Pătrânjeni	Pe teritoriul satului	Epoca Romană
4	AB-I-s-B-00055.02	Așezare	Sat Pătrânjeni	Pe teritoriul satului	Epoca Romană

5	**AB-II-m-A-000218**	**Biserica ”Nașterea Maicii Domnului”**	**Sat Feneș**	**72**	**1750**
6	AB-II-m-B-000399	Biserica ”Sf. Nicolae” și ”Nașterea Maicii Domnului”	Zlatna	Str. Horea, 23	1770-1780
7	**AB-II-m-A-000400**	**Biserica ”Adormirea Maicii Domnului”**	**Zlatna**	**Str. Horea, 27**	**Sec. XV, 1696, 1744**
8	AB-II-m-B-21145	Palatul administrativ al orașului Zlatna	Zlatna	Str. Unirii, nr. 1	Sec XVIII

Alte clădiri cu valoare arhitecturală mare – necesită clasare în Lista Monumentelor Istorice:

Alături de valorile de patrimoniu înscrise în Lista Monumentelor Istorice, pe teritoriul administrativ Zlatna se întâlnesc o serie de construcţii, având o vechime apreciabilă, în special lăcaşurile de cult, dar şi alte obiective, cum sunt:

Casa familiei Lukacs Bella, Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 7
Şcoala de Arte şi Meserii, azi Liceul „Corneliu Medrea”, Zlatna, Str. Tudor Vladimirescu, nr. 14
Fostul Centru administrativ al domeniului Zlatna, azi Spital Zlatna, Str. Horea, nr. 1
Biserica parohiei romano-catolice din Zlatna, str. I. L. Caragiale, nr. 2
Biserica parohiei reformate din Zlatna, str. Lacului, nr. 2
Clădirea ANAF Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 1
Casa WILHELM Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 2
Şcoala Montanistică, Zlatna, str. Petru Dobra, nr. 15
Casa Fărcăşan, azi Primărie Zlatna, str. Piața Unirii, nr. 5
Casă Zlatna, str. Piața Unirii, nr. 3
Casa Albini Zlatna, str. T. Vladimireascu, nr. 15
Școala confesională, Zlatna, str. Horea
Cimitirul evreiesc Zlatna, FN, în zona industrială, lângă fabrica de curpu
Castelul de la Botești, Botești, nr. 1
Biserica parohiei ortodoxe Trâmpoiele, nr. 16
Biserica Vâltori, nr. 29
Biserica Pătrângeni, nr. 35
Biserica Valea Mică, nr. 11
Biserica Izvoru Ampoiului, nr. 2
Biserica parohiei ortodoxe Galați, nr. 8

Clădiri cu valoare arhitecturală, istorică și de context, medie – care necesită protecție locală:

În urma vizitelor efectuate pe teren au fost identificate clădiri cu valoare ahitecturală, istorică și de context, care sunt în sine mărturii ale țesutului istorc și care participă la imaginea de ansamblu a localităților, Aceste clădiri necesită a fi protejate, prin introducerea de reglementări cu privire la modaitățile de intervenție asupra acestora .

Din punct de vedere al zonelor etnogeografice și al specificului arhitectural local, orașul Zlatna se află într-o zonă identificată ca fiind urbană, însă în vecinătatea și cu influențe ale zonelor Țara Aurului și Țara Moților în parte de nord și vest, Culmea Trascăului în partea de vest, respectiv satele de Piatră în partea de sud.

Parcul și amenajările din zona centrală a orașului Zlatna, o parte păstrate din țesutul urban inițial al orașului, completate ulterior de amenajările recente, împreună cu Valea Morilor, canalizată în acest sector, **reprezintă o amenajare urbană valoroasă, care trebuie conservată**. Aici contribuţia spaţiului

natural amenajat se completează cu valoroase monumente istorice (Bisericile, clădirile de secol XVIII și XIX păstrate, monumentele memoriale și comemorative), precum și cu obiectivul industrial, reper al orașului, coșul de evacuare fum care se vede în planul secund, dar care domină peisajul.

III.5. 4. Concluzii referitoare la elementele care necesita protecţie şi la natura acestora

Elementele care necesită protecție sunt:

- Monumentele istorice
- Siturile arheologice înscrise în RAN
- Amenajarea urbană din zona centrală
- Clădirile cu valoare arhitecturală mare
- Clădirile cu valoare arhitecturală medie
- Clădirile publice
- Ariile naturale protejate
- Rezervațiile naturale
- Peisajul cultural
- Obiectivele memoriale și comemorative

IV. DEFINIREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR ISTORICE DE REFERINŢA:

IV.1. Definirea zonelor istorice de referinţa - nota metodica

Conform Ordinului 562/2003, se definesc termenii:

Zona istorică de referință este zona din teritoriul administrativ care se definește și delimitează prin studiul istoric general și care prezintă caracteristici coerente din punct de vedere urbanistic, architectural și istoric care vor fi preluate în modul de dezvoltare viitor al teritoriului la nivelul PUG și RLU.

Subzona istorică de referință este zona din teritoriul administrative care se definește și delimitează prin studiul istoric zonal și care prezintă caracteristici coerente din punct de vedere urbanistic, architectural și istoric care vor fi preluate în modul de dezvoltare viitor al teritoriului la nivelul PUZ și RLU.

Conform Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, **Unitatea teritorială de referinţă (UTR)** se definește ca subdiviziune urbanistică a teritoriului unităţii administrativ-teritoriale, delimitată pe limite cadastrale, caracterizată prin omogenitate funcţională şi morfologică din punct de vedere urbanistic şi arhitectural, având ca scop reglementarea urbanistică omogenă. UTR se delimitează, după caz, în funcţie de relief şi peisaj cu caracteristici similare, evoluţie istorică unitară într-o anumită perioadă, sistem parcelar şi mod de construire omogen, folosinţe de aceeaşi natură a terenurilor şi construcţiilor, regim juridic al imobilelor similar.

a. Descrierea metodei de definire a zonelor istorice de referință

Definirea zonelor istorice de referință se realizează în baza analizei istorice de evoluție urbanistică și de evoluție a tramei stradale, a fondului construit păstrat și a obiectivelor cu valoare arhitecturală și istorică care necesită un regim special de protecție.

Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecţie prin care se asigură conservarea integrată a monumentului istoric şi a cadrului său construit sau natural." [art. 8 alin. (1) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice]

Zona de protecţie, constituită ca un teren format din parcele cadastrale situate în jurul monumentului, asigură perceperea nealterată a acestuia. În zona de protecţie se instituie servituţile de utilitate publică şi reglementările de construire pentru:

- păstrarea şi ameliorarea cadrului natural al monumentului prin înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanţi de orice natură;
- păstrarea şi ameliorarea cadrului arhitectural-urbanistic al monumentului prin aprobarea şi supravegherea construirii;
- păstrarea şi valorificarea potenţialului arheologic

b. Criterii de definire/delimitare a zonelor istorice de referință

Criteriile de definire și delimitare a zonelor istorice de referință sunt:

- Vechime
- Coerență
- Omogenitate
- Valoare /Autenticitate

c. Delimitarea zonelor istorice de referinţa

Analizând evoluția urbanistică a fiecarei localități s-a ajuns la concluzia că teritoriile localităților orașului au fost modificate pe parcursul anilor, nu atât din punct de vedere al tramei stradale și parcelarului, cât din punct de vedere al frontului construit, iar momentan caracterul general al localităților este de zone pentru locuințe individuale cu specific rural, cu zone istorice de referinţă păstrate.

d. Piese scrise şi desenate explicative

Conform planșelor anexate.

IV.2. Zonele istorice de referinţa din teritoriul administrativ

a) Zone istorice de referință:

Pentru zonele construite au fost identificate 3 zone istorice de referință :

- **Zona istorică de referință aferentă sec. XVIII :**
  - Țesut istoric păstrat doar în zona centrală a orașului Zlatna. Nucleul central al aşezării s-a format la confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul şi pe terasele mărginaşe. Astăzi cea mai mare parte din țesutul inițial al oraşului nu mai există din cauza evenimentelor din ultimele două secole - incendiul devastator de la 1848 şi intervențiile agresive din perioada comunistă. Zona istorică reprezintă fondul construit istoric păstrat de-a lungul străzilor Piața Unirii, Tudor Vladimirescu, Moților şi Valea Morilor, în preajma fostei pieţe centrale şi a fostului parc al oraşului
- **Zona istorică de referință aferentă sec. XIX**
  - Reprezintă ariile constituite pe parcursul anilor 1800 și păstrate ca morfologie până în prezent. Este cazul zonei centrale extinse a orașului Zlatna și vatra inițială a satului Feneș.
- **Zona istorică de referință aferentă sec. XX**
  - Reprezintă ariile constituite pe parcursul anilor 1900 și până în perioada recentă. Fondul construit majoritar din orașul Zlatna și localitățile aparținătoare datează din această perioadă, țesutul predominat fiind cel edificat în perioada comunistă.

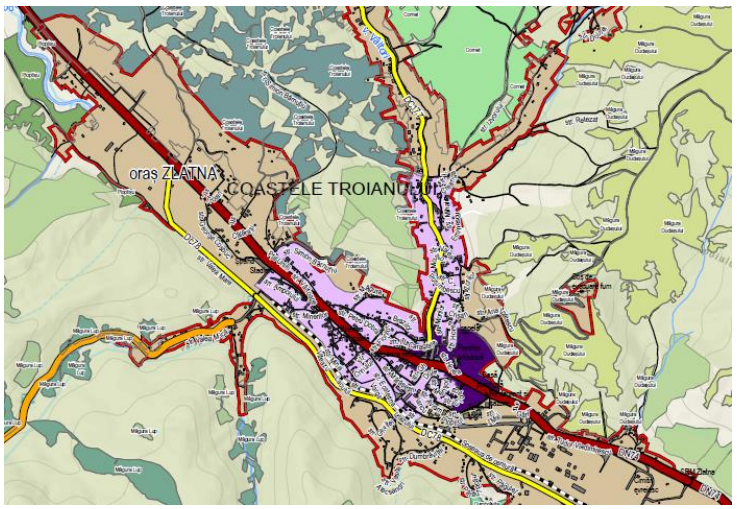
Pentru zonele din extravilan au fost identificate următoarele zone istorice de referință :

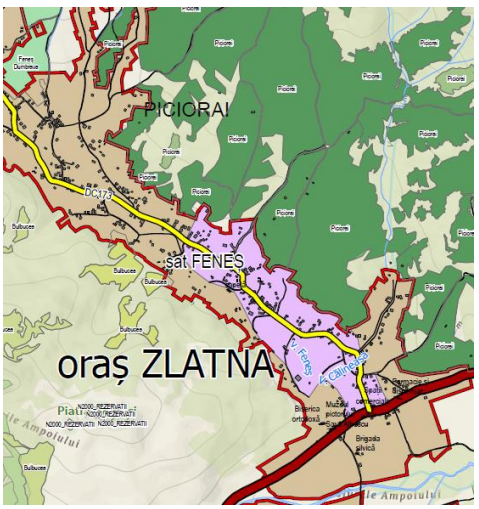
ZIR IV - Extravilan - 1. Baba
ZIR IV - Extravilan - 2. Bulbucea
ZIR IV - Extravilan - 3. Caprini
ZIR IV - Extravilan - 4. Cheile Caprei
ZIR IV - Extravilan - 5. Coastele Troianului
ZIR IV - Extravilan - 6. Cornet
ZIR IV - Extravilan - 7. Dealu Bulbuc
ZIR IV - Extravilan - 8. Dealu Roatei
ZIR IV - Extravilan - 9. Dealu Rudelor
ZIR IV - Extravilan - 10. Dobrin
ZIR IV - Extravilan - 11. Dosu Băbuia
ZIR IV - Extravilan - 12. Dumbrăvița
ZIR IV - Extravilan - 13. Dâmbău
ZIR IV - Extravilan - 14. Fenes Groza
ZIR IV - Extravilan - 15. Feneș Dumbrava
ZIR IV - Extravilan - 16. Feneș Fenesei
ZIR IV - Extravilan - 17. Feneș Laz

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

ZIR IV - Extravilan - 18. Fenеș Măgura
ZIR IV - Extravilan - 19. Fenеș Pascai
ZIR IV - Extravilan - 20. Fenеș Vârf
ZIR IV - Extravilan - 21. Frunți
ZIR IV - Extravilan - 22. Fântânele Colnici
ZIR IV - Extravilan - 24. Lucru
ZIR IV - Extravilan - 25. Molii
ZIR IV - Extravilan - 26. Măciuca
ZIR IV - Extravilan - 27. Măgura Dudașului
ZIR IV - Extravilan - 28. Măgura Lup
ZIR IV - Extravilan - 29. Măgurele
ZIR IV - Extravilan - 30. Jidovu
ZIR IV - Extravilan - 31. Namacenia
ZIR IV - Extravilan - 32. Pades
ZIR IV - Extravilan - 32. Piatra Lui Lazăr
ZIR IV - Extravilan - 33. Piciorai
ZIR IV - Extravilan - 34. Ploptișu
ZIR IV - Extravilan - 35. Rupturi
ZIR IV - Extravilan - 36. Rușі
ZIR IV - Extravilan - 37. Ses
ZIR IV - Extravilan - 38. Trâmpoiele
ZIR IV - Extravilan - 39. Valea Ruzii
ZIR IV - Extravilan - 40. Vilcoi
ZIR IV - Extravilan - 41 .Văcaria
ZIR IV - Extravilan - 42. Zănogi
ZIR IV - Extravilan – 43. Fond Forestier domeniu privat
ZIR IV - Extravilan – 44. Fond Forestier domeniu public

comuna ABRUD
comuna CIURULEASA
comuna BUCIUM
comuna MOGOȘ
comuna ÎNTREGALD
FENEȘ GROZA
VILCOI
DEALU RUDELOR
VALEA RUZII
FENEȘ PASCAI
FENEȘ FENESEI
MĂCIUCA
MOLII
FENEȘ FENEAGA
comuna BUCEȘ (Hunedoara)
oraș ZLATNA
CAPRINI
FENEȘ MĂGURA
RUPTURI
PADEȘ
DAMBAU
CAPREI
FENEȘ LAZ
Baba
Trâmpoiele
CORNET
DOBRIN
FENEȘ DUMBRAVA
DEALU ROATEI
PLOPTIȘU
FRUNȚI
FENEȘ VÂRF
COASTELE TROIANULUI
PICIORAI
MĂGURA LUP
DUMBRĂVIȚA
BULBUCEA
comuna ALMAȘU MARE
JIDOV
NĂMĂCENIA
MĂGURELE
DEALU BULBUC
oraș GEOAGIU (Hunedoara)
comuna CERU-BĂCĂINȚI
comuna BLANDIANA

oraș ZLATNA
COASTELE TROIANULUI

PICIORAI
sat FENEȘ
oraș ZLATNA

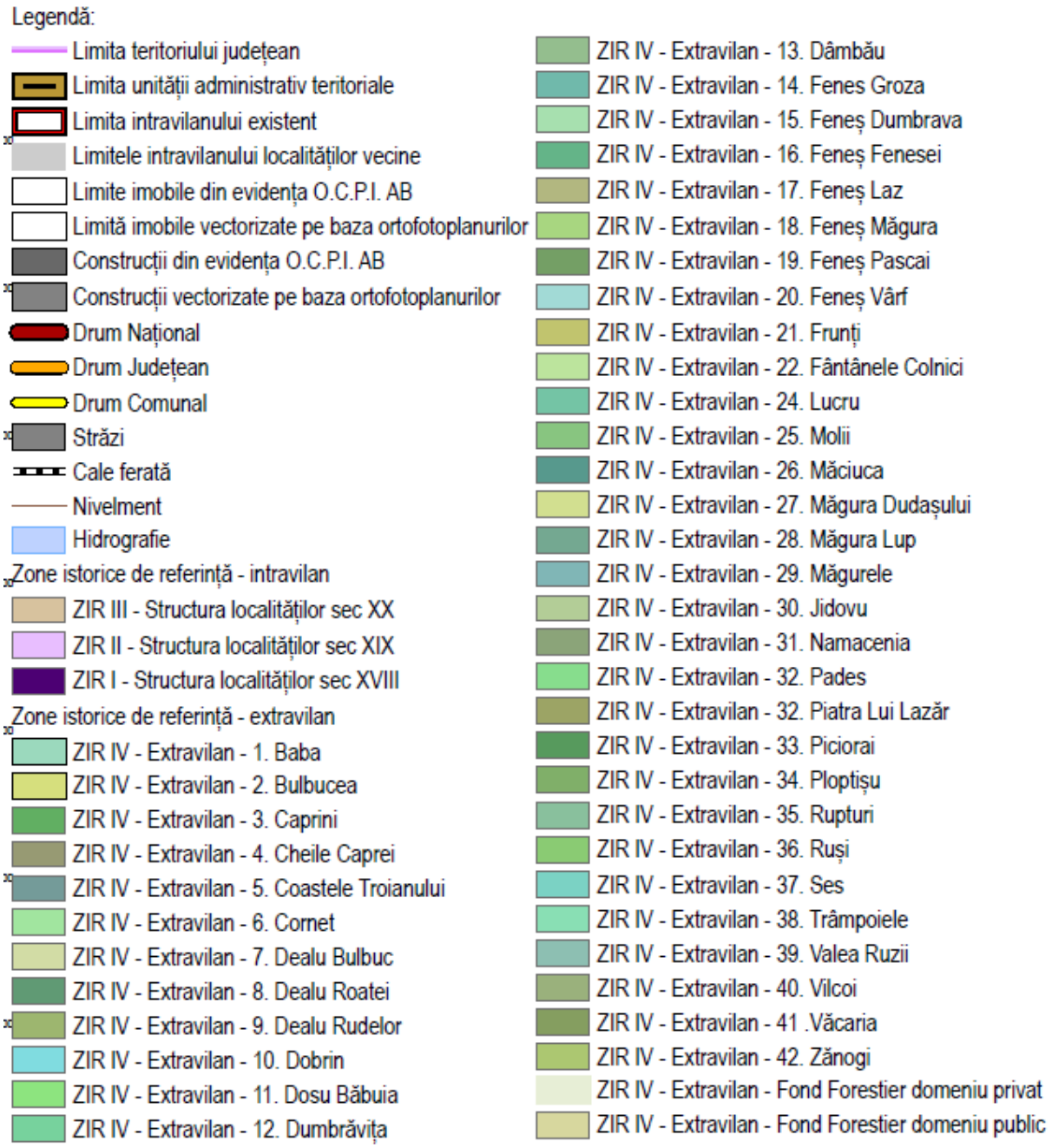

Fig. 90 – Zone istorice de referință

b) Zone de protecție/protejate propuse:

In vederea conservării, protejării și punerii în valoare a monumentelor istorice, se propune instituirea unor zone de protecție pentru monumentele istorice, respectiv pentru siturile arheologice conform capitolului 5.4.c, respectiv a studiului arheologic.

Având în vedere concentrarea mare de clădiri cu valoare arhitecturală mare și medie din zona centrală a orașului Zlatna, precum și faptul că este un țesut urban menținut din vatra inițială a localității, se propune instituirea unei zone construite protejate, în jurul celor două biserici monumente istorice, cu includerea și a obiectivelor propuse pentru clasare în Lista Monumentelor Istorice.

Zona construită protejată propusă cuprinde frontul construit de la Piața Unirii, str. Tudor Vladimirescu și Valea Morilor, fiind delimitată la est de intersecția str. T. Vladimirescu cu str. 1 Mai, la vest de Parcul central, la nord de intersecția str. Valea Morilor cu str. Zorilor, iar la sud partea din spate a imobilelor cu front la Piața Unirii și str. Tudor Vladimirescu.

V. DEFINIREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR CONSTRUITE PROTEJATE:

V.1. Sinteza dezvoltării urbanistice a teritoriului administrativ

Denumirea așezării în perioada daco-romană a fost Ampelum, nume cunoscut dintr-o inscripție datată în 158 d.Hr.. Descoperirile arheologice realizate pe teritoriul actualei localități confirmă o locuire mult mai veche, prin obiecte atribuite Epocii Bronzului și începutului Epocii Fierului. În vremea împăratului Traian, așezarea a obținut statutul de municipium, ceea ce indică importanța sa în zonă.
În 1201, localitatea apare menționată sub forma „Țara Abrudului și a Zlatnei", iar în secolul al XIII-lea, teritoriul este donat de regii Ungariei bisericii romano-catolice din Alba Iulia. În anul 1357, Zlatna avea deja statut de târg.
La mijlocul secolului al XVII-lea, Zlatna devine centrul principal al exploatărilor aurifere din Munții Apuseni, iar în secolul următor își conturează rolul de centru industrial, prin construirea de topitorii, dintre care una ridicată în 1850 a funcționat până în secolul XX. Spre finalul secolului al XVIII-lea, localitatea avea un profil urban bine definit, bazat pe o economie minieră solidă. Administrativ, în 1770, Zlatna era integrată în cercul Albensis al comitatului Alba Inferioară, iar după 1790, în cercul Albei de Sus, statut pe care îl păstrează și mai târziu, fiind consemnată în 1839 ca centru de plasă.
În contextul Revoluției de la 1848–1849, structura administrativă a Transilvaniei este modificată din rațiuni militare: comitatele sunt desființate și înlocuite cu districte. La următoarea reorganizare, din 1854, Transilvania este împărțită în 10 prefecturi, iar Zlatna este arondată preturii Alba din cadrul Prefecturii Albei. După instaurarea dualismului austro-ungar (1867), reforma administrativă din 1876–1877 transformă Zlatna din târg și centru de plasă în comună rurală, parte a plășii Ighiu și sediu al notariatului cercual Zlatna, statut menținut până după 1918.
În urma reorganizărilor administrative din 1921–1930, fostul comitat Alba devenit județ își păstrează structura în plăși, însă din 1930, plasa Ighiu devine plasa Zlatna, cu reședința administrativă în oraș.
Conform reformei din 1950, odată cu introducerea sistemului de regiuni și raioane, Zlatna rămâne comună, în cadrul raionului Alba. Abia în 1968, prin noua reorganizare administrativ-teritorială, localitatea își recapătă statutul urban, devenind oraș cu administrație proprie. În același moment se separă din teritoriul urban mai multe așezări: Dumbrava, Pârâul Gruiului, Pirița, Podul lui Paul, Vâltori și cătunul Opresti (astăzi inclus în cartierul Valea Mare).
Satul Vâltori a aparținut administrativ orașului până în 1850, când devine localitate autonomă, statut păstrat până în 1890; între 1890–1956 este reintegrat orașului. Tot din 1850 este atestată și Valea Dosului (Izvorul Ampoiului) ca așezare distinctă față de Zlatna.
Nucleul istoric al orașului s-a format pe conul de depuneri de la confluența Văii Morilor cu Ampoiul, extinzându-se pe terasele din jur. O mare parte din structura urbană originară a dispărut însă, fie în urma incendiului din 1848, fie prin intervențiile masive din perioada comunistă. Astăzi se mai păstrează doar fragmente din fondul construit istoric, în special de-a lungul străzilor Piața Unirii, Tudor Vladimirescu și Valea Morilor, în zona fostei piețe centrale și a vechiului parc al orașului.

V.2. Sinteza dezvoltării urbanistice a localitatilor componente

Localitățile s-au dezvoltat în etape succesive, fiecare pornind de la câte un nucleu central, dezvoltat în jurul câte unei biserici. Pe parcursul anilor 1800 vetrele localităților se dublează și se dezvoltă pe direcția drumurilor principale. Cele mai importante operațiuni urbanistice și arhitecturale au fost realizate în a doua jumătate a secolului XIX şi a secolului XX (anii 60) când au fost realizate majoritatea instituțiilor publice. După anii 90 s-a produs un fenomen de stagnare până prin anii 2000, după care orașul și localitățile aparținătoare s-au dezvoltat datorită investițiilor în domeniul infrastructurii. Investițiile au constat în: infrastructura tehnico-edilitară, modernizări de străzi și clădiri publice, ecologizarea terenurilor afectate de activitățile industriale, etc.

V.3. Definirea zonelor construite protejate - nota metodica

a. Descrierea metodei de definire a zonelor construite protejate:

În sensul Legii 350/2001 actualizată,

Zona protejată este suprafața delimitata în jurul unor bunuri de patrimoniu, construite sau naturale, a unor resurse ale subsolului, în jurul sau în lungul unor oglinzi de apa etc. si în care, prin documentațiile de amenajare a teritoriului si de urbanism, se impun masuri restrictive de protecție a acestora prin distanța, funcționalitate, înalțime si volumetrie.

Conform Ordinului 562/2003, **Zonele construite protejate** reprezintă zone din teritoriul administrativ al oraşelor şi comunelor în care construcţiile, cadrul natural şi activităţile umane prezintă calităţi (istorice) a căror protejare reprezintă un interes public. Aceste zone se definesc şi se delimitează prin studii istorice, arhitecturale, urbanistice, peisagistice, etc. şi prin planuri urbanistice ale zonelor construite protejate, integratoare ale acestora. Ele se instituie prin hotărâri ale Consiliilor locale şi se protejează prin acţiunea acestora şi a celorlalţi protectori legali.

b. Criterii de definire/delimitare a zonelor construite protejate

Elementele construite protejate de legislaţia română sunt, în ordinea importanţei:

* monumente istorice:
- monumente înscrise în Lista patrimoniului mondial cultural (MLPM);
- monumente propuse pentru înscriere în Lista patrimoniului mondial cultural (MpLPM);
- valori de patrimoniu cultural de interes naţional (VPCIN);
- situri arheologice declarate ca zone de interes naţional (SAIN);
- monumente istorice clasate în grupele A şi B (monumente, ansambluri, situri) (MI).

* zone construite protejate
- zona de protecţie a MLPM şi MpLPM (delimitată conform studiilor de specialitate) (ZPMLPM);
- zone protejate construite de interes naţional (ZPCIN);
- zone protejate construite (ZPC);
- zone de interes arheologic prioritar (delimitate conform studiilor de specialitate pentru SAIN) (ZIAP);
- zone de protecţie ale monumentelor istorice (ZPMI).

În planurile urbanistice generale ale localităţilor se procedează la delimitarea primară a zonelor construite protejate (evidenţiate ca unităţi teritoriale de referinţă), obligaţia elaborării PUZCP fiind înscrisă în regulamentul local de urbanism aferent PUG.

Planurile urbanistice pentru zone construite protejate (PUZCP) au la bază planurile de delimitare definitivă a zonelor şi de inventariere a monumentelor istorice.

Zonele protejate pot conţine sau nu elemente protejate; în momentul instituirii zonelor protejate care conţin monumente istorice, zonele de protecţie ale fiecărui monument se înglobează în acestea;

Prevederile unui PUZCP aprobat se preiau în planurile urbanistice generale care se reactualizează ulterior şi se detaliază în planuri urbanistice de detaliu (PUD).

Prevederile PUZCP aprobat suspendă orice prevederi ale altor planuri zonale care cuprind integral sau parţial aceste arii, elaborate anterior declarării zonelor construite protejate.

Documentaţiile pentru zone construite protejate pot determina, anterior proiectelor operaţionale o serie de alte proiecte şi documentaţii pre-operaţionale (de prefezabilitate, tehnice, financiare, de marketing urban, de relotizări, regrupări, exproprieri etc).

În cazul în care planurile urbanistice generale prevăd, pe toată suprafaţa zonelor construite protejate (delimitate ca unităţi teritoriale de referinţă) sau pe sectoare ale acestora, interdicţii de construire, atribuirea documentelor necesare autorizării construirii se va limita la eliberarea de certificate de urbanism pentru vânzare-cumpărare, specificarea condiţiilor economice şi tehnice pentru acestea şi eliberarea autorizaţiilor de construire urmând a fi făcută după aprobarea PUZCP.

Pentru zonele construite protejate de dimensiuni mari se vor stabili, după caz, prin consens între beneficiar şi elaborator, necesităţile de etapizare a elaborării şi aprobării PUZCP, în vederea asigurării dezvoltării spaţiale fluente a localităţii căreia îi aparţine zona.

c. Delimitarea zonelor construite protejate

Delimitarea zonelor construite protejate:

În cazul zonei construite protejate instituite în jurul unui monument istoric, aceasta cuprinde monumentul, ansamblul sau situl clasate, împreună cu zona de protecţie aferentă.

Stabilirea suprafeţelor acestor tipuri de zone are în vedere, în ordine:

- Stabilirea bunurilor de patrimoniu;
- Delimitarea zonelor de protecţie ale bunurilor clasate;
- Delimitarea zonei protejate generate de bunurile clasate ca învăluitoare a tuturor zonelor de protecţie ale bunurilor de patrimoniu clasate.

În cazul zonelor construite protejate instituite pentru protejarea patrimoniului construit, acestea reprezintă suma valorilor grupate care necesită protecţie.

Stabilirea suprafeţelor acestor tipuri de zone se realizează în următoarele etape:

- Studiul istoric general desfăşurat pe o arie mai mare (UAT) pe care se constată situarea zonei construite protejate;
- Definirea şi delimitarea zonei construite protejate;
- Studiul istoric zonal conţinând o analiză complexă a elementelor componente şi precizarea valorii lor, precum şi propuneri privind atitudinea faţă de acestea;
- Studiul urbanistic general, specific planurilor urbanistice zonale (conform conţinutului-cadru şi al metodologiei de elaborare a documentaţiilor de urbanism), având ca principal scop determinarea relaţiei zonei protejate cu întregul organism urban;
- Concluzii asupra studiilor anterioare, concretizate în delimitarea definitivă a zonei construite protejate.

Delimitarea zonelor construite protejate se face în coordonate STEREO 70, pe limite existente de parcele şi se recunoaşte în documentaţia scrisă şi desenată, fie prin menţionarea numerelor poştale sau cadastrale, fie prin menţionarea numelor proprietarilor, fie după alte elemente reperabile pe teren (ex.: maluri de ape, linii electrice etc.)

d. Definirea zonelor construite protejate, după tip şi grad de protecție

Zonele construite protejate instituite în jurul unor monumente istorice acoperă toate categoriile de monumente, ansambluri şi situri arheologice, istorice, arhitecturale, artistice, peisagistice, indiferent de poziţia lor în teritoriile oraşelor şi comunelor şi de poziţia lor pe teren (la suprafaţa solului, subterane sau subacvatice).

După natura interesului public, aceste zone protejate construite pot fi:

* de interes naţional (dacă sunt generate de un monument istoric clasat în grupa valorică A ("monumente istorice de valoare naţională şi universală");
* de interes local (dacă sunt generate de un monument istoric clasat în grupa valorică B ("monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local").

Aceste tipuri de zone protejate se instituie prin hotărâri ale Consiliilor Locale, având la bază documentaţii de urbanism.

În cazul în care asupra unei zone protejate, organisme internaţionale instituie (la propunerea statului român) o protecţie internaţională, zona se poate considera de interes internaţional (ex.: UNESCO - Lista patrimoniului mondial, natural şi cultural). Protecţia internaţională se poate institui, de asemenea, din oficiu, fără consultarea statelor (ex: UNESCO - Lista monumentelor în pericol).

Zonele construite protejate instituite pentru protejarea patrimoniului construit se compun din totalitatea bunurilor imobile care necesită protecţie, în funcţie de natura obiectului protecţiei pot fi:

* centre istorice;
* zone istorice.

Zonele protejate instituite pentru protejarea patrimoniului urban sau rural nu conţin în mod obligatoriu imobile clasate ca monumente istorice.

Aceste tipuri de zone protejate se stabilesc prin hotărâri ale Consiliilor judeţene sau locale, având la bază documentaţii de amenajarea teritoriului (PATJ) sau de urbanism (PUG + RLU) şi se instituie prin Hotărâri ale Consiliilor locale, pe baza documentaţiilor de urbanism (PUZCP + RLU).

Având în vedere concentrarea mare de clădiri cu valoare arhitecturală mare și medie din zona centrală a orașului Zlatna, precum și faptul că este un țesut urban menținut din vatra inițială a localității, se propune instituirea unei zone construite protejate, în jurul celor două biserici monumente istorice, cu includerea și a obiectivelor propuse pentru clasare în Lista Monumentelor Istorice.

Pentru monumentele istorice se propune instituirea zonelor de protecție conform capitolului 5.4.c. și conform planșelor anexate.

e. Descrierea naturii şi calităţii zonelor construite protejate

Zona construită protejată se instituie pentru clădirile și ansamblul urbanistic din zona centrală a orașului Zlatna, fiind de interes național (deoarece cuprinde și un monument istoric de cateoria A) și este de tip zonă centrală și zonă istorică.

f. Piese scrise şi desenate explicative

Zona construită protejată propusă cuprinde frontul construit de la Piața Unirii, str. Tudor Vladimirescu și Valea Morilor, fiind delimitată la est de intersecția str. T. Vladimirescu cu str. 1 Mai, la vest de Parcul central, la nord de intersecția str. Valea Morilor cu str. Zorilor, iar la sud partea din spate a imobilelor cu front la Piața Unirii și str. Tudor Vladimirescu.

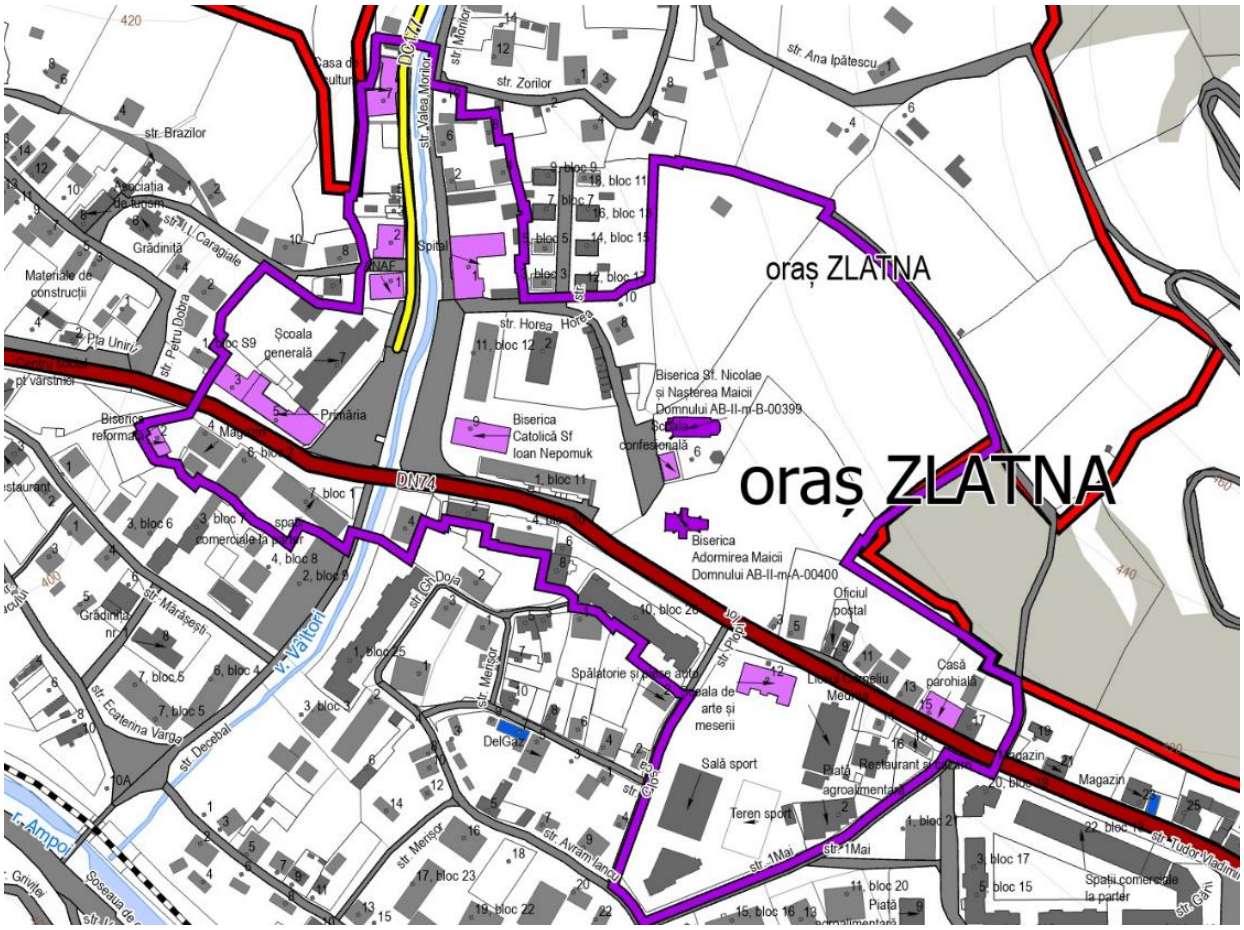

Fig. 91 - Zonă construită protejată propusă

5.4. Zonele construite protejate din teritoriul administrativ

a. Listare după tip şi grad de protecţie:

Grad de protecție națională, având în vedere obiectivul de interes național – Biserica Adormirea Maicii Domnului.

b. Bilant teritorial

Zona centrală cuprinde în proporție de peste 90% instituții publice, servicii și locuințe colective.

c. Schema cu evidentierea zonelor construite protejate (limite, tipuri), cu includerea zonelor de protecție pentru monumentele istorice și obiectivele propuse pentru clasare în L.M.I.

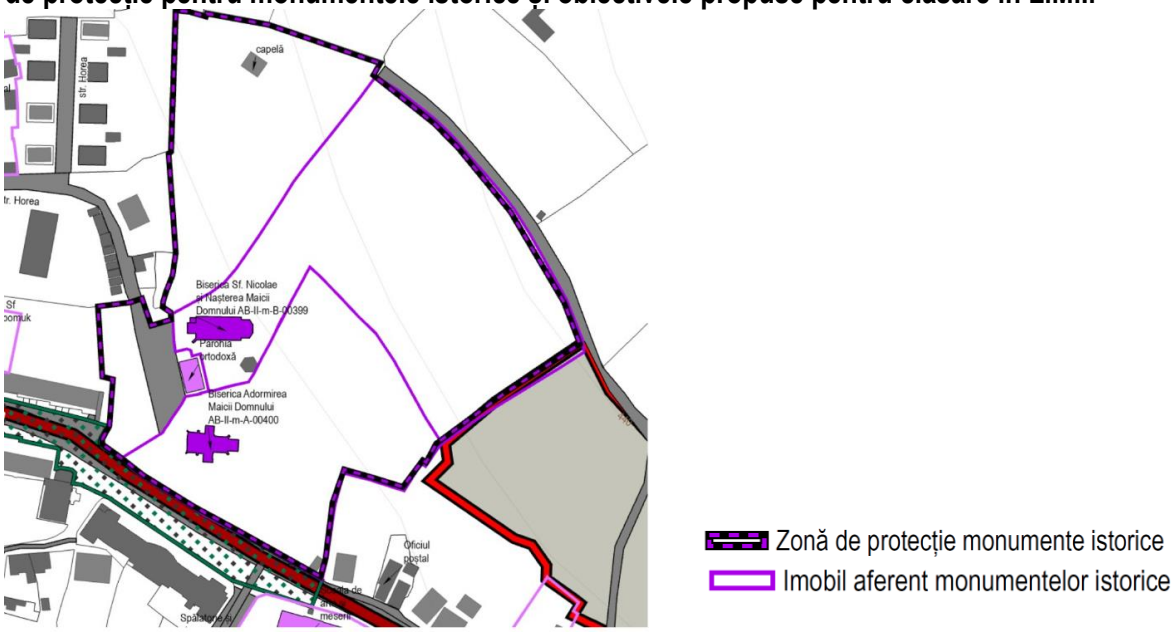

Fig. 92 – Zona de protecție propusă pentru monumentele istorice din zona centrală a orașului Zlatna (în interiorul x

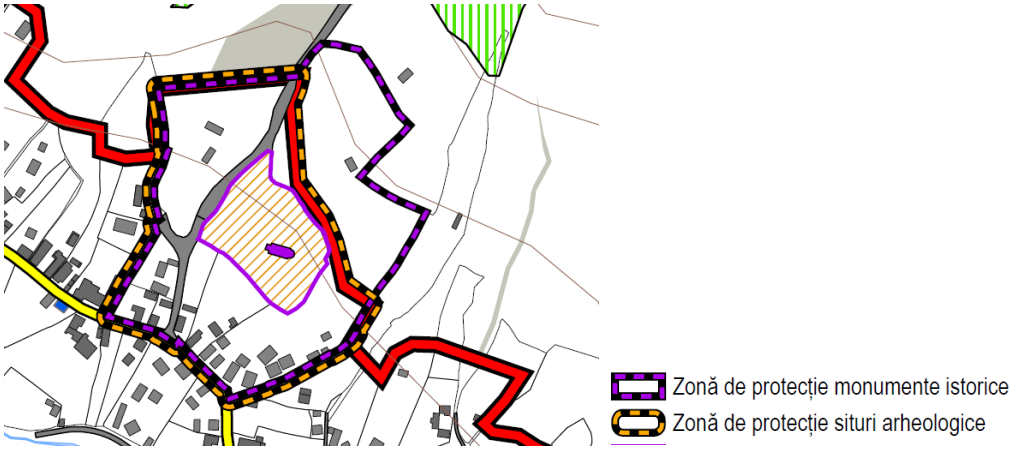

Fig. 93 - Zonă de protecție propusă pentru Biserica monument istoric din Feneș

d. Propuneri de includere a unor imobile în Lista monumentelor istorice

În interiorul zonei construite protejate se propun pentru clasare în Lista Monumentelor Istorice 10 imobile:

- Casa familiei Lukacs Bella Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 7, 1760
- Şcoala de Arte şi Meserii, azi Liceul „Corneliu Medrea” Zlatna, Str. Tudor Vladimirescu, nr. 14, 1895
- Fostul Centru administrativ al domeniului Zlatna, azi Spital Zlatna, Str. Horea, nr. 1, 1737
- Biserica parohiei romano-catolice din Zlatna, str. I. L. Caragiale, nr. 2, 1772
- Biserica parohiei reformate din Zlatna, str. Lacului, nr. 2, 1850
- Clădirea ANAF Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 1, înc. sec. XIX.
- Casa WILHELM Zlatna, Str. Valea Morilor, nr. 2, înc. sec. XIX.
- Casă Zlatna, str. Piața Unirii, nr. 3, sf. sec. XVIII
- Casa Albini Zlatna, str. T. Vladimireascu, nr. 15, sf. sec. XIX
- Școala confesională Zlatna, str. Horea, 1902

În afara zonei construite protejate, se propun alte 9 imobile pentru clasare în Lista Monumentelor Istorice:

- Şcoala Montanistică, Zlatna. str. Petru Dobra, nr. 15, 1771
- Cimitirul evreiesc, Zlatna, FN, în zona industrială, lângă fabrica de cupru, sf. sec. XVIII
- Castelul de la Botești, nr. 1, 1936
- Biserica parohiei ortodoxe Trâmpoiele, nr. 16, 1812
- Biserica Vâltori, nr. 29
- Biserica Pătrângeni, nr. 35
- Biserica Valea Mică , nr. 11
- Biserica Izvoru Ampoiului, nr. 2
- Biserica parohiei ortodoxe Galaţi, nr. 8

e. Elemente de gestiune şi reglementare care decurg din SIG (obligativitatea elaborarii unuia sau mai multor PUZ + R pentru perimetrele protejate; condiţii administrative şi tehnice speciale pentru construire în perimetrul protejat);

Pentru zona construită propusă în zona centrală a orașului Zlatna, care se suprapune parțial cu zona centrală a orașului **se va elabora un Plan urbanistic zonal** care va studia și reglementa în mod specific tipurile de utilizări și intervenții admise. Se vor admite anumite tipuri particularizate.

f. Proceduri administrative care decurg din legislatia în vigoare (avize prealabile autorizarii construirii sau desfiintarii şi elaborarii de documentaţii de urbanism de tip PUD, PUZ

Orice intervenție care necesită autorizație de construire conform legii în vigoare, în zona de protecție a monumentelor istorice, a obiectivelor propuse pentru clasare, precum și în interiorul zonei construite protejate se va face numai cu avizul prealabil al Direcției Județene de Cultură Alba.

2. Potentialul de dezvoltare a zonelor construite protejate (operaţiuni de reabilitare a fondului construit existent, interventii noi permise în tesutul urban preexistent).

Se vor căuta surse de finanțare pentru restaurarea, punerea în valoare, semnalizarea monumentelor istorice, cercetarea siturilor arheologice, a gospodăriilor tradiționale și a clădirilor publice, modernizarea spațiilor publice.

VI. RECOMANDĂRI PENTRU ELABORAREA P.U.G:

Pentru zone protejate :

Reglementări monumente istorice:

Monumentele istorice sunt protejate indiferent de regimul lor de proprietate sau de starea lor de conservare.

Intervenţiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza şi cu respectarea avizului emis de către Directia Județeană pentru Cultură Alba sau după caz, de către Ministerul Culturii.

În sensul Legii 422 din 18.07.2001 republicată, intervenţiile care se efectuează asupra monumentelor istorice sunt:

- Lucrări de cercetare, conservare, construire, extindere, consolidare, restructurare, amenajări peisagistice şi de punere în valoare, care modifică substanţa sau aspectul monumentelor istorice
- Executarea de mulaje de pe componente ale monumentelor istorice
- Amplasarea definitivă sau temporară de împrejmuiri, construcţii de protecţie, piese de mobilier fix, panouri publicitare, firme, sigle sau orice fel de însemne pe şi în monumente.
- Schimbări ale funcţiunii sau destinaţiei monumentelor, inclusiv cele temporare
- Strămutări
- Amenajări căi de acces, pietonale, carosabile, utilităţi anexe, indicatoare, inclusiv în zonele de protecţie

- Autorizaţia de construire, de desfiinţare, precum şi cele referitoare la intervenţiile prevăzute mai sus se eliberează numai pe baza şi în conformitate cu avizul emis de către Direcția Judeteană pentru Cultură Alba și/sau după caz, Ministerul Culturii.

Intervenţiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone construite protejate, respectiv în zone de protecţie a monumentelor istorice și zone de protecție pentru obiective propuse pentru clasare, se autorizează numai pe baza şi în conformitate cu avizul emis de către Direcția Judeteană pentru Cultură Alba.

Se va prelua în PUG zona protejată, zonele de protecție propuse pentru monumentele istorice conform prezentului studiu.

Intervenţiile asupra monumentelor istorice se vor fundamenta în mod obligatoriu pe studii de fundamentare de specialitate, după caz: studiu istorico-arhitectural, studiu peisagistic, studiu de parament, studiu biologic, studiu fizico-chimic, studii specializate de componente artistice, expertiză tehnică de rezistență etc., iar documentația va fi elaborată de către un colectiv de specialiști atestați în domeniul protejării monumentelor istorice, în condițiile legii.

Intervențiile asupra imobilelor care nu sunt clasate ca monumente istorice, dar care sunt identificate ca având valoare arhitecturală/istorică/urbanistică mare, se vor realiza în conformitate cu principiile de intervenție aplicabile monumentelor istorice. Aceste intervenții se vor fundamenta în mod obligatoriu pe studii de fundamentare de specialitate, după caz: studiu istorico-arhitectural, studiu peisagistic, studiu de parament, studiu biologic, studiu fizico-chimic, studii specializate de componente artistice, expertiză tehnică de rezistență etc. și vor fi elaborate de către colective de specialiști atestați în domeniul protejării monumentelor istorice, în condițiile legii.

Intervențiile asupra imobilelor identificate ca având valoare arhitecturală/istorică/urbanistică medie (valori de patrimoniu local), se vor realiza în conformitate cu principiile de intervenție aplicabile monumentelor istorice și se vor aviza de către Direcția Județeană pentru Cultură.

Intervenţiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecţie a monumentelor istorice și în zona construită protejată se autorizează numai pe baza şi în conformitate cu avizul emis de către Direcția Judeteană pentru Cultură sau după caz, Ministerul Culturii.

Lucrările de întreținere și reparații curente se vor realiza cu păstrarea caracteristicilor arhitecturale ale construcției.

Lucrările de conservare și restaurare vor urmări conservarea autenticității și valorii culturale a imobilului.

Lucrările de modificare și adaptare funcțională sunt admise numai în măsura în care nu afectează valorile arhitecturale, istorice, urbanistice sau ambientale care au fundamentat protejarea imobilului.

Lucrările de extindere, anexe și construcții noi în zone protejate sunt admise numai dacă respectă caracterul istoric și morfologic al zonei, nu afectează perspectivele valoroase, relațiile spațiale tradiționale și se integrează armonios în cadrul construit existent.

Se interzice demolarea clădirilor cu valoare arhitecturală, istorică sau urbanistică, modificarea volumetriei caracteristice, eliminarea elementelor arhitecturale valoroase, modificarea formei acoperișurilor tradiționale, utilizarea materialelor incompatibile cu caracterul construcției, amplasarea de elemente publicitare agresive și realizarea unor intervenții care afectează imaginea monumentelor istorice, a zonelor construite protejate, a perspectivelor valoroase sau a peisajului cultural.

În cadrul zonelor construite protejate și al zonelor de protecție ale monumentelor istorice, construcțiile noi, extinderile și amenajările exterioare vor respecta caracteristicile morfologice ale țesutului construit, regimul de înălțime predominant, aliniamentele existente, tipologia parcelarului, materialele și cromatica specifică zonei, astfel încât să contribuie la conservarea și valorificarea patrimoniului construit și a peisajului cultural local.

Se interzice realizarea de noi construcții pe parcelele monumentelor istorice, cu excepția celor realizate în scopul conservării și/sau punerii în valoare.

Situri arheologice:

Siturile arheologice clasate în Lista Patrimoniului UNESCO, în Lista Monumentelor Istorice, siturile arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național și siturile arheologice reperate denumite în continuare Zone protejate care cuprind patrimoniu arheologic (în continuare ZPCPA) necesită protecție în conformitate cu prevederile Legii 422/2001, republicată, a O.G. 43/2000 republicată și a prezentului regulament.

Lista situri arheologice identificate pe UAT Zlatna - ZPCPA :

Obiectiv 1: **Dealul Roatei – Incăești - Aşezarea civilă și exploatarea minieră – propunere înscriere în RAN**

Obiectiv 2: **Feneș – Biserica ortodoxă cu hramul *Naşterea Maicii Domnului/Sf. Nicolae*** cod LMI: AB-II-m-A 000218 - **propunere înscriere în RAN**

Obiectiv 3: Galați – Aşezarea Coţofeni de la Galaţi (Alba) - *Bulbuci* *Cod RAN*: 2014.01; cod LMI: AB-I-s-B-00037

Obiectiv 4: Galați-*Dâmbul Bacului* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 5: Galați-*Gruiețe* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 6: **Izvorul Ampoiului-*Dumbrava* - propunere înscriere în RAN**

Obiectiv 7. Pătrângeni-*Cimitirul bisericii ortodoxe* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 8. Pătrângeni/Zlatna-*Ampelum* *Cod RAN*: 2032.01, cod LMI: AB-I-s-B-00055 (Aşezarea Ampelum de la Pătrângeni); 2032.02, AB-I-s-B-00055 (Castrul de la Pătrângeni - Pârâul Ampoiu) **– atât pentru RAN, cât și pentru LMI propunere unificarea celor două înregistrări sub denumirea – Pătrângeni/Zlatna – Ampelum**

Obiectiv 9:.**Pătrângeni-*Muntele Jidovin/ Muntele Jidovu* - propunere înscriere în RAN, ca sit arheologic distrus**

Obiectiv 10. Pirita-*Fața Băii* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 11. Pirita-*Valea Jiboltului* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 12. Runc-*Muntele Vulcoi* *Cod RAN*: -3468.01; - **propunere modificarea localizării sitului, de la Bucium – com. Bucium, la Runc – oraș Zlatna, deoarece cea mai mare parte a sitului se află pe teritoriul acestei localități**

Obiectiv 13. Runc-*Muntele Vulcoi - drumul roman Ampelum–Alburnus Maior* – propunere înscriere în RAN

Obiectiv 14. Trâmpoiele-*Grohașu Mic* *Cod RAN*: 2103.01; Monument UNESCO ID unic 1718-124; Limes sector 2, 2.6 - **propunere înscriere în LMI**

Obiectiv 15. Trâmpoiele-*Valea Trâmpoiele* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 16. Valea Mică-*Șupelniță* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 17. Zlatna-*Dumbrăvița* - **propunere înscriere în RAN**

Obiectiv 18. Zlatna-*Chilia Grui* - **propunere înscriere în RAN**

Obiectiv 19. Zlatna-*Cicera* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 20. Zlatna-*Măgura Dudașului* – propunere înscriere în RAN

Obiectiv 21. Zlatna-*Colțul lui Blaj* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 22. Zlatna-*Făguleț* - propunere înscriere în RAN

Obiectiv 23. Zlatna-*Biserica cu hramul Adormirea Maicii Domnului din Zlatna* *Cod RAN*: 1945.02; cod LMI: AB-II-m-A-00400.

Obiectiv 24. Zlatna - *Breaza* - propunere înscriere în RAN

Situl arheologic de la Limba-*Șesul Orzii* este amplasat greșit în RAN sub denumirea de Dumbrava (UAT Zlatna) – Șesul Orzii (cod 1990.02) – propunere corectarea localizării

Situl arheologic de la Limba-*Bordane* este amplasat greșit în RAN sub denumirea de Dumbrava (UAT Zlatna) – Bordane (cod 1990.03) – propunere corectarea localizării

Reguli generale cu privire la modul de ocupare a terenurilor şi modul de construire

Siturile arheologice clasate în Lista Patrimoniului Mondial, în Lista Monumentelor Istorice, siturile arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național și siturile arheologice reperate sunt adunate de

prezentul studiu sub denumirea de Zone protejate care cuprind patrimoniu arheologic (în continuare ZPCPA) și se bucură de protecție în conformitate cu prevederile Legii 422/2001, republicată, a O.G. 43/2000 republicată și a prezentului regulament.

În zonele delimitate ca ZPCPA, pentru punctele 1-24, emiterea autorizației de construire pentru lucrările de construire, modificare, extindere sau reparare a căilor de comunicaţie, dotărilor tehnico-edilitare (inclusiv cele subterane), excavările, exploatările de cariere, construcţiile de reţele edilitare magistrale, amenajările de îmbunătăţiri funciare, reţelele de telecomunicaţii, amplasarea de antene şi relee de telecomunicaţii, lucrările de cercetare şi prospectare a terenurilor (foraje, excavări) necesare efectuării studiilor geotehnice sau geologice, amplasarea balastierelor sau sondelor, precum şi alte lucrări ce afectează suprafaţa solului în zonele cu patrimoniu arheologic, inclusiv în zona lor de protecţie, indiferent dacă se execută în intravilanul sau extravilanul localităţii şi indiferent de forma de proprietate a terenului, se va face numai pe baza și în conformitate cu avizul prealabil al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor deconcentrate ale acestuia (Direcția pentru Cultură Alba).

Intervenţiile de construire de tipul celor enumerate mai sus, efectuate în suprafețele de teren delimitate ca situri arheologice pentru ZPCPA 14 și ZPCPA 23, vor putea demara numai cu condiția realizării cercetării arheologice preventive şi întocmirea unui raport de specialitate.

Intervenţiile de construire de tipul celor enumerate mai sus, efectuate în suprafețele de teren delimitate ca situri arheologice pentru ZPCPA 1-8, 10-13, 15-22, 24 vor putea demara numai după efectuarea unui diagnostic arheologic (intruziv sau non intruziv, după caz) şi întocmirea unui raport de specialitate.

Diagnosticul arheologic are drept scop determinarea prezenţei sau absenţei materialelor arheologice, a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor din zona afectată de proiect. În cazul descoperirii unor vestigii arheologice, evaluarea de teren va urmări distribuţia lor spaţială, caracterul şi starea lor de conservare, iar concluziile acestui raport, vor fi cuprinse în proiectul tehnic al investiţiei conform Art. 7 din Ordonanţa Guvernului Nr. 43/2000 republicată.

Diagnosticul arheologic va avea rolul de a delimita clar, atât în teren şi pe planurile topografice anexate la documentaţia beneficiarului, toate vestigiile aflate pe întreg perimetrul afectat de obiectivele de investiţie şi de a propune, prin Raportul de diagnostic arheologic, soluţiile tehnice necesare protejării acestora (cercetare arheologică preventivă, supraveghere, continuarea lucrărilor fără condiții etc.).

Costurile necesare lucrărilor de Diagnostic arheologic intră în sarcina beneficiarului lucrărilor de construire.

Intervenţiile de construire de tipul celor enumerate mai sus, efectuate în suprafețele de teren delimitate ca situri arheologice pentru ZPCPA 9 (sit distrus), vor putea demara cu condiția supravegherii arheologice pe întreaga durată a săpăturilor de orice fel şi întocmirea unui raport de specialitate.

Intervenţiile efectuate în zonele de protecție ale siturilor arheologice, determinate de construirea de autostrăzi, drumuri, hale industriale, depozite, exploatări de cariere (deschideri de mine), reţele edilitare magistrale, amenajări de îmbunătăţiri funciare, cartiere cu locuințe colective, construirea de locuințe unifamiliale, anexe gospodărești, repararea căilor de comunicaţie, rețele tehnico-edilitare subterane, lucrările de cercetare şi prospectare a terenurilor (foraje, excavări) necesare efectuării studiilor geotehnice sau geologice etc. vor putea demara cu condiția supravegherii arheologice pe întreaga durată a săpăturilor de orice fel şi întocmirea unui raport de specialitate.

Supravegherea arheologică va avea rolul de a determina prezenţa sau absenţa materialelor arheologice, a structurilor, complexelor, artefactelor sau ecofactelor din zona afectată de proiect. În cazul descoperirii unor vestigii arheologice, se va dispune sistarea temporară a lucrărilor de construire și demararea unor cercetări arheologice preventive.

Costurile aferente supravegherii arheologice intră în sarcina beneficiarului lucrărilor de construire.

În perimetrul ZPCPA cercetările arheologice se efectuează numai pe baza şi în conformitate cu autorizaţia de cercetare emisă de Ministerul Culturii.

Cercetarea arheologică se realizează numai cu personal de specialitate, atestat de Ministerul Culturii şi înregistrat în Registrul arheologilor.

Descoperirile arheologice întâmplătoare, ocazionate de lucrările de construire de tipul celor enumerate mai sus, efectuate în afara zonelor delimitate ca ZPCPA și a zonelor de protecție ale acestora, vor determina sistarea temporară a respectivelor lucrări până la finalizarea cercetărilor arheologice preventive şi obţinerea descărcării de sarcină arheologică a zonei.

Descoperirile arheologice întâmplătoare se anunţă, în termen de cel mult 72 de ore, primarului, serviciului de urbanism sau Direcției pentru Cultură Alba, de către persoana descoperitoare, proprietarul ori titularul dreptului de administrare a terenului în cauză.

Întocmirea Planurilor Urbanistice Zonale, în vederea introducerii în intravilan a suprafeţe de teren care înglobează și situri arheologice sau zone de protecție ale acestora, se va face numai pe baza și în conformitate cu avizul prealabil al Ministerului Culturii, respectiv al serviciilor deconcentrate ale acestuia (Direcția pentru Cultură Alba).

Clădiri cu valoare arhitecturală mare:

Toate clădirile identificate ca fiind cu valoare arhitecturală mare **sunt propuse pentru clasare** în Lista Monumentelor Istorice. Administrația publică locală și Direcția Județeană pentru Cultură vor face demersurile de clasare a acestor obiective. **Orice fel de intervenție asupra acestor clădiri se va face în condiții similare cu cele care se aplică monumentelor istorice** reglementate prin Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, actualizată.

Clădiri cu valoare arhitecturală medie:

Orice fel de intervenţie asupra clădirilor identificate cu valoare arhitecturală medie se va realiza numai pe bază şi în conformitate cu avizul Directiei Judetene pentru Cultura Alba.

Se vor lua măsuri de conştientizare a proprietarilor de faptul că aceste clădiri reprezintă mărturii importante ale autenticităţii şi identităţii locale;

Se va interzice demolarea lor.

Sunt acceptate soluții care urmăresc obținerea confortului contemporan în structurile tradiționale:

- Obținerea unei suprafețe suplimentare prin amenajarea volumului podului;
- Obținerea unei suprafețe utile mai mari prin amenajarea spațiului pivniței;
- Amenajarea grupurilor sanitare în interiorul clădirilor. Se va acorda mare atenție sistemului de izolare, pe cât posibil pe cale naturală;
- Realizarea de mici extinderi care să cuprindă baia, scara de acces în mansardă sau anexe, care astfel vor păstra nealterată compartimentarea originală a casei tradiționale;
- Termoizolarea volumului acoperișului mansardat pentru a obține o eficiență termică optimă;
- Amenajarea de mici extinderi care să contribuie la confortul contemporan, volume subordonate volumelor principale.

Amenajări valoroase :

Pentru amenajarea identificată ca fiind valoroasă din zona centrală a orașului Zlatna se va interzice modificarea destinației de spațiu public amenajat. Pentru aleile pietonale și spațiile publice se vor folosi doar pavaje din piatră naturală; Accesurile pietonale vor fi conformate astfel încât să permită circulaţia persoanelor cu handicap şi care folosesc mijloace specifice de deplasare; Cablurile electrice şi de comunicaţii se vor introduce în subteran, ca şi toate celelalte reţele edilitare; Mobilierul urban și finisajele folosite la spațiile publice vor fi moderne, contemporane;

Orice intervenție care necesită autorizație de construire conform legii în vigoare, asupra imobilelor situate în zona construită protejată, în zonele de protecție a monumentelor arhitectură și a siturilor arheologice, se va face cu obținerea în prealabil a avizului Direcției Pentru Cultură Alba.

Reglementarea eventualelor extinderi ale localităților se recomandă a se realiza mai mult în lungul văilor decât pe pantele dealurilor, pentru a păstra caracteristicile peisajului.

Pentru orașul Zlatna :

Intervenții asupra clădirilor existente :

- aspectul clădirilor va fi subordonat cerinţelor specifice unei diversităţi de funcţiuni, cu condiţia ca acestea să ţină seama de particularităţile zonei, de caracterul general şi de arhitectura clădirilor din vecinătate cu care se află în relaţii de co-vizibilitate;
- se interzice eliminarea decoraţiilor valoroase de pe clădiri (ancadramente, cornişe, brâuri, colonete, pilaştri, etc). Existența lor conferă unicitate și valoare urbanistică.
- se interzice montarea sticlei fumurii sau oglindate. La clădirile publice și la clădirile identificate cu valoare arhitecturală mare și medie se interzice tâmplăria din PVC. Se vor monta tâmplării din lemn sau aluminiu, cu foi din sticlă cu geam termopan, cu proprietăți izolatoare.
- Pentru clădirile identificate cu valoare arhitecturală mare și medie se interzice placarea cu polistiren a fațadelor clădirilor; se vor alege soluţii de termoizolare la interior, care să nu distrugă faţadele;
- se interzic culorile stridente, se permit doar culori discrete
- se interzice utilizarea finisajelor străine mediului istoric, atât la clădiri, cât şi la împrejmuiri- de ex. materiale plastice (PVC, policarbonat, învelitori bituminoase). Se vor interzice finisajele atipice mediului urban istoric- de ex. piatră spartă, lemn cioplit cu motive rustice, placaje ceramice sau cu plăci de aluminu pe fațade;
- se va permite utilizarea pentru învelitori doar a ţiglei ceramice, culoare cărămiziu, negru şi a tablei fălţuite fără strălucire, culoare gri.
- se interzice finisarea diferită a parterului față de nivelele superioare.
- se interzic imitatii stilistice, pastișe arhitecturale, imitații de materiale;
- se interzic elemente parazitare – iesiri din volum;
- panourile publicitare şi reclamele vor face obiectul unei avizări speciale privind amplasamentul, dimensiunile şi forma acestora. Se recomandă ca acestea să se realizeze pe suport transparent sau cu litere independente detașate sau de tip decorativ; în situația necesității dispunerii mai multor reclame pe aceeași clădire, acestea se vor așeza ordonat, pe panouri discrete de aceeași dimensiune, la intrarea în gang, ușă sau poartă. Se interzic copertinele din materiale plastice, cele agresive care acopera părți mari ale fațadelor sau care acoperă ferestrele, cele cu aspect dezordonat, culori stridente.
- orice echipamente (de climatizare, firide de racord/bransament, contoare s.a.m.d.) vor fi montate astfel încât sa nu fie vizibile din spațiul public. Montajul în ganguri de acces sau în curți va fi discret și fără a degrada fondul construit existent prin săparea de nișe în zidării/pavaje valoroase sau înlăturarea de tencuieli/zugrăveli valoroase, în acest sens se va obține avizul DJC Alba;

Pentru clădiri noi:

- arhitectura clădirilor noi va fi de natură contemporană. Se interzice imitarea stilurilor istorice.
- se interzic culorile stridente, se permit doar culori discrete conform paletarului de culori anexat prezentei documentații;
- se interzice utilizarea la finisaje a materialelor plastice (PVC, policarbonat, învelitori bituminoase, materiale de slabă calitate);
- se va permite utilizarea pentru învelitori doar a ţiglei ceramice, culoare cărămiziu, negru, gri şi a tablei fălţuite fără strălucire, culoare gri sau acoperiș terasă.

Pentru localitățile rurale :

Amplasarea construcțiilor pe lot trebuie să respecte coerența de ansamblu în care se integrează și se va face conform specificului localităţii, în funcţie de accesibilitate, panta terenului, orientare, însorire, curenţi de aer, prezenţa unui curs de apă, alinieri, fronturi, retrageri de la stradă/uliţă, număr de clădiri amplasate pe lot şi distanţele dintre acestea (ierarhizare).

Prevederi generale privind construcțiile noi:

→ Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp ADC) – adecvate pentru funcțiuni precum: locuințe individuale, cabinete medicale, puncte farmaceutice, ateliere meșteșugărești sau de producție de mici dimensiuni, centre comunitare cu rol social, agropensiuni;
→ Construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp ADC) – adecvate pentru funcțiuni de tipul: locuințe individuale, funcțiuni educaționale (creșe, grădinițe, afterschool, etc.), servicii, birouri, administrație, ateliere mecanice, hale de producție, ateliere meșteșugărești și de producție de dimensiuni medii;
→ Construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp ADC) de tip monovolum – realizate în sistem pavilionar sau ca monovolum descompus, adecvate pentru funcțiuni precum: servicii, hale etc. sau realizate sub formă de ansambluri de dimensiuni mari, adecvate pentru funcțiuni de tipul: educațional (școli, săli de sport), producție, activități meșteșugărești, depozitare, clădiri zootehnice, vinării etc.

Volumele vor fi simple, iar acoperișurile se vor realiza în oricare din variantele existente deja în arhitectura tradițională locală (două ape, patru ape). Este interzisă folosirea elementelor agresive (unghiuri ascuțite sau elemente curbe – atât în plan cât și pentru acoperiș, goluri, fațade. Pentru proporțiile construcției se vor avea în vedere rapoartele tradiționale.

Elementele definitorii pentru arhitectura tradițională sunt: acoperișul în patru ape și târnațul.

Se interzice demolarea clădirilor istorice (identificate cu valoare arhitecturală), cu excepția cazurilor în care din cauza stării avansate de degradare se află în pericol de prăbușire.

În cazul intervențiilor asupra construcțiilor existente, acestea se vor realiza cu respectarea specificului local, dar cu aducerea lor la standarde actuale.

Amplasarea în cadrul asezarii:

Amplasarea construcțiilor noi în cadrul așezarii va ține cont de accesibilitate, suprafața de teren necesara funcțiunii respective.

Amplasarea constructiilor pe lot se va face cu pastrarea organizarii si ierarhizarii specifice pe parcela a constructiilor, asigurându-se coerenta ansamblului și integrarea volumelor în imaginea generala perceputa la nivelul strazii.

Gabaritul construcțiilor nu îl va depași pe cel caracteristic localității.

Daca din necesitați funcționale este necesara o suprafața construita mai mare, se va cauta, pe cât posibil, o rezolvare în sistem pavilionar.

Constructiile noi nu trebuie sa se evidentieze ca elemente dominante vizibile din drum sau din diverse puncte de perspectiva si belvedere cunoscute la nivel local.

Regulile de amplasare vor avea la baza reglementarile P.U.G., Codul Civil, legislația și normativele în vigoare la data întocmirii proiectului, privitoare la distanța minima dintre construcții, însorire, siguranța și stabilitate, siguranța la foc.

P.O.T. maxim și C.U.T. maxim vor fi cele stabilite prin documentațiile de urbanism;

- Se recomanda ca P.O.T. și C.U.T. sa fie calculate relativ la suprafața ograzii și nu a ograzii+gradinii;
- Pentru terenurile rezultate în urma dezmembrarii/ alipirii, P.O.T. și C.U.T. se vor calcula raportat la suprafața terenului inițial, din planul parcelar istoric și relativ la terenul aferent doar ograzii, nu la cel împreuna cu gradină.

Regimul de înaltime

A. Construcții noi cu gabarit mic- locuințe individuale (ADC< 120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (ADC= 120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (ADC> 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

Regimul maxim de înalțime va fi: D/S+P, D/S+P+M, P+M /1E, P.

Fața de cota terenului în cel mai jos punct, înalțimea maxima la streașina va fi:

* 6.5 m- în cazul caselor cu demisol și parter;
* 4 m- în cazul caselor cu parter;
* 5,5 m în cazul caselor cu parter și mansarda.

În mansarda se va putea amenaja un nivel, în funcție de înalțimea șarpantei.

B. Construcții noi cu gabarit mare – locuințe individuale (ADC>250 mp) de tip monovolum (nu sunt incurajate)

- Regimul maxim de înălțime = D + P, P,D/S + P + M; P+1E, P+1E+M, maxim P+2E
- Înălțime maxima la streașina = 9,5 m;
- Înălțime maxima la coama = 13 m (în cazul învelitorilor cu panta de max.55°) ;
- Pentru toate categoriile de cladiri, nivelurile se definesc astfel:
- S= Subsol: nivelul construit al cladirii având pardoseala situata sub nivelul terenului înconjurator cu mai mult de jumatate din înaltimea libera;
- D= Demisol: nivelul construit al cladirii inclus în panta terenului, având pardoseala situata sub nivelul terenului cu mai puțin de jumatate din înalțimea libera. Cota minima a terenului va permite accesul direct din exterior în demisol, fara intermediul treptelor;
- P= Parter: nivelul principal al cladirii accesibil de la nivelul terenului direct sau printr-un calup de maxim 5 trepte;
- E= Etaj: nivel intermediar al cladirii accesibil printr-o casă de scară;
- M= Mansarda: spatiul functional încadrat integral în volumul acoperisului. Streasina cladirii se va gasi la nivelul planseului ultimului etaj.
- În cazul șarpantelor tradiționale înalte se permite amenajarea unui nivel de mansarda pe întreaga înalțime a șarpantei. În cazul constructiilor existente este permisa amenajarea spatiilor în volumul sarpantei existente, fara supraînaltare.

Alte reglementări/recomandări:

Se va interzice demolarea clădirilor cu arhitectură tradițională (case și șuri), cu excepția situațiilor când există pericol de prăbușire sau de siguranță.

Se va urmări păstrarea anexelor gospodărești pe parcele, reabilitarea și integrarea lor în circuitul funcțional al gospodăriei moderne

În cazul construcțiilor noi, trebuie să se țină cont de aliniamentul existent și se recomandă conformarea volumetrică a clădirilor din vecinătate, păstrându-se imaginea locală nealterată

Se recomandă ca fațadele noilor clădiri să fie concepute conform specificului local, fără a ieși din scara clădirilor învecinate

Se interzice amplasarea unor construcții masive care să concure cu silueta tradițională a satului.

Pentru învelitoare, se interzice utilizarea materialelor bituminoase de orice fel, a tablei de cupru, a oricăror materiale cu strălucire sau a țiglelor ceramice colorate

Recomandăm ca sistemele de captare a energiei solare să nu fie amplasate pe acoperișurile clădirilor, ci să se caute modalități de amplasare a acestora în curtea din spatele casei, eventual într-o poziție care să nu fie vizibilă din stradă.

Pentru finisarea clădirilor se recomandă zugrăvirea clădirilor în culori specifice locale (ex.: alb, verde, tonuri de bej, ocru). Se interzic finisajele în culori stridente, saturate. Se interzice placarea pereților cu șindrilă, parchet lamelar, plăci OSB, PVC, tablă sau piatră dispusă cu rosturi mari, neregulat.

Se recomandă păstrarea și reabilitarea detaliilor decorative originale prezente pe fațade.

Se va interzice amenajarea de scări exterioare pe contur circular sau alte alcătuiri care nu aparțin tradiției locale.

În cazul în care se intervine asupra unei clădiri care deține încă tâmplării tradiționale, acestea vor fi reabilitate în forma originală, iar dacă sunt necesare completări/înlocuiri se vor folosi aceleași materiale ca cele originale. Se recomandă reabilitarea ferestrelor în două rânduri și înlocuirea sticlei transparente vechi cu sticlă transparentă nouă. Se interzic geamuri oglindate, fumurii.

Se recomandă reabilitarea târnațului în forma originală și cu coloritul original, elementele de lemn care nu pot fi recuperate se recomandă a fi înlocuite

Se va interzice închiderea târnațului clădirilor din fondul de arhitectură vernaculară cu pereți, cu marchize din sticlă sau cu orice alte materiale

Se va interzice utilizarea oricărui tip de termoizolație exterioară, în cazul reabilitării construcțiilor tradiționale

Nu se vor realiza placări cu piatră spartă sau cu elemente de lemn care să dea un aspect „rustic”. Conceptul de „rustic” este diferit de conceptul de „tradițional”.

Nu se vor folosi: geam bombat, geam reflectorizant, geam oglindă. În mod excepțional și justificat, atunci când contextul și funcția o impun, se pot folosi și alte tipuri de prelucrări/acoperiri ale sticlei (de exemplu: folii speciale necesare măsurilor antiefracție sau antivandalism)

În cazul gardurilor, se interzice folosirea materialelor nespecifice zonei: fier forjat, tablă inox, materiale plastice opace, semitransparente sau transparente și a oricăror elemente colorate țipător, cu forme agresive

Totodată, se va interzice importul de forme, materiale și culori străine, a gardurilor copiate după modele urbane, cu forme complicate.

Mobilierul exterior se recomandă a fi realizat din materiale naturale locale astfel încât să se integreze și să dea valoare amenajărilor exterioare. Sunt interzise folosirea materialelor neadecvate: inox, plastic

Recomandări pentru spațiul public și amenajarea estetică a localității

Se recomandă valorificarea și prezervarea peisajului rural specific așezării prin punctele de percepție panoramică ale peisajului, care redau o imagine complexă, de ansamblu, a tuturor caracteristice din teritoriu.

Se recomandă ca amenajările aferente spațiului public să fie realizate tradițional, cu materiale și tehnologii locale cât mai simple. Pentru realizarea unui profil mai complex se poate folosi vegetația plantată pe marginea carosabilului, lângă rigole. Spațiul public rural trebuie să-și păstreze autenticitatea, să conserve austeritatea, simplitatea și fluiditatea. Se vor interzice placările cu piatră spartă sau cu elemente de lemn care să dea un aspect „rustic”.

Prevederile RLU trebuie să specifice faptul că lemnul va fi utilizat în realizarea elementelor de mobilier urban și nu materiale plastice colorate strident, că se vor planta specii de arbori caracteristici.

Se recomandă construirea împrejmuirilor din lemn. Paleta cromatică folosită va fi una cât mai naturală, în corelare cu ansamblul cromatic folosit pentru construcțiile din gospodărie. Se vor evita gardurile prea înalte sau opace, care blochează vizibilitatea înspre și dinspre stradă.

ANEXE :

0.1. Fisa localitate
0.2. Fise monumente
0.3. Fise cladiri valoroase
1. Zone istorice de referinta
2. Zone protejate
3. Tipuri de peisaj
4. Evoluția urbanistică

LISTA FIGURILOR :

Fig. 1 - Orașul Zlatna - vedere aeriană. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/ 3
Fig. 2 – Zlatna în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă (detaliu – cu localitatea Zalathna Opp actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 33
Fig. 3 – Zlatna 1806-1869 – a II-a campanie militară austriacă (detaliu cu localitatea Zalathna actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/secondsurvey/ 34
Fig. 4 - Zlatna la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă (detaliu cu localitatea Zalatna – actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/ 35
Fig. 5 - 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Zlatna (jos detaliu cu localitatea Zlatna). Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10 36
Fig. 6 - 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Zlatna (detaliu cu localitatea Zlatna) 37
Fig. 7 - 1942 – hărţi militare sovietice sc. 1:50.000 (detaliu cu localitatea Zlatna) 37
Fig. 8 - Zlatna la momentul actual. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.11409646,23.22513063,417.83509069a,4583.87758469d,35y,-

4.45178686h,0.97525239t,0r/data=CiwiJgokCZedtcJlezRAEZWdtcJlezTAGXICEOUINEdAIdU97zSz20vAQgIIAToDCgEwSg0I 38
Fig. 9 - Feneș în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 38
Fig. 10 -Feneș la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă (detaliu cu localitatea Zalatna – actual Zlatna) sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/ 39
Fig. 11 – Feneș 1924 – Plan director de tragere. Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10 39
Fig. 12 - Localitatea Feneș astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.10567364,23.29322516,389.7247044a, ... 40
Fig. 13 - Pătrângeni în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 40
Fig. 14 – Pătrângeni la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000 41
Fig. 15 -Pătrângeni. 1924 – Plan director de tragere. Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10 41
Fig. 16 - Galați în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 42
Fig. 17 – Galați la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000 43
Fig. 18 -1924 – Plan director de tragere. Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10 43
Fig. 19 – Galați astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.09021791,23.26278886,376.32212898a,1403.51943652d,57.34537096y,19.40167146h,0.42430304t,0r/data=CiwiJgokCZedtcJlezRAEZWdtcJlezTAGXICEOUINEdAIdU97zSz20vAQ 44
Fig. 20 - Valea Mică în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 44
Fig. 21 - Valea Mică la 1869-1887 – a III-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/ 45
Fig. 22 - Valea Mică - 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Sursa: https://www.geo-spatial.orgLa /harti/#/viewer/openlayers/10 45
Fig. 23 - Valea Mică astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.07549173,23.28619229,456.42711135a,2036.53166012d,57.34537096y,19.40663979h,0.42434518t,360r/data=CiwiJgokCZedtcJlezRAEZWdtcJlezTAGXICEOUINEdAIdU97zSz20v 46
Fig. 24 - Vâltori în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 46
Fig. 25 – Vâltori la 1924 – Plan director de tragere harta 2762 – Sursa: https://www.geo-spatial.org/harti/#/viewer/openlayers/10 47
Fig. 26 - Vâltori astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.13628416,23.22741625,669.10234748a,2988.40358803d,57.34537096y,19.38049328h,0.42440855t,360r/data=CiwiJgokCZedtcJlezRAEZW 47
Fig. 27 – Trâmpoiele în perioada 1769-1773. Prima campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/browse/country/firstsurvey/ 48
Fig. 28 -Trâmpoiele. la 1869-1887 – a II-a campanie militară austriacă. Sursa: https://maps.arcanum.com/en/map/thirdsurvey25000/ 48
Fig. 29 - Trâmpoiele astăzi. Sursa: https://earth.google.com/web/search/Zlatna/@46.14621762,23.15604806 49
Fig. 30 - Localitățile Pârâul Gruiului, Izvorul Ampoiului, Botești, Dobrot, Budeni, Runc, Ruși astăzi. 49
Fig. 31 – Evoluția tramei stradale Zlatna 51

Fig. 32 - Evoluția tramei stradale Feneș 52
Fig. 33 - Evoluția tramei stradale Pătrângeni 52
Fig. 34 - Evoluția tramei stradale Valea Mică 52
Fig. 35 - Evoluția tramei stradale Vâltori 53
Fig. 36 - Evoluția tramei stradale Trâmpoiele 53
Fig. 37 - Evoluția tramei stradale Galați 53
Fig. 38 - Analiza parcelarului în orașul Zlatna 54
Fig. 39 - Analiza parcelarului în Feneș și Galați 55
Fig. 40 - Analiza parcelarului în Galați, Valea Mică, Pătrângeni 55
Fig. 41 - Analiza parcelarului Trâmpoiele și Izvorul Ampoiului 56
Fig. 42 – Zone etnogeografice din județul Alba. Sursa: PATJ Alba.=â 57
Fig. 43 - Case tradiționale din satele aparținătoare orașului Zlatna 61
Fig. 44 - Clădiri din perioada comunistă din localitățile orașului Zlatna 62
Fig. 45 - Clădiri din perioada comunistă din localitățile aparținătoare orașului Zlatna 66
Fig. 46 - Biserica Nașterii Maicii Domnului - Feneș 68
Fig. 47 Biserica Sf. Nicolae şi Naşterea Maici Domnului Zlatna 69
Fig. 48 - Biserica Adormirea Maicii Domnului - Zlatna 70
Fig. 56 - Casa Fărcășan și clădirea alăturată Zlatna 70
Fig. 49 - Casa de cultură Zlatna. Sursa: https://www.facebook.com/photo/?fbid=139275545485134&set=a.139275532151802 71
Fig. 50 - Liceul „Corneliu Medrea" Zlatna. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/liceulcorneliu-medrea-zlatna/ 72
Fig. 51 - Spitalul Zlatna. Sursa proprie 72
Fig. 52 - Biserica catolică Zlatna 73
Fig. 53 - Biserica reformată Zlatna 73
Fig. 54 - Clădirea ANAF și Casa Wilhelm Zlatna 74
Fig. 55 - Școala montanistică 74
Fig. 57 - Casa Albini Zlatna 75
Fig. 58 - Școala confesională Zlatna 75
Fig. 59 - Cimitirul evreiesc Zlatna 76
Fig. 60 - Castelul de la Izvorul Ampoiului. 76
Fig. 61 - Biserica Trâmpoilele. 77
Fig. 62 - Biserica Vâltori 77
Fig. 63 - Biserica Pătrângeni 78
Fig. 64 - Biserica Valea Mică 78
Fig. 65 – Monumentul eroilor Zlatna 88
Fig. 66 - Troiță în memoria lui Horea, Cloșca și Crișan 89
Fig. 67 - Bustul lui Avram Iancu 89
Fig. 68 - Bustul lui Petru Dobra 90
Fig. 69 - Bustul lui Decebal 90
Fig. 70 - Diorama Zlatna 90
Fig. 71 - Monument funerar fam. Albini 91
Fig. 72 – Monument comemorativ din curtea Bisericii Reformate Zlatna 91
Fig. 73 - Zona centrală a orașului 92
Fig. 74 - Parte din zona centrală a orașului 92
Fig. 75 - Delimitarea amenajării urbane valoroase din zona centrală a orașului Zlatna 93
Fig. 76 – Secvență de viață urbană din orașul Zlatna 93
Fig. 77 – Încadrarea în macrounitățile de peisaj. Sursa: extras PATJ Alba 94
Fig. 78 - Fișa unității de peisaj. Sursa: PATJ Alba 95
Fig. 79 - Peisaj natural din orașul Zlatna, vedere de pe platoul Dumbrava către vest 95
Fig. 80 - Peisaj montan din orașul Zlatna, vedere dinspre platoul Dumbrava către est 96

Fig. 81 - Calcarele de la Valea Mică. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/rezervatia-naturala-calcarele-de-la-valea-mica/ 96
Fig. 82 - Piatra Bulbuci. Sursa: https://www.facebook.com/photo/?fbid=10221110367134484&set=a.1034048617141 97
Fig. 83 - Calcarele de la Valea Mică. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/ 98
Fig. 84 - Peisaj antropic - localitatea Zlatna, vedere de pe prima terasă a dealului Dudăului 98
Fig. 85 - Imagine aeriană orașul Zlatna. Sursa: https://primaria-zlatna.ro/ 99
Fig. 86 - Localizarea arborilor din zona centrală a orașului Zlatna. Sursa: Registrul spațiilor verzi Zlatna 99
Fig. 87 - Imagini din localitățile rurale ale orașului Zlatna 101
Fig. 88 - Silueta orașului Zlatna 102
Fig. 89 - Tipuri de peisaj în orașul Zlatna. Sursa: prelucrare autori 104
Fig. 90 – Zone istorice de referință 110
Fig. 91 - Zonă construită protejată propusă 114
Fig. 92 – Zona de protecție propusă pentru monumentele istorice din zona centrală a orașului Zlatna (în interiorul x 115
Fig. 93 - Zonă de protecție propusă pentru Biserica monument istoric din Feneș 115

FIŞA DE LOCALITATE
ORAȘUL ZLATNA

1. IDENTIFICARE ŞI AMPLASAMENT

1.1. DENUMIREA DE ÎNSCRIERE : ORAȘUL ZLATNA

1.1.1. DENUMIREA ANTERIOARĂ: *Ampelum, Auraria minor*

1.2. CATEGORIA FUNCŢIONALĂ- FUNCŢIUNEA CARACTERISTICĂ

1.2.1. CATEGORIA FUNCŢIONALĂ DE ARHITECTURĂ - urbanism, arhitectură

1.3. LOCALIZARE

1.3.1. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ ACTUALĂ

1.3.1.1. STAT - **România - Ro**

1.3.1.2. DIVIZIUNEA ADMINISTRATIVĂ-JUDEŢ- jud. Alba

1.3.1.3. MUNICIPII/ORAŞE: ORAȘ

1.3.1.4. CARTIER/COMUNE: -

1.3.1.5. SATE: Boteşti, Budeni, Dealu Roatei, Dobrot, Dumbrava, Feneş, Galaţi, Izvorul Ampoiului, Pârâu Gruiului, Pătrângeni, Pirita, Podu lui Paul, Runc, Ruşi; Suseni, Trâmpoiele, Valea Mică şi Vâltori

1.3.10. COD POŞTAL: 516100

2. REGIM JURIDIC DE PROTECŢIE

2.1. NIVEL DE INTERES: Național, Regional și local

2.2. NIVELUL DE CLASARE: Național și local

2.2.1 CRITERII (EVALUARE GLOBALĂ)

- **Valoare istorică** – vechi centru roman și medieval de exploatare auriferă; tradiție multiseculară legată de minerit și prelucrarea metalelor prețioase.
- **Valoare culturală și arhitecturală** – patrimoniu construit divers (biserici ortodoxe, greco-catolice, case, clădiri publice).
- **Valoare urbanistică** – localitate cu structură specifică orașelor miniere din Apuseni, nucleu central în jurul vechiului târg.
- **Valoare arheologică** – situri și vestigii romane (exploatări miniere, ruine, necropole)

 Valoare peisagistică și naturală – poziționare pe Valea Ampoiului, cadru natural cu resurse naturale, minerale și forestiere importante.

 Valoare simbolică și identitară – Zlatna este considerată unul dintre vechile „orașe de aur" ale Transilvaniei, având un rol marcant în memoria colectivă și în istoria economică a regiunii.

3. DATARE / ISTORIC:

Prima atestare documentară sub denumirea de **Ampelum** datează din anul **158 d.Hr.,** de pe vremea împăratului roman Antoninus Pius. În timpul lui Septimius Severus, **193-211**, oraşul Ampelum a fost **ridicat la rangul de municipium** şi a devenit cel mai important centru din Munţii Apuseni, fiind păzit de un detaşament al Legiunii a XIII-a Gemina. Urmele materiale descoperite pe teritoriul administrativ al orașului constau din inscriptii în latină, statui, monezi și ceramică.

După părăsirea Daciei de către romani, rămâne un important centru de continuitate şi formare a poporului şi limbii române şi primeşte toponimicul Zlatna, după bogăţia lui în aur. Oraşul Zlatna este numit "**Poarta de intrare în Țara de Piatră**" (Munţii Apuseni).

În **Evul Mediu** este amintit, la **1201**, sub denumirea de "**Ţara Abrudului şi Zlatnei**", zonă care în secolul al XIII-lea este donată de regii Ungariei capitlului bisericii romano-catolice din Alba-Iulia.

În **1357** aşezarea avea rangul de "**târg",** în care minerii obţin o serie de privilegii din partea regilor, confirmate între anii **1317-1557.** Populaţia, în majoritate românească, în 1365 avea jude pe cneazul Nicolaie, fiul lui Cîndea. Locuitorii încearcă să scape de sub dominaţia capitlului din Alba-Iulia prin mişcări populare ca cele din 1424 şi 1428. Zlatna nu reuşeşte însă să devină oraş liber şi plăteşte un impozit de 60 de florini aur şi urbură din metale nobile.

În anii **1619-1620**, Gabriel Bethlen, principe al Transilvaniei, a colonizat la Zlatna câteva sute de mineri germani şi slovaci.

Călătorii străini din **sec. XVI-XVII**, ca Geovannandrea Gromo, L'Escalopier și Reichersdorfer vorbesc despre munca grea şi plină de riscuri a minerilor români în minele de aur. Poetul Martin Opitz îi dedică orașului poemul "Zlatna" în 1622, impresionat de frumuseţea locurilor, a portului și a dansului popular, considerându-le mărturii ale originii romane a locuitorilor.

La mijlocul sec. XVII-lea, Zlatna devine centrul domeniului aurifer al Muntilor Apuseni, statut pe care il va detine până in anul 1848.

Începând cu anul **1748** se construiesc topitorii şi şteampuri puse în funcţiune de forţa motrice a apei. Zlatna devine centru industrial important prin topitoriile sale, dintre care cea construită în 1850 va funcţiona până în sec. al XX-lea. **Aici s-a utilizat pentru prima oară în Transilvania maşina cu aburi**. În sec. **XVIII–XIX** regiunea a fost frământată de puternice mişcări sociale şi naţionale.

Locuitorii Zlatnei au susţinut în anii **1757 şi 1761** mişcarea lui Sofronie şi au simpatizat cu răscoala ţăranilor condusă de Horea, Cloşca şi Crişan.

În anul **1771** la Zlatna funcţiona o "şcoală montanistică" ce pregătea specialişti pentru minerit. Începând cu anul 1790 la Zlatna a funcţionat o şcoală importantă numită "Gimnaziu umanistic", transformată apoi în "Gimnaziu crăiesc", unde au studiat şi s-au format importante personalităţi culturale şi politice din Munţii Apuseni, printre care Alexandru Sterca-Șulutiu, George Anghel, Dimitrie Moldovan, Petru Ioanete, Petru Dobra, Iosif Sterca-Șulutiu și **Avram Iancu**. Vasile Pop a fost medic în Zlatna între anii 1830-1844, timp în care a întreţinut legături cu Gheorghe Bariţiu şi Timotei Cipariu în vederea editării *Gazetei de Transilvania* și a *Foii pentru minte, inimă şi literatură*.

Datorită avocatului Petru Dobra, Zlatna a devenit un puternic centru al Revoluţiei de la **1848**. Împreună cu Ioan Buteanu și Simion Balint, Petru Dobra organizează la Zlatna, la **9 aprilie 1848,** prima întrunire a intelectualilor din Muntii Apuseni, în care s-au pus bazele organizării Revoluţiei româneşti de la 1848 din această zonă. În 3/15 mai 1848 Petru Dobra s-a aflat în fruntea românilor de pe valea Ampoiului, la Marea Adunare de la Blaj, unde a fost ales membru în delegaţia ce urma să ducă la Viena *Proclamația* naţiunii române. Ca prefect al unei legiuni româneşti, cu sediul în Zlatna, Petru Dobra a reuşit să dezarmeze gărzile nobiliare maghiare de pe valea Ampoiului, fiind unul dintre cei mai apropiaţi colaboratori ai lui Avram Iancu. În această calitate a organizat, în 19-20 ianuarie **1849**, la Zlatna, consfătuirea cu reprezentanţii revoluţiei din Ţara Românească şi Transilvania, printre care se aflau Alexandru Golescu, Ion Ionescu de la Brad, Avram Iancu, Ion Buteanu și Simion Balint. Discuţiile s-au concentrat asupra unor probleme fundamentale privind unirea forţelor revoluţionare româneşti şi trimiterea de reprezentanţi în străinătate, care să facă cunoscute opiniei publice internaţionale, idealurile revoluţiei naţionale. Din primăvara anului 1849 Petru Dobra acţionează cu legiunea sa în zona Abrudului, iar Zlatna urmează să fie apărată de legiunea lui Axente Sever, care susţine lupte în 16-17 aprilie 1849. În aceste bătălii Zlatna a fost incendiată de trupele lui Kemeny, atunci au ars şi vechile topitorii de aur.

În a **doua jumătate a secolului al XIX-lea**, oraşul continuă să se dezvolte din punct de vedere industrial. Între **1893-1895** se construieşte drumul în serpentine Zlatna-Almaşu Mare, finanţat de **Lukacs Bella**, un fiu al oraşului. În luna septembrie a anului 1895 a fost dată în folosinţă linia îngustă Alba-Iulia-

Zlatna, cunoscută sub denumirea de “Mocăniţa”, pentru că traseul acesteia şerpuia prin satele mocăneşti de pe Valea Ampoiului.

La începutul **sec. al XX-lea** se înfiinţează o *Şcoală de Artă şi Meserii* unde studiază şi îşi începe activitatea sculptorul **Cornel Medrea**.

Peste 1500 de români din Zlatna şi satele aparţinătoare au luat parte la actul Unirii din **1918** de la Alba-Iulia. Din acelaşi an Uzinele din Zlatna au fost preluate de statul român şi funcţionau cu două secţii: metalurgică şi chimică. Din aceste uzine s-au obţinut importante cantităţi de aur şi argint în perioada interbelică. După anul 1930 numărul salariaţilor se apropia de 300.

În anii **celui de-al Doilea Război Mondial**, ziarul local *Detunata* ia atitudine împotriva Dictatului de la Viena, prin care România a cedat Ardealul de Nord.

În **anii postbelici** Zlatna cunoaște o evoluţie industrială în care, din nefericire, sunt neglijate problemele de mediu. Prin extinderea uzinelor apar noi secţii: de sulfaţi, acid sulfuric, pulbere de aluminiu. Cu toate că localitatea s-a dezvoltat din punct de vedere industrial, decenii la rând în secolul trecut a avut statut de aşezare rurală. **Localitatea Zlatna a devenit oraş la 17 februarie 1968. După reorganizarea administrativ-teritorială din 1968, Zlatna a incorporat fostele comune Feneş şi Izvorul–Ampoiului.**

La începutul anilor **1970**, cea mai importantă investiție consta în instalarea și dotarea Uzinei în care se fabrica pulberea de aluminiu. Capacitatea noii secții a Uzinei Zlatna era de 669 de tone pe an. După această investiție, a urmat construirea unei fabrici noi de acid sulfuric cu o capacitate de 50000 de tone pe an.

Zlatna era prezentată oficial în anul **1971** astfel: "Orașul Zlatna avea la 1 ianuarie 1971 o populație de 10327 de locuitori, dintre care 5283 bărbați și 5044 femei".

În anul **1978** este înființat Muzeul din Zlatna, care deține colecții arheologice și etnografice legate de meșteșugul minerităului aurifier în anticul Ampelum. Tot în anul 1978 au fost descoperite topoare de piatră în satul Galați.

Între anii **1983-1986** a fost construită noua gară (pentru cale ferată-1435 mm) din Zlatna, de către Regionala de Căi Ferate Brașov-C.C.F.-A.C.M. Brașov-Brigada Complexă Târgu Mureș - 1985, după proiectele elaborate cu ocazia normalizării căii ferate Alba-Iulia-Zlatna de către I.P.C.F. București-Secția L.S.S.T., condusă de ing. Tiberiu Popescu. Inaugurarea a avut loc în data de 23 august 1986.

Ca urmare a amplăsării unor conducte de apă industrială în două puncte diferite, dar nu prea departe unul de altul, două obiecte antice de metal, un cosor dacic și un pumnal, au fost găsite în vatra orașului Zlatna, în fosta albie a râului Ampoi, în anul 1986.

După Revoluția din anul **1989** a început un proces rapid de **transformare postindustrială**, astfel că, ansamblurile industriale au rămas doar niște peisaje, platformele industriale, precum și numeroase unități economice mijlocii și mici fiind abandonate (ex.: Combinatul metalurgic *Ampelum* din Zlatna).

Evoluţia localităţii după 1990

Pană in 1990 Zlatna era unul din piloni industrie extractive, prelucrătoare şi chimice al industriei comuniste, cu o dezvoltare continua, insă in detrimentul factorilor de mediu.

In Uzina de preparare a minereurilor neferoase de la Zlatna se produceau concentrate aurifere, de plumb, zinc si pirita flotanta. O parte din aceste concentrate erau valorificate ulterior prin intermediul unor unităţi economice situate in afara spaţiului local, altă parte fiind prelucrate şi la fosta interprindere metalo-chimică. Deşi zona mai adăposteşte importante rezerve de minereuri aurifere, unitatea extractiva de la Zlatna si-a inchis porţile din cauza nerentabilităţii exploatării şi a incapacităţii de a se inscrie in parametrii normali de poluare. Aceeaşi soarta a avut-o si SC Ampelum SA Zlatna, a cărei istorie se intinde pe parcursul unui sfert de mileniu, cu toate că in anul 1986 a inceput construirea unei noi uzine de prelucrare in care cuprul cu o puritate deosebit de ridicată (99.99%), se obţinea pe cale electrolitică. Pană la darea in folosinţă a noii investiţii, la Zlatna se obţineau: cupru negru de convertizor; acid sulfuric; sulfat de fier; sulfat de cupru şi sulfat de magneziu.

După 1990, odată cu descentralizarea sistemului economic naţional, intreprinderea metalurgică de metale neferoase Zlatna se transformă in societate comercială, sub denumirea de S.C. AMPELUM S.A, dar inflaţia, creşterea preţurilor la energie electrică şi gaz metan, carburanţi, utilităţi piese de schimb etc., alături de modul centralizat de stabilire a preţurilor pentru produsul finit şi necesitatea aplicări noii legislaţii de mediu a indus grave blocaje financiare şi limitarea rentabilităţii activităţii economice. Sistarea investiţiilor la uzina nouă, dar mai ales procesul continuu de degradare a investiţiilor deja făcute şi decăderea economică generală au dus spre un final previzibil.

Declinul industriei extractive şi a celei prelucrătoare mai ales după 1995, in condiţiile neasigurării parametrilor de funcţionare in concordanţă cu politicile de mediu promovate a dus la restrangerea activităţii şi la concedieri colective (in anii 1997 şi 1999). Neputând face faţă schimbărilor economice dramatice din această perioadă, dar mai ales reglementărilor de protecţie a mediului tot mai drastice, resimţite in special după inceperea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană, aceste unităţi au devenit falimentare, fapt ce a dus la inchiderea uzinei de cupru şi a exploatărilor miniere din zonă in anul 2004.

După anul 2004 implicarea administrației publice locale în dezvoltarea orașului a adus beneficii financiare semnificative, fiind implementate proiecte deosebit de importante pentru oraș, precum:

- realizarea sistemului de canalizare menajeră şi pluvială şi a unei staţii de epurare aferentă oraşului Zlatna
- imbunătăţirea și extinderea sistemului de alimentare cu apă potabilă
- modernizări de străzi
- iluminat public
- lucrări de apărare maluri împotriva inundațiilor
- consolidarea versanţilor prin regularizarea sistemului torrential, pentru impiedicarea formarii ravenelor
- reabilitări și modernizări de clădiri publice
- amenajări de spații veri publice
- sistem de management al deșeurilor și înființare centru de colectare deșeuri
- ecologizarea şi inlăturarea efectelor poluării in zone industriale dezafectate

4. DESCRIERE

4.1. Descriere zonă şi unitatea teritorial-administrativă / Descrierea spaţiului natural:

Zlatna este un oraș situat în județul Alba care are în structura **administrativă un centru urban – oraşul Zlatna şi un număr de 18 sate subordonate administrativ**: Boteşti, Budeni, Dealu Roatei, Dobrot, Dumbrava, Feneş, Galaţi, Izvorul Ampoiului, Pârâu Gruiului, Pătrângeni, Pirita, Podu lui Paul, Runc, Ruşi; Suseni, Trâmpoiele, Valea Mică şi Vâltori. Este a patra-a localitate urbană din județul Alba după numărul de locuitori.

Orașul est străbătut de **drumul național DN 74, fiind situat la 37 km față de municipiul Alba Iulia şi la 35 km faţă de orașul Abrud**. Zlatna este punct terminal pentru drumul județean DJ 705, care face legătura cu judeţul Hunedoara prin Almaş şi Geoagiu. Zlatna are legătură cu Alba Iulia şi pe calea ferată Alba Iulia – Zlatna.

Suprafața administrativă a orașului Zlatna este de 26683 ha (266.83 kmp) .

Orașul Zlatna se află în zona metropolitană și în zona funcțională a municipiului Alba Iulia.

Relieful întâlnit pe teritoriul UAT Zlatna poate fi grupat în două categorii, cel reprezentat de zona montană și cel reprezentat de zona depresionară. În privința zonei montane, predominantă în teritoriu, având altitudini cuprinse între 600m și 1400m, principalele culmi muntoase sunt: Vârful Dâmbău (1369m), Vârful Pleşa (1285m), Vârful Măguliţa (1252m), situate în nord-est, Dealul Devii (1226m), Dealul Mlaca (1214m), Dealul Budenilor (1041m), situate în nord, Dealul Măciuca (1014m), Vârful Breaza (1121m), situate în vest,

Dealul Ruşeţilor (1014m), Vârful Rudelor (654m), situate în zona centrală, Dealul Jidovului (952m) și Dealul Bulbucului (872m), situate în zona sud-estică.

Rețeaua hidrografică din orașul Zlatna are o lungime de aproximativ 88 km și este compusă din râul Ampoi și afluenții acestuia. Râul Ampoi este principalul curs de apă care drenează întreaga reţea hidrografică din zonă, izvorând de sub Dealul Mare (Dealul Petriceana-1220m) şi având o lungime de 26 km pe teritoriul administrativ al orașului.

4.2. Sit şi structura; tipul de aşezare şi dezvoltarea localităţii

Localitățile s-au dezvoltat în etape succesive, fiecare pornind de la câte un nucleu central, dezvoltat în jurul câte unei biserici. Pe parcursul anilor 1800 vetrele localităților se dublează și se dezvoltă pe direcția drumurilor principale. Cele mai importante operațiuni urbanistice și arhitecturale au fost realizate în a doua jumătate a secolului XIX şi a secolului XX (anii 60) când au fost realizate majoritatea instituțiilor publice. După anii 90 s-a produs un fenomen de stagnare până prin anii 2000, după care orașul și localitățile aparținătoare s-au dezvoltat datorită investițiilor în domeniul infrastructurii. Investițiile au constat în: infrastructura tehnico-edilitară, modernizări de străzi și clădiri publice, ecologizarea terenurilor afectate de activitățile industriale, etc.

Nucleul central al orașului s-a format pe conul de depuneri de la confluenţa Văii Morilor cu Ampoiul şi pe terasele mărginaşe. Astăzi, cea mai mare parte din structura inițială a oraşului nu mai există din cauza evenimentelor din ultimele două secole - incendiul devastator de la 1848 şi intervențiile agresive din perioada comunistă.

Localitățile orașului Zlatna sunt așezate de-a lungul văilor, fiind înconjurate de dealurile ce fac parte din Munții Trascăului în partea de est și nord, respectiv de cele ce aparțin munților Metaliferi în partea de sud și vest. Peisajul natural al orașului are o valoare deosebită, fiind particularizat atât de formele de relief, dar şi de autenticitate. Există o axă principală verde-albastră (culoarul râului Ampoi), precum și nenumărate văi secundare, puncte perspective descendente și ascendente deosebite (puncte de belvedere către orașul Zlatna, dar și către localitățile rurale, puncte de perspectivă către Piatra Bulbuci, Calcarele de la Vale Mică și bineînțeles, către dominanta orașului – coșul de evacuare fum). Localitățile au în general caracter de tip liniar și adunat (în zona centrală), dar și risipit în satele de versanți. Elementul natural pătrunde în structura localităților, iar tendințele de extindere sunt de-a lungul văilor.

4.3. Sit şi structura; tipuri de construcţii şi caracteristici de formă

5. CONSERVARE, RESTAURARE, PREZERVARE

5.1. STAREA GENERALĂ DE CONSERVARE

Din punct de vedere al zonelor etnogeografice și al specificului arhitectural local, orașul Zlatna se află într-o zonă identificată ca fiind urbană, însă în vecinătatea și cu influențe ale zonelor Țara Aurului și Țara Moților în parte de nord și vest, Culmea Trascăului în partea de vest, respectiv satele de Piatră în partea de sud.

În perioada comunistă s-au inserat în gospodarii case-tip din zidărie de cărămidă, care deși nu respectau arhitectura locală, aveau volume mici, neagresive. Cele mai multe asemenea case s-au construit respectând principiile tradiționale de amplasare pe parcela (cu păstrarea curții libere). În momentul de față, în orașul Zlatna predomină fondul construit din perioada comunistă, reprezentat de case din zidărie, acoperiș în patru ape acoperit cu țiglă ceramică de culoare cărămiziu.

În perioada postcomunistă au apărut în primul rând lucrările de **reabilitate/ extindere/ supraînălțare la clădirile din perioada comunistă, dar și case cu arhitectură modernă, unele discrete și de bună calitate arhitecturală, altele cu volume masive și cu arhitectura străină tradiției locale**. Cea mai mare parte a acestor case nu respectă amplasarea tradițională pe lot; ele sunt retrase mult de la drum, așezate în centrul curții sau relaționează defectuos cu celelalte clădiri de pe teren.

La momentul de față, fondul construit predominant este din perioada comunistă. Cu toate că se păstrează puține clădiri din perioade anterioare regimului comunist, nici fondul construit nou nu este foarte bine dezvoltat în orașul Zlatna, ca urmare, putem constata o stagnare în ceea ce priveste dezvoltarea procesului de edificare din oraș.

6. DOCUMENTARE/REFERINŢE

6.1. BIBLIOGRAFIE

- Alexandrescu, I.; Bulei, I.; Mamina, I. & Scurtu, I. (2000). *Enciclopedia de istorie a României / The Romanian History Encyclopaedia*. Bucharest: Meronia.
- *** Enciclopedia României 1938, prof. Dimitrie Gusti, ing. Constantin Orghidan, Mircea Vulcănescu, dr. Virgiliu Leonte și alții
- Mihaela CĂRĂUŞAN, Metamorphoses of Local Administration in Romania, 2012
- https://adatbank.ro/html/cim_pdf2805.pdf?fbclid=IwAR1GqsQ3TafAaXFKLPElhzSE18jSWeHEuadUQFp8fFw7KE-GwSaciy-My5s
- Abrudeanu 2006 - Rusu Abrudeanu, I. *Aurul romanesc. Istoria lui din vechime pană azi,* editie nouă, Cluj - Napoca, 2006.
- Abrudeanu 2007 - Rusu Abrudeanu*, I. Moţii – calvarul unui popor eroic, dar nedreptăţit,* editia a II-a, Cluj - Napoca, 2007.

- Anghel 1972 - Anghel, Gh. *Petru Dobra, Un perfect martir al revoluţiei de la 1848 din Transilvania,* în Apulum X, 1972, p. 373-386.
- Anghel - Anghel, Gh. *Scurtă istorie a judeţului Alba,* pe http://www.dacoromaniaalba.ro/nr36/scurt_istoric_a_judetului.htm
- Balog, 2004 Balog, I., M. *„Arii de atracţie“ şi reţele de relaţii economice intre sat şi oraş in modernizarea economica a Transilvaniei la mijlocul secolului al XIX-LEA (1850–1875),* în *Ţara Barsei* – revistă de cultură, Braşov, 2004, p. 35-44.
- Bejan 1998 - Bejan, A. *Dacia Felix. Istoria Daciei romane,* Timişoara, 1998.
- Bozoc, Pompiliu 1966 - Bozoc, Ileana. şi Pompiliu, T. *Invăţământul din Transilvania in sec. XVII-lea şi inceputul sec. XIX*, în *Din Istoria Pedagogiei*, Bucureşti 1966.
- Brătulescu, 1937 - Brătulescu, V. *Biserici din Transilvania Biserici intărite,* în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, Anul XXX, Fasc. 91, Ianuar-Mart 1937.
- Ciugudean 1996 - Ciugudean, H. *Epoca timpurie a Bronzului in centru şi sud+vestul Transilvaniei,* Bucureşti, 1996.
- Dragomir, 1936 - Dragomir, S. *Istoria dezrobirii religioase a romanilor din Ardeal*,
- Domşa 1999 - Domşa, T. *De la Ampelum la Zlatna – Materiale selectate şi comentate de Traian Domşa, Vol I,* Zlatna, 1999.
- Domşa 2003 - Domşa, T. *De la Ampelum la Zlatna – Materiale selectate şi comentate de Traian Domşa, Vol II,* Zlatna, 2003.
- Fleşer, 2001 - Fleşer, Gh. *Biserici romaneşti de zid din Judeţul Alba*, Alba Iulia, 2001
- Fleşer, Goronea 1990 - Fleşer, Gh. şi Goronea, T. *Noi elemente de stabilire a etapelor de stabilire a etapelor de construcţie a bisericii Adormirea Maicii Domnului din Zlatna, jud. Alba* în Apulum XXVII 1990-1993.
- Floca 1965 - Floca, O. *Hunedoara, ghid turistic al regiunii,* Bucureşti, 1965.
- Gheorghiu 2005 - Gheorghiu, G. *Dacii pe cursul mijlociu al Mureşului,* Cluj-Napoca, 2005.
- Giuglea 1965 - Giuglea, G. *Nume topice din bazinul Ampoiului: Ampoi, Mureş, ciunc(ă), Vultori etc.,* în Apulum V, 1965, p. 431-438.
- Greceanu, 1971 - Greceanu, E., Panait-Cristache I. *Contribuţii la datarea etapelor de construcţie a biserici ortodoxe "Adormirea maicii Domnului" din Zlatna,* în Studii şi lucrări de restaurare, Bucureşti, 1971.
- Iaroslavschi 1997 - Iaroslavschi, E. Tehnica la daci, Cluj Napoca, 1997.
- Lipovan 1982 - Lipovan, I. T. Aşezările purtătorilor culturii Coţofeni din bazinul Ampoiului(I), în Apulum 20, 1982
- Meruţiu 1929 - Meruţiu, V. Judeţele din Ardeal şi din Maramureş până în Banat, Cluj, 1929.
- Meteş 1920 - Meteş, Şt., Relaţiile comerciale ale Ţerii – Româneşti cu Ardealul până în veacul al XVIIIlea, Sighişoara, 1920.
- Moga, Ciugudean 95 - Moga, V. şi Ciugudean, H. redactori, repertoriul Arheologic al Judeţului Alba, Alba Iulia, 1995.
- Pascu 1984 - Pascu, Şt. Revoluţia populară de sub conducerea lui Horea, Bucureşti, 1984.
- Pascu 1972 - Pascu, Şt. Voievodatul Transilvaniei, vol. I – IV, Cluj, 1972.
- Pătrăşcanu 1967 - Pătrăşcanu, T. Toponimia comunelor Zlatna şi Cugir din raionul Alba, în Apulum VI, 1967,
- Suciu, 1967 - Suciu, C. Dicţionarul istoric al localităţilor din Transilvania, vol II, Bucureşti, 1967.
- Trebinci - Trebinci, T. Demografie, excerpta et selecta - Editura Enciclopedica, Bucureşti;
- Tomescu 2000 - Tomescu, M. Holocenul – date cronologice şi climatice, în Cercetări Arheologice XI/1. 1998-2000, p. 236-271.
- Alba Iulia 2000, Alba Iulia, 1975.

- Judeşele patriei. Alba – Monografie, Bucureşti, 1980.
- Uzina Metalurgică de Metale Neferoase Zlatna – Cartea uzinei, editor Ministerul Industriei Miniere şi Geologiei prin Oficiul de Documentare şi Publicaţii Tehnice, Bucureşti, 1970

Wikipedia:

- Geoportal ANCPI: https://geoportal.ancpi.ro/geoportal/imobile/Harta.html
- Harta geologică: http://www.geo-spatial.org/harti/
- Baza de date Arcanum, hărți istorice: https://maps.arcanum.com/hu/map/secondsurvey-
- Hărți istorice: www.mapire.eu

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

FIŞA ANALITICĂ de inventariere a monumentelor şi ansamblurilor istorice
Abreviere FAI – M (în baza Legii nr 422/2001, resp. Ordinul MCC nr 2260/18/04/2008)

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**AB-II-m-A-000218**
1.2.	Categorie	monument
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica ”Naşterea Maicii Domnului” Feneș**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	Feneș
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Principală
2.7.	Adresa poștală	nr.72
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	
2.9.	Coordonate geografice	**Coordonate: 46°06'18.6"N 23°17'38.7"E**

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	NU
3.1.2	Proprietate privată	Parohia ortodoxă Feneș

4. DATARE

4.1.	Epocă	Arhitectură bisericească românească specifică Munţilor Apuseni, cu turm clopotniţă înalt şi foişor din lemn pentru clopote.
4.2.	**Datare din perioade**	
4.3.	Datare prin intervale de date	Sec. XVIII
4.4.	Datare precisă	1750-1754

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică ortodoxă
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică ortodoxă
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	Parohia ortodoxă

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Partea de nord a satului Feneș
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	Biserica este așezată pe o culme și poate fi percepută din mai multe puncte ale localității
6.3.	**Descrierea obiectivului**	
		Biserica are următoarele dimensiuni: lungime totală - 22 m, lăţime maximă, în partea de mijloc - 8,5 m. Biserica edificata în 1750, atrage atentia prin tehnica de realizare a sistemului de acoperire. Biserica a fost construită de către meşteri locali, din zidărie de piatră şi cărămidă, legată cu mortar de var si acoperită iniţial cu şindrilă apoi cu tablă (turnul) şi ţiglă. Are un iconostas de lemn bogat sculptat şi un impozant turn-clopotnita, cu foişor de lemn.

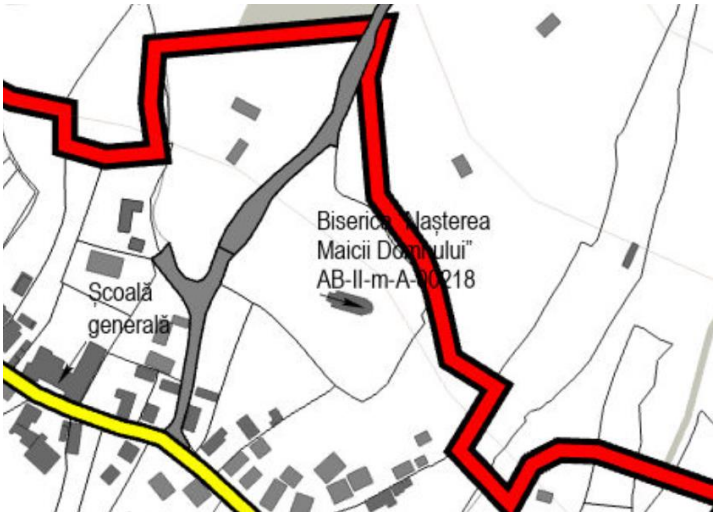
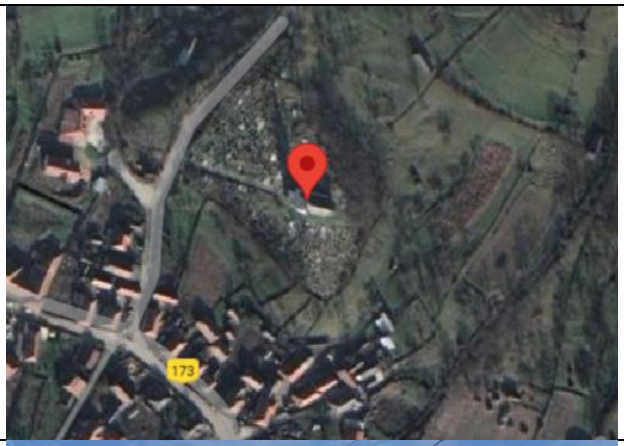
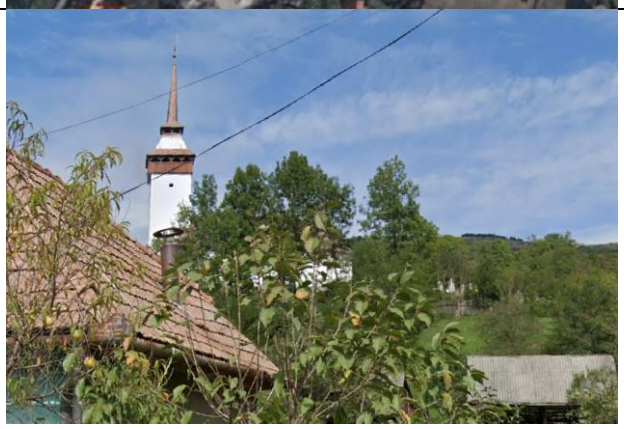
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	În 1989 s-a încheiat realizarea picturii iar în 1992 biserica este înzestrată cu un nou iconostas. În perioada 1978-1980 s-au executat reparaţii capitale, care au îmbunătăţit starea generală a lăcaşului de cult, biserica fiind resfinţită la 8 sept. 1992. Începând cu anii 2020 au fost efectuate lucrări de îndepărtare a învelitorii existente și înlocuirea acesteia cu învelitoare noua, din tabla de cupru;
7.3	Riscuri/amenințări	degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	https://primaria-zlatna.ro/ SF Conservare/ restaurare și reabilitare biserica „Nașterea Maicii Domnului” localitatea Feneș, orașul Zlatna, județul Alba”.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

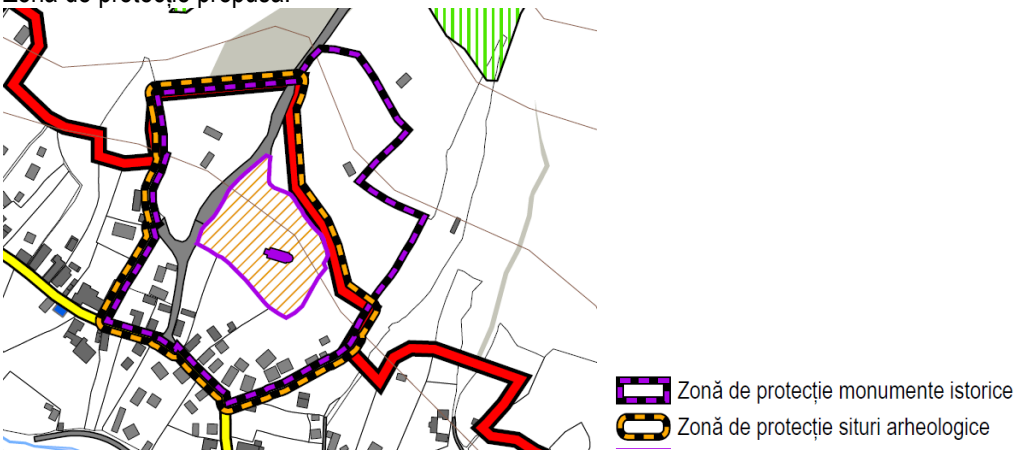
9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	A– monument de interes național
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Zonă de protecție propusă:

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate zonă de protecție propusă:

X=368320.6200 Y=513052.6246
X=368314.3061 Y=513047.8601
X=368306.3801 Y=513043.3991
X=368305.6011 Y=513043.8131
X=368297.3474 Y=513039.3353
X=368283.6647 Y=513031.6524
X=368266.4433 Y=513022.2071
X=368262.4015 Y=513020.6100
X=368253.1491 Y=513017.5171
X=368250.4387 Y=513015.8081
X=368237.5656 Y=513011.3435
X=368218.7353 Y=513004.8319
X=368217.2141 Y=513012.7311
X=368213.4303 Y=513015.3201
X=368208.3339 Y=513020.2541
X=368198.3266 Y=513029.9424
X=368188.8291 Y=513039.1371
X=368174.7481 Y=513054.6781
X=368172.8481 Y=513051.5201
X=368160.1501 Y=513060.1171
X=368156.9691 Y=513061.5071
X=368157.9651 Y=513063.2661
X=368147.9861 Y=513065.8184
X=368129.9381 Y=513071.1741
X=368113.6461 Y=513075.8321
X=368129.8281 Y=513105.7881
X=368139.1098 Y=513120.3169
X=368155.8321 Y=513148.5141
X=368153.7811 Y=513156.8871
X=368158.7651 Y=513160.2991
X=368157.6771 Y=513161.6791
X=368156.6041 Y=513165.7191
X=368153.5631 Y=513178.1881
X=368153.4971 Y=513184.2861
X=368153.3901 Y=513189.6271
X=368156.7143 Y=513197.4904
X=368160.7881 Y=513205.3767
X=368165.4228 Y=513219.9128
X=368162.9940 Y=513220.8573
X=368162.9805 Y=513237.8305
X=368160.5616 Y=513254.8547
X=368156.7424 Y=513273.6463
X=368279.0529 Y=513284.0157
X=368283.0111 Y=513292.9441
X=368290.3041 Y=513303.5341
X=368298.9091 Y=513312.2681
X=368310.6981 Y=513311.5311
X=368331.1511 Y=513306.9911
X=368339.5501 Y=513295.7361
X=368345.6791 Y=513286.3811
X=368353.1883 Y=513272.6672
X=368365.6361 Y=513251.0481
X=368374.8881 Y=513241.6231
X=368366.8401 Y=513232.5021
X=368346.9901 Y=513213.8371
X=368332.3701 Y=513197.1971
X=368343.4242 Y=513189.0231
X=368356.3193 Y=513181.0673
X=368365.5051 Y=513176.2741
X=368389.1711 Y=513166.1951
X=368378.4001 Y=513145.1401
X=368372.1221 Y=513135.3671
X=368364.0651 Y=513121.0521
X=368359.5831 Y=513114.6161
X=368354.4521 Y=513108.2881
X=368350.8331 Y=513103.8491
X=368346.5091 Y=513098.0211
X=368340.4435 Y=513088.0630
X=368333.2361 Y=513076.1381
X=368329.1641 Y=513068.1911
X=368326.9341 Y=513065.8191
X=368327.3449 Y=513064.5065
X=368328.1481 Y=513061.9401
X=368324.2962 Y=513055.7615
X=368321.3002 Y=513053.1986

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

FIŞA ANALITICĂ de inventariere a monumentelor şi ansamblurilor istorice
Abreviere FAI – M (în baza Legii nr 422/2001, resp. Ordinul MCC nr 2260/18/04/2008)

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**AB-II-m-B-000399**
1.2.	Categorie	monument
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica ”Sf. Nicolae” și ”Nașterea Maicii Domnului” Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Horea
2.7.	Adresa poștală	nr.23
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	
2.9.	Coordonate geografice	Coordonate: 46.111224519868365, 23.226220147316045

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	NU
3.1.2	Proprietate privată	Parohia ortodoxă Zlatna

4. DATARE

4.1.	Epocă	Stilul arhitectural specific bisericilor transilvane, cu turnul din lemn, prevăzut cu terasă pentru clopote
4.2.	**Datare din perioade**	
4.3.	Datare prin intervale de date	Sec. XVIII

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

4.4.	Datare precisă	1770-1780

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică ortodoxă
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică ortodoxă
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	Parohia ortodoxă

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală a orașului Zlatna
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	Biserica este așezată pe o culme și poate fi percepută din mai multe puncte ale localității
6.3.	**Descrierea obiectivului**	
		Biserica a fost construită de către comunitatea ortodoxă în 1774-1780. În toamna anului 1848 biserica a ars fiind refăcută, dar în 1884 o furtună puternică răstoarnă turnul clopotniţă, În forma actuală biserica datează din 1888, când a fost încheiată reconstrucţia turnului biserici. Biserica are următoarele dimensiuni: lungimea totală de 34 m, înălţimea corpului principal – 12 m; înălţimea turnului – 22 m.

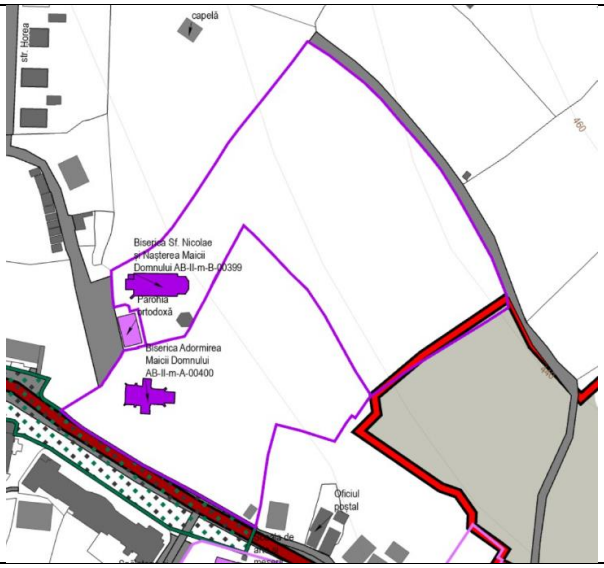
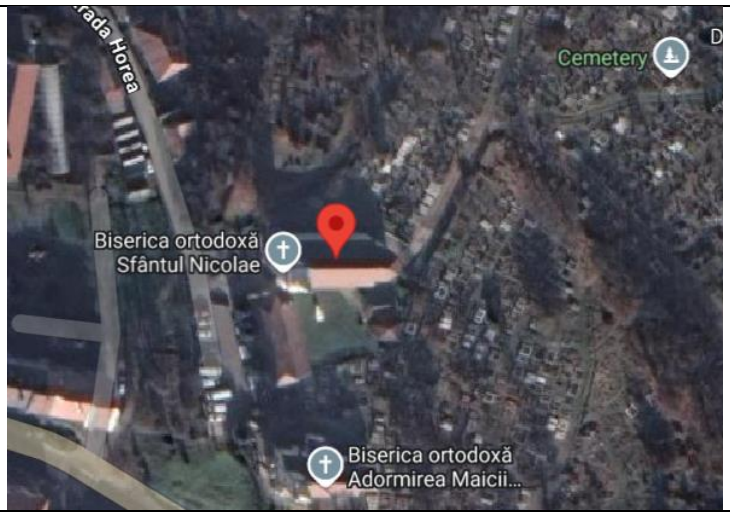
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	După distrugerile suferite în 1848, şi 1884 biserica este reconstruită în forma actuală în 1888. În anul 1917 armata maghiară confiscă cele trei clopote ale bisericii pentru a utiliza bronzul în producţia de război. În 1922 comunitatea ortodoxă achiziţionează şi montează actualele clopote. Biserica suferă o reparaţie generală în 1924, iar în 1929 o reconsolidare cu ajuturul cablurilor. Actualele uşi ale altarului datează din 1930, fiind donate de familia Ciurcu. Pictată în 1976-1977 de către Chichişan Pavel din Bucureşti
7.3	Riscuri/amenințări	degradare

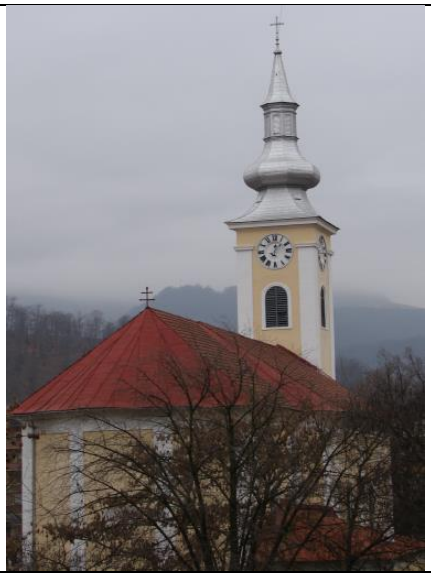
8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	https://primaria-zlatna.ro/

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

		https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_%E2%80%9EAdormirea_Maicii_Domnului%E2%80%9D_din_Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4. 1.	Fotografii satelitare/aeriene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.	Fotografii	

9. NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

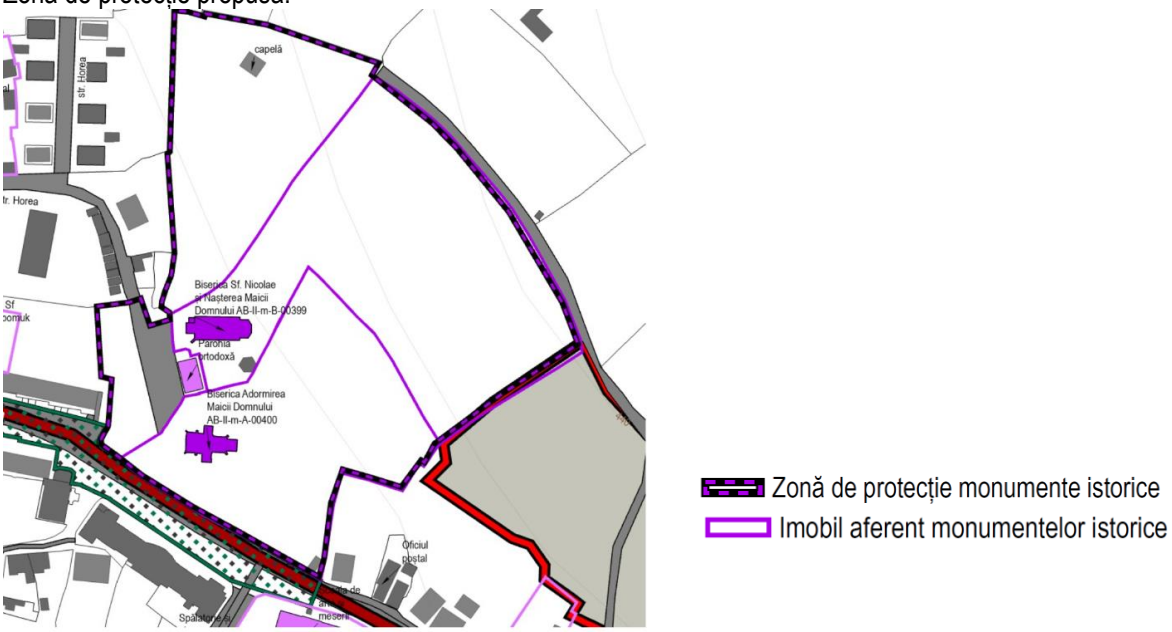
10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Zonă de protecție propusă:

Coordonate zonă de protecție propusă:

X=362970.1702 Y=513860.4411	X=363110.1207 Y=514049.7758
X=362973.7837 Y=513867.0945	X=363106.6793 Y=514043.7533
X=362975.5617 Y=513890.5534	X=363118.9536 Y=514034.0600
X=362970.2238 Y=513891.8975	X=363136.9565 Y=514019.7459
X=362968.0145 Y=513927.3018	X=363149.0659 Y=514007.5612
X=362984.2059 Y=513929.2919	X=363175.7619 Y=513974.9360
X=362990.2183 Y=513931.3135	X=363202.6479 Y=513929.4090
X=362994.4129 Y=513918.9253	X=363210.6685 Y=513908.3370
X=362994.8550 Y=513917.6197	X=363172.0681 Y=513883.0421
X=363004.9436 Y=513920.6560	X=363138.3008 Y=513858.1612
X=363004.5638 Y=513924.3477	X=363133.2821 Y=513848.7511
X=363000.5851 Y=513927.0191	X=363131.5793 Y=513849.8265
X=363000.8921 Y=513929.9221	X=363121.5418 Y=513836.3835
X=363002.3715 Y=513934.7962	X=363106.0389 Y=513841.1723
X=363005.5741 Y=513942.9691	X=363091.9673 Y=513845.1663
X=363007.1941 Y=513954.1641	X=363086.0524 Y=513828.1385
X=363003.6144 Y=514004.0693	X=363082.6468 Y=513800.3886
X=363004.8756 Y=514005.3174	X=363080.0176 Y=513791.1243
X=363007.3128 Y=514076.4389	X=363039.5620 Y=513813.8571
X=363014.0481 Y=514075.7010	X=363016.8425 Y=513826.1808
X=363022.3648 Y=514073.3494	X=362990.8530 Y=513842.2590
X=363022.8237 Y=514074.7833	X=362978.9258 Y=513851.6108
X=363053.8078 Y=514069.1899	X=362970.2332 Y=513857.8131

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

FIŞA ANALITICĂ de inventariere a monumentelor şi ansamblurilor istorice
Abreviere FAI – M (în baza Legii nr 422/2001, resp. Ordinul MCC nr 2260/18/04/2008)

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**AB-II-m-A-000400**
1.2.	Categorie	monument
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica ”Adormirea Maicii Domnului” Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Horea
2.7.	Adresa poștală	nr.27
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	
2.9.	Coordonate geografice	Coordonate: 46.110673184285766, 23.22622685280222

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	NU
3.1.2	Proprietate privată	Parohia ortodoxă Zlatna

4. DATARE

4.1.	Epocă	Medievală, stil gotic
4.2.	**Datare din perioade**	
4.3.	Datare prin intervale de date	Sec. XV,
4.4.	Datare precisă	1696, 1744

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică greco-catolică
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	Parohia

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală a orașului Zlatna
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	Biserica este așezată pe o culme și poate fi percepută din mai multe puncte ale localității
6.3.	**Descrierea obiectivului**	
		Biserica datează din 1424, fiind ctitorită de un nobil local Stănislav Hraboru şi soţia sa Anca. În decursul timpului suferă o serie de modificări şi adăugiri. Structura cea mai veche formată dintr-o navă cu travee pătrate şi altarul pătrat conservă importante elemente de factură gotică. În 1696 sunt dărâmate bolţile gotice, se reface partea vestică a bisericii şi se construieşte turnul clopotniţă. În 1774 se construieşte o nouă absidă a altarului. În toamna anului 1848 biserica a ars fiind refăcută în 1858, când suferă unele modificări, căpătând forma actuală. Stilul arhitectural complex, cu elemente gotice de influienţă săsească, şi elemente specifice arhitecturii bisericilor feudale transilvane. Biserica este construită din zidărie de piatră şi cărămidă, legată cu mortar de var si acoperită cu ţiglă.

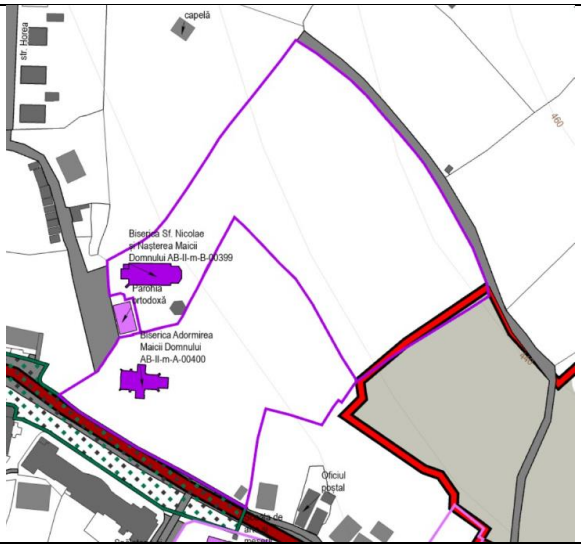
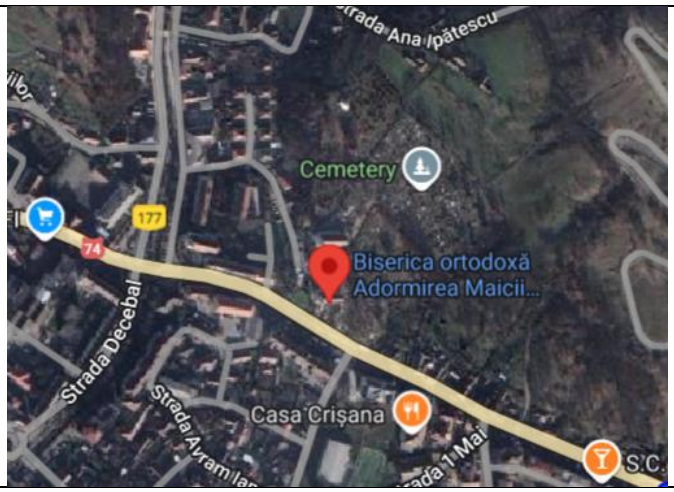
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	În perioada 1989-1993 biserica suferă importante lucrări de cercetare şi restaurare, biserica fiind resfinţită la 5 sept. 1999. Biserica mai conservă fragmente de frescă de sec. al XV-lea
7.3	Riscuri/amenințări	degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	https://primaria-zlatna.ro/ https://ro.wikipedia.org/wiki/Biserica_%E2%80%9EAdormirea_Maicii_Domnului%E2%80%9D_din_Zlatna

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.2.	Documente de arhivă	
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4. 1.	Fotografii satelitare/aeriene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

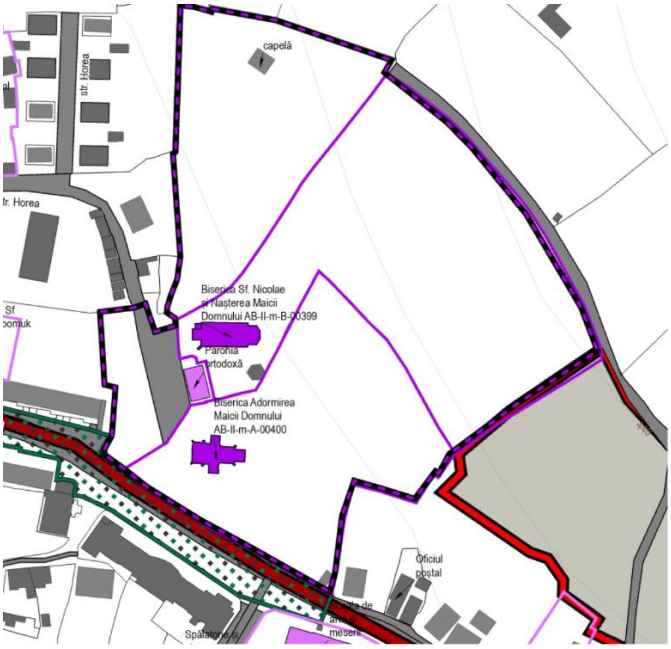
9.1.	Grupa valorică	A– monument de interes național
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Zonă de protecție propusă:

Zonă de protecție monumente istorice
Imobil aferent monumentelor istorice

Coordonate zonă de protecție propusă:

X=362970.1702 Y=513860.4411
X=362973.7837 Y=513867.0945
X=362975.5617 Y=513890.5534
X=362970.2238 Y=513891.8975
X=362968.0145 Y=513927.3018
X=362984.2059 Y=513929.2919
X=362990.2183 Y=513931.3135
X=362994.4129 Y=513918.9253
X=362994.8550 Y=513917.6197
X=363004.9436 Y=513920.6560
X=363004.5638 Y=513924.3477
X=363000.5851 Y=513927.0191
X=363000.8921 Y=513929.9221
X=363002.3715 Y=513934.7962
X=363005.5741 Y=513942.9691
X=363007.1941 Y=513954.1641
X=363003.6144 Y=514004.0693
X=363004.8756 Y=514005.3174
X=363007.3128 Y=514076.4389
X=363014.0481 Y=514075.7010
X=363022.3648 Y=514073.3494
X=363022.8237 Y=514074.7833
X=363053.8078 Y=514069.1899
X=363110.1207 Y=514049.7758
X=363106.6793 Y=514043.7533
X=363118.9536 Y=514034.0600
X=363136.9565 Y=514019.7459
X=363149.0659 Y=514007.5612
X=363175.7619 Y=513974.9360
X=363202.6479 Y=513929.4090
X=363210.6685 Y=513908.3370
X=363172.0681 Y=513883.0421
X=363138.3008 Y=513858.1612
X=363133.2821 Y=513848.7511
X=363131.5793 Y=513849.8265
X=363121.5418 Y=513836.3835
X=363106.0389 Y=513841.1723
X=363091.9673 Y=513845.1663
X=363086.0524 Y=513828.1385
X=363082.6468 Y=513800.3886
X=363080.0176 Y=513791.1243
X=363039.5620 Y=513813.8571
X=363016.8425 Y=513826.1808
X=362990.8530 Y=513842.2590
X=362978.9258 Y=513851.6108
X=362970.2332 Y=513857.8131
X=362725.3971 Y=513924.1431
X=362737.3918 Y=513945.2746
X=362747.3113 Y=513959.8959
X=362740.8925 Y=513964.7563

Coordonate ZONĂ CONSTRUITĂ PROTEJATĂ:

X=362700.4721 Y=513918.9421

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=362745.3841 Y=513971.3765
X=362743.3371 Y=513973.2641
X=362744.9251 Y=513983.8101
X=362763.3341 Y=514005.1941
X=362763.7511 Y=514004.9621
X=362764.9436 Y=514006.3535
X=362771.0721 Y=514013.2261
X=362787.6583 Y=514001.6955
X=362799.3879 Y=513993.3901
X=362802.0936 Y=513991.4641
X=362803.2009 Y=513990.8721
X=362806.0929 Y=513990.4121
X=362808.0046 Y=513990.4646
X=362827.3351 Y=513987.5321
X=362828.7931 Y=514009.7861
X=362832.2751 Y=514015.1711
X=362828.5831 Y=514031.2931
X=362825.8436 Y=514037.0496
X=362823.1041 Y=514042.8061
X=362821.5763 Y=514043.8331
X=362821.9101 Y=514055.5679
X=362823.9599 Y=514055.5409
X=362823.9731 Y=514056.5407
X=362824.9003 Y=514057.6197
X=362829.1201 Y=514082.8745
X=362830.1249 Y=514092.3957
X=362830.5771 Y=514095.4275
X=362830.6971 Y=514099.4471
X=362830.4523 Y=514100.4265
X=362830.0611 Y=514104.4579
X=362830.3819 Y=514104.4689
X=362828.9184 Y=514122.1235
X=362834.3695 Y=514122.4957
X=362837.5885 Y=514133.3845
X=362838.3353 Y=514151.0637
X=362838.8289 Y=514151.4105
X=362843.5479 Y=514150.5155
X=362852.8229 Y=514149.3267
X=362873.6847 Y=514144.5599
X=362870.0363 Y=514123.8776
X=362872.7609 Y=514122.8919
X=362890.0921 Y=514119.1531
X=362889.4371 Y=514104.4401
X=362903.5619 Y=514104.8932
X=362910.0941 Y=514106.0611
X=362912.4391 Y=514089.0861
X=362918.0768 Y=514090.0196
X=362920.1478 Y=514076.3396
X=362923.4351 Y=514063.5571
X=362926.4249 Y=514051.9941
X=362926.8131 Y=514049.3861
X=362928.3871 Y=514049.6211
X=362929.4581 Y=514042.4501
X=362926.4981 Y=514041.7881
X=362927.1439 Y=514036.4981
X=362927.7321 Y=514017.5191
X=362924.7651 Y=514017.3011
X=362924.9221 Y=514011.6951
X=362925.5543 Y=514011.6054
X=362927.1601 Y=513999.9391
X=362927.6141 Y=513993.8011
X=362953.4835 Y=513994.6287
X=362982.3711 Y=513995.5001
X=362990.8581 Y=514001.7561
X=362994.2641 Y=514002.3741
X=363003.5071 Y=514005.6601
X=363004.0690 Y=514022.8289
X=363005.9881 Y=514077.6271
X=363013.5581 Y=514076.9721
X=363021.0431 Y=514075.1461
X=363021.2521 Y=514076.6971
X=363054.1816 Y=514070.5732
X=363112.2881 Y=514050.7691
X=363112.5911 Y=514048.4621
X=363108.5041 Y=514043.0191
X=363119.5811 Y=514035.8941
X=363138.2364 Y=514021.1520
X=363141.0573 Y=514018.4189
X=363146.5171 Y=514013.1291
X=363166.1044 Y=513990.4061
X=363177.6031 Y=513976.3221
X=363188.8166 Y=513957.9046
X=363204.1341 Y=513930.3351
X=363212.1256 Y=513909.1331
X=363212.7831 Y=513904.2191
X=363173.9661 Y=513880.0303
X=363165.9151 Y=513875.0951
X=363141.3071 Y=513858.1471
X=363139.5131 Y=513856.1961
X=363132.9837 Y=513846.6593
X=363131.1471 Y=513847.8481
X=363122.0201 Y=513834.4621
X=363193.6905 Y=513790.0039
X=363210.0513 Y=513778.1983
X=363207.1843 Y=513771.4831
X=363225.0299 Y=513763.0560
X=363226.3294 Y=513743.7651
X=363224.2061 Y=513735.7591
X=363215.5531 Y=513719.1921
X=363210.0678 Y=513706.9644

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=363192.2649 Y=513714.6837
X=363186.7914 Y=513716.9494
X=363182.3955 Y=513719.3432
X=363178.7267 Y=513713.2893
X=363171.8637 Y=513707.2605
X=363152.2370 Y=513693.3564
X=363135.7075 Y=513680.8264
X=363122.5003 Y=513669.7355
X=363101.1213 Y=513658.9007
X=363085.5669 Y=513651.4109
X=362999.8073 Y=513617.1716
X=362993.9575 Y=513626.8387
X=362987.6991 Y=513634.1957
X=362981.3287 Y=513639.2809
X=363001.9475 Y=513696.0699
X=363008.9245 Y=513720.0419
X=363015.5149 Y=513735.3977
X=363025.9853 Y=513751.7315
X=363027.6518 Y=513754.3928
X=363020.8661 Y=513755.7201
X=363018.7701 Y=513758.1321
X=363000.9221 Y=513770.9351
X=362993.0331 Y=513777.1591
X=362999.2911 Y=513786.1601
X=362982.3621 Y=513797.7501
X=362980.9961 Y=513795.5741
X=362972.3261 Y=513804.5801
X=362967.9301 Y=513805.8101
X=362957.1081 Y=513807.3651
X=362957.1715 Y=513810.5061
X=362957.4141 Y=513813.1876
X=362953.0375 Y=513817.1941
X=362951.5113 Y=513817.5923
X=362937.1747 Y=513820.4053
X=362940.9673 Y=513839.3185
X=362937.4241 Y=513839.9261
X=362933.7151 Y=513840.3351
X=362931.1647 Y=513840.7630
X=362927.5107 Y=513841.3483
X=362927.4581 Y=513841.0459
X=362925.4269 Y=513841.3921
X=362925.4817 Y=513841.7079
X=362921.0524 Y=513842.4930
X=362916.6231 Y=513843.2781
X=362908.9691 Y=513844.6391
X=362909.1155 Y=513845.5505
X=362904.0597 Y=513846.3569
X=362905.8189 Y=513855.6559
X=362904.9487 Y=513855.8805
X=362894.7791 Y=513857.7521
X=362880.3959 Y=513860.3951
X=362879.5702 Y=513856.0231
X=362877.9591 Y=513856.4291
X=362877.6931 Y=513855.5921
X=362869.8191 Y=513858.6151
X=362867.2081 Y=513859.7381
X=362858.3671 Y=513836.3131
X=362841.0671 Y=513848.2441
X=362823.5279 Y=513853.0944
X=362820.1059 Y=513842.1504
X=362804.3590 Y=513852.5189
X=362792.2445 Y=513857.3968
X=362785.8773 Y=513845.1523
X=362772.4241 Y=513855.3881
X=362764.7391 Y=513859.3961
X=362756.8243 Y=513866.6754
X=362751.9251 Y=513872.3781
X=362747.6091 Y=513875.1841
X=362741.9369 Y=513879.1455
X=362733.6571 Y=513883.0371
X=362731.1291 Y=513884.8111
X=362728.5571 Y=513881.0261
X=362720.9464 Y=513887.4833
X=362718.3381 Y=513893.7431
X=362711.0841 Y=513894.9821
X=362710.4791 Y=513896.1561
X=362708.0031 Y=513895.4851
X=362705.7711 Y=513895.7911
X=362704.3341 Y=513896.4831
X=362695.5711 Y=513911.7561
X=362698.0461 Y=513913.0521
X=362696.1361 Y=513916.3801
X=362700.7761 Y=513918.4651

COORDONATE IMOBILE PENTRU OBIECTIVELE PROPUSE PENTRU CLASARE:

Biserica Catolică Sf Ioan Nepomuk

X=362898.8071 Y=513885.8551
X=362893.3041 Y=513886.2831
X=362889.2593 Y=513888.5779
X=362884.8139 Y=513891.0391
X=362882.3041 Y=513893.0621
X=362880.0161 Y=513895.9321
X=362878.6281 Y=513898.2711
X=362877.3481 Y=513902.9701
X=362877.2971 Y=513907.9801
X=362877.6211 Y=513912.4751

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=362877.8881 Y=513914.6621
X=362878.3151 Y=513917.0731
X=362879.8981 Y=513922.2755
X=362881.2891 Y=513930.0441
X=362881.7392 Y=513932.4165
X=362929.3169 Y=513923.5690
X=362923.2598 Y=513893.8123
X=362900.9561 Y=513898.3511

Spital - fostul Centru administrativ al domeniului Zlatna

X=362926.4981 Y=514041.7881
X=362927.1431 Y=514036.4981
X=362927.6161 Y=514026.6201
X=362927.6161 Y=514021.1581
X=362927.7321 Y=514017.5191
X=362924.7651 Y=514017.3011
X=362924.9221 Y=514011.6951
X=362925.5501 Y=514011.6991
X=362926.1451 Y=514007.5511
X=362927.1601 Y=513999.9391
X=362927.6141 Y=513993.8011
X=362908.0481 Y=513993.1571
X=362902.8511 Y=513994.4511
X=362885.7961 Y=513993.2091
X=362884.8331 Y=514005.7721
X=362883.8361 Y=514005.6951
X=362882.8621 Y=514018.4081
X=362883.8591 Y=514018.4841
X=362882.9071 Y=514030.8981
X=362881.9371 Y=514041.0521
X=362880.3121 Y=514058.0571
X=362898.3171 Y=514059.9951
X=362910.3911 Y=514061.6421
X=362923.4351 Y=514063.5571
X=362925.7151 Y=514054.5201
X=362926.4241 Y=514051.9941
X=362926.8131 Y=514049.3861
X=362928.3871 Y=514049.6211
X=362929.4581 Y=514042.4501

Casa de cultură - casa familiei Lukacs Bella

X=362850.9991 Y=514125.4979
X=362850.9249 Y=514119.2559
X=362849.6181 Y=514119.2291
X=362849.6927 Y=514115.6767
X=362850.5623 Y=514106.4947
X=362851.2281 Y=514100.5519
X=362830.4523 Y=514100.4265
X=362830.0611 Y=514104.4579
X=362830.3819 Y=514104.4689
X=362828.5701 Y=514122.1001
X=362829.2667 Y=514122.1469
X=362834.0977 Y=514122.4691
X=362834.3695 Y=514122.4957
X=362837.5885 Y=514133.3845
X=362838.3353 Y=514151.0637
X=362838.8289 Y=514151.4105
X=362843.5479 Y=514150.5155
X=362852.8229 Y=514149.3267
X=362852.0697 Y=514144.2261
X=362851.4049 Y=514139.3615
X=362849.4829 Y=514125.7091
X=362849.4873 Y=514125.4661

Sediu ANAF ȘI CASA WILHELM

X=362849.2291 Y=513984.2291
X=362835.7261 Y=513987.7181
X=362833.5411 Y=513988.1501
X=362827.4071 Y=513987.5211
X=362827.9450 Y=513996.1618
X=362827.3351 Y=513987.5321
X=362828.7931 Y=514009.7861
X=362832.2751 Y=514015.1711
X=362828.5831 Y=514031.2931
X=362825.9811 Y=514036.7607
X=362825.8436 Y=514037.0496
X=362823.1041 Y=514042.8061
X=362825.1311 Y=514043.0771
X=362837.6581 Y=514042.9671
X=362844.7963 Y=514043.0701
X=362844.7700 Y=514042.0030
X=362854.5081 Y=514041.8450
X=362855.4570 Y=514041.8491
X=362856.6365 Y=514017.9393
X=362856.7205 Y=514016.2337
X=362856.6114 Y=514010.0739
X=362856.2945 Y=513992.1729
X=362852.6981 Y=513992.5071

- Casa Fărcăşan - sediul primăriei și clădirea alăturată de la nr. 4

X=362775.1871 Y=513943.5211
X=362778.5101 Y=513941.3131
X=362778.9351 Y=513941.8781
X=362778.9561 Y=513941.9031
X=362783.7441 Y=513938.0591
X=362788.2491 Y=513932.6991
X=362792.1521 Y=513929.5841
X=362792.7151 Y=513929.1351

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=362792.8761 Y=513929.0071
X=362797.7171 Y=513925.1431
X=362807.5811 Y=513917.0171
X=362797.9591 Y=513905.4491
X=362795.0991 Y=513905.0621
X=362756.7431 Y=513931.7641
X=362737.3909 Y=513945.2745
X=362744.6443 Y=513955.9653
X=362747.3113 Y=513959.8959
X=362740.8925 Y=513964.7563
X=362745.3841 Y=513971.3765
X=362761.2711 Y=513956.7271
X=362766.1101 Y=513952.1461
X=362769.1561 Y=513949.0961
X=362769.5409 Y=513948.9055
X=362769.0151 Y=513948.1971
X=362771.4491 Y=513946.3531

Biserica reformată

X=362725.3971 Y=513924.1431
X=362731.2759 Y=513918.6437
X=362722.7081 Y=513904.3371
X=362710.4791 Y=513896.1561
X=362708.0031 Y=513895.4851
X=362705.7711 Y=513895.7911
X=362704.3341 Y=513896.4831
X=362695.5711 Y=513911.7561
X=362698.0461 Y=513913.0521
X=362696.1361 Y=513916.3801
X=362700.7761 Y=513918.4651
X=362700.4721 Y=513918.9421
X=362716.4414 Y=513922.2744

Liceul Corneliu Mendrea

X=363048.1951 Y=513780.7501
X=363052.8551 Y=513782.4001
X=363077.2171 Y=513775.5581
X=363078.7861 Y=513775.0861
X=363094.4751 Y=513770.6731
X=363125.2641 Y=513753.8511
X=363129.0111 Y=513751.7901
X=363130.2901 Y=513751.0781
X=363125.4531 Y=513733.7851
X=363129.4211 Y=513732.5891
X=363127.1651 Y=513725.2191
X=363122.9201 Y=513711.8601
X=363120.7911 Y=513706.9441
X=363121.2601 Y=513706.6851
X=363123.9111 Y=513705.5011
X=363122.9481 Y=513703.1821
X=363126.8871 Y=513702.1781
X=363130.8671 Y=513701.1641
X=363129.2371 Y=513697.3331
X=363126.8891 Y=513692.4051
X=363104.9101 Y=513690.1951
X=363097.4741 Y=513689.7311
X=363089.3911 Y=513689.1861
X=363094.7411 Y=513674.1071
X=363096.5171 Y=513668.4901
X=363096.8781 Y=513666.7101
X=363096.6521 Y=513665.9621
X=363098.1891 Y=513661.3131
X=363095.3981 Y=513660.3901
X=363095.4991 Y=513660.0841
X=363093.9401 Y=513659.4731
X=363082.2321 Y=513654.8841
X=363082.0191 Y=513655.4561
X=363057.8151 Y=513645.7741
X=363052.0101 Y=513643.4371
X=363013.1951 Y=513627.9311
X=363006.5581 Y=513625.2811
X=363003.9741 Y=513624.2481
X=363001.5311 Y=513623.3371
X=362998.5131 Y=513627.5531
X=362991.1951 Y=513638.0541
X=362985.0731 Y=513646.6691
X=362985.8281 Y=513646.9701
X=362997.9501 Y=513678.6291
X=362998.1531 Y=513679.1581
X=362999.2981 Y=513682.1501
X=363005.3081 Y=513701.5231
X=363007.2831 Y=513707.8881
X=363013.3091 Y=513727.4771
X=363013.7421 Y=513728.5331
X=363022.1561 Y=513740.5461
X=363026.5731 Y=513746.8641
X=363026.4661 Y=513746.9431
X=363031.2811 Y=513753.4611
X=363031.3481 Y=513753.5701
X=363040.2871 Y=513768.1701
X=363045.5231 Y=513776.4881

Casa Albini

X=363194.9351 Y=513749.0221
X=363194.3701 Y=513748.0711
X=363186.3524 Y=513733.0821
X=363181.1721 Y=513735.7351
X=363164.8781 Y=513744.0801
X=363163.3605 Y=513744.9455
X=363193.6905 Y=513790.0039

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=363207.4489 Y=513780.2143
X=363210.8885 Y=513777.5685
X=363207.1843 Y=513771.4831
X=363208.7984 Y=513770.7209
X=363197.3577 Y=513747.9030

Cimitir evreiesc

X=363959.0681 Y=513204.7631
X=363981.5911 Y=513190.9721
X=363979.7091 Y=513187.3201
X=363969.0851 Y=513180.9501
X=363947.4901 Y=513193.0151
X=363951.3711 Y=513199.6741
X=363955.4961 Y=513207.0271

Școala Montanistică
X=362575.6261 Y=514084.3201
X=362556.7011 Y=514096.7361
X=362552.2311 Y=514100.1381
X=362554.6701 Y=514103.5571
X=362552.0001 Y=514105.6621
X=362555.4851 Y=514110.5461
X=362558.1551 Y=514108.4421
X=362566.8821 Y=514119.5161
X=362566.9541 Y=514119.4641
X=362573.6851 Y=514114.5721
X=362586.3561 Y=514104.6071
X=362588.3211 Y=514100.5831
X=362590.5961 Y=514095.9211
X=362596.2881 Y=514088.3281
X=362602.8471 Y=514080.1281
X=362605.8321 Y=514068.4681
X=362580.4861 Y=514091.1311

Biserica Pătrângeni
X=365537.9069 Y=511723.6535
X=365520.3872 Y=511677.9627
X=365473.2983 Y=511715.2379
X=365476.2511 Y=511720.2041
X=365466.7981 Y=511734.2131
X=365454.9749 Y=511751.9764
X=365450.5446 Y=511760.2541
X=365449.6034 Y=511762.0126
X=365447.2355 Y=511766.4369
X=365443.3856 Y=511770.8830
X=365463.8449 Y=511793.0031
X=365549.2578 Y=511885.3497
X=365576.2173 Y=511847.3617
X=365572.2485 Y=511832.8095
X=365570.4120 Y=511830.3609
X=365564.3109 Y=511822.2263

Biserica Valea Mică
X=366972.0508 Y=510342.6279
X=366978.7361 Y=510342.2651
X=366987.5977 Y=510341.5575
X=366996.4239 Y=510341.1455
X=367003.0007 Y=510340.8361
X=367011.5471 Y=510340.8873
X=367028.9565 Y=510340.6777
X=367038.5371 Y=510340.0075
X=367045.6431 Y=510338.6179
X=367055.2195 Y=510335.9413
X=367060.5166 Y=510333.9304
X=367062.2759 Y=510333.2625
X=367066.6509 Y=510331.4099
X=367086.4235 Y=510322.9147
X=367088.7502 Y=510321.6530
X=367077.3828 Y=510301.3700
X=367052.7350 Y=510257.3904
X=367050.7241 Y=510258.7011
X=367030.1881 Y=510272.3601
X=367027.6651 Y=510274.1761
X=367022.8171 Y=510277.3501
X=366975.4772 Y=510298.8557
X=366974.7717 Y=510302.8535
X=366975.5891 Y=510303.3076
X=366977.2427 Y=510305.3581
X=366978.4995 Y=510311.1790
X=366978.5656 Y=510314.9493
X=366975.5229 Y=510319.6457
X=366973.6709 Y=510321.4317
X=366971.3690 Y=510322.1354
X=366970.2041 Y=510322.4915
X=366965.1241 Y=510323.7616

Biserica Galați
X=367928.3911 Y=511470.0831
X=367932.5372 Y=511483.4236
X=367944.5953 Y=511522.2215
X=367958.2477 Y=511550.1217
X=367962.3983 Y=511556.1141
X=367962.8858 Y=511557.0749
X=367998.1346 Y=511540.7403
X=368002.3858 Y=511538.9558
X=368048.7492 Y=511510.8460
X=368012.7093 Y=511486.0615
X=368029.5780 Y=511462.7226
X=368015.4822 Y=511453.5950
X=368023.4150 Y=511441.8024

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=368011.5308 Y=511434.3612
X=367995.6386 Y=511424.6341
X=367983.9411 Y=511412.1791
X=367981.1996 Y=511414.2456
X=367978.4581 Y=511416.3121
X=367978.7421 Y=511416.5871
X=367961.9031 Y=511429.2251
X=367961.7415 Y=511429.0611
X=367960.6301 Y=511430.9261
X=367956.0381 Y=511437.3551
X=367949.6641 Y=511445.5691
X=367944.3931 Y=511452.3211

Biserica Vâltori

X=362088.8751 Y=517533.6928
X=362089.2289 Y=517534.2471
X=362101.3129 Y=517553.1787
X=362106.0095 Y=517558.8816
X=362109.4037 Y=517555.2863
X=362125.4417 Y=517538.0729
X=362137.9857 Y=517519.1999
X=362137.9857 Y=517512.4649
X=362136.1415 Y=517496.2935
X=362139.2069 Y=517484.6995
X=362139.3279 Y=517484.3070
X=362139.4588 Y=517483.8823
X=362143.2957 Y=517471.4317
X=362143.7631 Y=517470.8304
X=362144.1247 Y=517470.1602
X=362144.3705 Y=517469.4394
X=362144.4938 Y=517468.6878
X=362144.4924 Y=517468.3070
X=362095.9144 Y=517477.9595
X=362100.3177 Y=517494.8071
X=362103.3809 Y=517506.1983

Biserica Izvoru Ampoiului

X=358951.4701 Y=518548.4641
X=358955.1741 Y=518545.2731
X=358958.3721 Y=518541.6091
X=358947.1701 Y=518532.2001
X=358940.8711 Y=518527.3301
X=358924.1451 Y=518516.2891
X=358902.5251 Y=518523.0811
X=358895.3521 Y=518525.6781
X=358878.6521 Y=518529.4121
X=358867.1471 Y=518527.1121
X=358862.2281 Y=518525.7971
X=358860.8631 Y=518524.9141
X=358859.6151 Y=518524.4991
X=358856.6831 Y=518522.2001
X=358851.7741 Y=518513.1131
X=358845.4431 Y=518498.7581
X=358841.3701 Y=518493.8961
X=358837.6241 Y=518492.6201
X=358832.8991 Y=518491.3401
X=358831.6361 Y=518499.2391
X=358830.4021 Y=518522.3061
X=358831.5971 Y=518531.7591
X=358833.9531 Y=518542.0261
X=358836.4851 Y=518549.6901
X=358840.6291 Y=518560.9861
X=358846.8791 Y=518575.7551
X=358850.9751 Y=518580.3711
X=358863.9851 Y=518590.2571
X=358873.5569 Y=518595.1577
X=358883.6271 Y=518600.6735
X=358885.2347 Y=518602.2465
X=358887.5121 Y=518604.9571
X=358889.7801 Y=518610.9911
X=358893.7931 Y=518610.9271
X=358898.4871 Y=518610.2571
X=358899.1621 Y=518608.7061
X=358899.0981 Y=518604.2731
X=358897.7041 Y=518598.7411
X=358895.3261 Y=518591.2791
X=358892.1911 Y=518582.0431
X=358888.2221 Y=518573.2901
X=358889.9871 Y=518571.9861
X=358894.3301 Y=518569.8231
X=358900.8101 Y=518565.7021
X=358904.7691 Y=518563.6971
X=358910.6631 Y=518561.8811
X=358920.4741 Y=518559.5301
X=358926.8471 Y=518558.1571
X=358934.8851 Y=518556.3111
X=358938.8721 Y=518555.3171
X=358946.9331 Y=518551.7211

Biserica Trâmpoiele

X=357169.2649 Y=518199.3274
X=357177.7680 Y=518183.8338
X=357219.2994 Y=518192.2514
X=357219.1681 Y=518188.5831
X=357218.1341 Y=518181.3501
X=357213.3721 Y=518172.7721
X=357210.6731 Y=518168.7431
X=357207.8921 Y=518162.4271

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=357206.6981 Y=518158.9431
X=357207.6161 Y=518141.6481
X=357207.4781 Y=518138.7491
X=357207.7051 Y=518132.4091
X=357207.6481 Y=518131.5401
X=357206.9541 Y=518131.6441
X=357200.5781 Y=518129.9101
X=357192.7991 Y=518127.6711
X=357188.3211 Y=518125.4501
X=357186.8171 Y=518124.3771
X=357172.9991 Y=518114.8931
X=357160.2721 Y=518112.3961
X=357152.3421 Y=518111.8601
X=357134.5631 Y=518111.4461
X=357129.6081 Y=518110.7681
X=357122.0701 Y=518111.7361
X=357120.0611 Y=518111.7151
X=357113.1781 Y=518112.7541
X=357099.5691 Y=518118.0341
X=357097.5241 Y=518124.1421
X=357095.7501 Y=518128.9961
X=357092.9081 Y=518128.9211
X=357092.7831 Y=518134.9961
X=357092.7161 Y=518138.6101
X=357083.1811 Y=518149.3831
X=357083.1191 Y=518152.0081
X=357084.3581 Y=518157.4791
X=357091.6971 Y=518173.9131
X=357095.5491 Y=518182.9781
X=357103.1371 Y=518201.0901
X=357110.1921 Y=518212.1821
X=357122.0751 Y=518222.9971
X=357124.4171 Y=518225.5541
X=357136.1481 Y=518218.1691
X=357139.7821 Y=518216.6821
X=357149.4391 Y=518210.5301

X=357305.7489 Y=521690.8269
X=357300.7921 Y=521705.9271
X=357296.8601 Y=521714.8111
X=357286.9181 Y=521730.1021
X=357282.1881 Y=521740.9221
X=357281.3751 Y=521742.8861
X=357281.0671 Y=521745.3811
X=357278.5727 Y=521751.1617
X=357280.1733 Y=521762.5275
X=357288.5597 Y=521767.4581
X=357308.5861 Y=521774.6931
X=357319.8059 Y=521779.0901
X=357335.9211 Y=521784.8365
X=357350.0397 Y=521791.0443
X=357363.4849 Y=521797.7043
X=357375.6455 Y=521805.2025
X=357385.5105 Y=521813.8643
X=357391.1197 Y=521819.3487
X=357400.1225 Y=521826.7169
X=357412.2487 Y=521835.7741
X=357412.2467 Y=521813.2317
X=357412.5021 Y=521800.7773

Castel Botești

X=357418.1075 Y=521790.3143
X=357425.0713 Y=521781.0931
X=357421.9835 Y=521779.0241
X=357395.3819 Y=521764.6607
X=357381.2655 Y=521754.2567
X=357363.3607 Y=521740.1881
X=357336.3161 Y=521709.4049
X=357326.3117 Y=521693.3247
X=357313.4451 Y=521674.9371
X=357307.0081 Y=521686.9911

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

FIŞE ANALITICE DE INVENTARIERE PENTRU CONSTRUCȚIILE ȘI AMENAJĂRILE PROPUSE SPRE CLASARE SAU PROTEJARE

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Casa de cultură**
1.4	Denumiri anterioare	Casa familiei Lukacs Bella

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Valea Morilor,
2.7.	Adresa poștală	nr. 7
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	
2.9.	Coordonate geografice	46.1130333219696, 23.223766262449246

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	Nu, domeniul public al orașului Zlatna
3.1.2	Proprietate privată	

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă timpurie
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	A doua jumătate a sec. XVIII
4.4.	Datare precisă	1760

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.	Istoric	Clădirea a fost construită în jurul anului 1760 și a avut în decursul timpului mai multe destinații și proprietari, iar la sfârșitul anilor 70 a devenit Casa de Cultură a orașului Zlatna, precum și Biblioteca Orășenească.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Casă
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Casa de Cultură
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectural construcţia se încadrează stilului neo-baroc, cu elemente ale de factură maghiară (Secession)

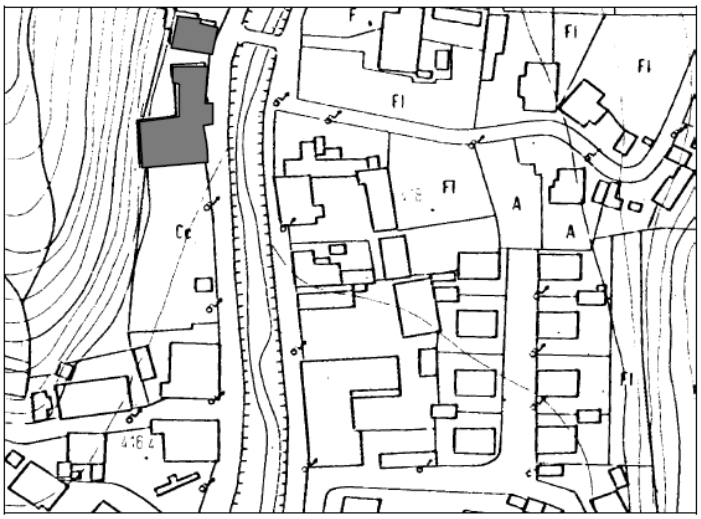
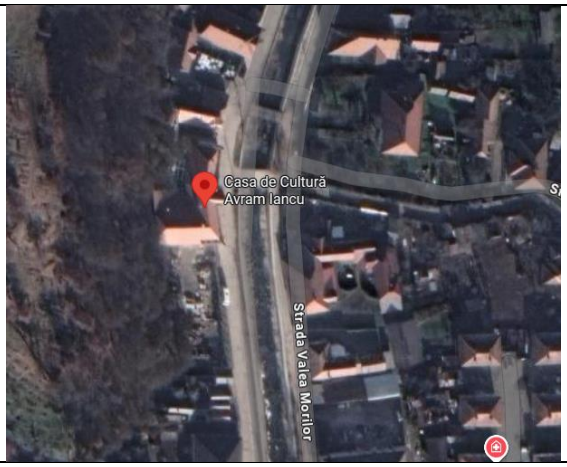
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

9. **NIVEL CLASARE**

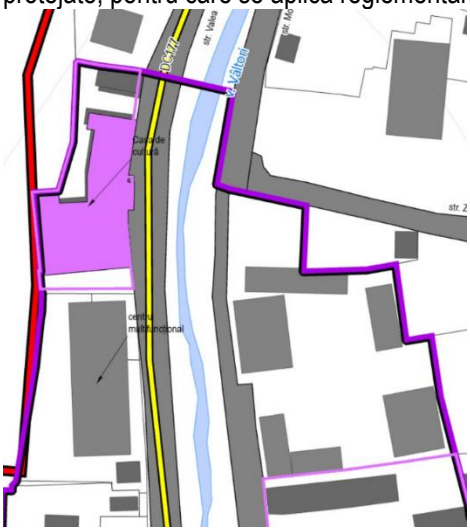
9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

.

Coordonate imobil:

X=362850.9991 Y=514125.4979
X=362850.9249 Y=514119.2559
X=362849.6181 Y=514119.2291
X=362849.6927 Y=514115.6767
X=362850.5623 Y=514106.4947
X=362851.2281 Y=514100.5519
X=362830.4523 Y=514100.4265
X=362830.0611 Y=514104.4579
X=362830.3819 Y=514104.4689
X=362828.5701 Y=514122.1001
X=362829.2667 Y=514122.1469
X=362849.4873 Y=514125.4661
X=362834.0977 Y=514122.4691
X=362834.3695 Y=514122.4957
X=362837.5885 Y=514133.3845
X=362838.3353 Y=514151.0637
X=362838.8289 Y=514151.4105
X=362843.5479 Y=514150.5155
X=362852.8229 Y=514149.3267
X=362852.0697 Y=514144.2261
X=362851.4049 Y=514139.3615
X=362849.4829 Y=514125.7091

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Liceul „Corneliu Medrea”**
1.4	Denumiri anterioare	Şcoala de Arte şi Meserii

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Tudor Vladimirescu
2.7.	Adresa poștală	nr. 14
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	
2.9.	Coordonate geografice	46.109889743954845, 23.226956868303446

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	Nu, domeniul public al orașului Zlatna
3.1.2	Proprietate privată	-

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	A doua jumătate a sec. XIX
4.4.	Datare precisă	1895

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.	Istoric	Ansablul datând de la sfârşitul sec. al XIX-lea, a fost destinat pregătiri tinerilor în meserii legate de prelucrarea pietrei şi a metalului. După anul 1918, școala și-a continuat activitatea, cu limba de predare română sub denumirea de „Școala inferioară de arte și meserii”. În anul 2010 primește numele sculptorului Corneliu Medrea, fost elev al Școlii de arte și meserii între 1905-1909, astfel devine Grup Școlar „Corneliu Medrea”, iar în 2012 se redenumește Liceul „Corneliu Medrea”.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Școală
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Școală
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădire realizată în stilul arhitectural Art Nouveau, cu regim de înălțime parter și un etaj, cu element decorativ in zona centrală a fațadei principale.

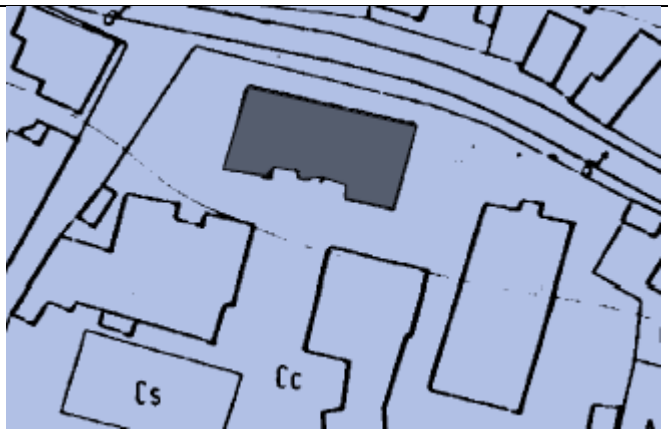
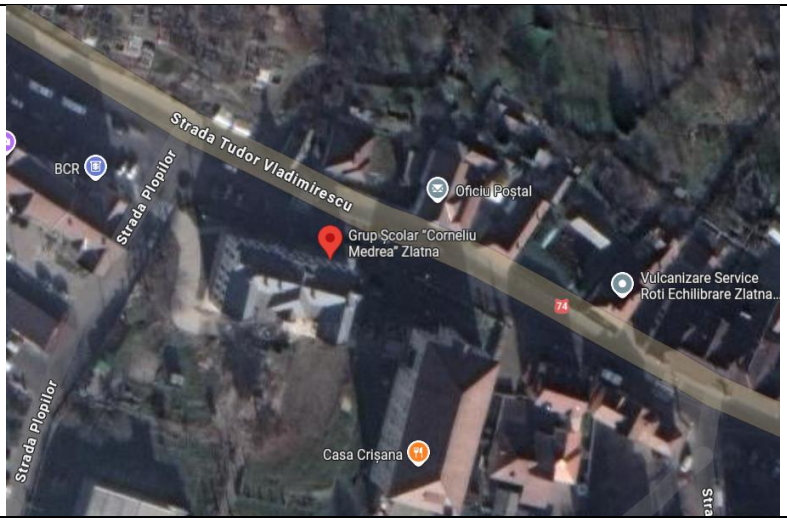
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Coordonate imobil:

X=363048.1951 Y=513780.7501
X=363052.8551 Y=513782.4001
X=363077.2171 Y=513775.5581
X=363078.7861 Y=513775.0861
X=363094.4751 Y=513770.6731
X=363125.2641 Y=513753.8511
X=363129.0111 Y=513751.7901
X=363130.2901 Y=513751.0781
X=363125.4531 Y=513733.7851
X=363129.4211 Y=513732.5891
X=363127.1651 Y=513725.2191
X=363122.9201 Y=513711.8601
X=363120.7911 Y=513706.9441
X=363121.2601 Y=513706.6851
X=363123.9111 Y=513705.5011
X=363122.9481 Y=513703.1821
X=363126.8871 Y=513702.1781
X=363130.8671 Y=513701.1641
X=363129.2371 Y=513697.3331
X=363126.8891 Y=513692.4051
X=363104.9101 Y=513690.1951
X=363097.4741 Y=513689.7311
X=363089.3911 Y=513689.1861
X=363094.7411 Y=513674.1071
X=363096.5171 Y=513668.4901
X=363096.8781 Y=513666.7101
X=363096.6521 Y=513665.9621
X=363098.1891 Y=513661.3131
X=363095.3981 Y=513660.3901
X=363095.4991 Y=513660.0841
X=363093.9401 Y=513659.4731
X=363082.2321 Y=513654.8841
X=363082.0191 Y=513655.4561
X=363057.8151 Y=513645.7741
X=363052.0101 Y=513643.4371
X=363013.1951 Y=513627.9311
X=363006.5581 Y=513625.2811
X=363003.9741 Y=513624.2481
X=363001.5311 Y=513623.3371
X=362998.5131 Y=513627.5531
X=362991.1951 Y=513638.0541
X=362985.0731 Y=513646.6691
X=362985.8281 Y=513646.9701
X=362997.9501 Y=513678.6291
X=362998.1531 Y=513679.1581
X=362999.2981 Y=513682.1501
X=363005.3081 Y=513701.5231
X=363007.2831 Y=513707.8881
X=363013.3091 Y=513727.4771
X=363013.7421 Y=513728.5331
X=363022.1561 Y=513740.5461
X=363026.5731 Y=513746.8641

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Spital**
1.4	Denumiri anterioare	Fostul Centru administrativ al domeniului Zlatna

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Horea
2.7.	Adresa poștală	nr. 1
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.11207233428778, 23.224465145626493

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	Nu, domeniul public al orașului Zlatna
3.1.2	Proprietate privată	-

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă timpurie
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	A doua jumătate a sec. XVIII
4.4.	Datare precisă	1737

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Centru administrativ

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.2.	Funcțiunea actuală	Spital
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădirea a fost construită în prima parte a sec. al XIX (1737), ca sediul al Administraţiei Camerale (Erarial). A fost reconstruită după incendiul de la 1848, păstrează un stil baroc sobru, de factură austriacă provincială.

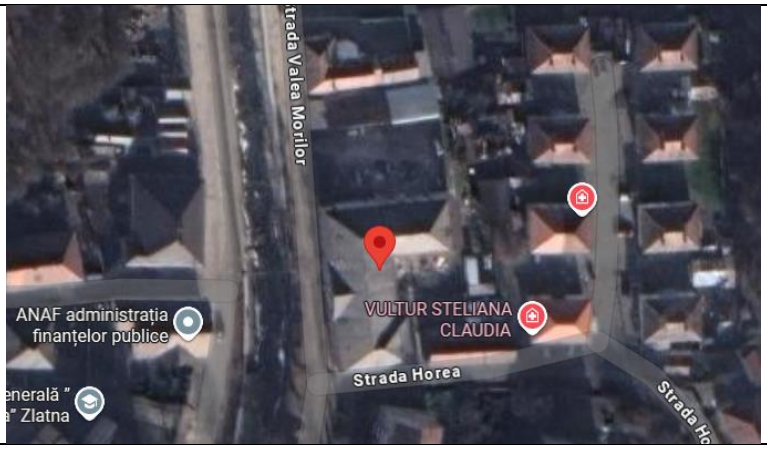
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate imobil:

X=362926.4981 Y=514041.788
X=362927.1431 Y=514036.498
X=362927.6161 Y=514026.620
X=362927.6161 Y=514021.158
X=362927.7321 Y=514017.519
X=362924.7651 Y=514017.301
X=362924.9221 Y=514011.695
X=362925.5501 Y=514011.699
X=362926.1451 Y=514007.551
X=362927.1601 Y=513999.939
X=362927.6141 Y=513993.801
X=362908.0481 Y=513993.157
X=362902.8511 Y=513994.451
X=362885.7961 Y=513993.209
X=362884.8331 Y=514005.772
X=362883.8361 Y=514005.695
X=362882.8621 Y=514018.408
X=362883.8591 Y=514018.484
X=362882.9071 Y=514030.898
X=362881.9371 Y=514041.052
X=362880.3121 Y=514058.057
X=362898.3171 Y=514059.995
X=362910.3911 Y=514061.642
X=362923.4351 Y=514063.557
X=362925.7151 Y=514054.520
X=362926.4241 Y=514051.994
X=362926.8131 Y=514049.386
X=362928.3871 Y=514049.621
X=362929.4581 Y=514042.450

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica parohiei romano-catolice din Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. I. L. Caragiale
2.7.	Adresa poștală	nr. 2
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.111164, 23.224464

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia romano-catolică

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă timpurie
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	A doua jumătate a sec. XVIII
4.4.	Datare precisă	1752

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Parohia romano-catolica din Zlatna a fost înființată în anul 1722 dupa ce in Zlatna s-au mutat comunitati maghiare si sasesti în scopul

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

		exploatarii zăcămintelor de aur. Aceste comunitati romano-catolice au construit in sec. XIV o biserică, aceasta devenind una dintre cele mai vechi biserici romano-catolice din regiune. In anul 1752 incepe constructia bisericii care poate fi intalnita astazi in centrul orasului. Lacasul a fost inaltat pentru cinstirea Sf. Joan de Nepomuk, protectorul si patronul bisericii. Si aceasta biserica a cazut prada incendiului devastator din anul revolutonar 1848. Biserica are trei altare , unul principal, sculptat in alabastru, dominat de statuia lui Iisus Hristos rastignit pe cruce, strajuit de patru ingeri. De-o parte si de alta a acestuia se află celelalte doua altare mai mici. In biserica se află si una dintre cele mai bune orgi din Transilvania. Autoritatile locale inentioneaza sa puna in valoare aceasta orga prin sustinerea unor concerte. Turnul bisericii adaposteste si un mecanism de ceas, cu patru cadrane,care functioneaza si astazi.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Biserica datează din sec. al XVIII (1753) și este realizată în stil arhitectural baroc. A suferit importante distrugeri în octombrie 1848 fiind refăcută în forma actuală în 1851. Turmul clopotniţă are un nou clopot şi un ceas, iar din 1863 are orgă proprie.

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Coordonate imobil:

X=362898.8071 Y=513885.8551
X=362893.3041 Y=513886.2831
X=362889.2593 Y=513888.5779
X=362884.8139 Y=513891.0391

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=362882.3041 Y=513893.0621
X=362880.0161 Y=513895.9321
X=362878.6281 Y=513898.2711
X=362877.3481 Y=513902.9701
X=362877.2971 Y=513907.9801
X=362877.6211 Y=513912.4751
X=362877.8881 Y=513914.6621
X=362878.3151 Y=513917.0731
X=362879.8981 Y=513922.2755
X=362881.2891 Y=513930.0441
X=362881.7392 Y=513932.4165
X=362929.3169 Y=513923.5690
X=362923.2598 Y=513893.8123
X=362900.9561 Y=513898.3511

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica parohiei reformate din Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Lacului,
2.7.	Adresa poștală	nr. 2
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.11117704309731, 23.221954118783867

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia reformată

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	A doua jumătate a sec. XIX
4.4.	Datare precisă	1850

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	În forma actuală biserica datează din 1850 fiind ridicată pe fundaţiile vechii biserici arsă în 1848.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

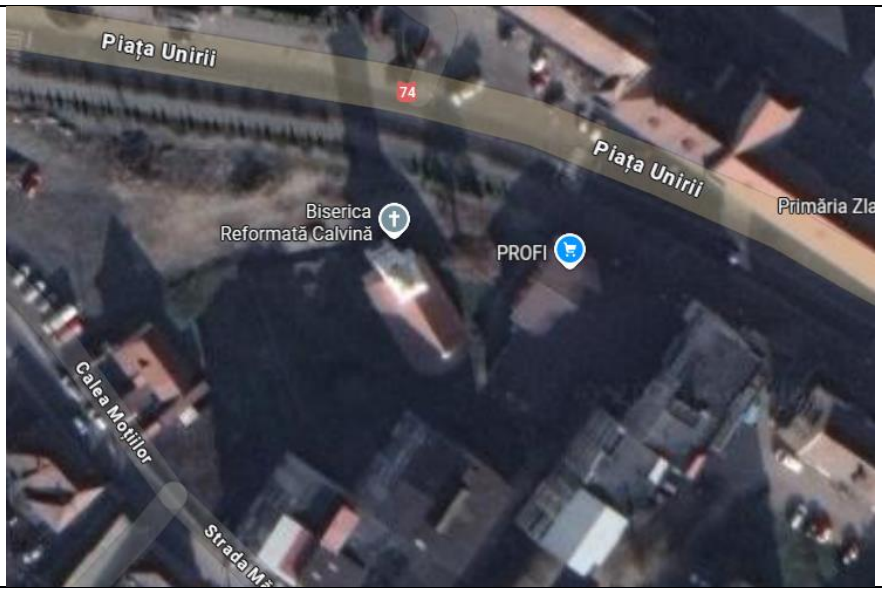
6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Biserica este construită în stil eclectiv, din zidărie de piatră şi cărămidă, legată cu mortar de var si acoperită cu tablă.

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	

8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

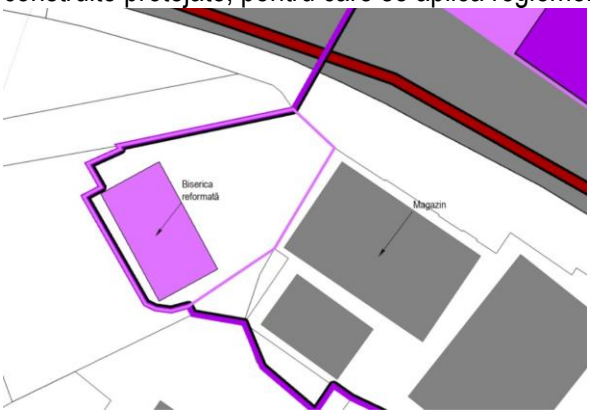
9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Coordonate imobil:

X=362725.3971 Y=513924.1431
X=362731.2759 Y=513918.6437
X=362722.7081 Y=513904.3371
X=362710.4791 Y=513896.1561
X=362708.0031 Y=513895.4851
X=362705.7711 Y=513895.7911
X=362704.3341 Y=513896.4831
X=362695.5711 Y=513911.7561
X=362698.0461 Y=513913.0521
X=362696.1361 Y=513916.3801
X=362700.7761 Y=513918.4651
X=362700.4721 Y=513918.9421
X=362716.4414 Y=513922.2744

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Clădirea ANAF Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Valea Morilor
2.7.	Adresa poștală	nr. 1
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.11192636348128, 23.223865146479234

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	Da.
3.1.2	Proprietate privată	-

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	înc. sec. XIX.
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Construită în prima parte a sec. al XIX
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Casă

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.2.	Funcțiunea actuală	Sediu ANAF
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădire cu regim de înălțime parte și mansardă, cu terasă acoperită și fronton decorat din lemn.

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate imobil:

X=362849.2291 Y=513984.2291
X=362835.7261 Y=513987.7181
X=362833.5411 Y=513988.1501
X=362827.4071 Y=513987.5211
X=362827.9450 Y=513996.1618
X=362827.3351 Y=513987.5321
X=362828.7931 Y=514009.7861
X=362832.2751 Y=514015.1711
X=362828.5831 Y=514031.2931
X=362825.9811 Y=514036.7607
X=362825.8436 Y=514037.0496
X=362823.1041 Y=514042.8061
X=362825.1311 Y=514043.0771
X=362837.6581 Y=514042.9671
X=362844.7963 Y=514043.0701
X=362844.7700 Y=514042.0030
X=362854.5081 Y=514041.8450
X=362855.4570 Y=514041.8491
X=362856.6365 Y=514017.9393
X=362856.7205 Y=514016.2337
X=362856.6114 Y=514010.0739
X=362856.2945 Y=513992.1729
X=362852.6981 Y=513992.5071

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Casa WILHELM Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Valea Morilor
2.7.	Adresa poștală	nr. 2
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.11213716686448, 23.223854048682053

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	Da.
3.1.2	Proprietate privată	-

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	înc. sec. XIX.
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	A fost construită în prima parte a sec. al XIX ca reşedinţă familială.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Casă

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.2.	Funcțiunea actuală	Casă parohială a Bisericii Reformate
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădire cu regim de înălțime parter, cu acoperiș în patru ape, înalt.

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate imobil:

X=362849.2291 Y=513984.2291
X=362835.7261 Y=513987.7181
X=362833.5411 Y=513988.1501
X=362827.4071 Y=513987.5211
X=362827.9450 Y=513996.1618
X=362827.3351 Y=513987.5321
X=362828.7931 Y=514009.7861
X=362832.2751 Y=514015.1711
X=362828.5831 Y=514031.2931
X=362825.9811 Y=514036.7607
X=362825.8436 Y=514037.0496
X=362823.1041 Y=514042.8061
X=362825.1311 Y=514043.0771
X=362837.6581 Y=514042.9671
X=362844.7963 Y=514043.0701
X=362844.7700 Y=514042.0030
X=362854.5081 Y=514041.8450
X=362855.4570 Y=514041.8491
X=362856.6365 Y=514017.9393
X=362856.7205 Y=514016.2337
X=362856.6114 Y=514010.0739
X=362856.2945 Y=513992.1729
X=362852.6981 Y=513992.5071

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Casă de lângă Primăria Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	Str. Pța Unirii
2.7.	Adresa poștală	nr. 3
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.11164109027967, 23.222244069042127

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-.
3.1.2	Proprietate privată	Da.

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	înc. sec. XIX.
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Clădirea datează din secol XVIII, aparţinând unor negustori bogaţi, la parter cu spaţii comerciale. A suferit distrugeri în 1848 fiind refăcută

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

		sub forma actuală, conservând caracteristicile stilului baroc târziu (deschideri, ancadramente)
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Casă și spații comerciale
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Apartamente și spații comerciale
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

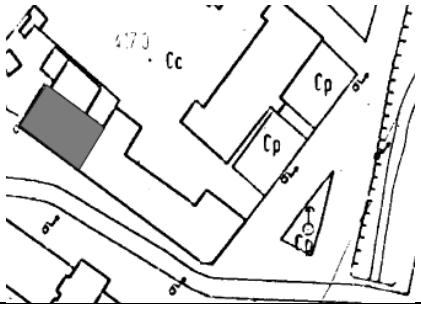
6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădire cu regim de înălțime parter și etaj, cu acoperiș în patru ape.

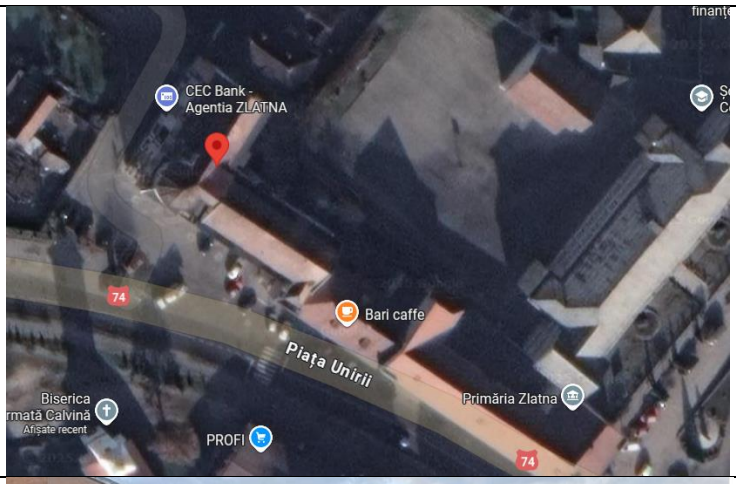
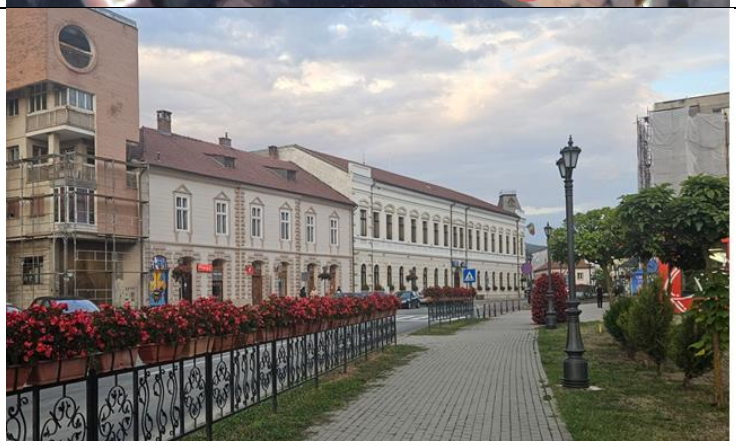
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Coordonate imobil:

X=362775.1871 Y=513943.5211
X=362778.5101 Y=513941.3131
X=362778.9351 Y=513941.8781
X=362778.9561 Y=513941.9031
X=362783.7441 Y=513938.0591
X=362788.2491 Y=513932.6991
X=362792.1521 Y=513929.5841
X=362792.7151 Y=513929.1351
X=362792.8761 Y=513929.0071
X=362797.7171 Y=513925.1431
X=362807.5811 Y=513917.0171
X=362797.9591 Y=513905.4491
X=362795.0991 Y=513905.0621
X=362756.7431 Y=513931.7641
X=362737.3909 Y=513945.2745
X=362744.6443 Y=513955.9653
X=362747.3113 Y=513959.8959
X=362740.8925 Y=513964.7563
X=362745.3841 Y=513971.3765
X=362761.2711 Y=513956.7271
X=362766.1101 Y=513952.1461
X=362769.1561 Y=513949.0961
X=362769.5409 Y=513948.9055
X=362769.0151 Y=513948.1971
X=362771.4491 Y=513946.3531

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Casa Albini Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	str. T. Vladimirescu
2.7.	Adresa poștală	nr. 15
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.10966489103063, 23.22825504643105

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	sf. sec. XIX
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Clădire datând de la sfârşitul sec. al XIX -lea, a aparţinut lui Albinii Iuliu, notar din Zlatna

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Casă
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Casă parohială
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădirea cu un singur nivel şi cu subsol, realizată în stil arhitectural baroc.

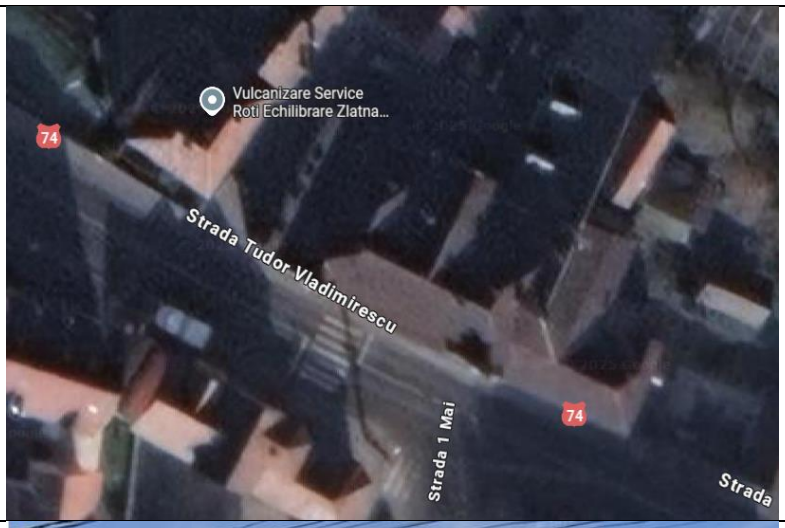
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Coordonate imobil

X=363194.9351 Y=513749.0221
X=363194.3701 Y=513748.0711
X=363186.3524 Y=513733.0821
X=363181.1721 Y=513735.7351
X=363164.8781 Y=513744.0801
X=363163.3605 Y=513744.9455
X=363193.6905 Y=513790.0039
X=363207.4489 Y=513780.2143
X=363210.8885 Y=513777.5685
X=363207.1843 Y=513771.4831
X=363208.7984 Y=513770.7209
X=363197.3577 Y=513747.9030

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Școala confesională Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	str. Horea
2.7.	Adresa poștală	nr.
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.11103357997035, 23.226024316917908

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	-
4.4.	Datare precisă	1902

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Clădirea actuală datează din 1902, fiind construită pentru a înlocui o altă şcoală confesională mai veche, de la începutul sec. al XIX-lea,

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

		devenită neâncăpătoare. Clădirea dispunea de patru săli de clasă, cancelarie şi holuri de acces.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Școală confesională
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Capelă
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	În zonă construită protejată propusă
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădirea este construită cu un singur nivel și este în prezent capelă mortuară.

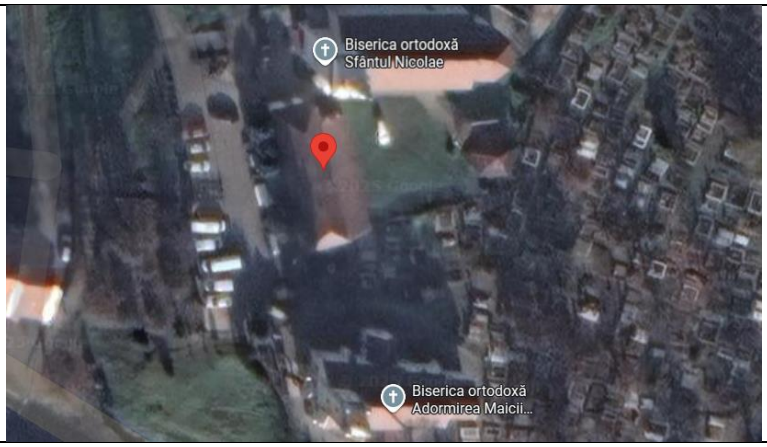
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. NIVEL CLASARE

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Nu se propune delimitarea unei zone de protecție individuale, imobilul fiind inclus în perimetrul zone construite protejate, pentru care se aplică reglementările specifice.

Coordonate imobil:

X=363006.6941 Y=513906.6861
X=363006.3011 Y=513909.7941
X=363005.7001 Y=513920.9151
X=363005.6191 Y=513923.6391
X=363017.1291 Y=513929.9221
X=363024.8731 Y=513934.2771
X=363031.2961 Y=513938.8791
X=363037.6071 Y=513946.2691
X=363048.8861 Y=513962.5741
X=363060.5741 Y=513980.4981
X=363066.5111 Y=513990.0661
X=363072.3961 Y=513997.8541
X=363085.2151 Y=514013.7321
X=363099.9951 Y=514032.4561
X=363107.9741 Y=514043.2551
X=363108.5041 Y=514043.0191
X=363119.5811 Y=514035.8941
X=363137.4261 Y=514021.9371
X=363146.5171 Y=514013.1291
X=363156.7111 Y=514001.0741
X=363164.2881 Y=513992.5531
X=363172.8281 Y=513982.4581
X=363177.6031 Y=513976.3221
X=363185.7321 Y=513963.3421
X=363191.9011 Y=513952.4671
X=363204.1341 Y=513930.3351
X=363211.9341 Y=513910.5641
X=363212.7831 Y=513904.2191
X=363201.0671 Y=513896.6431
X=363165.9151 Y=513875.0951
X=363158.5891 Y=513870.2271
X=363151.3981 Y=513865.0731
X=363141.3071 Y=513858.1471

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=363139.5131 Y=513856.1961
X=363132.9837 Y=513846.6593
X=363131.1471 Y=513847.8481
X=363128.1191 Y=513843.8341
X=363122.1921 Y=513834.3691
X=363121.8481 Y=513834.5551
X=363104.0161 Y=513840.2641
X=363091.7321 Y=513843.2261
X=363087.3991 Y=513827.2251
X=363085.9781 Y=513817.9591
X=363083.5581 Y=513800.8781
X=363080.8651 Y=513789.4341
X=363073.6771 Y=513793.6071
X=363069.8191 Y=513795.7741
X=363052.4801 Y=513805.6901
X=363044.8441 Y=513809.9631
X=363029.4531 Y=513818.0421
X=363022.0191 Y=513821.8921
X=362999.8641 Y=513835.5331
X=362990.7101 Y=513841.2431
X=362984.9771 Y=513845.6161
X=362979.3261 Y=513850.5521
X=363000.5701 Y=513863.6501
X=363002.0281 Y=513866.1481
X=363002.9961 Y=513867.2491
X=363005.3801 Y=513871.1541
X=363007.0411 Y=513873.5101
X=363008.3821 Y=513875.4551
X=363010.2011 Y=513878.1811
X=363012.1791 Y=513881.7531
X=363007.0201 Y=513904.4551

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Şcoala Montanistică, Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	str. Petru Dobra
2.7.	Adresa poștală	nr. 15
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.112426646781834, 23.222128733108402

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	Domeniul public al orașului Zlatna
3.1.2	Proprietate privată	-

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă timpurie
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	A doua jum sec. XVIII
4.4.	Datare precisă	1771

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.	Istoric	A fost construită în a doua parte a sec. al XVIII (1771) şi a adăpostit Şcoala montanistică înfiinţată în 1776 pentru pregătirea specialiştilor minieri din M. Apuseni
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Școală
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Servicii soio-medicale
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Str. Petru Dobra
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Clădirea este construită pe un singur nivel, în formp de U, cu brațe inegale, în stil arhitectural stil urban de factură austriacă provincială.

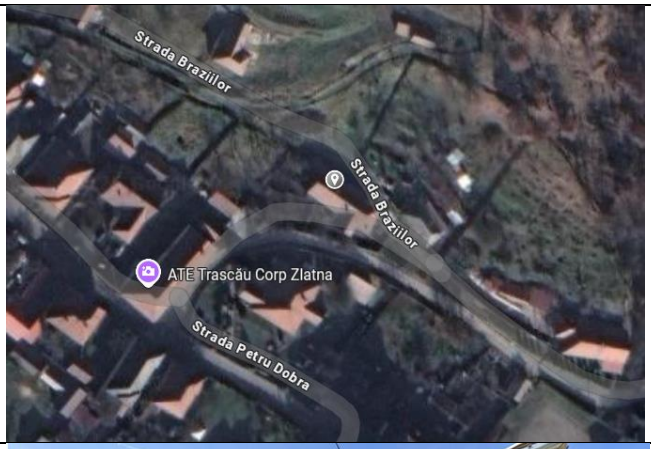
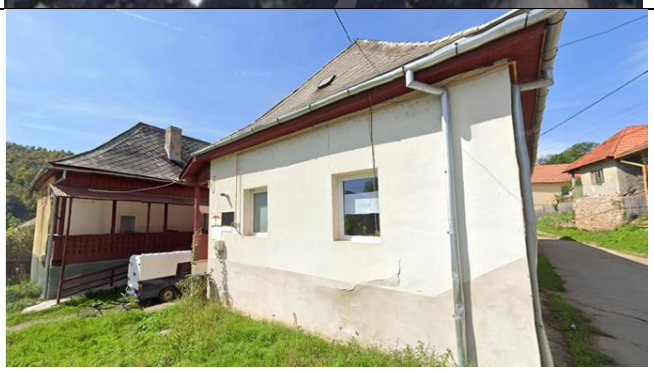
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

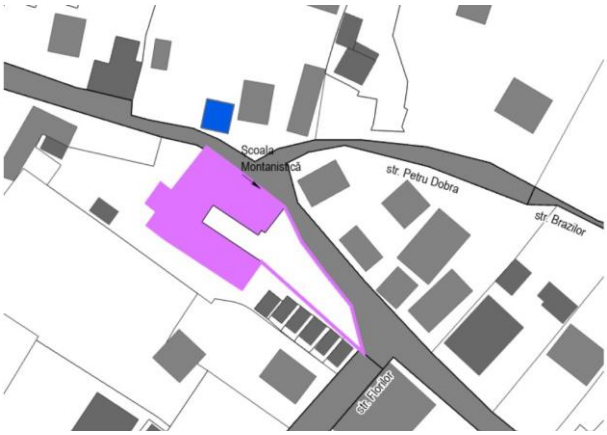
Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

	fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Coordonate imobil:

X=362575.6261 Y=514084.3201
X=362556.7011 Y=514096.7361
X=362552.2311 Y=514100.1381
X=362554.6701 Y=514103.5571
X=362552.0001 Y=514105.6621
X=362555.4851 Y=514110.5461
X=362558.1551 Y=514108.4421
X=362566.8821 Y=514119.5161
X=362566.9541 Y=514119.4641
X=362573.6851 Y=514114.5721
X=362586.3561 Y=514104.6071
X=362588.3211 Y=514100.5831
X=362590.5961 Y=514095.9211
X=362596.2881 Y=514088.3281
X=362602.8471 Y=514080.1281
X=362605.8321 Y=514068.4681
X=362580.4861 Y=514091.1311

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Cimitir evreiesc, Zlatna**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	-
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	în zona industrială, lângă fabrica de cupru
2.7.	Adresa poștală	FN,
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.10482533012845, 23.238863774807236

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă timpurie
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	sf. sec. XVIII
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Cimitir evreiesc
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Cimitir evreiesc
5.2.	Autor	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.3.	Comanditar	-

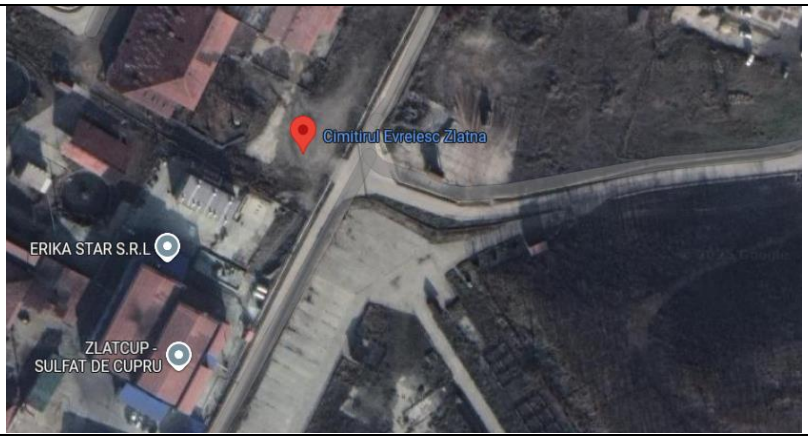
6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona industrială Zlatna
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Formă poligonală, cu o suprafaţă de 370 mp, îngrădit.

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Degradat
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/ameninţări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

9. **NIVEL CLASARE**

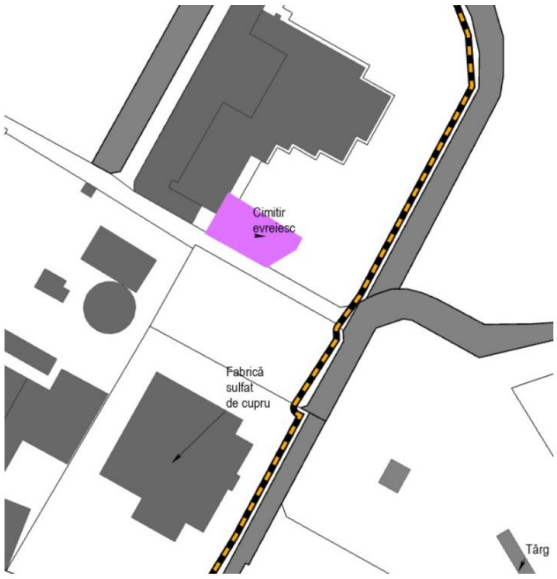
9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate imobil:

X=363959.0681 Y=513204.7631
X=363981.5911 Y=513190.9721
X=363979.7091 Y=513187.3201
X=363969.0851 Y=513180.9501
X=363947.4901 Y=513193.0151
X=363951.3711 Y=513199.6741
X=363955.4961 Y=513207.0271

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Castelul de la Botești**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	**Zlatna**
2.4.	Sat	**Botești**
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	str. Principală
2.7.	Adresa poștală	nr. 1
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.18054601589451, 23.15010054267308

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	Prima jum. Sec. XX
4.4.	Datare precisă	1936

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	Castelul a fost construit în perioada 1936-1938 de către fostul prim ministrul al României Ion Gigurtu şi acţionar la compania auriferă

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

		S.A.R. "Pyrit", pentru a fi utilizată ca reşedinţă de vară. Clădirea a servit după naţionalizare ca şcoală locală şi tabără şcolară, intrând ulterior în administrarea unei unităţi militare. În 1985 aici au fost filmate mai multe cadre pentru filmul "Noi cei din linia întâi", prilej cu care a fost şi incendiat fără a mai fi refăcut.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Reședință de vară
5.1.2.	Funcțiunea actuală	-
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Botești
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	la confluenţa pârâului Dobrot cu Ampoiul
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectură neo-românească specifică specifică perioadei interbelice. Clădirea dispune de 19 camere şi scări interioare din beton, geamurile sunt dreptunghiulare şi în arc simplu şi arc trilobat.

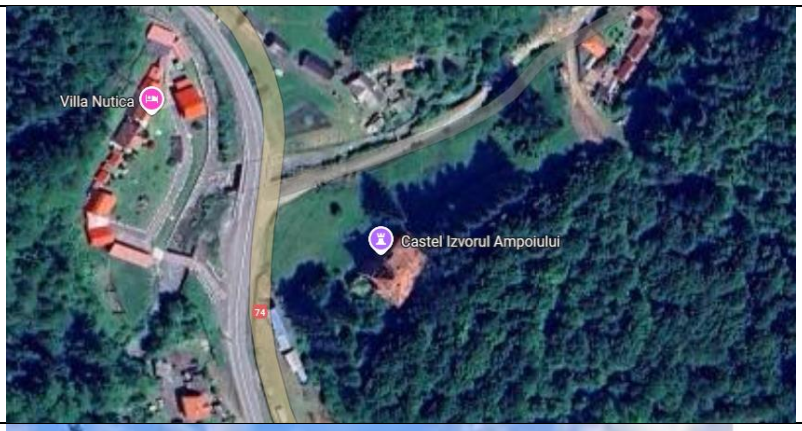
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	Necesită reabilitare.
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/amenințări	Prăbușire

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

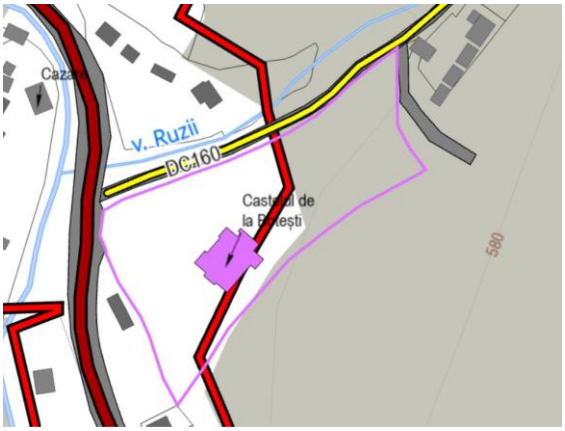
10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Coordonate Imobil

X=357418.1075 Y=521790.3143
X=357425.0713 Y=521781.0931
X=357421.9835 Y=521779.0241
X=357395.3819 Y=521764.6607
X=357381.2655 Y=521754.2567
X=357363.3607 Y=521740.1881
X=357336.3161 Y=521709.4049
X=357326.3117 Y=521693.3247
X=357313.4451 Y=521674.9371
X=357307.0081 Y=521686.9911
X=357305.7489 Y=521690.8269
X=357300.7921 Y=521705.9271
X=357296.8601 Y=521714.8111
X=357286.9181 Y=521730.1021
X=357282.1881 Y=521740.9221

X=357281.3751 Y=521742.8861
X=357281.0671 Y=521745.3811
X=357278.5727 Y=521751.1617
X=357280.1733 Y=521762.5275
X=357288.5597 Y=521767.4581
X=357308.5861 Y=521774.6931
X=357319.8059 Y=521779.0901
X=357335.9211 Y=521784.8365
X=357350.0397 Y=521791.0443
X=357363.4849 Y=521797.7043
X=357375.6455 Y=521805.2025

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica parohiei ortodoxe Trâmpoiele**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	Trâmpoiele
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	-
2.7.	Adresa poștală	nr. 16
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.14812139117246, 23.148134086445957

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia ortodoxă

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	Prima jum. a sec. XIX
4.4.	Datare precisă	1812

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.	Istoric	Biserica cu harmul Sf. Mucenic „Teodor Tiron” a fost construita în anul 1812 din piatră şi cărămidă. A fost renovată şi pictată în întregime în perioada 1969- 1970.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectură bisericească românească specifică Munţilor Apuseni, cu turm clopotniţă înalt

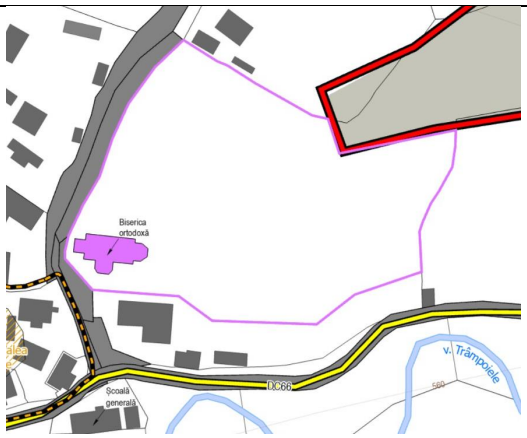
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	Clădirea a fost recent restaurată
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie
8.2.	Documente de arhivă	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.3.	Hărți, planuri, desene	
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric

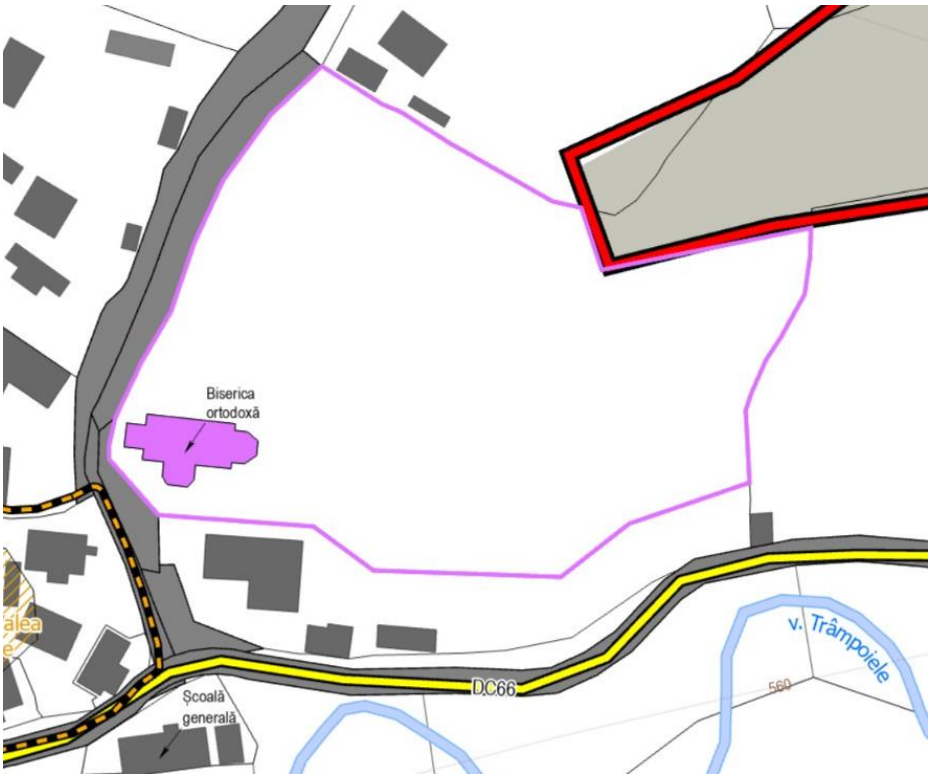
Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Coordonate imobil

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

X=357169.2649 Y=518199.3274
X=357177.7680 Y=518183.8338
X=357219.2994 Y=518192.2514
X=357219.1681 Y=518188.5831
X=357218.1341 Y=518181.3501
X=357213.3721 Y=518172.7721
X=357210.6731 Y=518168.7431
X=357207.8921 Y=518162.4271
X=357206.6981 Y=518158.9431
X=357207.6161 Y=518141.6481
X=357207.4781 Y=518138.7491
X=357207.7051 Y=518132.4091
X=357207.6481 Y=518131.5401
X=357206.9541 Y=518131.6441
X=357200.5781 Y=518129.9101
X=357192.7991 Y=518127.6711
X=357188.3211 Y=518125.4501
X=357186.8171 Y=518124.3771
X=357172.9991 Y=518114.8931
X=357160.2721 Y=518112.3961
X=357152.3421 Y=518111.8601
X=357134.5631 Y=518111.4461
X=357129.6081 Y=518110.7681
X=357122.0701 Y=518111.7361
X=357120.0611 Y=518111.7151
X=357113.1781 Y=518112.7541
X=357099.5691 Y=518118.0341
X=357097.5241 Y=518124.1421
X=357095.7501 Y=518128.9961
X=357092.9081 Y=518128.9211
X=357092.7831 Y=518134.9961
X=357092.7161 Y=518138.6101
X=357083.1811 Y=518149.3831
X=357083.1191 Y=518152.0081
X=357084.3581 Y=518157.4791
X=357091.6971 Y=518173.9131
X=357095.5491 Y=518182.9781
X=357103.1371 Y=518201.0901
X=357110.1921 Y=518212.1821
X=357122.0751 Y=518222.9971

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica Vâltori**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	Vâltori
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	-
2.7.	Adresa poștală	nr. 29
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.14312241061801, 23.213430085920923

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	sec. XIX
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	.

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică
5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectură bisericească românească specifică Munţilor Apuseni, cu turm clopotniţă înalt

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	**Fotografii**	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

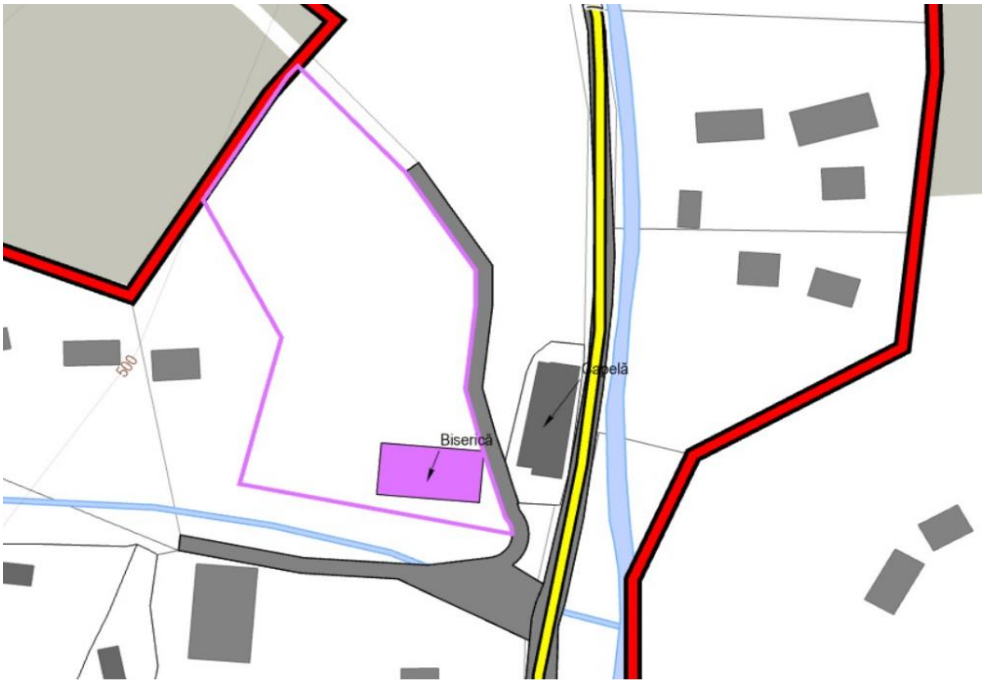
9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Coordonate imobil:

X=362088.8751 Y=517533.6928
X=362089.2289 Y=517534.2471
X=362101.3129 Y=517553.1787
X=362106.0095 Y=517558.8816
X=362109.4037 Y=517555.2863
X=362125.4417 Y=517538.0729
X=362137.9857 Y=517519.1999
X=362137.9857 Y=517512.4649
X=362136.1415 Y=517496.2935
X=362139.2069 Y=517484.6995
X=362139.3279 Y=517484.3070
X=362139.4588 Y=517483.8823
X=362143.2957 Y=517471.4317
X=362143.7631 Y=517470.8304
X=362144.1247 Y=517470.1602
X=362144.3705 Y=517469.4394
X=362144.4938 Y=517468.6878
X=362144.4924 Y=517468.3070
X=362095.9144 Y=517477.9595
X=362100.3177 Y=517494.8071
X=362103.3809 Y=517506.1983

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica Pătrângeni**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	Pătrângeni
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	-
2.7.	Adresa poștală	nr. 35
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.09198622283368, 23.258991716293423

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	sec. XIX
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectură bisericească românească specifică Munţilor Apuseni, cu turm clopotniţă înalt

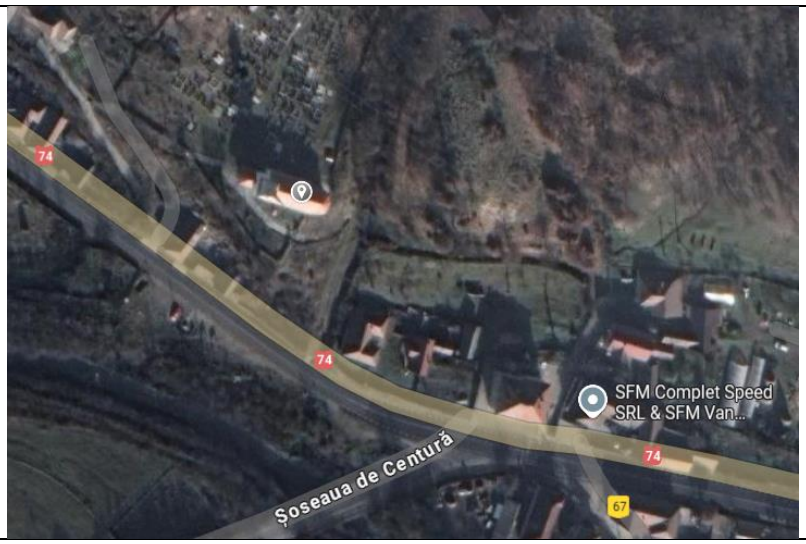
7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	**Fotografii**	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	
8.	Fotografii	

9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

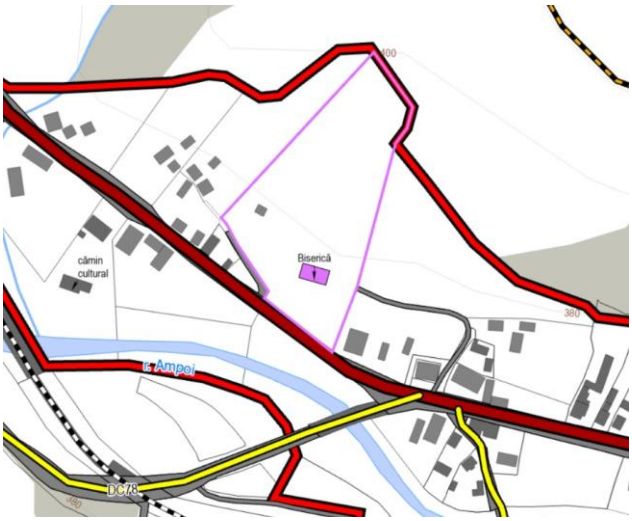
10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Coordonate imobil:

X=365537.9069 Y=511723.6535
X=365520.3872 Y=511677.9627
X=365473.2983 Y=511715.2379
X=365476.2511 Y=511720.2041
X=365466.7981 Y=511734.2131
X=365454.9749 Y=511751.9764
X=365450.5446 Y=511760.2541
X=365449.6034 Y=511762.0126
X=365447.2355 Y=511766.4369
X=365443.3856 Y=511770.8830
X=365463.8449 Y=511793.0031
X=365549.2578 Y=511885.3497
X=365576.2173 Y=511847.3617
X=365572.2485 Y=511832.8095
X=365570.4120 Y=511830.3609
X=365564.3109 Y=511822.2263

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica Valea Mică**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	Valea Mică
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	-
2.7.	Adresa poștală	nr. 11
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.07971642909307, 23.278901734877145

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	sec. XIX
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectură bisericească românească specifică Munţilor Apuseni, cu turm clopotniţă înalt

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.	Fotografii	

9. NIVEL CLASARE

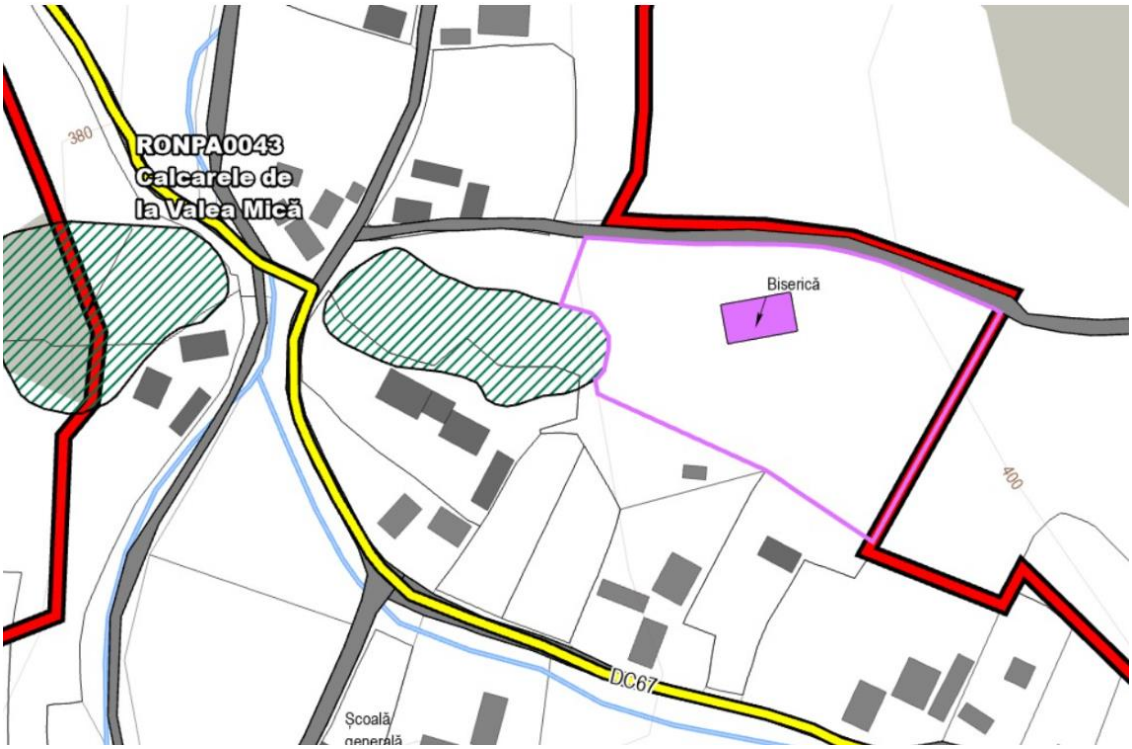
9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate imobil:

X=366972.0508 Y=510342.6279
X=366978.7361 Y=510342.2651
X=366987.5977 Y=510341.5575
X=366996.4239 Y=510341.1455
X=367003.0007 Y=510340.8361
X=367011.5471 Y=510340.8873
X=367028.9565 Y=510340.6777
X=367038.5371 Y=510340.0075
X=367045.6431 Y=510338.6179
X=367055.2195 Y=510335.9413
X=367060.5166 Y=510333.9304
X=367062.2759 Y=510333.2625
X=367066.6509 Y=510331.4099
X=367086.4235 Y=510322.9147
X=367088.7502 Y=510321.6530
X=367077.3828 Y=510301.3700
X=367052.7350 Y=510257.3904
X=367050.7241 Y=510258.7011
X=367030.1881 Y=510272.3601
X=367027.6651 Y=510274.1761
X=367022.8171 Y=510277.3501
X=366975.4772 Y=510298.8557
X=366974.7717 Y=510302.8535
X=366975.5891 Y=510303.3076
X=366977.2427 Y=510305.3581
X=366978.4995 Y=510311.1790
X=366978.5656 Y=510314.9493
X=366975.5229 Y=510319.6457
X=366973.6709 Y=510321.4317
X=366971.3690 Y=510322.1354
X=366970.2041 Y=510322.4915
X=366965.1241 Y=510323.7616

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

1. IDENTIFICARE

1.1.	Cod LMI	**-**
1.2.	Categorie	Monument categ. B
1.3.	**Denumire oficială**	**Biserica Izvoru Ampoiului**
1.4	Denumiri anterioare	-

2. LOCALIZARE ADMINISTRATIVĂ

2.1.	Stat	România
2.2.	Județ	Alba
2.3.	Oraș	Zlatna
2.4.	Sat	Izvoru Ampoiului
2.5.	Comună	-
2.6.	Numele străzii	-
2.7.	Adresa poștală	nr. 2
2.8.	Localizare anterioară	-
2.8.1	Oraș	
2.8.2.	Comună/Cartier	-
2.8.3.	Sat	-
2.8.4.	Adresă poștală anterioară	-
2.8.5.	Nume anterioare ale străzii	-
2.9.	Coordonate geografice	46.15213956966591, 23.17125254298405

3. TIP DE PROPRIETATE

3.1.	Stat	România
3.1.1.	Proprietate publică a statului	-
3.1.2	Proprietate privată	Da, parohia

4. DATARE

4.1.	Epocă	Epoca modernă
4.2.	Datare din perioade	-
4.3.	Datare prin intervale de date	sec. XIX
4.4.	Datare precisă	-

5. ISTORIC. PERSOANE ȘI EVENIMENTE ASOCIATE ISTORIEI MONUMENTULUI

5.1.	Istoric	.
5.1.1.	Funcțiunea anterioară	Biserică

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

5.1.2.	Funcțiunea actuală	Biserică
5.2.	Autor	-
5.3.	Comanditar	-

6. DESCRIERE

6.1.	Zona	Zona centrală
6.2.	Elemente de peisaj cultural și natural	-
6.3.	Descrierea obiectivului	Arhitectură bisericească românească specifică Munţilor Apuseni, cu turm clopotniţă înalt

7. CONSERVARE, RESTAURARE, AMENINȚĂRI

7.	Starea generală de conservare	bună
7.2.	Lucrări anterioare de restaurare/conservare	-
7.3	Riscuri/amenințări	Degradare

8. DOCUMENTARE

8.1.	Bibliografie	Date de la Primăria Orașului Zlatna și de la Parohie
8.2.	Documente de arhivă	-
8.3.	Hărți, planuri, desene	-
8.4.	**Fotografii**	
8.4.1.	Fotografii satelitare/aeriene	

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

8.	Fotografii	

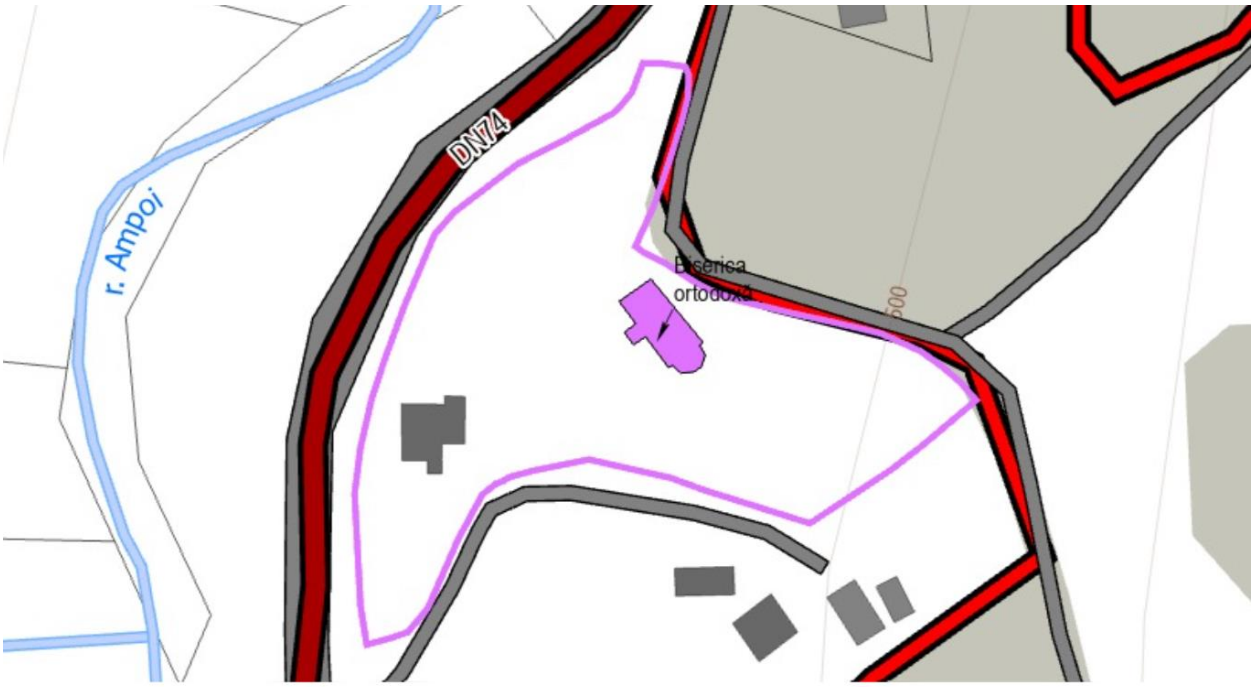
9. **NIVEL CLASARE**

9.1.	Grupa valorică	B– monument de interes local
9.2.	Categoria după natura obiectivului	II – monument istoric
9.3.	Criterii de evaluare globală Se pot conserva pe scurt din documentele anexe care sunt criteriile care stau la baza fundamentării clasării, selectării, recuperării etc.	Valoare de vechime, valoare arhitecturală,valoare simbolică

10. INVENTARIERE

10.1.	Autorul și data fișei de inventariere	Camelia Faur
10.2.	Instituția	SC Strategii Urbane SRL
10.2.1.	Nume	
10.2.2.	Prenume	
10.2.3.	Calitatea autorului fișei	urbanist
10.2.4.	Semnătura autografă a specialistului care a întocmit fișa	
10.3.	Numărul și data procesului-verbal de avizare a propunerii de clasare	-
10.4	Numărul și data documentului/ordinului de clasare	-

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

Coordonate imobil:

X=358951.4701 Y=518548.4641
X=358955.1741 Y=518545.2731
X=358958.3721 Y=518541.6091
X=358947.1701 Y=518532.2001
X=358940.8711 Y=518527.3301
X=358924.1451 Y=518516.2891
X=358902.5251 Y=518523.0811
X=358895.3521 Y=518525.6781
X=358878.6521 Y=518529.4121
X=358867.1471 Y=518527.1121
X=358862.2281 Y=518525.7971
X=358860.8631 Y=518524.9141
X=358859.6151 Y=518524.4991
X=358856.6831 Y=518522.2001
X=358851.7741 Y=518513.1131
X=358845.4431 Y=518498.7581
X=358841.3701 Y=518493.8961
X=358837.6241 Y=518492.6201
X=358832.8991 Y=518491.3401
X=358831.6361 Y=518499.2391
X=358830.4021 Y=518522.3061
X=358831.5971 Y=518531.7591
X=358833.9531 Y=518542.0261
X=358836.4851 Y=518549.6901
X=358840.6291 Y=518560.9861
X=358846.8791 Y=518575.7551
X=358850.9751 Y=518580.3711
X=358863.9851 Y=518590.2571
X=358873.5569 Y=518595.1577
X=358883.6271 Y=518600.6735
X=358885.2347 Y=518602.2465
X=358887.5121 Y=518604.9571
X=358889.7801 Y=518610.9911
X=358893.7931 Y=518610.9271
X=358898.4871 Y=518610.2571
X=358899.1621 Y=518608.7061
X=358899.0981 Y=518604.2731
X=358897.7041 Y=518598.7411
X=358895.3261 Y=518591.2791
X=358892.1911 Y=518582.0431
X=358888.2221 Y=518573.2901
X=358889.9871 Y=518571.9861
X=358894.3301 Y=518569.8231
X=358900.8101 Y=518565.7021
X=358904.7691 Y=518563.6971
X=358910.6631 Y=518561.8811
X=358920.4741 Y=518559.5301
X=358926.8471 Y=518558.1571
X=358934.8851 Y=518556.3111
X=358938.8721 Y=518555.3171
X=358946.9331 Y=518551.7211

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE ISTORICE DE REFERINȚĂ

Legendă:

- Limita teritoriului județean
- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limitele intravilanului localităților vecine
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Județean
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie

Zone istorice de referință - intravilan

- ZIR III - Structura localităților sec XX
- ZIR II - Structura localităților sec XIX
- ZIR I - Structura localităților sec XVIII

Zone istorice de referință - extravilan

- ZIR IV - Extravilan - 1. Baba
- ZIR IV - Extravilan - 2. Bulbucea
- ZIR IV - Extravilan - 3. Caprini
- ZIR IV - Extravilan - 4. Cheile Caprei
- ZIR IV - Extravilan - 5. Coastele Troianului
- ZIR IV - Extravilan - 6. Cornet
- ZIR IV - Extravilan - 7. Dealu Bulbuc
- ZIR IV - Extravilan - 8. Dealu Roatei
- ZIR IV - Extravilan - 9. Dealu Rudelor
- ZIR IV - Extravilan - 10. Dobrin
- ZIR IV - Extravilan - 11. Dosu Băbuia
- ZIR IV - Extravilan - 12. Dumbrăvița
- ZIR IV - Extravilan - 13. Dâmbău
- ZIR IV - Extravilan - 14. Fenes Groza
- ZIR IV - Extravilan - 15. Fenes Dumbrava
- ZIR IV - Extravilan - 16. Fenes Fenesei
- ZIR IV - Extravilan - 17. Fenes Laz
- ZIR IV - Extravilan - 18. Fenes Măgura
- ZIR IV - Extravilan - 19. Fenes Pascai
- ZIR IV - Extravilan - 20. Fenes Vârf
- ZIR IV - Extravilan - 21. Frunți
- ZIR IV - Extravilan - 22. Fântânele Colnici
- ZIR IV - Extravilan - 24. Lucru
- ZIR IV - Extravilan - 25. Molii
- ZIR IV - Extravilan - 26. Măciuca
- ZIR IV - Extravilan - 27. Măgura Dudașului
- ZIR IV - Extravilan - 28. Măgura Lup
- ZIR IV - Extravilan - 29. Măgurele
- ZIR IV - Extravilan - 30. Jidovu
- ZIR IV - Extravilan - 31. Namacenia
- ZIR IV - Extravilan - 32. Pades
- ZIR IV - Extravilan - 32. Piatra Lui Lazăr
- ZIR IV - Extravilan - 33. Piciorai
- ZIR IV - Extravilan - 34. Ploptișu
- ZIR IV - Extravilan - 35. Rupturi
- ZIR IV - Extravilan - 36. Ruși
- ZIR IV - Extravilan - 37. Ses
- ZIR IV - Extravilan - 38. Trâmpoiele
- ZIR IV - Extravilan - 39. Valea Ruzii
- ZIR IV - Extravilan - 40. Vilcoi
- ZIR IV - Extravilan - 41 .Văcaria
- ZIR IV - Extravilan - 42. Zăngoi
- ZIR IV - Extravilan - Fond Forestier domeniu privat
- ZIR IV - Extravilan - Fond Forestier domeniu public

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE		BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA	PROIECT NR 10-2024
		DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:30.000	
COORDONATOR PROIECT	ăect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE ISTORICE DE REFERINȚĂ ORAȘUL ZLATNA — PL. NR. 3.

Sources: Esri, TomTom, Garmin, FAO, NOAA, USGS, © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE ISTORICE DE REFERINȚĂ

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Județean
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie

Zone istorice de referință - intravilan

- ZIR III - Structura localităților sec XX
- ZIR II - Structura localităților sec XIX
- ZIR I - Structura localităților sec XVIII

Zone istorice de referință - extravilan

- ZIR IV - Extravilan - 1. Baba
- ZIR IV - Extravilan - 2. Bulbucea
- ZIR IV - Extravilan - 3. Caprini
- ZIR IV - Extravilan - 4. Cheile Caprei
- ZIR IV - Extravilan - 5. Coastele Troianului
- ZIR IV - Extravilan - 6. Cornet
- ZIR IV - Extravilan - 7. Dealu Bulbuc
- ZIR IV - Extravilan - 8. Dealu Roatei
- ZIR IV - Extravilan - 9. Dealu Rudelor
- ZIR IV - Extravilan - 10. Dobrin
- ZIR IV - Extravilan - 11. Dosu Băbuia
- ZIR IV - Extravilan - 12. Dumbrăvița
- ZIR IV - Extravilan - 13. Dâmbău
- ZIR IV - Extravilan - 14. Fenes Groza
- ZIR IV - Extravilan - 15. Fenes Dumbrava
- ZIR IV - Extravilan - 16. Fenes Fenesei
- ZIR IV - Extravilan - 17. Fenes Laz
- ZIR IV - Extravilan - 18. Fenes Măgura
- ZIR IV - Extravilan - 19. Fenes Pascai
- ZIR IV - Extravilan - 20. Fenes Vârf
- ZIR IV - Extravilan - 21. Frunți
- ZIR IV - Extravilan - 22. Fântânele Colnici
- ZIR IV - Extravilan - 24. Lucru
- ZIR IV - Extravilan - 25. Molii
- ZIR IV - Extravilan - 26. Măciuca
- ZIR IV - Extravilan - 27. Măgura Dudașului
- ZIR IV - Extravilan - 28. Măgura Lup
- ZIR IV - Extravilan - 29. Măgurele
- ZIR IV - Extravilan - 30. Jidovu
- ZIR IV - Extravilan - 31. Namacenia
- ZIR IV - Extravilan - 32. Pades
- ZIR IV - Extravilan - 32. Piatra Lui Lazăr
- ZIR IV - Extravilan - 33. Piciorai
- ZIR IV - Extravilan - 34. Ploptișu
- ZIR IV - Extravilan - 35. Rupturi
- ZIR IV - Extravilan - 36. Ruși
- ZIR IV - Extravilan - 37. Ses
- ZIR IV - Extravilan - 38. Trâmpoiele
- ZIR IV - Extravilan - 39. Valea Ruzii
- ZIR IV - Extravilan - 40. Vilcoi
- ZIR IV - Extravilan - 41 .Văcaria
- ZIR IV - Extravilan - 42. Zănogi
- ZIR IV - Extravilan - Fond Forestier domeniu privat
- ZIR IV - Extravilan - Fond Forestier domeniu public

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE		BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA	PROIECT NR. 10-2024
		DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE ISTORICE DE REFERINȚĂ ORAȘUL ZLATNA	PL. NR. 2.1
COORDONATOR PROIECT	ect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE			
INTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024		

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Județean
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Arii construite protejate

- Monumente istorice

Situri arheologice

- LMI, RAN
- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală
- Amenajări valoroase
- Amenajări valoroase

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă construită protejată
- Zonă de protecție monumente istorice
- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobil aferent monumentelor istorice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE			BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL
COORDONATOR PROIECT	ect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE ORAȘUL ZLATNA
VERIFICAT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	

PROIECT NR.	10-2024
FAZA	P.U.G.
PL. NR.	2.1

PLAN URBANISTIC GENERAL
JUDEȚUL ALBA
orașul
ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Arii construite protejate
- Monumente istorice

Situri arheologice
- LMI, RAN
- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Situri arheologice

Situri arheologice
- UNESCO, RAN și propunere înscriere în LMI
- LMI, RAN
- LMI
- RAN
- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Clădiri cu valoare arhitecturală
- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală
- Amenajări valoroase
- Amenajări valoroase

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu
- Zonă construită protejată
- Zonă de protecție monumente istorice
- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobil aferent monumentelor istorice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.stategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE			BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA
			PROIECT NR. 10-2024
			DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL
			FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE Detaliu zonă centrală Zlatna
COORDONATOR PROIECT	lect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		PL. NR. 2.1.1.
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limitele intravilanului localităților vecine
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Arii construite protejate

- Monumente istorice

Situri arheologice

- LMI, RAN
- LMI
- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Arii naturale protejate

- Rezervație naturală
- Arie de protecție specială
- Arie de protecție specială avifaunistică

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă de protecție monumente istorice
- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobil aferent monumentelor istorice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE		BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA	PROIECT NR. 10-2024
		DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	
COORDONATOR PROIECT	ect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	
		DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE sat FENEȘ	PL. NR. 2.2

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Situri arheologice

- LMI, RAN
- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Arii naturale protejate

- Rezervație naturală
- Arie de protecție specială avifaunistică

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă de protecție monumente istorice
- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE			BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA
			PROIECT NR. 10-2024
			DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	FAZA P.U.G.
COORDONATOR PROIECT	lect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE sat GALAȚI, VALEA MICĂ, PĂTRÂNGENI
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	PL. NR. 2.3

PLAN URBANISTIC GENERAL
JUDEȚUL ALBA

orașul
ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Comunal
- Străzi
- Cale ferată
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Arii construite protejate

- Monumente istorice

Situri arheologice

- LMI, RAN
- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală
- Amenajări valoroase
- Amenajări valoroase

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă construită protejată
- Zonă de protecție monumente istorice
- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobil aferent monumentelor istorice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: **S.C. STRATEGII URBANE S.R.L.** BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE		BENEFICIAR: **ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA**	PROIECT NR. 10-2024
		DENUMIRE PROIECT: **PLAN URBANISTIC GENERAL**	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. georgr. FAUR CAMELIA	DENUMIRE PLANȘĂ: **ZONE PROTEJATE sat PODU LUI PAUL, SUSENI**	PL. NR. 2.4
COORDONATOR PROIECT	lect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE	SCARA: 1:5.000	
SR1200_INTRAVIT	urb. ing. georgr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	

PLAN URBANISTIC GENERAL
JUDEȚUL ALBA

orașul
ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Comunal
- Străzi
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Situri arheologice

- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE		BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA	PROIECT NR. 10-2024
		DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	
COORDONATOR PROIECT	lect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE sat VÂLTORI — PL. NR. 2.5

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Comunal
- Străzi
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Situri arheologice

- Neînregistrate - propunere includere in RAN

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE		BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA	PROIECT NR. 10-2024
		DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	SCARA: 1:5.000	
COORDONATOR PROIECT	ect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA	DATA: 2024	
		DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE Sat PIRITĂ, PĂRĂU GRUIULUI, DUMBRAVA, IZVORUL AMPOIULUI, DEALU ROATEI, TRÂMPOIELE, BOTEȘTI	PL. NR. 2.6

PLAN URBANISTIC GENERAL

JUDEȚUL ALBA

orașul ZLATNA

N

ETAPA I: STUDII DE FUNDAMENTARE

TITLU PLANȘĂ:

ZONE PROTEJATE

Legendă:

- Limita teritoriului județean
- Limita unității administrativ teritoriale
- Limita intravilanului existent
- Limitele intravilanului localităților vecine
- Limite imobile din evidența O.C.P.I. AB
- Limită imobile vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Construcții din evidența O.C.P.I. AB
- Construcții vectorizate pe baza ortofotoplanurilor
- Drum Național
- Drum Comunal
- Străzi
- Nivelment
- Hidrografie
- Fond forestier

Situri arheologice

- RAN

Clădiri cu valoare arhitecturală

- Mare - propunere clasare în L.M.I.
- Medie - propunere protecție locală

Zonă de protecție față de obiective cu valoare de patrimoniu

- Zonă de protecție situri arheologice
- Imobile aferente obiective propuse pentru clasare în L.M.I.

STRATEGII URBANE

Baia Mare, bd. Independenței 2c/3
0745 390 400, strategiiurbane@yahoo.com
www.strategiiurbane.ro

PROIECTANT GENERAL: S.C. STRATEGII URBANE S.R.L. BD. INDEPENDENȚEI,NR. 2C, BAIA MARE			BENEFICIAR: ORAȘUL ZLATNA, JUDEȚUL ALBA	PROIECT NR. 10-2024
			DENUMIRE PROIECT: PLAN URBANISTIC GENERAL	FAZA P.U.G.
MANAGER PROIECT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA			SCARA: 1:5.000
COORDONATOR PROIECT	ect. dr. urb. GUȚĂ SEBASTIAN NICOLAE		DENUMIRE PLANȘĂ: ZONE PROTEJATE Sat BOTEȘTI, DOBROT, BUDENI, RUȘI, RUNC	PL. NR. 2.7
ÎNTOCMIT	urb. ing. geogr. FAUR CAMELIA			DATA: 2024